

แผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ
อำเภอเมืองกาฬสินธุ์
พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐
(ฉบับทบทวนปี ๒๕๖๘)

สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองกาฬสินธุ์
จังหวัดกาฬสินธุ์

หลักฐานประกอบการพิจารณาประกอบการประเมินผลการปฏิบัติราชการของเกษตรจังหวัด
แผนพัฒนาการเกษตร ระดับอำเภอ ปี ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ (ฉบับทบทวนปี ๒๕๖๘)
ตามแนวทาง การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตร ระดับอำเภอ/ตำบล ปี ๒๕๖๒

คำนำ

การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอของอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์จังหวัดกาฬสินธุ์นี้ จัดทำเพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี โดยใช้วิธีการวิเคราะห์จุดอ่อน - จุดแข็ง - โอกาส - ภาวะคุกคาม (SWOT ANALYSIS) ของอำเภอ มุ่งเน้นถึงสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน และให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนให้มากที่สุด ซึ่งข้อมูลที่ได้มาจากการจัดกระบวนการเรียนรู้ในชุมชนโดยผ่านผู้นำชุมชน และหน่วยงานราชการต่าง ๆ ในพื้นที่ การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล ผู้จัดทำขอขอบพระคุณผู้นำชุมชน ที่ให้ข้อมูลและร่วมมือเป็นอย่างดี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าแผนพัฒนาการเกษตรฉบับนี้จะสามารถทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ของเกษตรกรในอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ดีขึ้นและยั่งยืนสืบไป

สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองกาฬสินธุ์
อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์
สิงหาคม ๒๕๖๘

สารบัญ

หน้า

คำนำ

สารบัญ

สารบัญตาราง

สารบัญภาพ

บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป

๑

๑. ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตปกครอง

๑

๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

๑

๑.๒ อาณาเขต

๑

๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง

๒

๒. ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)

๕

๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม

๕

๒.๒ ลักษณะทิศทาง ความลาดชัน

๗

๒.๓ ลักษณะดิน กลุ่มชุดดิน

๗

๓. สภาพภูมิอากาศ

๑๒

๓.๑ ลักษณะภูมิอากาศ

๑๒

๓.๒ ฤดูกาล

๑๒

๓.๓ สถิติปริมาณน้ำฝน

๑๒

๓.๔ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์

๑๔

๔. เส้นทางคมนาคม

๑๕

๔.๑ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล

๑๕

๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างภาค/จังหวัด/อำเภอ

๑๖

๕. แหล่งน้ำและระบบชลประทาน

๑๗

๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง

๑๗

๕.๒ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ (โครงการชลประทาน)

๑๘

๖. สภาพเศรษฐกิจและสังคม

๑๙

๖.๑ โครงสร้างทางเศรษฐกิจที่สำคัญ

๑๙

๖.๒ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดกาฬสินธุ์/ผลิตภัณฑ์มวลรวมเฉลี่ยต่อหัว

๒๑

๖.๓ จำนวนครัวเรือน

๒๒

๖.๔ การศึกษา

๒๓

๖.๕ สาธารณสุข

๒๖

๖.๖ ประเพณีและวัฒนธรรม

๒๖

๗. การใช้ประโยชน์ที่ดิน

๒๗

๘. ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญ/พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ

๒๙

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
๙. องค์กรและสถาบันต่าง ๆ	๓๐
บทที่ ๒ การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอ	๔๐
๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์	๔๐
๑.๑ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร	๔๐
๑.๒ ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร	๕๘
๑.๓ สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI	๖๒
๑.๔ สินค้าเกษตรที่สำคัญ	๖๒
๒. ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข	๑๐๑
๓. การจัดทำ TOWS Matrix	๑๐๒
๓.๑ การวิเคราะห์ TOWS Matrix ของอำเภอเมืองกาฬสินธุ์	๑๐๒
๓.๒ การกำหนดกลยุทธ์ที่ได้จากการทำ TOWS Matrix	๑๐๓
บทที่ ๓ ทิศทาง/แนวทางการพัฒนา	๑๐๕
๑. แนวทางการพัฒนา	๑๐๕
๑.๑ พัฒนาการผลิตรายสินค้า (พืช ปศุสัตว์ ประมง)	๑๐๕
๑.๑.๑ ข้าว	๑๐๕
๑.๑.๒ มันสำปะหลัง	๑๐๕
๑.๑.๓ ผัก	๑๐๕
๑.๑.๔ ไร่นาสวนผสม	๑๐๕
๑.๑.๕ ยางพารา	๑๐๖
๑.๒ พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร	๑๐๖
๑.๒.๑ YSF	๑๐๖
๑.๒.๒ วิสาหกิจชุมชน	๑๐๖
๑.๒.๓ กลุ่มยุวเกษตรกร	๑๐๖
๑.๓ พัฒนาพื้นที่และทรัพยากรการเกษตร	๑๐๖
๑.๓.๑ ดินและปุ๋ย	๑๐๖
๑.๓.๒ แหล่งน้ำ	๑๐๗
๑.๓.๓ การจัดการศัตรูพืช	๑๐๗
๑.๔ แปรรูปผลผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์	๑๐๗
๒. ตารางสรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ/ตำบล	๑๐๘
บรรณานุกรม	๑๒๖
ภาคผนวก	๑๒๗
โครงการส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร	๑๒๘
โครงการฝึกอบรมโครงการส่งเสริมการผลิตข้าวคุณภาพดีและปลอดภัยจากสารพิษ	๑๓๐

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
โครงการเพิ่มผลผลิตข้าว	๑๓๒
โครงการส่งเสริมการผลิตข้าวคุณภาพดี	๑๓๔
โครงการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพข้าว	๑๓๖
โครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตข้าวตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร	๑๓๘
โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง	๑๔๑
โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตยางพารา	๑๔๔
โครงการส่งเสริมการปลูกพืชผักปลอดภัยสารพิษเพื่อการค้า	๑๔๖
โครงการผลิตผักปลอดสารพิษ	๑๔๘
โครงการคัดเลือกเกษตรกรต้นแบบในการทำไร่นาสวนผสม	๑๕๐
โครงการหมู่บ้านตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	๑๕๑
โครงการส่งเสริมและขยายผลเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน	๑๕๓
โครงการฝึกอบรมและศึกษาดูงานเกษตรกรทฤษฎีใหม่ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	๑๕๕
โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่องรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer)	๑๕๘
โครงการส่งเสริมการบริหารจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน	๑๖๐
โครงการส่งเสริมการเกษตรกลุ่มยุวเกษตรกรแบบเกษตรปลอดภัย	๑๖๒
โครงการส่งเสริมการเกษตรกลุ่มยุวเกษตรกรแบบเกษตรปลอดภัย	๑๖๖
โครงการปรับปรุงบำรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุ	๑๗๐
โครงการผลิตปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ	๑๗๒
โครงการส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินด้วยปุ๋ยพืชสดและการไถกลบตอฟางข้าว	๑๗๓
โครงการขุดเจาะบ่อบาดาลและติดตั้งเครื่องสูบน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์เพื่อปลูก	
พืชฤดูแล้งหลังนา	๑๗๕
โครงการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยพืชสด	๑๗๗
โครงการส่งเสริมการหยุดเผาในพื้นที่เกษตร	๑๗๘
โครงการส่งเสริมการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ และปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพ	๑๘๐
โครงการส่งเสริมการผลิตและใช้ปุ๋ยหมักอินทรีย์ชีวภาพ น้ำหมักพืชสมุนไพรไล่แมลง	
(หมู่บ้านเกษตรอินทรีย์)	๑๘๒
โครงการส่งเสริมการผลิตพืชปลอดภัยและได้มาตรฐาน	๑๘๖
โครงการส่งเสริมการทำและใช้ปุ๋ยหมักชีวภาพ	๑๘๘
โครงการส่งเสริมการป้องกันกำจัดศัตรูพืชโดยใช้สารชีวภัณฑ์	๑๙๐
โครงการป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน	๑๙๒
โครงการส่งเสริมการผลิตและใช้สารชีวภัณฑ์	๑๙๔
โครงการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร	๑๙๖

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ ๑ แสดงการแบ่งเขตการปกครอง อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์	๒
ตารางที่ ๒ ตารางสรุปเขตการปกครอง อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์	๔
ตารางที่ ๓ แสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอเมืองกาฬสินธุ์	๖
ตารางที่ ๔ แสดงพื้นที่กลุ่มชุดดินอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์	๑๐
ตารางที่ ๕ แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๓๐ ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๔ - ๒๕๖๓	๑๓
ตารางที่ ๖ แสดงข้อมูลอุณหภูมิเฉลี่ยอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๘	๑๔
ตารางที่ ๗ ข้อมูลพืชเศรษฐกิจอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ ปี ๒๕๖๘	๑๙
ตารางที่ ๘ ข้อมูลด้านปศุสัตว์	๑๙
ตารางที่ ๙ ข้อมูลด้านประมง แสดงจำนวนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	๒๐
ตารางที่ ๑๐ แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาฬสินธุ์ ณ ราคาคงที่ ปี พ.ศ. ๒๕๖๒	๒๑
ตารางที่ ๑๑ ตารางแสดงจำนวนประชากรในอำเภอเมืองกาฬสินธุ์	๒๒
ตารางที่ ๑๒ แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์	๒๗
ตารางที่ ๑๓ แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์	๒๙
ตารางที่ ๑๔ รายชื่อกลุ่มผู้ผลิต และผู้ประกอบการ OTOP ที่ได้รับการลงทะเบียน	๓๑
ตารางที่ ๑๕ จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์	๓๓
ตารางที่ ๑๖ ข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชนอำเภอเมืองกาฬสินธุ์	๓๓
ตารางที่ ๑๗ ข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ	๓๘
ตารางที่ ๑๘ ข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์	๓๙
ตารางที่ ๑๙ แสดงหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์	๔๐
ตารางที่ ๒๐ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์	๔๑
ตารางที่ ๒๑ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์	๔๒
ตารางที่ ๒๒ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์	๔๒
ตารางที่ ๒๓ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์	๔๓
ตารางที่ ๒๔ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์	๔๔
ตารางที่ ๒๕ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตรอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์	๔๕
ตารางที่ แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้านอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์	
ตารางที่ ๒๖ ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอ เมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์	๔๘
ตารางที่ ๒๗ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์	๕๖
ตารางที่ ๒๘ แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์	๕๗
ตารางที่ ๒๙ แสดงทรัพยากรดินอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์	๕๘
ตารางที่ ๓๐ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์	๖๒
ตารางที่ ๓๑ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์	๖๔

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ ๓๒ แสดงพื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์	๖๕
ตารางที่ ๓๓ แสดงปริมาณการปลูกข้าว อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์	๖๗
ตารางที่ ๓๔ แสดงต้นทุนการผลิตข้าวนาปี ปี ๒๕๖๗ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์	๗๐
ตารางที่ ๓๕ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิต อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์	๗๒
ตารางที่ ๓๖ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกอ้อย อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์	๗๓
ตารางที่ ๓๗ แสดงพื้นที่ปลูกอ้อย อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์	๗๖
ตารางที่ ๓๘ แสดงพื้นที่ปลูกอ้อยตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์	๗๘
ตารางที่ ๓๙ แสดงปริมาณการปลูกอ้อย อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์	๘๑
ตารางที่ ๔๐ แสดงต้นทุนการผลิตอ้อย ปี ๒๕๖๗ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์	๘๓
ตารางที่ ๔๑ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิต อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์	๘๖
ตารางที่ ๔๒ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกมันสำปะหลัง อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์	๘๗
ตารางที่ ๔๓ แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์	๙๐
ตารางที่ ๔๔ แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์	๙๒
ตารางที่ ๔๕ แสดงปริมาณการปลูกมันสำปะหลัง อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์	๙๕
ตารางที่ ๔๖ แสดงต้นทุนการผลิตมันสำปะหลัง ปี ๒๕๖๘ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์	๙๗
ตารางที่ ๔๗ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิต อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์	๑๐๐
ตารางที่ ๔๘ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข	๑๐๑
ตารางที่ ๔๙ แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix	๑๐๒

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ ๑ ภาพแสดงอาณาเขตติดต่ออำเภอเมืองกาฬสินธุ์	๑
ภาพที่ ๒ พื้นที่ป่า อำเภอเมืองกาฬสินธุ์	๖
ภาพที่ ๓ ภาพแสดงความลาดชัน อำเภอเมืองกาฬสินธุ์	๗
ภาพที่ ๔ ข้อมูลกลุ่มชุดดินอำเภอเมืองกาฬสินธุ์	๙
ภาพที่ ๕ แสดงกลุ่มชุดดินของอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์	๑๒
ภาพที่ ๖ แสดงปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๓๐ ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๔ - ๒๕๖๓	๑๓
ภาพที่ ๗ แสดงค่าอุณหภูมิเฉลี่ยในรอบ ๙ ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๘	๑๔
ภาพที่ ๘ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล อำเภอเมืองกาฬสินธุ์	๑๖
ภาพที่ ๙ แผนที่แสดงเส้นทางคมนาคม อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์	๑๗
ภาพที่ ๑๐ แหล่งน้ำธรรมชาติอำเภอเมืองกาฬสินธุ์	๑๘
ภาพที่ ๑๑ แสดงสินเชื้อและภาวะหนี้ของเกษตรกรจังหวัดกาฬสินธุ์	๒๑
ภาพที่ ๑๒ แสดงจำนวนประชากร ครั้วเรือน และครั้วเรือนเกษตรกร อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์	๒๓
ภาพที่ ๑๓ แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์	๒๘
ภาพที่ ๑๔ กราฟแสดงประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์	๒๘
ภาพที่ ๑๕ แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์	๓๐
ภาพที่ ๑๖ แสดงหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์	๔๐
ภาพที่ ๑๗ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์	๔๑
ภาพที่ ๑๘ แสดงลักษณะการถือครองที่ดิน อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์	๔๒
ภาพที่ ๑๙ แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์	๔๓
ภาพที่ ๒๐ แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และเครือข่าย อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์	๕๑
ภาพที่ ๒๑ แสดงพื้นที่ทรัพยากรดินอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์	๕๘
ภาพที่ ๒๒ แสดงพื้นที่ทรัพยากรดินอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์	๕๙
ภาพที่ ๒๓ แสดงแหล่งน้ำใต้ดินอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์	๖๐
ภาพที่ ๒๔ แสดงแหล่งน้ำใต้ดินอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์	๖๐
ภาพที่ ๒๕ แสดงแหล่งน้ำผิวดินอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์	๖๑
ภาพที่ ๒๖ แสดงแหล่งน้ำผิวดินอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์	๖๑
ภาพที่ ๒๗ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว อำเภอเมืองกาฬสินธุ์	๖๓
ภาพที่ ๒๘ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว อำเภอเมืองกาฬสินธุ์	๖๓
ภาพที่ ๒๙ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอเมืองกาฬสินธุ์	๖๕
ภาพที่ ๓๐ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอเมืองกาฬสินธุ์	๖๖
ภาพที่ ๓๑ แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอเมืองกาฬสินธุ์	๖๗
ภาพที่ ๓๒ แสดงปริมาณการปลูกข้าว อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์	๖๘
ภาพที่ ๓๓ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกพืชในอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์	๖๙

สารบัญภาพ (ต่อ)

	หน้า
ภาพที่ ๓๔ แสดงวิธีการตลาดข้าว อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์	๗๐
ภาพที่ ๓๕ แสดงแหล่งรับซื้อข้าว อำเภอเมืองกาฬสินธุ์	๗๑
ภาพที่ ๓๖ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) และร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสม สำหรับปลูกอ้อย อำเภอเมืองกาฬสินธุ์	๗๔
ภาพที่ ๓๗ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับอ้อย อำเภอเมืองกาฬสินธุ์	๗๕
ภาพที่ ๓๘ แสดงพื้นที่ปลูกอ้อย (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอเมืองกาฬสินธุ์	๗๗
ภาพที่ ๓๙ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกอ้อยตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอเมืองกาฬสินธุ์	๗๙
ภาพที่ ๔๐ แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกอ้อยตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอเมืองกาฬสินธุ์	๘๐
ภาพที่ ๔๑ แสดงปริมาณการปลูกอ้อย อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์	๘๒
ภาพที่ ๔๒ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกอ้อยในอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์	๘๓
ภาพที่ ๔๓ แสดงวิธีการตลาดอ้อย อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์	๘๔
ภาพที่ ๔๔ แสดงแหล่งรับซื้ออ้อย อำเภอเมืองกาฬสินธุ์	๘๕
ภาพที่ ๔๕ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกมันสำปะหลัง อำเภอเมืองกาฬสินธุ์	๘๘
ภาพที่ ๔๖ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับมันสำปะหลัง อำเภอเมืองกาฬสินธุ์	๘๙
ภาพที่ ๔๗ แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอเมืองกาฬสินธุ์	๙๑
ภาพที่ ๔๘ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอเมืองกาฬสินธุ์	๙๓
ภาพที่ ๔๙ แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอเมืองกาฬสินธุ์	๙๔
ภาพที่ ๕๐ แสดงปริมาณการปลูกมันสำปะหลัง อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์	๙๖
ภาพที่ ๕๑ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกมันสำปะหลังในอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์	๙๗
ภาพที่ ๕๒ แสดงวิธีการตลาดมันสำปะหลัง อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์	๙๘
ภาพที่ ๕๓ แสดงแหล่งรับซื้อมันสำปะหลัง อำเภอเมืองกาฬสินธุ์	๙๙

บทที่ ๑

ข้อมูลสภาพทั่วไป

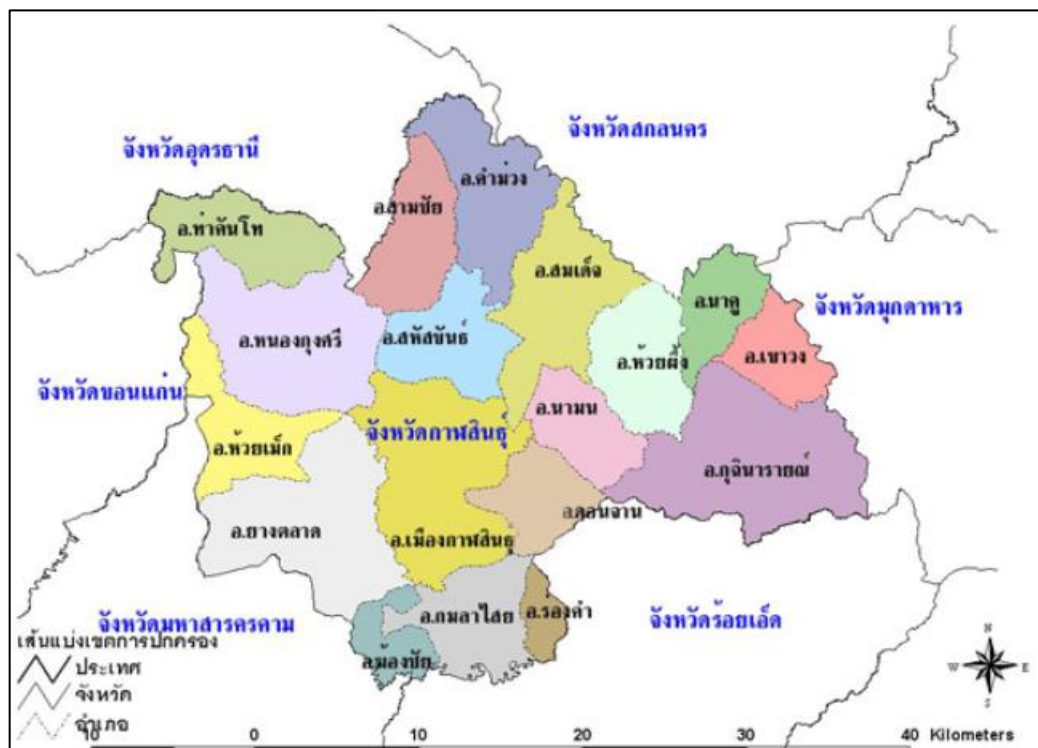
๑. ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตปกครอง

๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ มีเนื้อที่ทั้งหมด ๖๙๑.๕๒๔ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๔๓๒,๒๐๒.๕ ไร่ ตั้งอยู่ทางตอนกลาง ค่อนไปทางทิศใต้ของจังหวัด

๑.๒ อาณาเขต

อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ มีอาณาเขตติดต่อกับอำเภอและจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้
 ทิศเหนือ ติดต่อกับ อำเภอหนองกุงศรี อำเภอสหัสขันธ์ และอำเภอสมเด็จ
 ทิศตะวันออก ติดต่อกับ อำเภอนามน และอำเภอดอนจาน
 ทิศตะวันตก ติดต่อกับ อำเภอยางตลาด
 ทิศใต้ ติดต่อกับ อำเภอฆ้องชัย และอำเภอกมลาไสย

ภาพที่ ๑ ภาพแสดงอาณาเขตติดต่ออำเภอเมืองกาฬสินธุ์
 (ที่มา : <https://bumlove๖๗๙.wordpress.com> , พ.ศ. ๒๕๖๖)

ตารางที่ ๑ (ต่อ)

หมู่บ้านที่ ตำบล	ตำบล ภูบ่อ	ตำบล ภูดิน	ตำบล หนองกุง	ตำบล กลางหมื่น	ตำบล ขมิ้น	ตำบล โพนทอง	ตำบล นาจารย์	ตำบล ลำคลอง
๑	ห้วยแสง	สว่าง	นาออก ควาย	กลางหมื่น	ขมิ้น	หามแห	สวนป่า	สะอาดนา ทม
๒	สะอาด สมศรี	ค่าย ลูกเสือ	คำไผ่	หนอง กลางโคก	เหล่าเหนือ	โพนทอง	นาจารย์	หนองสอง ห้อง
๓	โนน สวรรค์	ถิ่นพัฒนา	โนนสง่า	หนองหัว ช้าง	หนองแขว ใต้	โคกน้ำ เกลี้ยง	นาจารย์	หาดทอง
๔	ป่านกขาบ	คำใหญ่	หนองกุง เหนือ	หัวนาคำ	นาโก	หนองบัว	นาจารย์	โนนตูม
๕	หนองแขว เหนือ	โนนหัว เขื่อน	หนองกุง ใต้	ห้วยตูม เหนือ	นาอินทร์ แปลง	หนองบัว	แก่งนา ขาม	ปลาเค้า ใหญ่
๖	โจด	คำดอกไม้	โคก สำราญ	ห้วยตูม	โคกใหญ่	ห้วยสีทน	คำโพน	ปลาเค้า น้อย
๗	โจด	พักสุขใจ	โคก สำราญ	คำบอน	คำปลาฝา	โพนทอง	โนนคำ ม่วง	อัมพวัน
๘	หนองแขว ใหญ่	เหล่าหลวง	กุดลาย	น้ำบุน	โนนชัย	มอดินแดง	ศรีบูรพา	มิตร สัมพันธ์
๙	ห้วยแสง กลาง	นาขาม		เหล่ากลาง	โนนทอง	หามแห	นาจารย์	สะอาดใต้
๑๐		โคกนางาม		โคกอุดม	โนนนคร	โคกน้ำ เกลี้ยง		หนองม่วง
๑๑		เหล่าหลวง ใต้		วังแสนคำ	ไผ่คำบอน			
๑๒		เหล่าหลวง กลาง		ทำสำราญ				
๑๓		โนนศาลา						
๑๔		ภูทอง						

ที่มา : แผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๖

ตารางที่ ๒ ตารางสรุปเขตการปกครอง อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

ตำบล	เนื้อที่ทั้งหมด(ไร่)	อบต.	เทศบาลตำบล	จำนวน หมู่บ้าน	จำนวนบ้าน (ครัวเรือน)
กาฬสินธุ์	๑๐,๖๐๐	-	เทศบาลเมือง กาฬสินธุ์	-	๑๖,๗๔๒
เหนือ	๒๑,๑๐๖.๒๕	-	เทศบาลตำบล เหนือ	๑๒	๒,๔๙๒
หลุบ	๔๖,๙๒๕	-	เทศบาลตำบล หลุบ	๑๖	๔,๑๒๗
ไผ่	๒๖,๖๒๕	-	เทศบาลตำบลไผ่ เทศบาลตำบลนา จารย์	๙ ๑	๑,๗๐๘ ๑๑๖
ลำพาน	๒๕,๖๕๗	-	เทศบาลตำบล ลำพาน	๑๖	๓,๑๐๘
เชียงเครือ	๓๗,๗๐๖.๒๕	-	เทศบาลตำบล เชียงเครือ	๑๑	๒,๓๕๑
บึงวิชัย	๒๒,๙๐๖	-	เทศบาลตำบล บึงวิชัย	๙	๑,๘๙๗
ภูโป	๓๓,๘๕๔	-	เทศบาลตำบล ภูโป เทศบาลตำบล นาจารย์	๗ ๒	๑,๕๖๖ ๔๔๙
ภูดิน	๓๔,๙๖๒	-	เทศบาลตำบล ภูดิน	๑๔	๑,๗๘๙
หนองกุ้ง	๒๑,๙๓๙	อบต.หนองกุ้ง	-	๘	๑,๗๘๓
กลางหมื่น	๒๕,๑๘๐	-	เทศบาลตำบล กลางหมื่น	๑๒	๑,๕๑๔
ขมิ้น	๓๕,๔๗๓.๙	-	เทศบาลตำบล ขมิ้น	๑๑	๑,๘๙๑
โพนทอง	๑๖,๔๒๕	-	เทศบาลตำบล โพนทอง	๑๐	๓,๓๔๖
ลำคลอง	๔๖,๙๒๕	-	เทศบาลตำบล ลำคลอง เทศบาลตำบล หนองสอ	๗ ๓	๑,๓๘๘ ๒๙๓

ตารางที่ ๒ (ต่อ)

ตำบล	เนื้อที่ทั้งหมด(ไร่)	อบต.	เทศบาลตำบล	จำนวน หมู่บ้าน	จำนวนบ้าน (ครัวเรือน)
ห้วยโพธิ์	๓๘,๒๙๘	-	เทศบาลตำบล ห้วยโพธิ์	๑๘	๓,๕๕๔
ลำปาว	๒๒,๘๗๘	-	เทศบาลตำบล หนองสอ	๑๑	๒,๑๑๙
นาจารย์	๓๒,๔๘๗.๕๐	-	เทศบาลตำบล นาจารย์	๙	๒,๐๖๑
รวม	๙๔๙,๙๔๗.๙	๑	๑๖	๑๘๕	๒๖,๗๒๔

ที่มา : https://stat.bora.dopa.go.th/new_stat/webPage/statByYear.php , พ.ศ. ๒๕๖๗

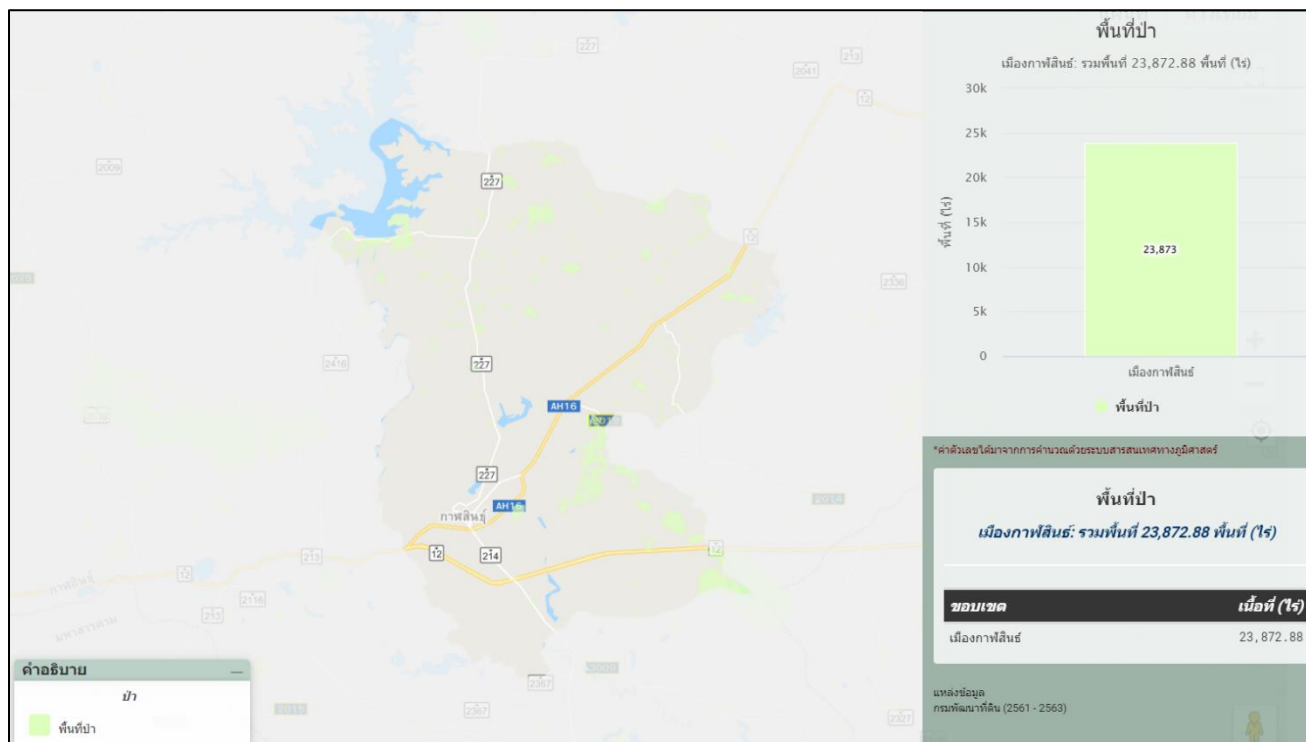
แผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ. ๒๕๖๒ – ๒๕๖๖

และเว็บไซต์ของทุกเทศบาลและอบต. , พ.ศ. ๒๕๖๘

๒. ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)

๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม

สภาพภูมิประเทศของอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ มีลักษณะเป็นที่ค่อนข้างราบ ที่ราบลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย และพื้นที่ราบลุ่มริมฝั่งน้ำ มีความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ ๑๔๐ - ๒๐๐ เมตร มีพื้นที่ป่าไม้ ๒๓,๘๗๒.๘๘ ไร่ (ภาพที่ ๒)

ภาพที่ ๒ พื้นที่ป่า อำเภอเมืองกาฬสินธุ์

(ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/> , พ.ศ. ๒๕๖๘)

ตารางที่ ๓ แสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอเมืองกาฬสินธุ์

ตำบล	พื้นที่ทั้งหมด	พื้นที่ป่าไม้ (ไร่)	คิดเป็นร้อยละ
กาฬสินธุ์	๑๐,๖๐๐	๔๑๙	๓.๙๕
เหนือ	๒๑,๑๐๖.๒๕	๓,๒๓๓.๑๐	๑๕.๓๒
หลุบ	๔๖,๙๒๕	-	-
ไผ่	๒๖,๖๒๕	๔๑๗.๔๙	๑.๕๗
ลำพาน	๒๕,๖๕๗	-	-
เชียงเครือ	๓๗,๗๐๖.๒๕	๖,๑๐๗.๕๑	๑๖.๒๐
บึงวิชัย	๒๒,๙๐๖	๖๗๖.๗๒	๒.๙๕
ภูป้อ	๓๓,๘๕๔	๑,๘๐๐.๔๗	๕.๓๒
ภูดิน	๓๔,๙๖๒	๙๑๓.๒๑	๒.๖๑
หนองกุง	๒๑,๙๓๙	๗๗๐.๗๘	๓.๕๑
กลางหมื่น	๒๕,๑๘๐	๑,๒๕๔.๓๙	๔.๙๘
ขมิ้น	๓๕,๔๗๓.๙	๒,๙๒๔.๗๑	๘.๒๔
โพนทอง	๑๖,๔๒๕	๒๓.๕๖	๐.๑๔
ลำคลอง	๔๖,๙๒๕	๑,๕๘๐.๘๙	๓.๓๗
ห้วยโพธิ์	๓๘,๒๙๘	๑๘๒.๘๔	๐.๔๘
ลำปาว	๒๒,๘๗๘	๒,๗๕๕.๗๙	๑๒.๐๕

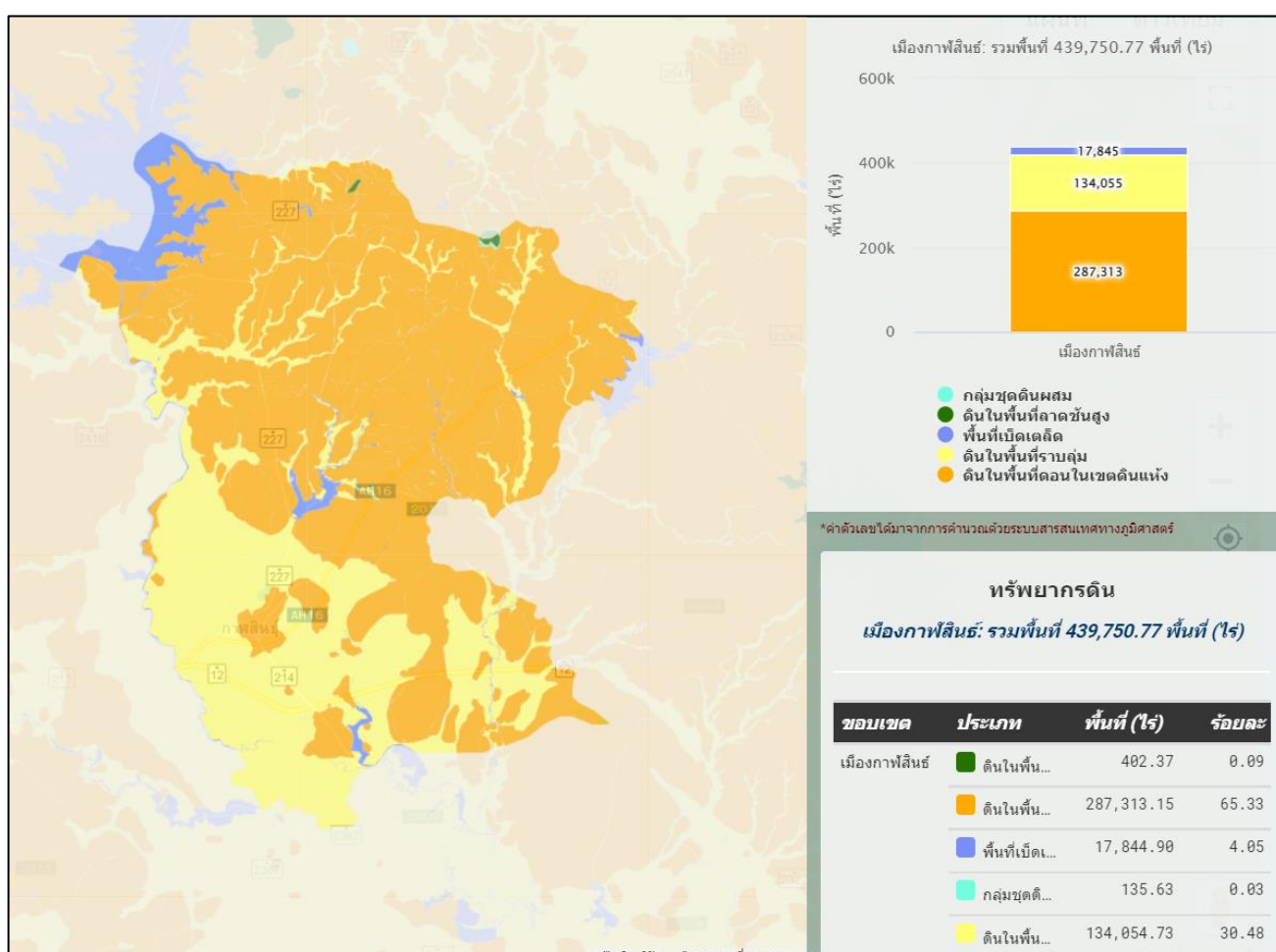
ตารางที่ ๓ (ต่อ)

ตำบล	พื้นที่ทั้งหมด	พื้นที่ป่าไม้ (ไร่)	คิดเป็นร้อยละ
นาจารย์	๓๒,๔๘๗.๕๐	๘๑๒.๔๒	๒.๕๐
รวม	๔๙๙,๙๔๗.๙๐	๒๓๘๗๒.๘๘	๘๓.๒๐

ที่มา : แผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ. ๒๕๖๒ – ๒๕๖๖
เว็บไซต์ของทุกเทศบาลและอบต. , พ.ศ. ๒๕๖๘ และ <https://agri-map-online.moac.go.th/> , พ.ศ. ๒๕๖๘

๒.๒ สภาพพื้นที่ ความลาดชัน

พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ดอนในเขตดินแห้ง รองลงมาเป็นดินในพื้นที่ราบลุ่ม (ภาพที่ ๓)

ภาพที่ ๓ ภาพแสดงความลาดชัน อำเภอเมืองกาฬสินธุ์
(ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/> , พ.ศ. ๒๕๖๘)

๒.๓ ลักษณะดิน กลุ่มชุดดิน

ดินในอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ มีกลุ่มชุดดินเหมาะสมกับการปลูกพืชจำนวน ๒ กลุ่มชุดดิน ซึ่งเป็นพื้นที่ส่วนใหญ่ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑) กลุ่มชุดดินที่ ๔๐ จำนวน ๒๓๔๘๗๓.๐๐ ไร่

ชุดดิน : ชุดดินจักราช (Ckr) ชุดดินชุมพวง (Cpg) ชุดดินหุบกระพง (Hg) ชุดดินห้วยแกลง (Ht) ชุดดินสันป่าตอง (Sp) ชุดดินยางตลาด (Yl) หรือดินคล้ายอื่นๆ ที่มีลักษณะและสมบัติจัดอยู่ในกลุ่มชุดดินนี้

ลักษณะเด่น กลุ่มดินทรายที่มีชั้นดินดานอินทรีย์ ภายในความลึก ๑๐๐ ซม. จากผิวดิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นกลาง การระบายน้ำค่อนข้างมากอยู่บนชั้นดินที่มีการระบายน้ำดีปานกลางถึงค่อนข้างเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

สมบัติของดิน เป็นกลุ่มชุดดินที่พบบริเวณหาดทรายเก่าหรือสันทรายชายทะเล พบบนพื้นที่ดอนที่มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงเป็นลูกคลื่นลอนเล็กน้อย เป็นดินลึกปานกลางถึงชั้นดานอินทรีย์ มีการระบายน้ำดีปานกลาง เนื้อดินเป็นทรายจัด สัตินบนเป็นสีเทาแก่ ใต้ลงไปเป็นชั้นทรายสีขาว และดินล่าง ระหว่างความลึก ๕๐-๑๐๐ ซม. เป็นชั้นที่มีการสะสมของพวกอินทรีย์วัตถุ เหล็กหรือฮิวมัส สีน้ำตาล สีแดง ชั้นเหล่านี้มีการเชื่อมตัวกันแน่นแข็งเป็นชั้น ดานอินทรีย์ มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดปานกลาง

การใช้ประโยชน์ เป็นป่าเสม็ด ป่าชายหาดป่าละเมาะ บางแห่งใช้ปลูกมะพร้าว มะม่วงหิมพานต์ หรือพืชไร่บางชนิด เช่น มันสำปะหลัง อ้อย สับปะรด

ปัญหา ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำมาก และเนื้อดินค่อนข้างเป็นทรายจัด ไม่มีธาตุอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อพืชหลงเหลืออยู่ และพืชมักแสดงอาการขาดธาตุอาหารให้เห็น ในช่วงฤดูแล้งชั้นดานจะแห้งและแข็งมาก รากพืชไม่สามารถไชซอนผ่านไปได้ ส่วนในช่วงฤดูฝนจะเปียกแฉะและมีน้ำขัง

แนวทางการจัดดินเพื่อการเพาะปลูก

ปลูกพืชผักหรือผลไม้ ขุดหลุมปลูก ขนาด ๗๕ x ๗๕ x ๗๕ ซม. และทำลายชั้นดานอินทรีย์ ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๓๕ - ๕๐ กิโลกรัม/หลุม ปลูกพืชคลุมดิน มีวัสดุคลุมดิน ทำคันดินร่วมกับปลูกหญ้าแฝก ในช่วงการเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูกในพื้นที่ลุ่มต่ำทางระบายน้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก เพื่อป้องกันการแช่ของน้ำในช่วงที่มีฝนตกหนัก

ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก เลือกชนิดพืชที่ใช้ปลูกให้เหมาะสมกับศักยภาพของดิน ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๓-๔ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานถั่วพรี ๑๐ - ๑๒ กิโลกรัม/ไร่ ถั่วพุ่ม ๘ - ๑๐ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๖ - ๘ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบก่อนออกดอก ปล่อยทิ้งไว้ ๑ - ๒ สัปดาห์ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ปลูกพืชคลุมดินหรือมีวัสดุคลุมดิน พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๒) กลุ่มชุดดินที่ ๔ จำนวน ๓๘,๖๘๘.๙๘ ไร่

ชุดดิน : ชุดดินบางมูลนาก (Ban) ชุดดินบางปะอิน (Bin) ชุดดินชัยนาท (Cn) ชุดดินชุมแสง (Cs) ชุดดินพินาย (Pm) ชุดดินราชบุรี (Rb) ชุดดินสระบุรี (Sb) ชุดดินสิงห์บุรี (Sin) ชุดดินศรีสงคราม (Ss) ชุดดินท่าพล (Tn) ชุดดินท่าเรือ (Tr) หรือดินคล้ายอื่นๆ ที่มีลักษณะและสมบัติจัดอยู่ในกลุ่มชุดดินนี้

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินเหนียวสีมากที่เกิดจากตะกอนลำนํ้าที่มีอายุน้อย ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงเป็นด่าง การระบายน้ำค่อนข้างเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง

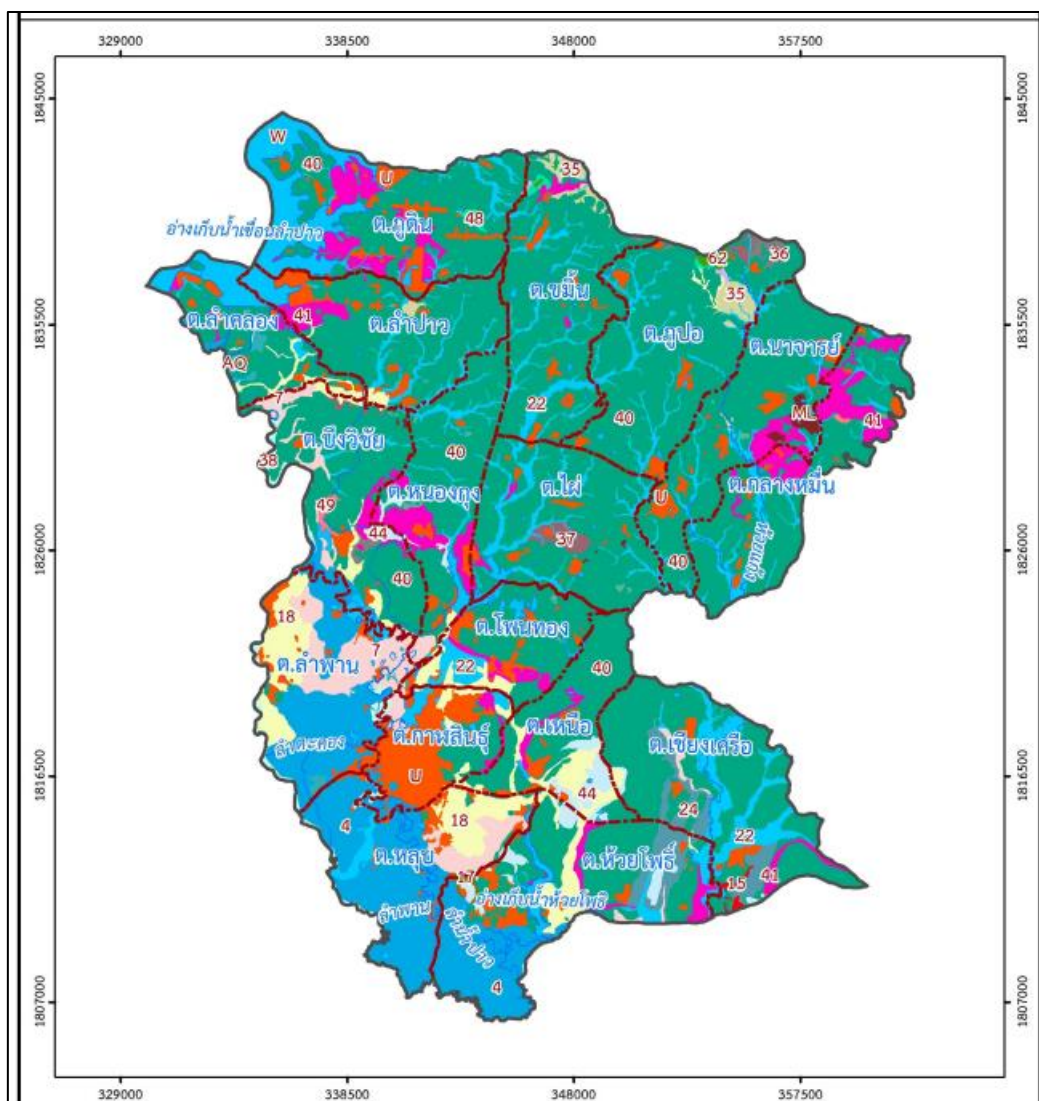
ปัญหา : โครงสร้างแน่นทึบ ดินแห้งแข็งและแตกกระแหง ทำให้ไถพรวนยาก ขาดแคลนน้ำ และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ให้ความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ :

ปลูกข้าว ไถพรวนขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสม ไถกลบตอซัง ปล่อยไว้ ๓ - ๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานโสนอัฟริกันหรือโสนอินเดีย ๔ - ๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐ - ๗๐ วัน ปล่อยทิ้งไว้ ๑ - ๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๒๐-๐ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕ - ๔๐ วัน พัฒนา

แหล่งน้ำไว้ใช้ในช่วงที่ขาดน้ำหรือทำนาครั้งที่ ๒ หรือใช้ปลูกพืชไร่หรือพืชผักหลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบเตี้ย
ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑ - ๒ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

ปลูกพืชผักหรือไม้ผล ยกร่องกว้าง ๖ - ๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐ - ๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕ - ๑.๐ เมตร ร่องแปลงปลูกอยู่สูงจากระดับน้ำที่เคียวท่วม ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑ - ๒ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือชุดหลุมปลูกขนาด ๕๐ x ๕๐ x ๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑๕ - ๒๕ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ภาพที่ ๔ ข้อมูลกลุ่มชุดดินอำเภอเมืองกาฬสินธุ์
(ที่มา: <https://dinonline.udd.go.th/> , พ.ศ. ๒๕๖๘)

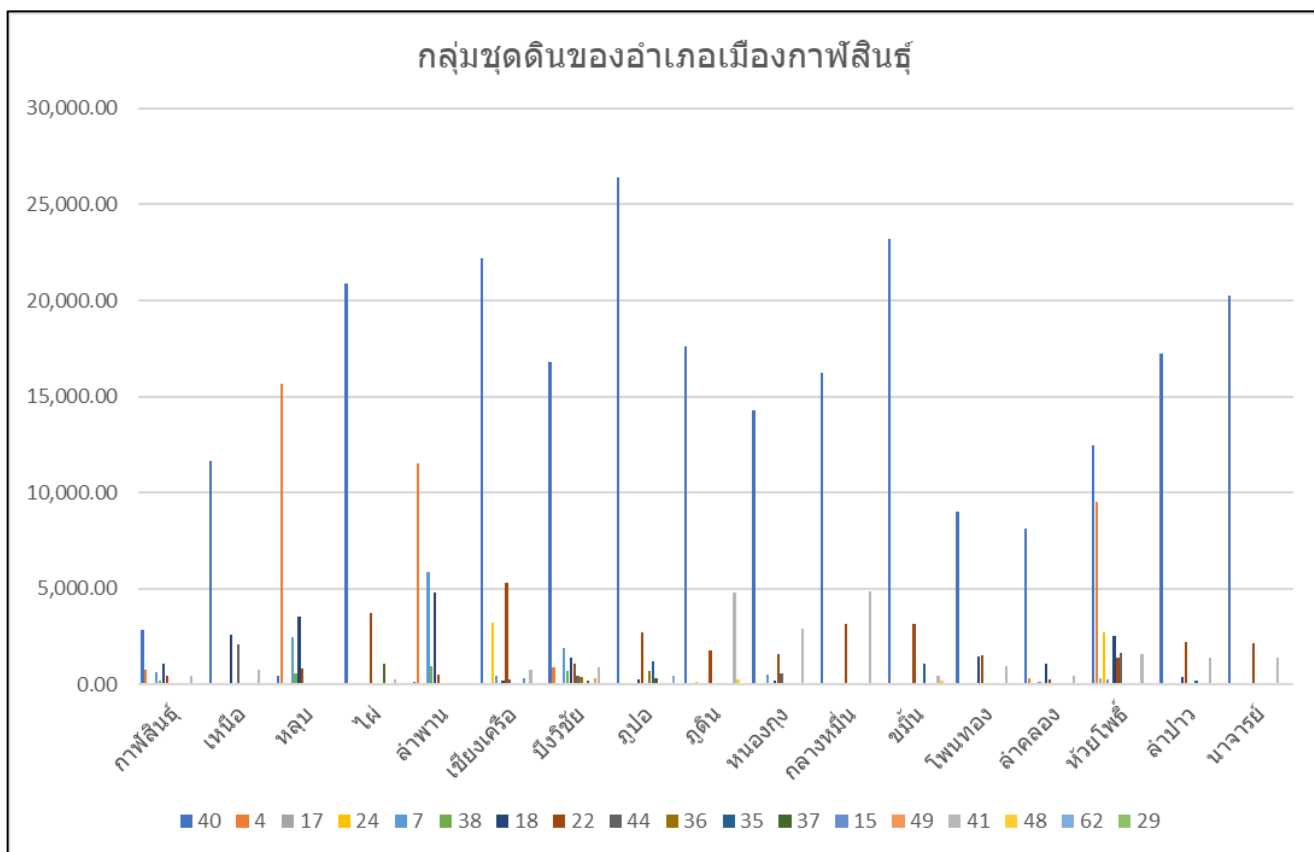
ตารางที่ ๔ แสดงพื้นที่กลุ่มชุดดินอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

กลุ่มชุดดิน	พื้นที่ตำบล (ไร่)								
	กาฬสินธุ์	เหนือ	หลุบ	ไผ่	ลำพาน	เขียงเครือ	บึงวิชัย	ภูโป	ภูดิน
๔๐	๒,๘๔๖.๗๕	๑๑,๖๓๒.๒๖	๔๕๗.๕๔	๒๐,๙๑๑.๔๕	๑๗๑.๒๘	๒๒,๒๐๖.๕๔	๑๖,๗๙๖.๓๒	๒๖,๔๒๒.๔๕	๑๗,๖๔๐.๑๘
๔	๗๗๒.๔๘		๑๕,๖๘๓.๙๓		๑๑,๕๐๕.๓๒		๘๙๑.๔๗		
๑๗			๕๒.๒๐						
๒๔					๓.๑๗	๓,๒๕๒.๑๔	๑.๖๙		๑๖๘.๒๙
๗	๖๒๙.๔๑		๒,๔๙๘.๕๖		๕,๘๗๑.๓๖	๔๖๙.๘๓	๑,๘๘๙.๖๕		
๓๘	๒๑๗.๑๒		๕๗๙.๕๓		๙๘๗.๖๔		๗๑๔.๕๘		
๑๘	๑,๐๙๗.๕๖	๒,๖๒๑.๑๘	๓,๕๗๔.๕๐		๔,๘๐๐.๔๖	๒๓๓.๑๒	๑,๓๘๔.๗๑	๒๖๑.๐๙	
๒๒	๔๘๒.๑๐	๔.๔๗	๘๖๕.๐๔	๓,๗๑๙.๓๐	๕๐๔.๙๗	๕,๓๑๐.๑๔	๑,๑๐๙.๕๘	๒,๗๔๘.๐๘	๑,๗๘๒.๙๕
๔๔		๒,๐๘๖.๖๔	๙๕.๑๘			๓๐๐.๖๖	๔๖๔		
๓๖							๓๙๖.๑๒	๖๘๗.๗๒	
๓๕								๑,๒๔๐.๒๒	
๓๗				๑,๐๙๑.๗๘			๒๑๔.๗๘	๓๖๔.๙๙	
๑๕						๓๓๔.๓๖			
๔๙							๓๖๒		
๔๑	๔๕๓.๘๒	๘๐๘.๙๔		๓๐๘.๙๐		๗๘๘.๕๑	๙๓๒.๗๔		๔,๘๐๑.๗๐
๔๘								๙๖.๖๕	๓๐๒.๒๙
๖๒								๔๖๐.๙๗	
๒๙								๑๐๑.๙๑	๒๗.๐๒
ผลรวมทั้งหมด	๖,๔๙๙.๒๔	๑๗,๑๕๓.๔๙	๒๓,๘๐๖.๔๘	๒๖,๐๓๑.๔๓	๒๓,๘๔๔.๒๐	๓๒,๘๙๕.๓๐	๒๕,๑๕๗.๖๔	๓๒,๓๘๔.๐๘	๒๔,๗๒๒.๔๓
กลุ่มชุดดิน	พื้นที่ตำบล (ไร่)								ผลรวมทั้งหมด
	หนองกุ้ง	กลางหมื่น	ขมิ้น	โพนทอง	ลำคลอง	ห้วยโพธิ์	ลำปาว	นาจารย์	
๔๐	๑๔,๓๑๔.๖๑	๑๖,๒๒๒.๒๕	๒๓,๑๘๙.๕๒	๙,๐๓๐.๐๕	๘,๑๑๘.๔๘	๑๒,๔๔๑.๒๒	๑๗,๒๒๕.๙๕	๒๐,๒๔๖.๐๖	๒๓๙,๘๗๒.๙๑
๔					๓๑๙.๙๐	๙,๕๑๕.๘๑			๓๘,๖๘๘.๙๑
๑๗						๓๓๗.๔๘			๓๘๙.๖๘

ตารางที่ ๔ (ต่อ)

กลุ่ม ชุด ดิน	พื้นที่ตำบล (ไร่)								ผลรวม ทั้งหมด
	หนองกุ้ง	กลางหมื่น	ขมิ้น	โพนทอง	ลำคลอง	ห้วยโพธิ์	ลำปาว	นาจารย์	
๒๔						๒,๗๐๗.๑ ๒			๖,๑๓๒.๔๑
๗	๕๖๑.๗๖			๙๐.๗๕	๑๔๒.๔๔	๒๘๕.๖๒			๑๒,๔๓๙.๓ ๘
๓๘					๔๔.๖๔	๒๔.๓๔			๒,๕๖๗.๘๕
๑๘	๒๔๔.๒๕			๑,๔๘๖.๔ ๒	๑,๑๐๓.๕ ๐	๒,๕๒๘.๘ ๑	๓๙๙.๕๕		๑๙,๗๓๕.๑ ๕
๒๒	๑,๕๕๔.๖ ๕	๓,๑๖๑.๗ ๒	๓,๑๘๙.๓ ๘	๑,๕๐๙.๓ ๕	๒๘๔.๓๗	๑,๓๘๕.๑ ๒	๒,๒๕๑.๓ ๓	๒,๑๕๕.๗ ๘	๓๒,๐๕๘.๓ ๓
๔๔	๕๗๔.๔๙					๑,๖๖๗.๕ ๓			๕,๑๘๘.๕๐
๓๖			๗๖.๔๓						๑,๑๖๐.๒๗
๓๕			๑,๑๐๖.๔ ๘				๒๓๑.๓๙	๖๔.๘๓	๒,๖๔๒.๙๒
๓๗							๑๕.๔๙		๑,๖๘๗.๐๔
๑๕					๐.๒๓				๓๓๔.๕๙
๔๙		๙๓.๕๘							๔๕๕.๕๘
๔๑	๒,๘๘๙.๔ ๑	๔,๘๔๔.๔ ๕	๔๗๔.๔๗	๙๗๔.๒๑	๔๕๙.๗๐	๑,๕๙๕.๖ ๕	๑๔๐๓.๖ ๕	๑,๔๐๗.๑ ๕	๒๒,๑๔๓.๓ ๐
๔๘			๒๓๗.๒๔						๖๓๖.๑๘
๖๒			๔๒.๗๐						๕๐๓.๖๗
๒๙			๕๓.๔๒						๑๘๒.๓๕
ผลรวม ทั้งหมด	๒๐,๑๗๙. ๑๗	๒๔,๓๒๒. ๐๐	๒๘,๓๖๙. ๖๔	๑๓,๐๙๐. ๗๘	๑๐,๔๗๓. ๒๖	๓๒,๔๘๘. ๗๐	๒๑,๕๒๗. ๓๖	๒๓,๘๗๓. ๘๒	๓๘๖,๘๑๙. ๐๒

ที่มา: <https://dinonline.ddd.go.th/> , พ.ศ. ๒๕๖๘

ภาพที่ ๕ แสดงกลุ่มชุดดินของอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์
(ที่มา: <https://dinonline.ldd.go.th/> , พ.ศ. ๒๕๖๘)

๓. สภาพภูมิอากาศ

๓.๑ ลักษณะภูมิอากาศ

ลักษณะภูมิอากาศของอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ มีอากาศร้อนและค่อนข้างหนาวในฤดูหนาว ส่วนฤดูฝนจะมีฝนตกชุกช่วงเดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคม

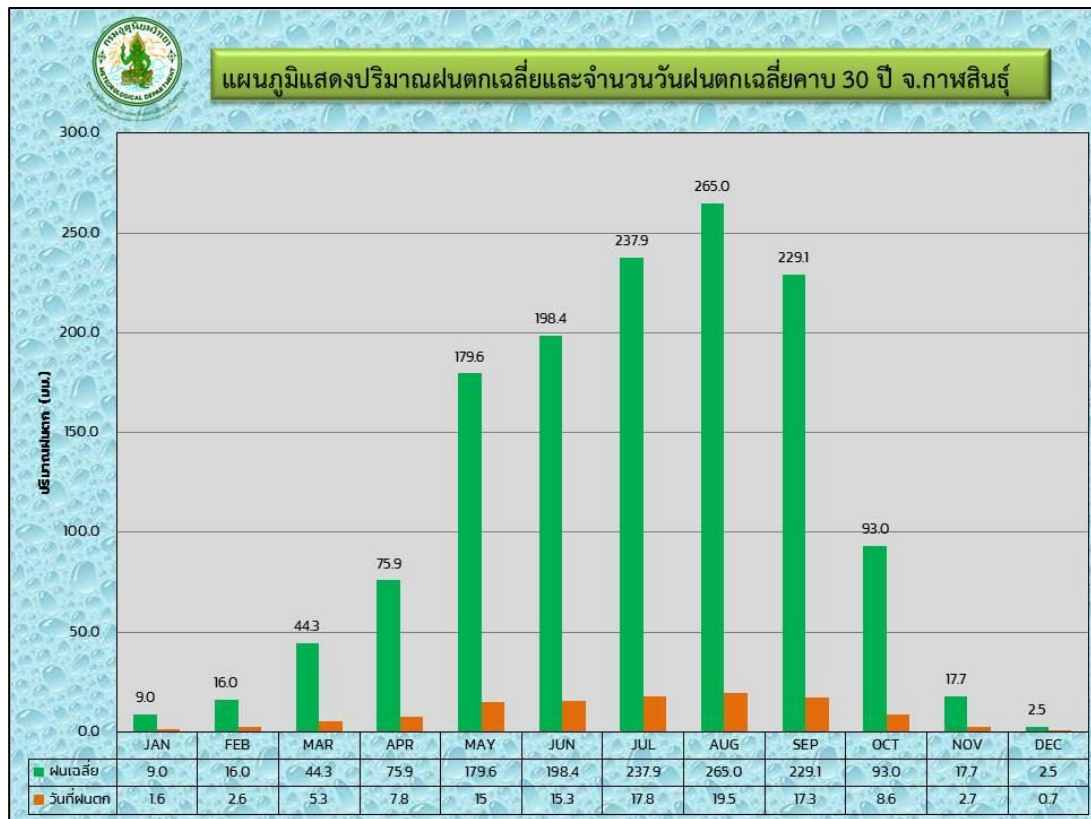
๓.๒ ฤดูกาล

มี ๓ ฤดู

- ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ถึงเดือนเมษายน มีสภาพอากาศที่ร้อนมาก
- ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ถึงเดือนตุลาคม มีฝนตกชุกเป็นบางช่วง และไม่ตรงตามฤดูกาล
- ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ถึงเดือนกุมภาพันธ์ มีอากาศหนาวและแห้งแล้ง

๓.๓ ปริมาณน้ำฝน

อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ปี ๒๕๓๔ - ๒๕๖๓ โดยมีปริมาณฝนเฉลี่ยต่อปีที่ ๑๑๔.๐๓ มิลลิเมตร ตกชุกในช่วงเดือนพฤษภาคม - กันยายนของทุกปี มีปริมาณน้ำฝนที่ต่ำสุดในช่วงเดือนธันวาคม โดยมีปริมาณ ๒.๕ มิลลิเมตร และมีปริมาณน้ำฝนที่สูงสุดในเดือนสิงหาคม โดยมีปริมาณ ๒๖๕ มิลลิเมตร (ภาพที่ ๖)

ภาพที่ ๖ แสดงปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๓๐ ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๔ - ๒๕๖๓

(ที่มา : http://www.khonkaen.tmd.go.th/climate๒๕๖๓/ra_ne_pro_๓๐year/ra_kalasin.jpg , พ.ศ. ๒๕๖๓)

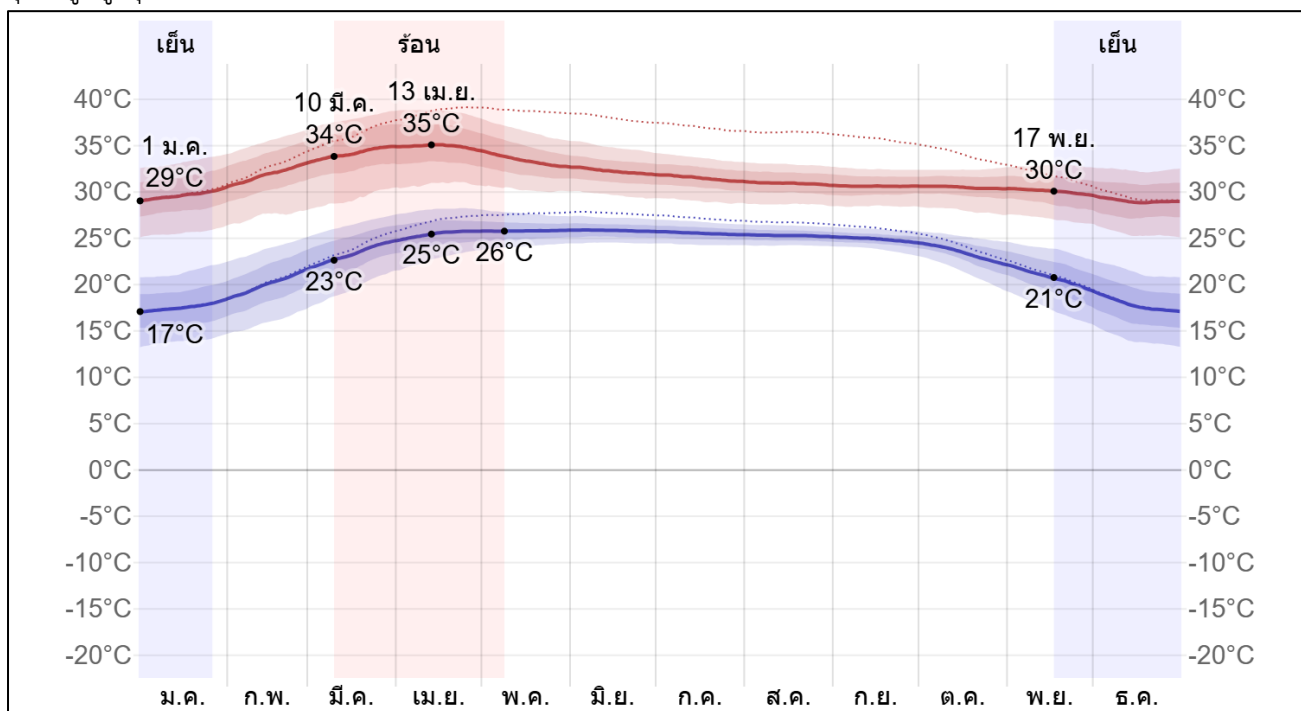
ตารางที่ ๕ แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๓๐ ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๔ - ๒๕๖๓

ที่	เดือน	ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย(มม.)
๑	มกราคม	๙
๒	กุมภาพันธ์	๑๖
๓	มีนาคม	๔๔.๓
๔	เมษายน	๗๕.๙
๕	พฤษภาคม	๑๗๙.๖
๖	มิถุนายน	๑๙๘.๔
๗	กรกฎาคม	๒๓๗.๙
๘	สิงหาคม	๒๖๕
๙	กันยายน	๒๒๙.๑
๑๐	ตุลาคม	๙๓
๑๑	พฤศจิกายน	๑๗.๗
๑๒	ธันวาคม	๒.๕
	รวม	๑,๓๖๘.๔
	เฉลี่ย/ปี	๑๑๔.๐๓

(ที่มา : <https://digi.data.go.th/showcase/thailand-rainfall-data/> , พ.ศ. ๒๕๖๘)

๓.๔ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์

อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ มีปริมาณอุณหภูมิเฉลี่ยปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๘ โดยมีอุณหภูมิเฉลี่ยต่ำสุด ๑๘ องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย ๓๕ องศาเซลเซียส (ตารางที่ ๖)

ภาพที่ ๗ แสดงค่าอุณหภูมิเฉลี่ยในรอบ ๙ ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๘
(ที่มา : <https://th.weatherspark.com/> , พ.ศ. ๒๕๖๘)

ตารางที่ ๖ แสดงข้อมูลอุณหภูมิเฉลี่ยอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๘

เดือน	อุณหภูมิต่ำสุด	อุณหภูมิสูงสุด	อุณหภูมิเฉลี่ย
มกราคม	๑๘	๓๐	๒๓
กุมภาพันธ์	๒๐	๓๒	๒๖
มีนาคม	๒๓	๓๔	๒๘
เมษายน	๒๕	๓๕	๓๐
พฤษภาคม	๒๖	๓๓	๒๙
มิถุนายน	๒๖	๓๒	๒๙
กรกฎาคม	๒๖	๓๑	๒๘
สิงหาคม	๒๕	๓๑	๒๘
กันยายน	๒๕	๓๑	๒๗
ตุลาคม	๒๓	๓๐	๒๗
พฤศจิกายน	๒๑	๓๐	๒๕
ธันวาคม	๑๘	๒๙	๒๓

ที่มา : <https://th.weatherspark.com/> , พ.ศ. ๒๕๖๘

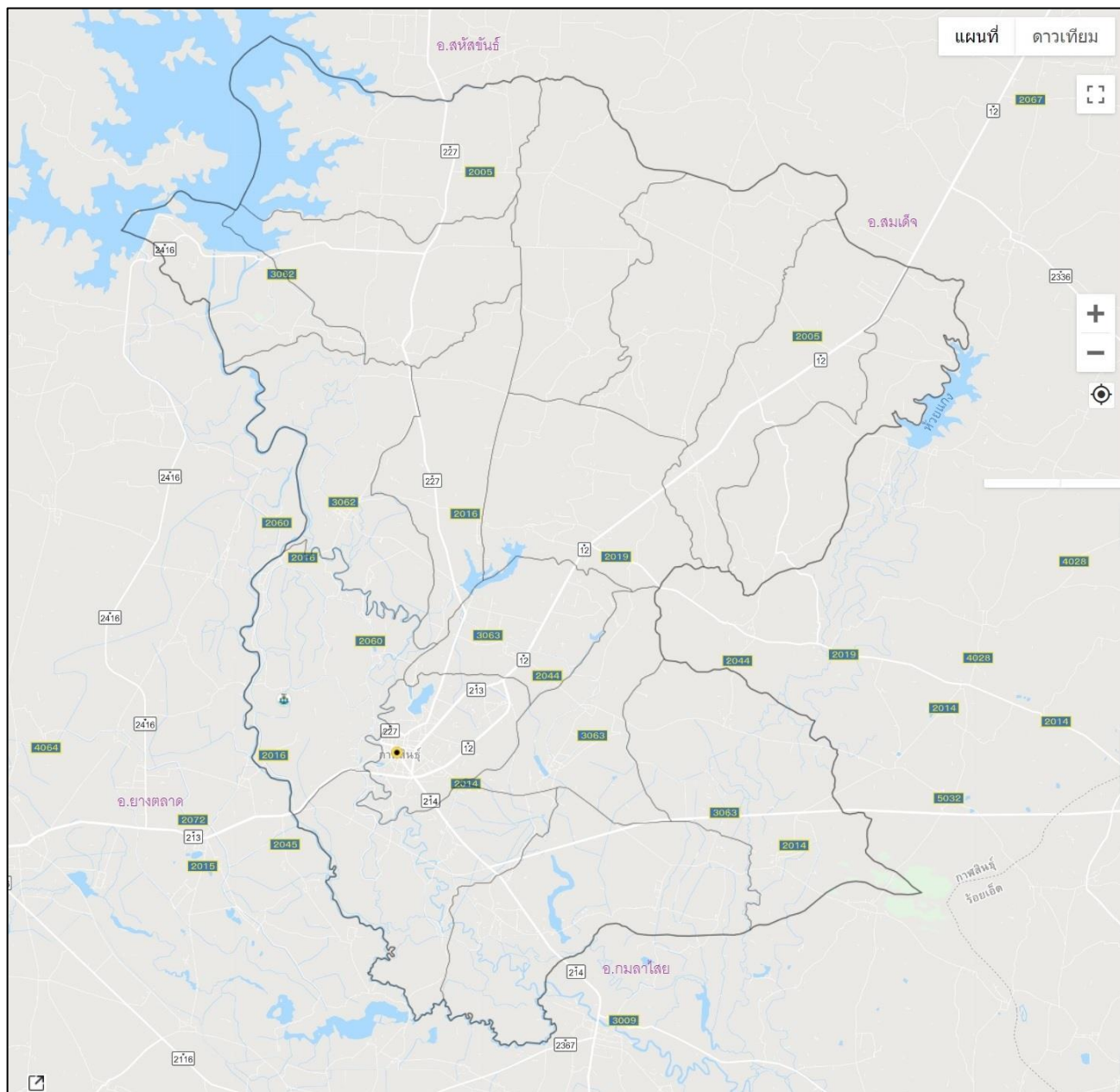
๔. เส้นทางคมนาคม

๔.๑ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล

อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ มีการเดินทางระหว่างตำบลและหมู่บ้าน โดยใช้เส้นทางในเชื่อมต่อ ขนส่งผลผลิตทางการเกษตร (ภาพที่ ๘) ดังนี้

- กส.๒๐๐๕ แยกทางหลวงหมายเลข ๑๒ - บ้านค่ายลูกเสือ (ตำบลภูดิน อำเภอเมืองกาฬสินธุ์)
- กส.๒๐๐๖ แยกทางหลวงหมายเลข ๑๒ - บ้านโพธิ์ศรี (อำเภอยางตลาด)
- กส.๒๐๑๖ แยกทางหลวงหมายเลข ๑๒ - บ้านดงเมือง (ตำบลลำพาน อำเภอเมืองกาฬสินธุ์)
- กส.๒๐๑๙ แยกทางหลวงหมายเลข ๑๒ - อำเภอดอนจาน
- กส.๓๐๔๔ แยกทางหลวงหมายเลข ๒๑๓ (กม.ที่ ๕๐+๓๕๐) - บ้านนาเหนือ (อำเภอดอนจาน)
- กส.๒๐๖๐ แยกทางหลวงหมายเลข ๑๒ - บ้านโคกก่อง (อำเภอยางตลาด)
- กส.๓๐๖๒ แยกทางหลวงหมายเลข ๒๒๗ - เชื้อนลำปาว
- กส.๓๐๖๓ แยกทางหลวงหมายเลข ๒๒๗ - บ้านเหล่าสูง (ตำบลห้วยโพธิ์ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์)
- กส.๒๐๖๕ แยกทางหลวงหมายเลข ๑๒ - บ้านดงสยาม (อำเภอดอนจาน)
- กส.๒๐๗๑ แยกทางหลวงหมายเลข ๑๒ - เชื้อนลำปาว

- ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๑๔ เส้นทางระหว่างอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ถึงจังหวัดสุรินทร์ ระยะทาง ๒๖๔.๖๖ กิโลเมตร

ภาพที่ ๙ แผนที่แสดงเส้นทางคมนาคม อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์
(ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/> , พ.ศ. ๒๕๖๘)

๕. แหล่งน้ำและระบบชลประทาน

อำเภอเมืองกาฬสินธุ์เป็นพื้นที่ ที่มีแหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญ ๆ หลายแห่ง ดังนี้

๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง (ภาพที่ ๑๐)

- ลำน้ำป่าว
- ลำน้ำพาน
- บึงไฮ มีพื้นที่ ๑๒๒ ไร่ อยู่ในเขตตำบลหลุบ

๖. สภาพเศรษฐกิจและสังคม

๖.๑ โครงสร้างทางเศรษฐกิจที่สำคัญ

ประชากรอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ ประชากรมีอาชีพหลัก คือ ทำการเกษตร มีพื้นที่การเกษตร ๒๘๗,๖๓๙.๓๐ ไร่ (ร้อยละ ๕๗.๕๓๕ ของพื้นที่อำเภอ) โดยอยู่พื้นที่ทั้งในเขตชลประทานและนอกเขตชลประทาน (ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/> , พ.ศ. ๒๕๖๘) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑) กลุ่มพัฒนาและส่งเสริมด้านเกษตร

ตารางที่ ๗ ข้อมูลพืชเศรษฐกิจอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ ปี ๒๕๖๘

ตำบล	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ทางการเกษตร (ไร่)							
		ข้าวนาปี	อ้อย โรงงาน	มัน สำปะหลัง	ยางพารา	ไม้ผล	พืชผัก	พืช อื่นๆ	รวม
กาฬสินธุ์	๑๐,๖๐๐	๒,๘๕๕.๓๘		๒๐.๕					๒,๘๗๕.๘๘
เหนือ	๒๑,๑๐๖.๒๕	๘,๙๔๙.๘๑	๒๓๙.๒๖	๑,๑๘๓.๑๘	๘๕๙.๕๙			๑๕.๓๙	๑๑,๒๔๗.๒๒
หลุบ	๔๖,๙๒๕	๒๐,๐๒๘							๒๐,๐๒๘
ไผ่	๒๖,๖๒๕	๑๒,๔๕๖.๑๐	๓,๘๕๙.๓๗	๔,๓๗๙.๘๖	๒๑๐.๕๐			๙.๘๘	๒๐,๙๑๕.๘๑
ลำพาน	๒๕,๖๕๗	๑๙,๕๕๖.๕๐		๓.๓๕	๕๓.๕๕				๑๙,๖๑๓.๔๑
เชียงเครือ	๓๗,๗๐๖.๒๕	๑๔,๒๕๔.๒๐	๑,๒๕๗.๘๐	๓,๗๗๔.๙๓	๓,๗๗๓.๗๐		๓๔.๙๓	๓๗.๗๕	๒๓,๑๓๓.๓๑
บึงวิชัย	๒๒,๙๐๖	๑๒,๗๗๓.๖๐	๑,๕๒๖.๖๗	๓,๐๐๙.๘๒	๑,๐๘๐.๓๔				๑๘,๓๙๐.๔๓
ภูพาน	๓๓,๘๕๔	๗,๙๐๗.๖๑	๖,๑๑๔.๖๘	๑๑,๕๒๔.๙๐	๙๕๘.๕๐				๒๖,๕๐๕.๗๐
ภูดิน	๓๔,๙๖๒	๓,๓๙๓.๔๔	๒,๙๐๖.๔๔	๖,๐๑๙.๘๔	๓,๔๓๕.๗๓		๑.๓๓	๙๑.๕	๑๕,๘๔๘.๒๘
หนองกุง	๒๑,๙๓๙	๗,๗๓๙.๔๕	๒,๙๙๗.๒๖	๔,๑๒๓.๓๓	๑๗๘.๖๖		๑๑.๙๓	๑๐.๘๑	๑๕,๐๖๑.๔๔
กลาง หมื่น	๒๕,๑๘๐	๖,๘๘๕.๐๙	๓,๕๘๑.๘๗	๖,๕๕๕.๐๔	๒,๓๘๙.๙๔			๗.๒	๑๙,๔๑๙.๑๔
ขมิ้น	๓๕,๔๗๓.๙	๗,๖๑๙.๗๙	๕,๐๐๐.๕๒	๘,๖๑๗.๘๖	๙๓๘.๒๒				๒๒,๑๗๖.๓๙
โพนทอง	๑๖,๔๒๕	๔,๐๖๘.๖๓	๔๘๑.๘๔	๑,๘๙๗.๔๙	๗๐๘.๕๒		๒๑.๙	๖๔.๕๖	๗,๒๔๒.๙๓
ลำคลอง	๔๖,๙๒๕	๓,๖๓๕.๑๘	๒๓๙.๙๗	๑,๒๐๐.๒๖	๘๖.๗๔				๕,๑๖๒.๑๕
ห้วยโพธิ์	๓๘,๒๘๘	๒๒,๐๘๖.๐๐	๕๒.๘๔	๑,๓๓๖.๕๒	๓,๑๒๙.๕๒		๒.๘	๖.๘๔	๒๖,๖๑๔.๕๑
ลำพาน	๒๒,๘๗๘	๔,๙๑๐.๓๐	๓,๓๗๔.๐๙	๕,๕๙๒.๗๘	๖๙๙.๑๔			๒๖.๓๓	๑๔,๖๐๒.๖๔
นาจารย์	๓๒,๔๘๗.๕๐	๔,๙๖๔.๔๑	๓,๑๗๑.๑๖	๙,๑๓๐.๕๘	๑,๕๒๗.๘๗			๗.๐๓	๑๘,๘๐๒.๐๕
พื้นที่รวม	๔๙๙,๙๔๗.๙๐	๑๖๔,๐๘๓.๔๙	๓๔,๘๐๓.๗๗	๖๘,๓๗๐.๒๔	๒๐,๐๓๑.๕๒		๗๒.๘๙	๒๗๗.๓๙	๒๘๗,๖๓๙.๒๙

ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/> , พ.ศ. ๒๕๖๘

ตารางที่ ๘ ข้อมูลด้านปศุสัตว์ (ถ้ามี)

ตำบล	เกษตรกร ผู้เลี้ยงสัตว์ รวม (ราย)	โคเนื้อ (ตัว)	โคนม (ตัว)	กระบือ (ตัว)	สุกร (ตัว)	ไก่ (ตัว)	เป็ด (ตัว)	แพะ (ตัว)	แกะ (ตัว)
รวมทั้งหมด	๑๘,๗๙๗	๑๔,๗๓๗	๒๘	๑,๘๕๘	๘,๙๖๗	๔๓๙,๗๘๕	๕๕,๔๗๗	๙๕๑	๕๐

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดกาฬสินธุ์ , พ.ศ. ๒๕๖๕

- โรงงานผลิตอาหารสัตว์แห่ง คือ
ชื่อโรงงาน..... ที่ตั้ง.....
- โรงงานฆ่าสัตว์ปีกมาตรฐาน ๖ แห่ง คือ
- ๑) โรงฆ่าสัตว์ปีก นายศิรินทร์ เรียงแสน ที่ตั้ง เลขที่ ๑๐ ตำบลกาฬสินธุ์
 - ๒) โรงฆ่าสัตว์ปีก นายชูยง สีสากมล ที่ตั้ง เลขที่ ๓๐๔ หมู่ ๔ ตำบลหูลุบ
 - ๓) โรงฆ่าสัตว์ปีก นายคมสันต์ หงสุวรรณ ที่ตั้ง เลขที่ ๑๑๑ หมู่ ๘ ตำบลโพธิ์ทอง
 - ๔) โรงฆ่าสัตว์ปีก นางสมปอง ถิตย์ผาด ที่ตั้ง หมู่ ๓ ตำบลหูลุบ
 - ๕) ทวีฟาร์ม ที่ตั้ง เลขที่ ๑๑๓ หมู่ ๑๓ ตำบลหูลุบ
 - ๖) โรงฆ่าสัตว์ขูดตัวไก่สด ที่ตั้ง เลขที่ ๕๒/๑ ถนนหนองลิ้นจี่ ตำบลกาฬสินธุ์
- ฟาร์มเลี้ยงสัตว์ขนาดใหญ่ ๕ แห่ง คือ
- ๑) ฟาร์มไก่เนื้อ สมบัติฟาร์ม ที่ตั้ง เลขที่ ๖๒ หมู่ ๓ ตำบลภูดิน
 - ๒) ฟาร์มโคนม เคียงข้างสร้างฝั้นฟาร์ม ที่ตั้ง เลขที่ ๒๔๖ หมู่ ๙ ตำบลเชียงเครือ
 - ๓) ฟาร์มสุกร ญัฐพลฟาร์ม ที่ตั้ง เลขที่ ๔๘ หมู่ ๑๐ ตำบลโพธิ์ทอง
 - ๔) ฟาร์มสุกร ประพันธ์ มณีสรี ที่ตั้ง เลขที่ ๑๖ หมู่ ๘ ตำบลเหนือ
 - ๕) ฟาร์มสุกร สมศรี อุตมัตย์ฟาร์ม ที่ตั้ง เลขที่ ๒๗๑ หมู่ ๕ ตำบลเหนือ

ตารางที่ ๙ ข้อมูลด้านประมง แสดงจำนวนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (ถ้ามี)

ตำบล	เกษตรกร รวม (ราย)	กุ้ง ทะเล	กุ้งน้ำ จืด (บ่อ)	ปลา ทะเล	ปลาน้ำ จืด	สัตว์น้ำ สวยงาม	สัตว์น้ำ อื่นๆ
ลำพาน	๒๐		๔๘				
ลำคลอง	๑๔		๖๑๑				
บึงวิชัย	๔		๑๑				
ลำปาว	๕		๑๘				
ห้วยโพธิ์	๓		๖				
รวมทั้งหมด	๗๘		๖๙๔		๑,๘๕๕		

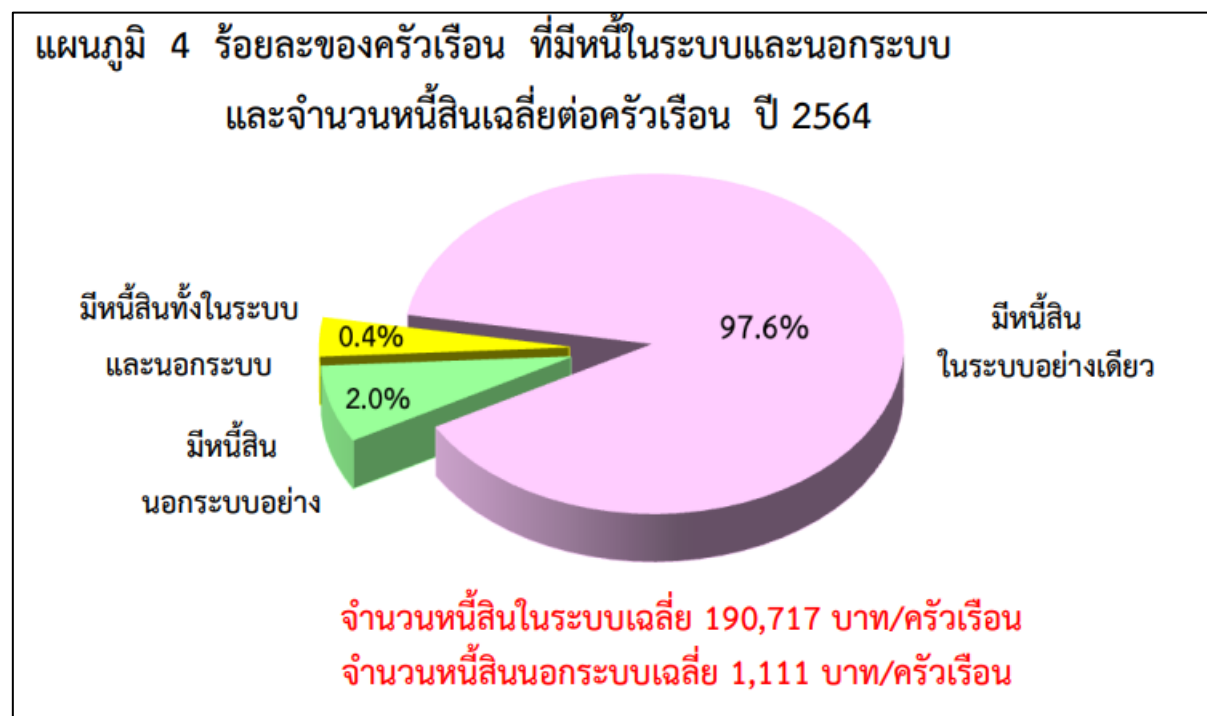
ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดกาฬสินธุ์ , พ.ศ. ๒๕๖๘

๒) รายได้ รายจ่ายของครัวเรือนเกษตรกร

จากผลการสำรวจ ในปี ๒๕๖๔ พบว่าครัวเรือนจังหวัดกาฬสินธุ์มีรายได้ทั้งสิ้นเฉลี่ยเดือนละ ๑๙,๓๙๘ บาท และมีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นเฉลี่ยเดือนละ ๑๔,๓๙๙ บาท

๓) สินเชื่อและภาวะหนี้สินของเกษตรกร

ในปี ๒๕๖๔ พบว่าครัวเรือนจังหวัดกาฬสินธุ์ เกินครึ่งเป็นครัวเรือนที่มีหนี้สิน (ร้อยละ ๖๕.๕) โดยมีจำนวนหนี้สินเฉลี่ย ๑๙๑,๘๒๘ บาทต่อครัวเรือน จากครัวเรือนทั่วประเทศที่มีหนี้สิน พบว่าส่วนใหญ่เป็นครัวเรือนที่มีหนี้ในระบบ โดยครัวเรือนที่มีหนี้ในระบบอย่างเดียรร้อยละ ๙๙.๔ ครัวเรือนที่มีหนี้ในระบบอย่างเดียวร้อยละ ๐.๖ และพบว่าจำนวนหนี้สินในระบบเฉลี่ยสูงกว่าจำนวนหนี้สินนอกระบบ ถึง ๑๗๑ เท่า (๑๙๐,๗๑๗ บาท และ ๑,๑๑๑ บาท ตามลำดับ)

ภาพที่ ๑๑ แสดงสินเชื่อและภาวะหนี้ของเกษตรกรจังหวัดกาฬสินธุ์
(ที่มา: สำนักงานสถิติจังหวัดกาฬสินธุ์, พ.ศ. ๒๕๖๔)

๖.๒ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดกาฬสินธุ์/ผลิตภัณฑ์มวลรวมเฉลี่ยต่อหัว

ปี ๒๕๖๒ p (Gross Provincial Product : GPP) ณ ราคาประจำปี มีมูลค่าเท่ากับ ๕๘,๖๑๗ ล้านบาท ลดลงจากปี ๒๕๖๑ ซึ่งมีมูลค่า ๕๙,๗๐๐ ล้านบาท อยู่เท่ากับ ๑,๐๘๓ ล้านบาท

ปี ๒๕๖๒ ผลิตภัณฑ์มวลรวมเฉลี่ยต่อหัว p (Per Capita GPP) ณ ราคาประจำปี มีรายได้ต่อคนต่อปีเท่ากับ ๗๙๗ บาท ลดลงจากปี ๒๕๖๑ ที่มีรายได้ต่อคนต่อปี ๘๐๑ บาท จำนวน ๔ บาท คิดเป็นร้อยละ ๐.๕

ตารางที่ ๑๐ แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาฬสินธุ์ ณ ราคาคงที่ ปี พ.ศ. ๒๕๖๒

(ล้านบาท) รายการ	ปี พ.ศ.			
	๒๕๕๙ r	๒๕๖๐ r	๒๕๖๑ p	๒๕๖๒ p
ภาคเกษตร	๑๓,๐๒๕	๑๓,๐๗๐	๑๔,๒๓๗	๑๓,๕๕๒
ภาคบริการ	๓๐,๙๓๑	๓๓,๑๓๖	๓๔,๖๖๙	๓๔,๐๖๖
ภาคอุตสาหกรรม	๔๐,๕๘๗	๔๒,๔๐๔	๔๕,๔๖๓	๔๕,๐๖๕
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด	๕๓,๖๑๒	๕๕,๕๗๔	๕๙,๗๐๐	๕๘,๖๑๗
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (บาท)	๖๖,๒๙๖	๖๘,๙๓๐	๗๔,๕๕๙	๗๓,๕๘๗
จำนวนประชากร (๑,๐๐๐ คน)	๘๐๙	๘๐๕	๘๐๑	๗๙๗

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ , พ.ศ. ๒๕๖๒

หมายเหตุ : p (preliminary) หมายถึง คำรายปีที่ได้จากการประมวลผลข้อมูลเบื้องต้น และ

r หมายถึง revised หรือการปรับปรุงข้อมูลย้อนหลัง

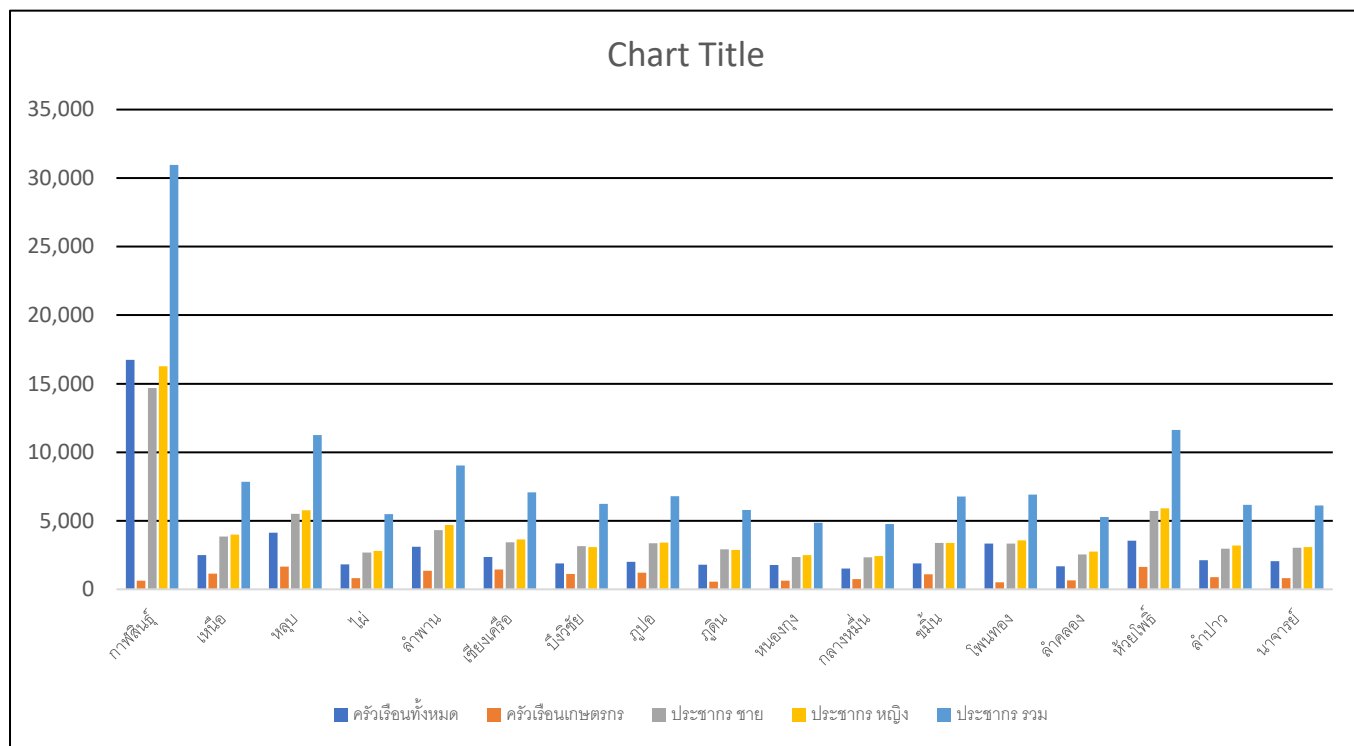
๖.๓ จำนวนครัวเรือน

อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ มีประชากรทั้งสิ้น ๑๔๔,๒๘๕ คน จำนวนครัวเรือน ๕๒,๗๓๗ ครัวเรือน แบ่งเป็นชาย ๗๐,๔๔๔ คน หญิง ๗๓,๘๔๑ คน ประชากรส่วนใหญ่ของอำเภอนับถือศาสนาพุทธ มีรายละเอียดแยกเป็นตำบล ดังนี้

ตารางที่ ๑๑ ตารางแสดงจำนวนประชากรในอำเภอเมืองกาฬสินธุ์

ที่	ตำบล	ครัวเรือน ทั้งหมด	ครัวเรือน เกษตรกร	ประชากร		
				ชาย	หญิง	รวม
๑	กาฬสินธุ์	๑๖,๗๔๒	๖๓๕	๑๔,๖๙๔	๑๖,๒๖๖	๓๐,๙๖๐
๒	เหนือ	๒,๔๙๒	๑,๑๔๗	๓,๘๕๒	๓,๙๙๑	๗,๘๔๓
๓	หลุบ	๔,๑๒๗	๑,๖๖๗	๕,๕๐๐	๕,๗๕๖	๑๑,๒๕๖
๔	ไผ่	๑,๘๒๔	๘๑๔	๒,๖๙๕	๒,๘๐๒	๕,๔๙๗
๕	ลำพาน	๓,๑๐๘	๑,๓๔๓	๔,๓๒๗	๔,๗๐๒	๙,๐๒๙
๖	เชียงเครือ	๒,๓๕๑	๑,๔๔๘	๓,๔๓๖	๓,๖๔๘	๗,๐๘๔
๗	บึงวิชัย	๑,๘๙๗	๑,๑๑๐	๓,๑๕๒	๓,๐๗๓	๖,๒๒๕
๘	ภูปอ	๒,๐๑๕	๑,๒๑๕	๓,๓๗๑	๓,๔๑๖	๖,๗๘๗
๙	ภูดิน	๑,๗๘๙	๕๕๔	๒,๙๒๒	๒,๘๗๐	๕,๗๙๒
๑๐	หนองกุง	๑,๗๘๓	๖๓๗	๒,๓๕๑	๒,๔๙๖	๔,๘๔๗
๑๑	กลางหมื่น	๑,๕๑๔	๗๓๙	๒,๓๓๖	๒,๔๒๓	๔,๗๕๙
๑๒	ขมิ้น	๑,๘๙๑	๑,๐๘๙	๓,๓๘๐	๓,๓๘๓	๖,๗๖๓
๑๓	โพนทอง	๓,๓๔๖	๕๐๑	๓,๓๓๘	๓,๕๖๖	๖,๙๐๔
๑๔	ลำคลอง	๑,๖๘๑	๖๕๙	๒,๕๔๒	๒,๗๔๓	๕,๒๘๕
๑๕	ห้วยโพธิ์	๓,๕๕๔	๑,๖๓๖	๕,๗๓๐	๕,๘๙๕	๑๑,๖๒๕
๑๖	ลำปาว	๒,๑๑๙	๘๘๖	๒,๙๕๗	๓,๒๐๓	๖,๑๖๐
๑๗	นาจารย์	๒,๐๖๑	๘๑๔	๓,๐๓๗	๓,๐๘๖	๖,๑๒๓
รวม		๕๔,๒๙๔	๑๖,๘๙๔	๖๙,๖๒๐	๗๓,๓๑๙	๑๔๒,๙๓๙

ที่มา : https://stat.bora.dopa.go.th/new_stat/webPage/statByYear.php , พ.ศ. ๒๕๖๗ และ
ระบบทะเบียนเกษตรกร , พ.ศ. ๒๕๖๘

ภาพที่ ๑๒ แสดงจำนวนประชากร ครวเรือน และครวเรือนเกษตรกร อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์
(ที่มา : https://stat.bora.dopa.go.th/new_stat/webPage/statByYear.php , พ.ศ. ๒๕๖๗ และ
ระบบทะเบียนเกษตรกร , พ.ศ. ๒๕๖๘)

๖.๔ การศึกษา

อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ มีสถานศึกษา หรือโรงเรียนทั้งสิ้น ๘๗ แห่ง แยกออกเป็น

๑. โรงเรียนอนุบาล จำนวน.....แห่ง คือ

๑.๑

๒. โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๑ (สพป.กาฬสินธุ์
เขต ๑) ๖๓ แห่ง คือ

๒.๑ โรงเรียนกลางดงราษฎร์อุปถัมภ์ ตำบลห้วยโพธิ์ อนุบาล - ประถมศึกษา

๒.๒ โรงเรียนกลางหมื่นสงเคราะห์ ตำบลกลางหมื่น อนุบาล - ประถมศึกษา

๒.๓ โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสัย ตำบลกาฬสินธุ์ ประถมศึกษา

๒.๔ โรงเรียนกุดอ้อประชานุสรณ์ ตำบลลำพาน อนุบาล - ประถมศึกษา

๒.๕ โรงเรียนกุดอ้อสุขสวัสดิ์วิทยา ตำบลหลุบ อนุบาล - ประถมศึกษา

๒.๖ โรงเรียนแก่นาขามสามัคคี ตำบลนาจารย์ อนุบาล - ประถมศึกษา

๒.๗ โรงเรียนแกเปะราษฎร์นิยม ตำบลเชียงเครือ อนุบาล - ประถมศึกษา

๒.๘ โรงเรียนขมิ้นราษฎร์สงเคราะห์ ตำบลขมิ้น อนุบาล - ประถมศึกษา

๒.๙ โรงเรียนคอนเริบบอนกุล ตำบลหลุบ อนุบาล - ประถมศึกษา

๒.๑๐ โรงเรียนค่ายลูกเสือนิคมลำพาน ตำบลภูดิน อนุบาล - ประถมศึกษา

๒.๑๑ โรงเรียนคำปลาฝานิโนชัย ตำบลขมิ้น อนุบาล - มัธยมศึกษาตอนต้น

๒.๑๒ โรงเรียนคำไผ่สงเคราะห์ ตำบลหนองกุง อนุบาล - ประถมศึกษา

- ๒.๑๓ โรงเรียนคำโพนคำม่วงวิทยา ตำบลนาจารย์ อนุบาล - ประถมศึกษา
- ๒.๑๔ โรงเรียนโคกกลางราษฎร์พัฒนา ตำบลหลุบ อนุบาล - ประถมศึกษา
- ๒.๑๕ โรงเรียนโคกคอนวิทยานุกูล ตำบลลำพาน อนุบาล - ประถมศึกษา
- ๒.๑๖ โรงเรียนโคกนางามสามัคคี ตำบลภูดิน อนุบาล - ประถมศึกษา
- ๒.๑๗ โรงเรียนโคกน้ำเกลี้ยงวิทยาคม ตำบลโพหนอง อนุบาล - ประถมศึกษา
- ๒.๑๘ โรงเรียนโคกลำมวิทยา ตำบลไผ่ อนุบาล - ประถมศึกษา
- ๒.๑๙ โรงเรียนชุมชนนาจารย์วิทยา ตำบลนาจารย์ อนุบาล - มัธยมศึกษาตอนต้น
- ๒.๒๐ โรงเรียนชุมชนหนองสอวิทยาคาร ตำบลลำปาว อนุบาล - มัธยมศึกษาตอนต้น
- ๒.๒๑ โรงเรียนเชียงเครือวิทยาคม ตำบลเชียงเครือ อนุบาล - มัธยมศึกษาตอนต้น
- ๒.๒๒ โรงเรียนดงน้อยสงเคราะห์ ตำบลห้วยโพธิ์ อนุบาล - ประถมศึกษา
- ๒.๒๓ โรงเรียนดงเมืองวิทยาคาร ตำบลลำพาน อนุบาล - ประถมศึกษา
- ๒.๒๔ โรงเรียนท่าไคร้สามัคคี ตำบลบึงวิชัย อนุบาล - ประถมศึกษา
- ๒.๒๕ โรงเรียนท่าลำควนประชาบำรุง ตำบลหนองกุง อนุบาล - ประถมศึกษา
- ๒.๒๖ โรงเรียนท่าแสงวิทยายน ตำบลลำพาน อนุบาล - มัธยมศึกษาตอนต้น
- ๒.๒๗ โรงเรียนนาโกวิทยา ตำบลขมิ้น อนุบาล - ประถมศึกษา
- ๒.๒๘ โรงเรียนนาขามร่วมราษฎร์บำรุง ตำบลภูดิน อนุบาล - ประถมศึกษา
- ๒.๒๙ โรงเรียนโนนสวรรค์ประชาสรรค์ภูโป ตำบลภูโป อนุบาล - ประถมศึกษา
- ๒.๓๐ โรงเรียนโนนสะอาดราษฎร์สามัคคี ตำบลลำปาว อนุบาล - ประถมศึกษา
- ๒.๓๑ โรงเรียนบ้านคำเม็ก ตำบลไผ่ อนุบาล - ประถมศึกษา
- ๒.๓๒ โรงเรียนบ้านโคกกวาง ตำบลไผ่ อนุบาล - ประถมศึกษา
- ๒.๓๓ โรงเรียนบ้านโจดศิริราษฎร์บำรุง ตำบลภูโป ประถมศึกษา
- ๒.๓๔ โรงเรียนบ้านดอนสนวน ตำบลหลุบ อนุบาล - ประถมศึกษา
- ๒.๓๕ โรงเรียนบ้านดอนวิทยาคาร ตำบลเหนือ อนุบาล - มัธยมศึกษาตอนต้น
- ๒.๓๖ โรงเรียนบ้านสว่าง ตำบลภูดิน อนุบาล - ประถมศึกษา
- ๒.๓๗ โรงเรียนบ้านหนองม่วง ตำบลกาฬสินธุ์ อนุบาล - ประถมศึกษา
- ๒.๓๘ โรงเรียนบ้านหาดสงเคราะห์ ตำบลเหนือ อนุบาล - ประถมศึกษา
- ๒.๓๙ โรงเรียนบ้านหลุบอินทราราษฎร์บำรุง ตำบลหลุบ อนุบาล - ประถมศึกษา
- ๒.๔๐ โรงเรียนบ้านห้วยแสง ตำบลภูโป อนุบาล - ประถมศึกษา
- ๒.๔๑ โรงเรียนบ้านเหล็กกกอกสามัคคี ตำบลเหนือ อนุบาล - ประถมศึกษา
- ๒.๔๒ โรงเรียนบ้านเหล่าค้อ ตำบลเชียงเครือ อนุบาล - ประถมศึกษา
- ๒.๔๓ โรงเรียนบ้านโหมนสงเคราะห์ ตำบลห้วยโพธิ์ อนุบาล - มัธยมศึกษาตอนต้น
- ๒.๔๔ โรงเรียนบึงวิชัยสงเคราะห์ ตำบลบึงวิชัย อนุบาล - มัธยมศึกษาตอนต้น
- ๒.๔๕ โรงเรียนปลาเค้าวิทยาคาร ตำบลลำคลอง อนุบาล - มัธยมศึกษาตอนต้น
- ๒.๔๖ โรงเรียนภูโปวิทยา ตำบลภูโป ประถมศึกษา
- ๒.๔๗ โรงเรียนวังเกาะเหล็กทุ่งสว่างวิทย์ ตำบลลำพาน อนุบาล - ประถมศึกษา
- ๒.๔๘ โรงเรียนสะอาดประชาสรรค์ ตำบลลำคลอง อนุบาล - มัธยมศึกษาตอนต้น
- ๒.๔๙ โรงเรียนสะอาดสมศรีวิทยา ตำบลภูโป อนุบาล - ประถมศึกษา
- ๒.๕๐ โรงเรียนหนองกุงวิทยาคม ตำบลไผ่ อนุบาล - มัธยมศึกษาตอนต้น

- ๒.๕๑ โรงเรียนหนองทุ่มสงเคราะห์ ตำบลบึงวิชัย อนุบาล - ประถมศึกษา
 ๒.๕๒ โรงเรียนหนองบัวราชภูรินิม ตำบลโพหนอง อนุบาล - ประถมศึกษา
 ๒.๕๓ โรงเรียนหนองโพธิ์วิทยายน ตำบลไผ่ อนุบาล - ประถมศึกษา
 ๒.๕๔ โรงเรียนหนองโพธิ์วิทยายน สาขาหนองไผ่ราชภูริบำรุง ตำบลไผ่ อนุบาล - ประถมศึกษา
 ๒.๕๕ โรงเรียนหนองแวงประชานุกุล ตำบลขม้น อนุบาล - ประถมศึกษา
 ๒.๕๖ โรงเรียนหนองแวงเหนือ ตำบลภูโป อนุบาล - มัธยมศึกษาตอนต้น
 ๒.๕๗ โรงเรียนหนองหัวช้าง ตำบลกลางหมื่น อนุบาล - ประถมศึกษา
 ๒.๕๘ โรงเรียนห้วยตูมวิทยาคาร ตำบลกลางหมื่น อนุบาล - มัธยมศึกษาตอนต้น
 ๒.๕๙ โรงเรียนหามแห่โพธิ์ทองวิทยาคม ตำบลโพธิ์ทอง อนุบาล - ประถมศึกษา
 ๒.๖๐ โรงเรียนเหล่าสูงวิทยา ตำบลห้วยโพธิ์ อนุบาล - ประถมศึกษา
 ๒.๖๑ โรงเรียนเหล่าหลวงวิทยาคาร ตำบลภูดิน อนุบาล - ประถมศึกษา
 ๒.๖๒ โรงเรียนองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ ๗ (สวนป่าสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช) ตำบลนาจารย์ อนุบาล - ประถมศึกษา
 ๒.๖๓ โรงเรียนอนุบาลกาฬสินธุ์ ตำบลกาฬสินธุ์ อนุบาล - ประถมศึกษา
๓. โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๖ แห่ง คือ
- ๓.๑ โรงเรียนเทศบาล ๑ กาฬสินธุ์พิทยาสีห์ ตำบลกาฬสินธุ์ ประถมศึกษา
 ๓.๒ โรงเรียนเทศบาล ๓ วัดเหนือ ตำบลกาฬสินธุ์ อนุบาล
 ๓.๓ โรงเรียนเทศบาล ๔ เฉลิมพระเกียรติ ตำบลกาฬสินธุ์ ประถมศึกษา
 ๓.๔ โรงเรียนเทศบาล ๖ พุทธิเมืองประชาวิทย์ ตำบลกาฬสินธุ์ อนุบาล - ประถมศึกษา
 ๓.๕ โรงเรียนอนุบาลเทศบาลตำบลนาจารย์ ตำบลนาจารย์ อนุบาล
 ๓.๖ โรงเรียนดงสว่างวิทยายน ตำบลห้วยโพธิ์ อนุบาล - มัธยมศึกษาตอนต้น
๔. โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาฬสินธุ์ สหวิทยาเขตเมืองกาฬสินธุ์ ๗ แห่ง คือ
- ๔.๑ โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ ตำบลกาฬสินธุ์ มัธยมศึกษา
 ๔.๒ โรงเรียนแก่นาจารย์พิทยาคมเมืองกาฬสินธุ์ ตำบลนาจารย์ มัธยมศึกษา
 ๔.๓ โรงเรียนเมืองกาฬสินธุ์ ตำบลกาฬสินธุ์ มัธยมศึกษา
 ๔.๔ โรงเรียนเมืองเหนือวิทยาคม ตำบลเหนือ มัธยมศึกษา
 ๔.๕ โรงเรียนหนองสอพิทยาคม ตำบลลำปาว มัธยมศึกษา
 ๔.๖ โรงเรียนเหล่านาแก้ววิทยานุสรณ์ ตำบลเชียงเครือ มัธยมศึกษา
 ๔.๗ โรงเรียนอนุกุลนารี ตำบลกาฬสินธุ์ มัธยมศึกษา
๕. โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๒ แห่ง คือ
- ๕.๑ โรงเรียนขม้นพิทยาสรรพ์ ตำบลขม้น มัธยมศึกษา
 ๕.๒ โรงเรียนเทศบาล ๒ วัดสว่างคงคา ตำบลกาฬสินธุ์ มัธยมศึกษา
๖. โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ๙ แห่ง คือ
- ๖.๑ โรงเรียนชาญุทธวิทยา ตำบลกาฬสินธุ์
 ๖.๒ โรงเรียนเซนต์ยอแซฟกาฬสินธุ์ ตำบลกาฬสินธุ์ เตรียมอนุบาล - มัธยมศึกษาตอนต้น
 ๖.๓ โรงเรียนสตรีชาญุทธวิทยา ตำบลกาฬสินธุ์
 ๖.๔ โรงเรียนอนุบาลทุ่งมน ตำบลกาฬสินธุ์ อนุบาล - ประถมศึกษา
 ๖.๕ โรงเรียนอนุบาลรัตนกาฬสินธุ์ ตำบลกาฬสินธุ์ เตรียมอนุบาล - ประถมศึกษา

- ๖.๖ โรงเรียนอนุบาลสาธิตศึกษา ตำบลกาฬสินธุ์ เตรียมอนุบาล – อนุบาล
- ๖.๗ โรงเรียนอนุบาลแสงตะวัน ตำบลกาฬสินธุ์ เตรียมอนุบาล-ประถมศึกษา
- ๖.๘ โรงเรียนอนุบาลการะเกตุ
- ๖.๙ โรงเรียนการะเกตุวิทยา

๖.๕ การสาธารณสุข

๑. สถานบริการและหน่วยงานสาธารณสุข

๑.๑ สถานบริการและหน่วยงานสาธารณสุขของรัฐ ประกอบด้วย

๑.๑.๑ สถานบริการ สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ได้แก่

- ๑) โรงพยาบาลกาฬสินธุ์ ขนาด ๕๔๐ เตียง
- ๒) สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ ๑ แห่ง
- ๓) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล ๒๑ แห่ง

๑.๒ สถานบริการสาธารณสุขเอกชน ประกอบด้วย

- ๑.๒.๑ โรงพยาบาลเอกชน ๒ แห่ง
- ๑.๒.๒ คลินิกแพทย์ ๖๑ แห่ง
- ๑.๒.๓ คลินิกพยาบาล.....แห่ง
- ๑.๒.๔ ร้านขายยาแผนปัจจุบัน ๒๔ แห่ง
- ๑.๒.๕ ร้านขายยาแผนโบราณ ๒๓ แห่ง

๑.๓ จำนวนบุคลากรทางการแพทย์

- ๑.๓.๑ แพทย์ จำนวน ๘๑ คน
- ๑.๓.๒ ทันตแพทย์ จำนวน ๑๔ คน
- ๑.๓.๓ เภสัชกร จำนวน ๓๕ คน
- ๑.๓.๔ พยาบาล จำนวน ๕๒๒ คน
- ๑.๓.๕ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข จำนวน ๗๓๗ คน
- ๑.๓.๖ อาสาสมัครสาธารณสุข(อสม.) จำนวน ๒,๕๐๙ คน

๖.๖ ประเพณีและวัฒนธรรม

๑) การนับถือศาสนา

ประชากรส่วนใหญ่ของอำเภอเมืองกาฬสินธุ์นับถือศาสนาพุทธจึงมีวัดและสำนักสงฆ์ในพุทธศาสนากระจายอยู่ทั่วไป

๒) วัฒนธรรมท้องถิ่นที่สำคัญ

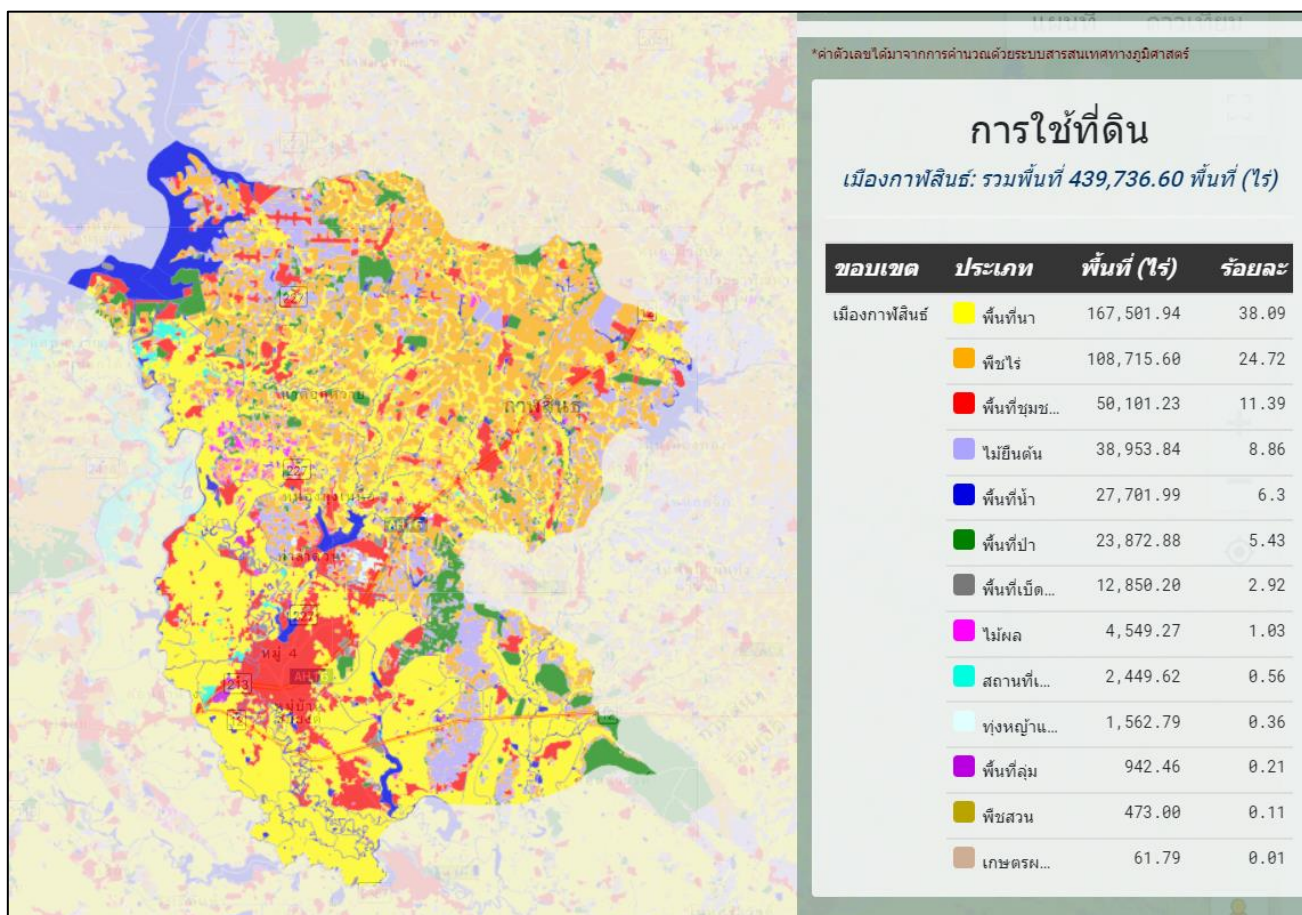
- งานประเพณีมหาสงกรานต์ฯ ระหว่างวันที่ ๑๒ – ๑๕ เมษายน ของทุกปี
- งานประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษา อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ร่วมกับเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์
- งานบุญคุณลานสู่ขวัญข้าว เทศบาลตำบลเหนือ
- งานประเพณีลอยกระทง, งานบุญบั้งไฟ , บุญกฐิน,บุญข้าวสาก, บุญข้าวจี, บุญผะเหวด
- งานตักบาตรเทโวโรหณะ ในวันออกพรรษาของทุกปี

๗. การใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

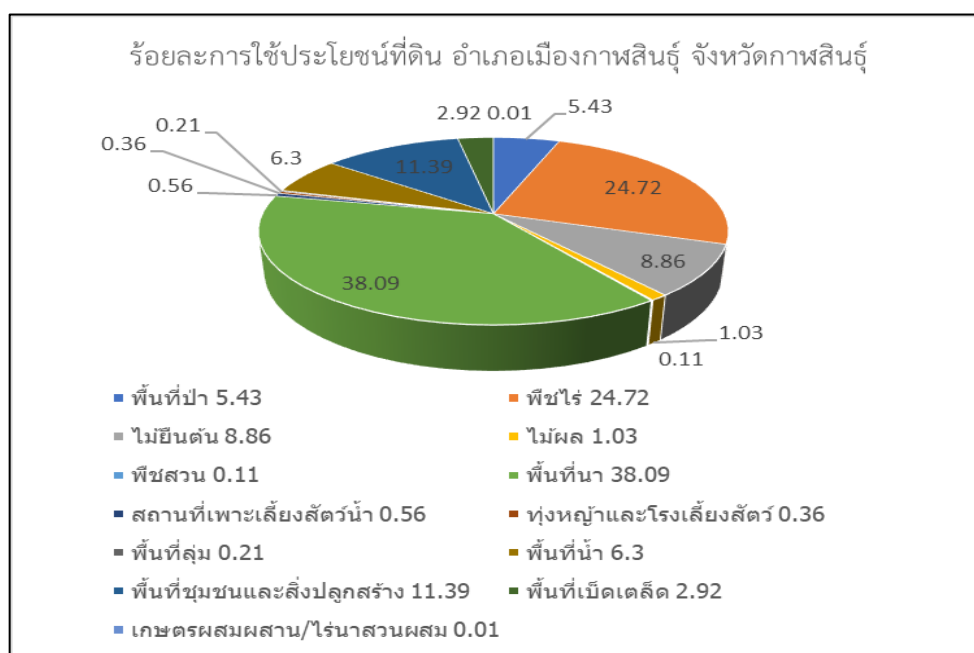
อำเภอเมืองกาฬสินธุ์มีการใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนใหญ่เป็น พื้นที่นา จำนวน ๑๖๗,๕๐๑.๙๔ ไร่ ร้อยละ ๓๘.๐๙ รองลงมา คือ พืชไร่ จำนวน ๑๐๘,๗๑๕.๖๐ ไร่ ร้อยละ ๒๔.๗๒ และพื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง จำนวน ๕๐,๑๐๑.๒๓ ไร่ ร้อยละ ๑๑.๓๙

ตารางที่ ๑๒ แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
พื้นที่ป่า	๒๓,๘๗๒.๘๘	๕.๔๓
พืชไร่	๑๐๘,๗๑๕.๖๐	๒๔.๗๒
ไม้ยืนต้น	๓๘,๙๕๓.๘๔	๘.๘๖
ไม้ผล	๔,๕๔๙.๒๗	๑.๐๓
พืชสวน	๔๗๓.๐๐	๐.๑๑
พื้นที่นา	๑๖๗,๕๐๑.๙๔	๓๘.๐๙
พื้นที่น้ำ	-	-
สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	๒,๔๔๙.๖๒	๐.๕๖
ทุ่งหญ้าและโรงเลี้ยงสัตว์	๑,๕๖๒.๗๙	๐.๓๖
พื้นที่ลุ่ม	๙๔๒.๔๖	๐.๒๑
พื้นที่น้ำ	๒๗,๗๐๑.๙๙	๖.๓
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	๕๐,๑๐๑.๒๓	๑๑.๓๙
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๑๒,๘๕๐.๒๐	๒.๙๒
เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม	๖๑.๗๙	๐.๐๑

ภาพที่ ๑๓ แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์
(ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/> , พ.ศ. ๒๕๖๘)

ภาพที่ ๑๔ กราฟแสดงประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์
(ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/> , พ.ศ. ๒๕๖๘)

๘. ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญ/พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ

อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ มีพื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจหลัก ได้แก่ ข้าว มีพื้นที่ปลูกมากจำนวน ๑๓๙,๐๓๗.๗๕ ไร่ รองลงมา คือ มันสำปะหลัง มีพื้นที่ปลูก จำนวน ๖๒,๓๑๓.๗๕ ไร่ และยางพารา มีพื้นที่ปลูก จำนวน ๒๕,๕๕๕.๒๕ ไร่ ตามลำดับ นอกจากนี้ยังมีพื้นที่ปลูกอ้อยโรงงาน ไม้ผล หล้าเลี้ยงสัตว์ ผัก และปาล์มน้ำมัน ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๓ แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

ตำบล	ข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตร (ไร่) อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์												
	พื้นที่ทั้งหมด	ข้าว	อ้อยโรงงาน	มันสำปะหลัง	ข้าวจ้าว โพดเลี้ยงสัตว์	สับปะรด	ผัก	หล้าเลี้ยงสัตว์	ยางพารา	ปาล์มน้ำมัน	ไม้ผล	ไม้ดอก ไม้ประดับ	รวมทั้งหมด
กาฬสินธุ์	๑๐,๖๐๐	๕๕๒.๒๕		๕					๘				๕๖๕.๒๕
เหนือ	๒๑,๑๐๖.๒๕	๙,๓๘๓.๗๕		๒,๕๙๐.๕			๑๐๐		๙๖๓	๒	๑๓		๑๓,๐๕๒.๒๕
หุบ	๔๖,๙๒๕	๑๖,๖๖๒.๒๕					๖						๑๖,๖๖๘.๒๕
ไผ่	๒๖,๖๒๕	๑๐,๗๑๐.๕	๑,๙๕๐.๕	๑,๓๐๑				๑๐	๒๗๙	๑๑	๑๙.๒๕		๑๔,๒๘๑.๒๕
ลำปาว	๒๒,๘๗๘	๕,๗๔๒.๕	๒๓๓	๖,๕๒๑.๗๕					๙๐๓		๕		๑๓,๔๐๕.๒๕
ลำพาน	๒๕,๖๕๗	๑๔,๖๖๑					๔๕		๔๔				๑๔,๗๕๐
เขียงเครือ	๓๗,๗๐๖.๒๕	๑๓,๒๒๗	๕๐๔.๕	๑,๕๗๐.๕			๒๗		๓,๕๐๔.๕				๑๘,๘๓๓.๕
บึงวิชัย	๒๒,๙๐๖	๙,๑๔๙.๗๕	๓๖๒	๔๙๓.๕			๕๓		๕๖๗		๑,๑๒๘		๑๑,๗๕๓.๒๕
ห้วยโพธิ์	๓๘,๒๙๘	๑๕,๙๘๗.๗๕		๒๔๙.๒๕			๑๒		๒,๒๔๔.๗๕	๑๙.๕	๘.๕		๑๘,๕๒๑.๗๕
ภูพาน	๓๓,๘๕๔	๑๑,๗๘๘.๒๕	๓,๓๓๐	๑๕,๗๑๔					๗๔๙.๕	๓	๒๑.๒๕		๓๑,๖๐๖
ภูดิน	๓๔,๙๖๒	๒,๗๒๐.๗๕	๗๔๓	๔,๕๕๔.๗๕					๒,๘๐๕	๕๐	๑๕		๑๐,๙๒๘.๕
หนองกุง	๒๑,๙๓๙	๕,๐๐๗.๗๕	๑,๑๒๒.๕	๑,๕๔๐.๒๕					๒๕๕.๗๕	๕.๗๕	๘๘		๘,๐๒๐
กลางหมื่น	๒๕,๑๘๐	๖,๒๖๒.๒๕	๑,๘๗๐.๕	๗,๔๐๑.๕					๑,๔๖๖	๑๗.๗๕			๑๗,๐๑๘
ขมิ้น	๓๕,๔๗๓.๙	๖,๕๕๙	๒,๗๐๖	๙,๘๙๔.๕			๑๔		๑,๐๑๙.๗๕		๓๓		๒๐,๒๒๖.๒๕
โพหนอง	๑๖,๔๒๕	๒,๖๖๒.๗๕	๒๙๘.๕	๔๙๑.๗๕				๙๖๕.๗๕	๕๕๘		๑๕		๔,๙๙๑.๗๕
นาจารย์	๓๒,๔๘๗.๕	๓,๘๐๒.๒๕	๑,๗๙๔	๘,๔๒๗.๕					๑๐,๑๖๕	๒๓			๒๔,๒๑๑.๗๕
ลำคลอง	๔๖,๙๒๕	๔,๑๕๘	๓๕.๕	๑,๕๑๘					๖๓				๕,๗๗๔.๕

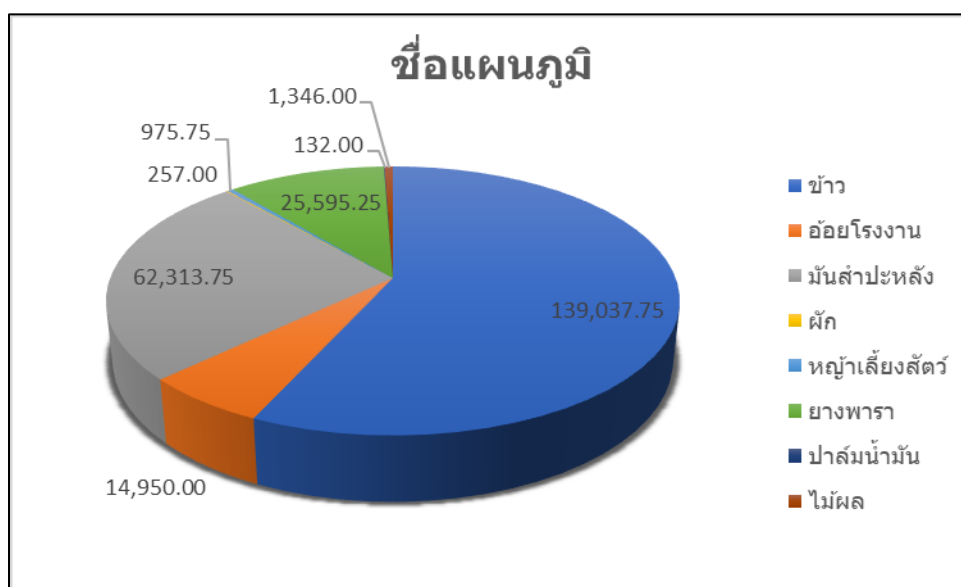
ตารางที่ ๑๓ (ต่อ)

ตำบล	ข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตร (ไร่) อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์												รวมทั้งหมด
	พื้นที่ทั้งหมด	ข้าว	อ้อยโรงงาน	มันสำปะหลัง	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	สับปะรด	ผัก	หญ้าเลี้ยงสัตว์	ยางพารา	ปาล์มน้ำมัน	ไม้ผล	ไม้ดอกไม้ประดับ	
รวม	๔๙๙,๙๔๗.๙	๑๓๙,๐๓๗.๗๕	๑๔,๙๕๐	๖๒,๓๓๓.๗๕			๒๕๗	๙๗๕.๗๕	๒๕,๕๙๕.๒๕	๑๓๒	๑,๓๔๖		๒๔๔,๖๐๗.๕

ที่มา : ระบบสารสนเทศการผลิตทางด้านการเกษตรกร , พ.ศ. ๒๕๖๗

แผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๖

และเว็บไซต์ของทุกเทศบาลและอบต. , พ.ศ. ๒๕๖๗

ภาพที่ ๑๕ แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์
(ที่มา : ระบบสารสนเทศการผลิตทางด้านการเกษตรกร , พ.ศ. ๒๕๖๗)

๙. องค์กรและสถาบันต่าง ๆ

อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ มีกลุ่มสถาบันเกษตรกร กลุ่มอาชีพการเกษตร ซึ่งได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานราชการ หลายกลุ่ม กลุ่มอาชีพการเกษตร กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ได้รับการสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น มีกลุ่มต่างๆ ดังนี้

ตารางที่ ๑๔ รายชื่อกลุ่มผู้ผลิต และผู้ประกอบการ OTOP ที่ได้รับการลงทะเบียน

ที่	ชื่อกลุ่ม	ชื่อประธานกลุ่ม/ เจ้าของกิจการ	ชื่อผลิตภัณฑ์	สถานที่ตั้ง		
				เลขที่	หมู่ที่	ตำบล
๑	เจียรนัย ทรัพย์สมบัติ	นางเจียรนัย ทรัพย์สมบัติ	น้ำพริกนรกปลาร้า	๖๘/๒		กาฬสินธุ์
๒	ปลาร้าคุณแม่อรชร	นาง อรชร สิมมา	ปลาร้าต้มสุกสดต้นตำรับ	๗๕		ห้วยโพธิ์
๓	ปลาร้าคุณแม่อรชร	นาง อรชร สิมมา	น้ำปลาร้าต้มสุกสูตรกลิ่น หอมโหม่ง	๗๕		ห้วยโพธิ์
๔	บ้านสมุนไพรอุ่นรัตน์	นาง เพ็ญภา อุ่นรัตน์	น้ำมันยาเขียวยายวรรณ	๙๓	๓	ลำพาน
๕	กลุ่มเกษตรอินทรีย์แปรรูปข้าว ชุมชนวัดหอไตรการาม	นางสาว คตินัย ภูประทาน	จมูกข้าวฯพร้อมดื่ม	๒๖๘/ ๑		กาฬสินธุ์
๖	กลุ่มเกษตรอินทรีย์แปรรูปข้าว ชุมชนวัดหอไตรการาม	นางสาว คตินัย ภูประทาน	ข้าวปลอดสารพิษ	๒๖๘/ ๑		กาฬสินธุ์
๗	กลุ่มดอกไม้ประดิษฐ์บ้านทุ่งสว่าง	นาง สาร บัวทอง	ดอกไม้ประดิษฐ์	๖๕	๑๖	ลำพาน
๘	กาญจนาผ้าไทย	นางสาว กาญจนา กันทรมงคล	แปรรูปผ้าไทย	๑๐๒/ ๑		กาฬสินธุ์
๙	แม่น้อยปลาร้าบอง	นาง น้อย ถิ่นรัมย์	ปลาร้าบอง	๖๓	๓	หนองกุง
๑๐	กลุ่มสตรีทอผ้าฝ้ายบ้านโคกล่าม	นาง ท่ม สุริยะบุญ	ผ้าทอลายขัด	๕๔		ไผ่
๑๑	กลุ่มสตรีทอผ้าฝ้ายบ้านโคกล่าม	นาง ท่ม สุริยะบุญ	ผ้าถุงยกดอก	๕๔		ไผ่
๑๒	ผ้าฝ้ายสีจันทร์ภูบ่อ	นาง สีจันทร ทรัพย์สิงห์	ผ้าพันคอ	๑๔๓		
๑๓	ผ้าฝ้ายสีจันทร์ภูบ่อ	นาง สีจันทร ทรัพย์สิงห์	ผ้าคลุมไหล่	๑๔๓		
๑๔	บ้านนุ่งขึ้น	นาง สุจิตรา จงรัก	ผ้าสไบฝ้ายย้อมครามทอ ลายแพรวา	๓๐๒/ ๔๔	๕	โพนทอง
๑๕	บ้านนุ่งขึ้น	นาง สุจิตรา จงรัก	ผ้าไหมย้อมสีธรรมชาติ	๓๐๒/ ๔๔	๕	โพนทอง
๑๖	ไขเค็มสมุนไพรบ้านกลางหมื่น	นาง ทองใหญ่ ผลเลิศ	ไขเค็มสมุนไพร	๕๙	๑	กลางหมื่น
๑๗	กลุ่มสานตะกร้าจากเส้นสาน พลาสติก	นาง ราตรี ภูแห	กระเป๋าสานจากเส้นพลาสติก เส้นเล็กลาย ๒	๙๑		ภูบ่อ
๑๘	กลุ่มสานตะกร้าจากเส้นสาน พลาสติก	นาง ราตรี ภูแห	กระเป๋าสานจากเส้น พลาสติกลายบิต	๙๑		ภูบ่อ
๑๙	นางสุวรรณ ถิ่นประสาธ	นาง สุวรรณี ถิ่นประสาธ	ผ้าพันคอ	๕๐		ไผ่
๒๐	นางสุวรรณ ถิ่นประสาธ	นาง สุวรรณี ถิ่นประสาธ	ผ้ายกดอก ลายราชวัตร ๔ ตะกั่ว	๕๐		ไผ่
๒๑	กลุ่มสตรีทอผ้าพื้นเมืองบ้านนาจารย์	นาง วิไลวรรณ ภูเทพคำ	ผ้าพันคอ			กลางหมื่น
๒๒	กลุ่มทำพรมเช็ดเท้าบ้านนาโก	นาง แก้ว ฉายรัมย์	พรมเช็ดเท้า	๔๘	๔	ขมิ้น
๒๓	กลุ่มทอเสื่อกกภูบ่อ	นาง ดวงจันทร์ ธิพิยราชา	เสื่อกก	๑๖๖	๘	ภูบ่อ
๒๔	กลุ่มอาชีพจักสานบ้านเหล่าหลวง	นาง ถาวร เริงภิรมย์	จักสานเส้นพลาสติก	๗๕	๘	ภูดิน
๒๕	ห้างหุ้นส่วนจำกัด กาฬสินธุ์ ผลิตภัณฑ์อาหาร	นาย เมธี อภิวัฒน์	ไส้กรอกปลาร้าสดดั้งเดิม แบบคอกเทล	๗๕-๗๙		กาฬสินธุ์
๒๖	ห้างหุ้นส่วนจำกัด กาฬสินธุ์ ผลิตภัณฑ์อาหาร	นาย เมธี อภิวัฒน์	ไส้กรอกปลาร้าสพริกไทย ดำ	๗๕-๗๙		กาฬสินธุ์
๒๗	ห้างหุ้นส่วนจำกัด กาฬสินธุ์ ผลิตภัณฑ์อาหาร	นาย เมธี อภิวัฒน์	ไส้กรอกปลาร้าสพริกไทย สด	๗๕-๗๙		กาฬสินธุ์
๒๘	สมุนไพรลูกประคบเพื่อสุขภาพ	นาง ไพฑูรย์ นาถานาค	สมุนไพรลูกประคบเพื่อ สุขภาพ	๗	๑	ภูบ่อ
๒๙	สมุนไพรลูกประคบเพื่อสุขภาพ	นาง ไพฑูรย์ นาถานาค	สมุนไพรไผ่ลู่	๗	๑	ภูบ่อ
๓๐	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มหลักบ้านต้น เมืองกาฬสินธุ์	นาย ถาวร ผลถวิล	ข้าวเหนียวลิ้มผิว	๓๖	๒	กลางหมื่น

ตารางที่ ๑๔ (ต่อ)

ที่	ชื่อกลุ่ม	ชื่อประธานกลุ่ม/ เจ้าของกิจการ	ชื่อผลิตภัณฑ์	สถานที่ตั้ง		
				เลขที่	หมู่ที่	ตำบล
๓๑	โคกล่ามแพรวา	นาย พุฒิพงษ์ พันธุ์สุวรรณ	ผ้าถุงไหม	๑๔๒	๓	ไผ่
๓๒	โคกล่ามแพรวา	นาย พุฒิพงษ์ พันธุ์สุวรรณ	ผ้าสไบ	๑๔๒	๓	ไผ่
๓๓	โคกล่ามแพรวา	นาย พุฒิพงษ์ พันธุ์สุวรรณ	ผ้าคลุมไหล่	๑๔๒	๓	ไผ่
๓๔	โคกล่ามแพรวา	นาย พุฒิพงษ์ พันธุ์สุวรรณ	ตีนซิ่นภูไท	๑๔๒	๓	ไผ่
๓๕	กลุ่มทอผ้าพื้นเมือง	นาง ลำอากค์ พันธุ์สะอาด	เสื่อผ้าลำไ้เร่จรูป	๑๑๙	๑๑	ขมิ้น
๓๖	กลุ่มทอผ้าพื้นเมือง	นาง ลำอากค์ พันธุ์สะอาด	ผ้าฝ้ายพื้นเรียบ	๑๑๙	๑๑	ขมิ้น
๓๗	โคกล่ามแพรวา	นาย พุฒิพงษ์ พันธุ์สุวรรณ	แพรมน	๑๔๒	๓	ไผ่
๓๘	กลุ่มทอผ้าพื้นเมืองบ้านแกน้อย	นาง บุญเส็ง เจริญรักษา	ผ้าขาวม้า	๑๘๓		เชียงเคียว
๓๙	กลุ่มทอผ้าพื้นเมืองบ้านแกน้อย	นาง บุญเส็ง เจริญรักษา	ผ้ายกดอก	๑๘๓		เชียงเคียว
๔๐	กลุ่มทอผ้าเย็บด้วยจักปักด้วยมือ	นาง ไพวัลย์ ภูนาเมือง	ผ้าทอลายขีด	๖๒		เหนือ
๔๑	ผ้าขาวม้าแปรรูปแม่พรเพ็ญ ม.๗ ต.โพหนอง	นาง พรเพ็ญ ไชยคำมิ่ง	ผ้าขาวม้า	๗๒	๗	โพหนอง
๔๒	ผ้าขาวม้าแปรรูปแม่พรเพ็ญ ม.๗ ต.โพหนอง	นาง พรเพ็ญ ไชยคำมิ่ง	ผ้าพื้นเรียบ	๗๒	๗	โพหนอง
๔๓	อารมณ์ดีออร์แกนิกฟาร์ม	นางสาว มณฑนา เล็กสมบูรณ์	งาดำคั่วบด	๓๕/๕		กาฬสินธุ์
๔๔	อารมณ์ดีออร์แกนิกฟาร์ม	นางสาว มณฑนา เล็กสมบูรณ์	ชาสมุนไพรไทยเพื่อสุขภาพ	๓๕/๕		กาฬสินธุ์
๔๕	อารมณ์ดีออร์แกนิกฟาร์ม	นางสาว มณฑนา เล็กสมบูรณ์	น้ำมะม่วงมหาชนกเข้มข้น	๓๕/๕		กาฬสินธุ์
๔๖	อารมณ์ดีออร์แกนิกฟาร์ม	นางสาว มณฑนา เล็กสมบูรณ์	จมูกข้าวฮางกาบาชงดื่ม	๓๕/๕		กาฬสินธุ์
๔๗	กลุ่มทอผ้าพื้นเมืองและเสื่อกกบ้านบึงวิชัย	นาง เกศินี ญาณกาย	ผ้าฝ้ายพื้นเรียบ	๗๘	๔	บึงวิชัย
๔๘	ร้านจ๊าบจัตตอร์เนอร์	นางสาว ศิริลักษณ์ กมลตระกูล	คุกกี้สตรอว์เบอร์รี่แองโกลิน	๗๓		กาฬสินธุ์
๔๙	ร้านจ๊าบจัตตอร์เนอร์	นางสาว ศิริลักษณ์ กมลตระกูล	คุกกี้ข้าวโอ๊ตรูปโดโนน	๗๓		กาฬสินธุ์
๕๐	กลุ่มพัฒนาอาชีพแม่บ้าน บ้านห้วยตูม ม.๑๑	นาย จรูญศักดิ์ ไร่สงวน	ผ้าทอลายขีด	๒๐๐		กลางหมื่น
๕๑	กลุ่มเกษตรปลอดสารพิษบ้านนาจารย์	นาง อชรา นัยวัตร	,มะนาว	๒๒๔	๙	นาจารย์
๕๒	กลุ่มเกษตรปลอดสารพิษบ้านนาจารย์	นาง อชรา นัยวัตร	เห็ดฟาง	๒๒๔	๙	นาจารย์
๕๓	กลุ่มเกษตรปลอดสารพิษบ้านนาจารย์	นาง อชรา นัยวัตร	กล้วยน้ำว้า	๒๒๔	๙	นาจารย์
๕๔	กลุ่มเกษตรปลอดสารพิษบ้านนาจารย์	นาง อชรา นัยวัตร	มะละกอ	๒๒๔	๙	นาจารย์
๕๕	กลุ่มข้าวหอมมะลิปลอดสารพิษบ้านโหมนหมู่ที่ ๒	นาย ประจวบ คงตรง	ข้าวไร้เบอรี่	๑๓๘		ห้วยโพธิ์
๕๖	กลุ่มข้าวหอมมะลิปลอดสารพิษบ้านโหมนหมู่ที่ ๒	นาย ประจวบ คงตรง	ข้าวหอมมะลิ	๑๓๘		ห้วยโพธิ์
๕๗	กลุ่มหมวกแฟชั่นบ้านนาโก	นาง สมนึก อัมรักษา	หมวกแฟชั่น	๔๕	๔	ขมิ้น
๕๘	เพชรคำคำปลาร้า	นาง พิไรรัตน์ บริหาร	ปลาร้าอบแห้ง	๒๔๐		ห้วยโพธิ์
๕๙	มีดีแบนด์	อังศุมลีน มั่งมีธนพรชัย	น้ำมัลเบอร์รี่พร้อมดื่ม	๔๖๗	๑๕	หลุบ
๖๐	กลุ่มอาชีพทอผ้าพื้นเมือง	นาง บัวพันธ์ คงสมมาตร	ผ้าถุงมัดหมี่	๗	๔	เหนือ
๖๑	กลุ่มทอผ้าฝ้ายพื้นเมืองบ้านสะอาดสมศรี	นาง บุญศิลป์ ภูทองพันธ์	ผ้าพันคอ	๒๐๙	๒	ภูโป
๖๒	ผ้าทอมือแม่สมบัติพันธิกิจ	นาง สมบัติ พันธิกิจ	ผ้าขาวม้า	๓		กาฬสินธุ์

ตารางที่ ๑๔ (ต่อ)

ที่	ชื่อกลุ่ม	ชื่อประธานกลุ่ม/ เจ้าของกิจการ	ชื่อผลิตภัณฑ์	สถานที่ตั้ง		
				เลขที่	หมู่ที่	ตำบล
๖๓	ปลาร้าแม่สุปราณี	สุปราณี เจริญพันธ์	น้ำปลาร้าต้มสุก	๑๒๕	๕	ห้วยโพธิ์
๖๔	ปลาร้าแม่สุปราณี	สุปราณี เจริญพันธ์	ปลาร้าบอง	๑๒๕	๕	ห้วยโพธิ์
๖๕	กลุ่มทำพรมเช็ดเท้าบ้านเหล่าหลวง	นาง ถาวร เจริญรัมย์	พรมเช็ดเท้า	๗๕	๘	ภูดิน
๖๖	กลุ่มทอผ้าพื้นเมืองบ้านดงน้อย	นาง ดอกแก้ว เปี่ยมรัฐหิรัญ	ผ้าทอมือมัดย้อมจากสีธรรมชาติ	๑๖๐	๓	ห้วยโพธิ์
๖๗	ขนมนางเล็ดนายอำเภอ	นาง อำเภอ อางวิชัย	ขนมนางเล็ด	๑๐๘/๕		กาฬสินธุ์
๖๘	กลุ่มข้าวอินทรีย์กาฬสินธุ์ (สวนจรรุวรรณ ออร์แกนิก)	นาย วินิจ ติดยผาด	กล้วยผงขงดื่ม	๑๖๗		
๖๙	กลุ่มข้าวอินทรีย์กาฬสินธุ์ (สวนจรรุวรรณ ออร์แกนิก)	นาย วินิจ ติดยผาด	ข้าวอินทรีย์ ๕ พลัง	๑๖๗		
๗๐	กลุ่มข้าวอินทรีย์กาฬสินธุ์ (สวนจรรุวรรณ ออร์แกนิก)	นาย วินิจ ติดยผาด	ข้าว Snack บรรจุกระป๋อง	๑๖๗		
๗๑	กลุ่มข้าวอินทรีย์กาฬสินธุ์ (สวนจรรุวรรณ ออร์แกนิก)	นาย วินิจ ติดยผาด	ข้าวกล้องงอกอินทรีย์ ๕ พลังขงดื่ม	๑๖๗		
๗๒	กลุ่มกล้วยอาบแดดบ้านหนองแขวงเหนือ ม.๕ ต.ภูโป	นาง กิตติประภาพรรณ สำราญรัตน์	กล้วยฉาบ	๑๑๔	๕	ภูโป
๗๓	กลุ่มไม้กวาดดอกแขมบ้านคำปลาผา	นาง สมหมาย เศรษฐานาม	ไม้กวาดดอกแขม	๑๓๐	๗	ขมิ้น
๗๔	กลุ่มพัฒนาอาชีพ	นาง บุญล้ำ ภูพานิล	เสื้อแพรवासโบทอง	๖๙		ลำปาว

ที่มา: สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ ,พ.ศ. ๒๕๖๒

ตารางที่ ๑๕ จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์

ประเภทผลิตภัณฑ์	จำนวน
อาหาร	๒๓๕
เครื่องดื่ม	๑๓
ผ้า เครื่องแต่งกาย	๑๘๙
ของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก	๑๗๕
สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร	๖๐
รวม	๖๗๒

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ ,พ.ศ. ๒๕๖๘

ตารางที่ ๑๖ ข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชนอำเภอเมืองกาฬสินธุ์

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
ธัญญาแม่บุญร้อยแก่นสารสินธุ์	๒๖	๓	กลางหมื่น	๗	นายวิโรจน์รัตน์ คลบดชา
ดีโนสินธุ์	๔๓๓	๑๖	ลำพาน	๑๐	นายศักดิ์รินทร์ พุมละฉายา
กลุ่มผลิตและแปรรูปผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรบ้านไต้น ตำบลหลุบ	๑๔๔	๑๖	หลุบ	๑๐	นางวิบูลย์ลักษณ์ ศรีอิสสร
กลุ่มแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรบ้านสว่าง	๙๑	๑	ภูดิน	๑๔	นายจักริน ภูแห
แปลงใหญ่มันสำปะหลัง ม.๑ ม.๙ ต.ภูโป	-	๙	ภูโป	๓๕	นายดำรงค์ พรเจริญ

ตารางที่ ๑๖ (ต่อ)

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
ปลูกผักปลอดภัยบ้านโนนสง่า ต.หนองกง	๑๙๗	๓	หนองกง	๘	นางสาวภาศิริ สีสุไล
กลุ่มทอเสื่อกล้วยชิต บ้านคำเม็ก ตำบลไผ่ จังหวัดกาฬสินธุ์	๑๓	๔	ไผ่	๑๓	นางสนั่น ไชยศาสตร์
ผู้เลี้ยงกระบือ ต.ลำปาว	๕๐	๑๑	ลำปาว	๔๔	นางสาวอรชา วงษา
กลุ่มปลูกฝ้ายแปรรูป ต.ขมิ้น	๗๑	๑๐	ขมิ้น	๑๐	นางปริญญา การจำรัส
การแปรรูปขยะจากปลา	๑๓	๙	ลำคลอง	๖	จิรพันธ์ คามนีย์
ปลูกเห็ดก้อนอินทรีย์ ต.เชียงเครือ	๘๔	๑๐	เชียงเครือ	๗	นางราณี ชื่นตา
กลุ่มผู้ใช้น้ำด้วยพลังงานไฟฟ้า ต.ลำปาว	๑๐๐	๑๐	ลำปาว	๘๐	นายประภาศ บุญเทียบ
เกษตรผสมผสานบ้านนาจารย์	๓๐๙	๙	นาจารย์	๘	นายประครอง หอมบุญมี
เกษตรผสมผสานพืชสมุนไพร ต.หนองกง	๒๕๑	๓	หนองกง	๗	ปภาดา สีสุไล
การผลิตการแปรรูปผลิตภัณฑ์พืชสมุนไพรและอาหารสุขภาพ ต.กาฬสินธุ์	๒๙/๑	-	กาฬสินธุ์	๗	นางพรณี มูลวัตร
กลุ่มตัดเย็บเสื้อผ้าและผ้าพื้นเมืองโนนสง่า	๑๖๑	๓	หนองกง	๗	บังอร ญาณสิทธิ์
กลุ่มเย็บผ้าสำเร็จรูป บ.โพธิ์ทอง ม.๑๕ ต.ห้วยโพธิ์	๑๒๙	๑๕	ห้วยโพธิ์	๗	นางสาวชุดิภาญจน์ ชันระวีเศษ
คนพอเพียงบ้านแกเปะ	๑๓๑	๗	เชียงเครือ	๒๒	นางบุบผา นาใจเย็น
กลุ่มทอผ้าพื้นเมืองบ้านสะอาดสมศรี	๒๒๙	๒	ภูโป	๗	นางณัฐธยาน์ อนันการ
กลุ่มผลิตและกระจายเมล็ดพันธุ์ข้าวบ้านโนนยาง	๑๕๐	๑๕	ลำพาน	๗	นายธนัช ฤทธิ์เรือง
แปลงใหญ่มันสำปะหลังบ้านหนาด	๖๑	๕	เหนือ	๓๕	นายประหยด จำเริญเจือ
๓ โนนร่วมใจส่งเสริมพลังชีวมวล	๓	๘	ลำปาว	๗	นางกมลพร เลาไชย
กลุ่มจัดเก็บวัสดุจากธรรมชาติ	๑๖๐	๕	ลำปาว	๘	นายรัตน์ บุญโชติ
แปลงใหญ่มันสำปะหลังตำบลไผ่	๑๔๖	๓	ไผ่	๓๓	นางเพชรสุพรรณ อารีเอื้อ
แปลงใหญ่มันสำปะหลังตำบลลำคลอง	-	๔	ลำคลอง	๓๕	นายหล้า สมดี
แปลงใหญ่มันสำปะหลังตำบลลำปาว	-	๒	ลำปาว	๓๓	นายประนม อัมสมบัติ
แปลงใหญ่เห็ดฟางหนองสาหร่าย	-	๘	เหนือ	๓๐	นายสมปอง สันธกุม
กลุ่มเลี้ยงโคพันธุ์เนื้อบ้านหนองแสงจันทร์ บึงวิชัย	๑๑๕	๖	บึงวิชัย	๖	นายทองปาน ภูสมจิตร
กลุ่มเลี้ยงโค หมู่ ๖ บ้านบึงวิชัย	๑๓๖	๖	บึงวิชัย	๖	นางสมศรี ภูมิทอง
กลุ่มปลูก แปรรูปกระท่อมและสมุนไพรพื้นบ้านจังหวัดกาฬสินธุ์	๙๑	๒	นาจารย์	๑๒	นายวัชรพล พันธุสุวรรณ
แปลงใหญ่พืชผักสมุนไพรตำบลเชียงเครือ	๔๘	๑๑	เชียงเครือ	๓๔	นายสมศักดิ์ ไชยคำมิ่ง
ผู้เลี้ยงโคเนื้อ ม.๖ บึงวิชัย	๓๘	๖	บึงวิชัย	๗	นายเสมอ นันทรักษา
กลุ่มเลี้ยงเป็ดไก่บึงวิชัย	๑๔๗	๔	นาจารย์	๑๕	นางสาวเพ็ญภา ทรัพย์เต็ม
กลุ่มผลิตดินปลูกและพันธุ์ไม้ นาจารย์	๑๓๘/๑	๔	นาจารย์	๑๑	นางชลธิชา ลาภจาริก
กลุ่มพืชเศรษฐกิจใหม่มีค่า ต.นาจารย์	๘๙	๔	ไผ่	๑๐	นางธนภัสสร ยงประพัฒน์
กลุ่มไผ่หวานบ้านคำเม็ก	๑๑๕	๗	กลางหมื่น	๗	นางสาวนิรมล สำราญบุญ
กลุ่มสมุนไพรบ้านคำบอน	๕๓	๙	ลำคลอง	๖	นางสาวบงอร อัมสนิท
เพาะพันธุ์กล้วยไม้ ปลูกพืชสมุนไพรดงเมือง	๗๗	๑๓	ลำพาน	๑๑	นางสลิศ โพธิ์อำพล
เกษตรไม้ผลและการแปรรูป บ.หนาด	๑๓๐	๕	เหนือ	๘	นางสิลิสร คงสมของ
พืชผักสมุนไพรพื้นบ้านอินทรีย์	๖๖	๕	โพนทอง	๙	นายทองคุณ นันท์เจือ
กลุ่มปลูกพืชสมุนไพรทางการแพทย์แบบผสมผสานเมืองกาฬสินธุ์	๙๖	๓	หนองกง	๘	นายณรงค์ กฤษณา
พฤษภเวทหนองแวงใหญ่ ภูโป ม.๘	๒๒๑	๘	ภูโป	๗	นางสาวกรชนก พันธรัักษ์
เกษตรพอเพียงยั่งยืน ต.โพนทอง	๔๓	๙	โพนทอง	๙	นางวิจิตร บุญบุญบุตร

ตารางที่ ๑๖ (ต่อ)

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
เกษตรผสมทรัพย์	๒๑๖	๒	ภูโป	๗	นางสาวทิพย์ศิมน นพาลศรี
บึงวิชัยโมเดล	๒๐๓/๓	๕	โพหนอง	๑	นายเอกฤกษ์ บุญไชย
กลุ่มผลิตเศษวัสดุเหลือใช้ ตำบลลำปาว	๕๒	๑๐	ลำปาว	๑๐	นางมนัสชนันท์ สวัสดิ์ศรี
กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์ปลาและสัตว์น้ำ ตำบลลำปาว	๙	๑๐	ลำปาว	๑๐	นางดวงจันทร์ บุญสาร
กลุ่มเกษตรอินทรีย์ปลอดภัย ตำบลลำปาว	๓๘	๑๐	ลำปาว	๑๗	นางเทวี บุญสาร
แปลงใหญ่มันสำปะหลังโรงงาน ตำบลนาจารย์	๓๓๕	๙	นาจารย์	๓๐	นางสมฤดี โพธิ์รัตน์
แปลงใหญ่มันสำปะหลัง ตำบลขมิ้น	๕๕	๘	ขมิ้น	๓๐	นายบุญตา จำเริญสัตย์
แปลงใหญ่มันสำปะหลังตำบลเชียงเครือ หมู่ ๒	๑๔๔	๒	เชียงเครือ	๓๘	นายทองแดง ภารประดับ
กลุ่มน้ำหมักชีวภาพจากขยะอินทรีย์	๗๑	๖	ลำปาว	๓๐	นางสาวไพรินทร์ อิมประสงค์
ผู้ปลูกพืชสมุนไพรเพื่อการแพทย์จังหวัดกาฬสินธุ์	๑๕๖	๔	หนองกุง	๗	นางจารุณี พิมพ์นิยต์ ณ นครพนม
พืชสมุนไพรเพื่อเศรษฐกิจใหม่	๒๔๐	๗	หนองกุง	๗	นางสุภาพร เกียรติดำเนินงาม
กลุ่มปลูกหญ้าเลี้ยงสัตว์และเลี้ยงโคเนื้อ บ้านท่าลำดวน	๑๙๗	๗	หนองกุง	๘	นายภูริณัฐ ฤตอกไม้
กลุ่มเลี้ยงโคบ้านคอนเรียบหมู่ที่ ๑ ต.หลุบ	๗๘	๑	หลุบ	๑๐	นายบรรลือศักดิ์ ลือศรีธา
กลุ่มเลี้ยงโคเนื้อชุมชนวัดชัยสิทธิ์	๒๐๗	๖	ภูโป	๑๕	นายลำไย มิโสภา
เพื่อนริมกำแพงวิถีเกษตรปลอดภัย	๗๔/๑	-	กาฬสินธุ์	๘	นายเชษฐา ปัทมารังกุล
กลุ่มทอเสื่อกก บ.อัมพวันม่วงน้อย	๑๔๔	๗	ลำคลอง	๒	นางบรรจง ศุภกิจ
กลุ่มพรมเช็ดเท้าถักมือ บ.อัมพวันม่วงน้อย	๖๖	๗	ลำคลอง	๑๔	นางสาวนุจลี ภูตินดร
กลุ่มผู้ใช้น้ำจากคลองชลประทาน	๑๐	๕	ลำปาว	๓๒	นางประกาย เกื้อกุล
กลุ่มปลูกผักปลอดสารพิษบ้านหนองใหญ่	๗๐	๗	ลำปาว	๑๑	นางศิริพร ภูตินดง
กลุ่มเลี้ยงโคขุนบ้านคำเม็ก ต.ไผ่	๒๓	๔	ไผ่	๙	นายอำนาจ หารฤทธิ์
กลุ่มเกษตรผสมผสานปลูกพืชสมุนไพร บ.อัมพวันม่วงน้อย	๑๖๑	๗	ลำคลอง	๗	นางสาวฐานมณู มาตรา
พืชเศรษฐกิจใหม่ ต.บึงวิชัย	๑๓๓	๕	บึงวิชัย	๗	นายนิรันดร์ ปรีสันต์
เลี้ยงโคขุนบ้านเริงนาแก หมู่ที่ ๖	๑๗๖	๖	ไผ่	๙	นายกันตภณ สนอุทา
เลี้ยงโคขุนบ้านหนองโพน	๑๖๐	๑	ลำปาว	๙	นายธัญญกร ยลถวิล
กลุ่มเลี้ยงโคขุนหนองแขวงเหนือ ม.๕	๙๘	๕	ภูโป	๙	นางรัชนี รัตนศรีวงศ์
กลุ่มทอผ้าพื้นเมืองบ้านดงน้อย ม.๓	๖๐	๓	ห้วยโพธิ์	๒๗	นางเยาวรัตน์ ไชยหอม
กลุ่มเลี้ยงโคขุน บ.หนองกลางโคก	๗๐	๒	กลางหมื่น	๙	นางสาวดวงแข น้อยนาจารย์
กลุ่มเลี้ยงโคขุนบ้านโจดเลขที่ ๑๔๘	๑๔๘	๖	ภูโป	๑๐	นายสรเสรีณ ดวงจิตร
กลุ่มเลี้ยงโคขุนบ้านกุดอ้อ หมู่ที่ ๔	๑๗๓	๔	ลำพาน	๗	นางลักขณา อุ่นฤทธิ์
กลุ่มเลี้ยงโคขุนบ้านโนนแพง	๑๙๙	๖	ลำพาน	๙	นายทรัพย์ นาคาทอง
กลุ่มเลี้ยงโคขุนบ้านหนองแขวงใหญ่ หมู่๘	๒๙	๘	ภูโป	๙	นางสาวอรชร สำราญพงษ์
โคขุนหนองสอเหนือ ม.๓	๙๑	๓	ลำปาว	๙	นายหมูลา สมดี
กลุ่มเลี้ยงโคขุนบ้านหนองสอใต้ ม.๒	๒๖๘	๒	ลำปาว	๙	นางทองยูน ฤทธิ์รุ่ง
กลุ่มเลี้ยงโคขุนบ้านท่าแสง	๙๓	๗	ลำพาน	๙	นายสุคนธ์ อุ่นช่วง
กระบือหนองแสงจันทร์	๒	๖	บึงวิชัย	๒	นางมนัสนันท์ ฉันทประเดิม
กลุ่มโคขุนบึงวิชัย	๑๒๓	๖	บึงวิชัย	๒	นายสมบุญรณ์ ญาณสถิตย์
กลุ่มเลี้ยงโค บ้านโนนคำม่วง	๑๔	๗	นาจารย์	๑	นางปัสสา คำศรียา
พืชผักสวนครัวปลาเค็มน้อย-หาดทอง	๑๕๗	๓	ลำคลอง	๑	นางสาวนวนศรี ภูพาดแร่

ตารางที่ ๑๖ (ต่อ)

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
ศูนย์ข้าวชุมชนปลาเค้าน้อย-หาดทอง	-	๓	ลำคลอง	๗๖	นายสมศักดิ์ บุญสงค์
กึ่งก้ามกรามหาดปลาทอง	๕๓	๓	ลำคลอง	๒๘	นางหลอด ญาดิงค์ศรี
กลุ่มผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่งหนองทุ่ม ม.๑,๒,๓	๑๐๔	๒	บึงวิชัย	๙	นางไอลดา สุนทรรส
กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ด้านปศุสัตว์และพลังงานทดแทน ตำบลกาฬสินธุ์ อำเภอมือกาฬสินธุ์	๓๐๘	-	กาฬสินธุ์	๕๘	นางสาววราลักษณ์ เวชยาพันธุ์
กลุ่มผู้เลี้ยงแพะ-แกะ จังหวัดกาฬสินธุ์	๔๕๘	๒	ลำปาว	๑	นางสาววรินดา เจนวิพากษ์
กลุ่มเกษตรกรอินทรีย์วิถีธรรมชาติตำบลลำปาว	๔๔	๙	ลำปาว	๒	นางสมหวัง โพธิ์ปาน
โคกล่ามแพรวา ต.ไผ่	๑๔๒	๓	ไผ่	๗	นายสราวุธ ภูสอไสย
กลุ่มทอผ้าไหม ๕ ต.ภูปอ	๒๕	๕	ภูปอ	๖	นางคำทอง พันธุ์สุวรรณ
กลุ่มเพาะเลี้ยงเห็ดเกษตรแบบยั่งยืน	๑๗๖	๖	ไผ่	๖	นางจันทน์ ภูพันใบ
กลุ่มไข่เค็มสมุนไพร ม.๑ ต.กลางหมื่น	๕๙	๑	กลางหมื่น	๑๘	นางทองอยู่ ผลเลิศ
กลุ่มแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรบ้านโจด หมู่ ๖,๗	๑๓๖	๗	ภูปอ	๑๑	นางคำปุ่น ภูสมตา
อนุรักษ์กระบือบ้านปลาเค้าน้อย	๑๓๖	๓	ลำคลอง	๑๐	นายสถาพร ฉายประดิษฐ์
ปลูกกล้วยหอมคาเวนิชเพื่อการส่งออก	๒๐๙	๙	นาจารย์	๑๐	นางดวงจิตร์ บุญยะบุตร
กลุ่มผู้เลี้ยงและพัฒนาพันธุ์กระบือกลุ่มน้ำลำปาว	๔๔๔	๖	โพนทอง	๒๔๘	นายกายสิทธิ์ ศรีแก้วทุม
กลุ่มผู้เลี้ยงโคเนื้อบ้านหนองไผ่	๗๘/๑	๒	ไผ่	๙	นางสุภารัตน์ มะราชารี
แก่งนาขาม ๙ ตามรอยเท้าพ่อ	๑๕๑	๕	นาจารย์	๑๐	นางจันทร์ พันธุ์จำรอง
กลุ่มทอผ้าพื้นเมืองบ้านหนองแขวงใหญ่ ม.๘	๘๐	๘	ภูปอ	๑๐	นางทองสุข คงถิ่น
เกษตรยั่งยืนโนนนาจารย์	๑๓๒	๘	นาจารย์	๑๐	นางประครอง น้อยวิชัย
ปศุสัตว์สามัคคีอ้อมทรัพย์	๘๓	๑๑	เชียงเครือ	๑๓	นายวีระ เติตสินทิ
แปลงใหญ่ไม้ดอกไม้ประดับ ต.ลำพาน	๒๖	๑๐	ลำพาน	๒๓	นางสาวใจ ภูสีเขียว
กลุ่มหลักบ้านต้นเมืองกาฬสินธุ์	๒๖	๒	กลางหมื่น	๗	นายสิทธิ์ พรหมเสนา
แปลงใหญ่มันสำปะหลังตำบลภูปอ	๕๓	๓	ภูปอ	๑๐	นายพงษ์ศักดิ์ เหล่าคา
กลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อบ้านนาหาด	๖๑	๕	เหนือ	๑๐	นายพชรอนันต์ ปัตถาทุม
สถานีผลิตพลังงานชีวมวลชุมชน	๒๑๔	๙	นาจารย์	๑๕	นายคำมูล คงสมของ
กลุ่มปลูกพืชผักปลอดสารพิษ ต.ภูปอ	๒๖๙	๒	ภูปอ	๙	นางสาวลิมิตร คำเลิศ
ศูนย์ข้าวชุมชนนาแปลงใหญ่ตำบลเชียงเครือ	๑๐๗	๗	เชียงเครือ	๑๓	นางบุผา นาใจเย็น
มะม่วงบึงวิชัย	๙๙	๕	บึงวิชัย	๑๕	นายทองจันทร์ บุญอยู่
ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ต.ห้วยโพธิ์	๖๐	๒	ห้วยโพธิ์	๗	นายรัชนี วรสินธุ์
เครือข่ายพลังปัญญาบ้านแกปะ	๕๘	๗	เชียงเครือ	๙	นายสันติ นันทรักษา
กลุ่มทอผ้าฝ้ายพัฒนา	๕๐	๓	ไผ่	๑๕	นางสาวเพลินพิศ ถิ่นประสาธ
ทำเกษตรใช้น้ำน้อย ม.๓ บึงวิชัย	๓๖	๓	บึงวิชัย	๙	นายเลี่ยม รัตนวิจิต
ทำเกษตรใช้น้ำน้อย ม.๔ บึงวิชัย	๒๕๒	๔	บึงวิชัย	๗	นางนิต ศรีสารคาม
ผู้เลี้ยงโคเนื้อบ้านศรีบูรพา	๑๗	๘	นาจารย์	๙	นายทองคำ พันธเสถียร
กลุ่มเลี้ยงโคเนื้อบ้านแก่งนาขาม	๕	๕	นาจารย์	๑๐	นางคำพันธ์ พันธุ์สุวรรณ
กลุ่มผู้ผลิตหญ้าอาหารสัตว์และเลี้ยงโคเนื้อตำบลโพนทอง	๑๖	๘	โพนทอง	๑๓	นางสาวอรณี สำราญริน
กลุ่มจักสานเส้นพลาสติกบ้านดงเมือง	๑๕๑	๑๐	ลำพาน	๑๐	นางสาวรัตนะ ภูสีเขียว
กลุ่มเลี้ยงโคเนื้อห้วยตูม	๑๓	๑๑	กลางหมื่น	๙	นางฉวีวรรณ นาทุ่งมน
นาแปลงใหญ่ตำบลลำพาน	๓๘	๑๐	ลำพาน	๕๐	นายวุฒิไกร ไทยประยูร

ตารางที่ ๑๖ (ต่อ)

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
กลุ่มผ้าฝ้ายทอมือแม่สมบัติ	๓	๓	ไผ่	๑๕	นางละเอียด อุทธิสินธุ์
กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงโคเนื้อ ม.๖ ต.นาจารย์	๑๐	๖	นาจารย์	๑๑	นางเรียน ทรัพย์สมบัติ
กลุ่มคั่วข้าวหอม ตำบลเหนือ	๓๙	๑	เหนือ	๒๑	นางทองพูน มีระหงษ์
กลุ่มผึ้งหอมหวาน	๑๓๐	๑๖	ลำพาน	๘	นางวราภรณ์ เตียสุวดีเศรษฐ์
กลุ่มจักสานบ้านดงพยอมม.๘	๑๖๘	๘	ห้วยโพธิ์	๒๑	นางชนาธินาถ โคสมบุรณ์
กลุ่มผลิตเนื้อโคมาตรฐานอินทรีย์จังหวัดกาฬสินธุ์	๘๓	๔	นาจารย์	๒๗	นายบด คำเลิศ
กลุ่มน้ำปลาร้าปรุงรสตราประกายเพชร	๑๕๑	๗	หนองกุง	๙	นายพรพบ เป่งรัมย์
กลุ่มเกษตรกรปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษตำบลภูโป	๑๖๗	๘	ภูโป	๑๕	นายวิจิณ ฤทธิผาด
ผู้ปลูกผักแกะ	๒๙	๕	เชียงเครือ	๑๙	นางนวลใย เฉิดวาสนา
กลุ่มเลี้ยงโคบ้านโพทอง ม.๒	๕๒	๒	โพทอง	๑๐	นายเริ่ม พลเสนา
ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงสงเปลือย	๑๒๓	-	กาฬสินธุ์	๗	นายประทีป พันระริน
กลุ่มทอเสื่อกลายขีด บ้านโคกล่าม หมู่ ๓ ตำบลไผ่	๘๐	๓	ไผ่	๗	นางบุญเลิศ ตาลาคณ
กลุ่มพัฒนาฝีมือช่าง บ.ท่าลำดวน ม.๗	๑๐๒	๗	หนองกุง	๒๐	นางสาวพิสมัย ยลโสภณ
กลุ่มทอเสื่อกกบ้านกุดอ้อ	๖๗/๑	๔	ลำพาน	๑๕	นางคำพอง ฉายถนอม
กลุ่มผลิตเตาเพื่อจำหน่าย	๕๘	๔	ห้วยโพธิ์	๑๕	นายสรรเพชร วรสินธุ์
กลุ่มผู้ปลูกไม้ยูคาลิปตัส ต.ภูโป	๒๙	๕	ภูโป	๑๘	นายสารก กัณธิศักดิ์
ท่องเที่ยวเชิงเกษตรโนนดอกจาน ต.ไผ่	๗๖	๕	ไผ่	๑๐	นางชวลินุช ขวัญศิริมณี
กลุ่มผลิตข้าวปลอดภัยบ้านแก่งนาขาม	๗๓	๕	นาจารย์	๓๐	นายอัฐพล แก้วเกิด
กลุ่มไร่นาสวนผสมบ้านทุ่งสว่าง ม.๑๖	๔๑	๑๖	ลำพาน	๑๖	นายบุญจันทร์ มาศงามเมือง
กลุ่มปลูกอ้อยส่งโรงงานหนองแวงใหญ่	๑๓๙	๘	ภูโป	๑๔	นายแก้ว มุงคุณ
กลุ่มปลูกถั่วลิสงบ้านโคกอุดม ม.๑๐ ต.กลางหมื่น	๓	๑๐	กลางหมื่น	๗	นายสมพร นันผาด
กลุ่มแปรรูปมะพร้าว บ.นาจารย์ ม.๔	๘๙	๔	นาจารย์	๗	นางสาวอรอุมา ชินพันธุ์
กลุ่มผลิตปุ๋ยอินทรีย์ดงเมือง	๘๒	๑๐	ลำพาน	๖๙	นายประภาส ภูวงกต
กลุ่มพัฒนาอาชีพวังเกาะเหล็ก	๒๑	๒	ลำพาน	๑๐	นางพรสวรรค์ รักภักดี
กลุ่มเลี้ยงโคโนนสวรรค์	๒๕	๓	ภูโป	๑๑	นางบุญมี เจริญภูมิ
กลุ่มทอเสื่อจากกกบ้านดงบังเก่า ม.๑๑	๑๐	๑๑	ห้วยโพธิ์	๑๒	นางไพฑูรย์ ชื่นบุญเพิ่ม
กลุ่มตัดเย็บเสื้อผ้า หมู่ ๕	๔๑	๕	ภูโป	๑๐	นางรัชนี ภารเชจร
กลุ่มผลิตปุ๋ยอินทรีย์เชียงเครือ	๑๔๔	๒	เชียงเครือ	๒๑	นายทองย้อย เฉิดดิลก
กลุ่มนิคมเศรษฐกิจพอเพียง แปลง ๑	๗๓	๗	ภูโป	๑๖	นายสุริชัย พันธุ์สุวรรณ
กลุ่มพัฒนาอาชีพชุมชนดอนสวรรค์	๔๗	-	กาฬสินธุ์	๑๑	นางเพ็ญรุ่ง อินทร์คำน้อย
กลุ่มเกษตรกรปลูกไม้ผลตำบลหนองกุง	๑๐๘	๓	หนองกุง	๑๓	นายบัวลอง ชัยเนตร
กลุ่มประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าไหม บ้านดงสว่าง หมู่ ๕	๖๙	๕	ห้วยโพธิ์	๒๕	นางลาวลย์ เจริญพันธ์
กลุ่มส่งเสริมผู้ผลิตยางพาราบ้านเชียงเครือ	๑๓๗	๑	เชียงเครือ	๑๖	นายประสพ ผลประสาท
กลุ่มปลูกมันสำปะหลังหนองแวงใหญ่	๑๙๐	๘	ภูโป	๔๙	นางชุดิพร เพชรบรม
กลุ่มเลี้ยงโคโนนคำม่วง	๒๖	๗	นาจารย์	๑๐	นางอัมมร อำนาจเลี้ยง
นาข้าวเหล้าหลวงกลางสามัคคี	๑๑๓	๑๒	ภูดิน	๒๕	นายสมัย วีระพันธ์
สมุนไพรพื้นเมืองบ้านเหล่ากลาง หมู่ที่ ๙ ต.กลางหมื่น	๔๔	๙	กลางหมื่น	๙	นายตัน ดลปัดชา
กลุ่มทอผ้าลายเกล็ดเต่าบ้านท่าลำดวน ม.๗	๔๑	๗	หนองกุง	๒๑	นางชื่นชม หอมบุญ
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแปรรูปเนื้อสัตว์	๒๒๗	๔	นาจารย์	๘	นางอัจฉรา เดชพรรณา

ตารางที่ ๑๖ (ต่อ)

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
กลุ่มทอผ้าพื้นเมืองบ้านโนนนคร ม.๑๐ ต.ขมิ้น	๓๙	๑๐	ขมิ้น	๒๑	นางจันทร์ คำหงษา
ศูนย์ส่งเสริมและผลิตพันธุ์ข้าวชุมชนตำบลหลุบ	๒๓๓	๓	หลุบ	๑๗	นายสมศรี พันปันเป่า
กลุ่มข้าวหอมมะลิปลอดสารพิษ บ.โหมน ม.๒	๑๓๘	๒	ห้วยโพธิ์	๒๑	นางสาวสมจันทร์ ดอนสินพูล
กลุ่มทอผ้าพื้นเมืองบ้านเหล่ากลาง ม.๙ ต.กลางหมื่น	๓๘	๙	กลางหมื่น	๕	นางสมหมาย ผลเลิศ
ศูนย์ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชนบ้านหนองหัวช้าง ต.กลางหมื่น	๑๐๓	๓	กลางหมื่น	๒๙	นายจักรวุฒิ วงศ์สำแดง
กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์จากผ้าพื้นเมือง	๘๙	๔	นาจารย์	๒๑	นางอัจฉรา เดชพรรณา
ทอผ้าฝ้ายพื้นเมืองบ้านโคกล่าม ม.๓	๕๔	๓	ไผ่	๒๔	นางทม สุริยะบุญ
ปลาสมถอดก้างธารทอง	๒๐	๙	ลำคลอง	๕	นางบุญส่ง บุญหล้า
กลุ่มท่อนอนหมอนขิด	๔๔	๙	กลางหมื่น	๑๓	นางหิรัญ ดลปิดชา
ร้านค้าสหกรณ์บ้านหนองสาหร่าย	๕	๘	เหนือ	๖๓	นางนิศานาถ รักษ์คำมี

ที่มา : ระบบสารสนเทศวิสาหกิจชุมชน, พ.ศ. ๒๕๖๘

ตารางที่ ๑๗ ข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรทอผ้าพื้นเมืองบ้านดงน้อย หมู่ที่ ๓		๓	ห้วยโพธิ์	๑๐	
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรวิสาหกิจชุมชนกลุ่มจักสานเส้นพลาสติกบ้านดงเมือง		๑๐	ลำพาน	๑๐	
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรพืชผักสวนครัวปลาเค้าน้อย-หาดทอง		๓	ลำคลอง	๑๐	
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรทอผ้าพื้นเมืองโคกล่าม หมู่ ๓		๓	ไผ่	๑๐	
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรสวนสมุนไพรนวดแผนไทย		๔	กลางหมื่น	๑๐	
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแปรรูปมะพร้าวบ้านนาจารย์ ม.๔		๔	นาจารย์	๑๐	
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรทอผ้าพื้นเมืองบ้านโนนนคร		๑๐	ขมิ้น	๑๐	
กลุ่มยุวเกษตรกรยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านสว่าง		๑	ภูดิน	๓๔	
กลุ่มยุวเกษตรกรยุวเกษตรกรโรงเรียนบึงวิชัยสงเคราะห์		๖	บึงวิชัย	๑๐	
กลุ่มยุวเกษตรกรภูโปโมเดล		๓	ภูโป	๒๑	
กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านเหล็กกกกอกสามัคคี		๑๑	เหนือ	๕๕	
กลุ่มยุวเกษตรกรในโรงเรียนท่าแสงวิทยา		๗	ลำพาน	๑๒	
กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนนาขามร่วมราษฎร์บำรุง		๙	ภูดิน	๓๗	
กลุ่มยุวเกษตรกรในโรงเรียนบ้านคำเม็ก		๔	ไผ่	๔๖	
กลุ่มยุวเกษตรกรในโรงเรียนบ้านโหมนสงเคราะห์		๑๖	ห้วยโพธิ์	๓๔	
กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนเหล่านาแก้ววิทยานุสรณ์		๙	เชียงเครือ	๒๔	
กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนเหล่าหลวงวิทยาคาร		๑๑	ภูดิน	๔๒	
กลุ่มยุวเกษตรกรในโรงเรียนบ้านหนองม่วง		๗	ลำคลอง	๔๒	

ตารางที่ ๑๗ (ต่อ)

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนคำปลาฝาโนนชัย		๗	ขมิ้น	๓๕	
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรร่วมใจสร้างรายได้ภูดิน หมู่ ๘		๘	ภูดิน	๑๐	
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรส่งเสริมอาชีพเกษตรกร		๒	นาจารย์	๑๐	
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรศูนย์ส่งเสริมและผลิตพันธุ์ข้าวชุมชนตำบลหลุบ		๓	หลุบ	๑๐	
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรส่งเสริมผลิตปุ๋ยชีวภาพ		๒	เชียงเครือ	๑๐	
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรส่งเสริมปลูกผักปลอดสารพิษ		๗	เชียงเครือ	๑๐	
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษ		๑๒	ห้วยโพธิ์	๑๐	
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรอาชีพเพาะเห็ดฟาง		๖	เหนือ	๑๐	
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรกลุ่มพัฒนาอาชีพวังเกาะเหล็ก		๒	ลำพาน	๑๐	
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรส่งเสริมอาชีพการปลูกหน่อไม้ฝรั่ง		๒	บึงวิชัย	๑๐	

ที่มา: ระบบองค์กรเกษตรกร (๓ก) , พ.ศ. ๒๕๖๘

ตารางที่ ๑๘ ข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
สหกรณ์กองทุนสวนยางเชียงเครือ จำกัด	๒๑๒	๑	เชียงเครือ	๒๕๔	
สหกรณ์การเกษตร สกย.ถาวรภูดิน จำกัด	๑๒๖	๑	ภูดิน	๓๖๙	
สหกรณ์การเกษตรปลาเคานอย - หาดทอง จำกัด	๗๓	๓	ลำคลอง	๑๒๖	
สหกรณ์การเกษตรเมืองกาฬสินธุ์ จำกัด	๑๘๗/๒๑	-	กาฬสินธุ์	๑,๗๑๕	
สหกรณ์ผู้เลี้ยงปลานิลในกระชังเขื่อนลำปาว จำกัด	๒๑	๑๓	ภูดิน	๕๗	
กลุ่มเกษตรกรทำนาบึงวิชัย	๘๙	๘	บึงวิชัย	๖๐	
กลุ่มเกษตรกรทำนาเหนือ	๑๖๖	๗	เหนือ	๒๙๓	
กลุ่มเกษตรกรทำไร่ขมิ้น	๗๐	๕	ขมิ้น	๓๒	
กลุ่มเกษตรกรทำสวนยางพารา ห้วยโพธิ์-หลักเมือง	๓	๑๓	ห้วยโพธิ์	๒๔๒	
กลุ่มเกษตรกรทำสวนหลุบ	๗๕	๑๒	หลุบ	๕๕	

ที่มา : ทำเนียบสหกรณ์ , พ.ศ. ๒๕๖๗ และทำเนียบกลุ่มเกษตรกร , พ.ศ. ๒๕๖๗

บทที่ ๒

การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอ

๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์

๑.๑ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

๑) เกษตรกร

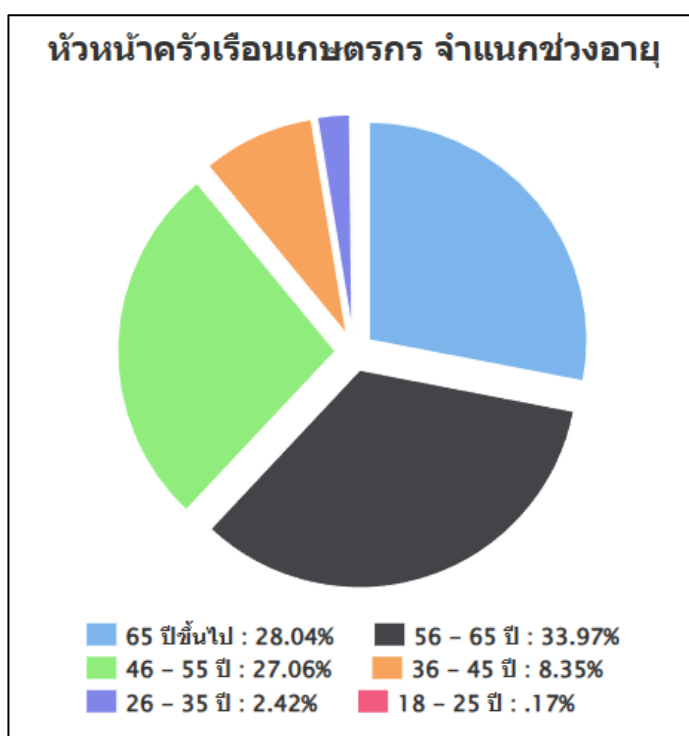
(๑) ครุฑเรือนเกษตรกร

อำเภอเมืองกาฬสินธุ์มีครุฑเรือนเกษตรกร จำนวน ๑๗,๕๐๐ ครุฑเรือน โดยมีหัวหน้าครุฑเรือนเกษตรกร อายุระหว่าง ๕๖ - ๖๕ ปี จำนวน ๕,๙๔๔ ครุฑเรือน คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๙๗ รองลงมาอายุ ๕ ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๐๔ และอายุระหว่าง ๔๖ - ๕๕ ปี คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๐๖ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๙ แสดงหัวหน้าครุฑเรือนจำแนกตามอายุ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

ช่วงอายุ (ปี)	ครุฑเรือน	ร้อยละ
๖๕ ปีขึ้นไป	๔,๙๐๗.๐๐	๒๘.๐๔
๕๖ - ๖๕ ปี	๕,๙๔๔.๐๐	๓๓.๙๗
๔๖ - ๕๕ ปี	๔,๗๓๕.๐๐	๒๗.๐๖
๓๖ - ๔๕ ปี	๑,๔๖๒.๐๐	๘.๓๕
๒๖ - ๓๕ ปี	๔๒๓.๐๐	๒.๔๒
๑๘ - ๒๕ ปี	๒๙.๐๐	๐.๑๗
รวม	๑๗,๕๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐

ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๘

ภาพที่ ๑๖ แสดงหัวหน้าครุฑเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

(ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๘)

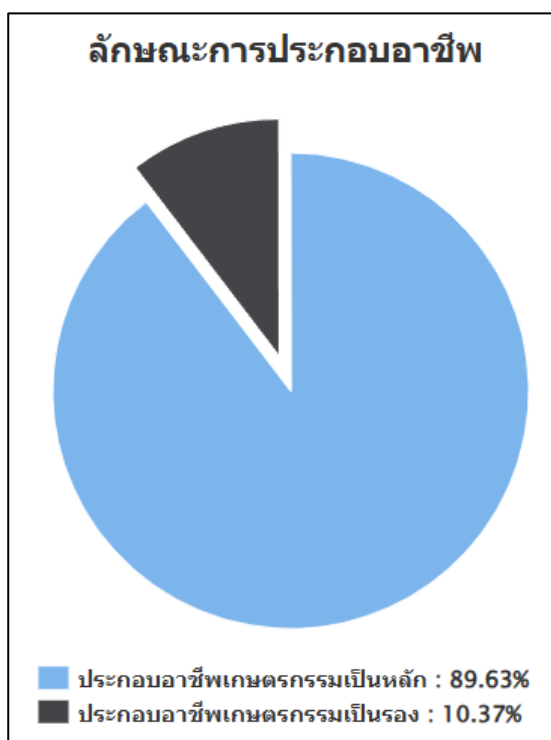
(๒) ลักษณะการประกอบอาชีพ

อำเภอเมืองกาฬสินธุ์มีเกษตรกรที่ประกอบอาชีพหลักส่วนใหญ่เป็นการประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก จำนวน ๑๕,๖๘๕๐ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๘๙.๖๓ และประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง จำนวน ๑,๘๑๕ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๓๗

ตารางที่ ๒๐ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

ลักษณะการประกอบอาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก	๑๕,๖๘๕.๐๐	๘๙.๖๓
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง	๑,๘๑๕.๐๐	๑๐.๓๗

ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๘

ภาพที่ ๑๗ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์
(ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๘)

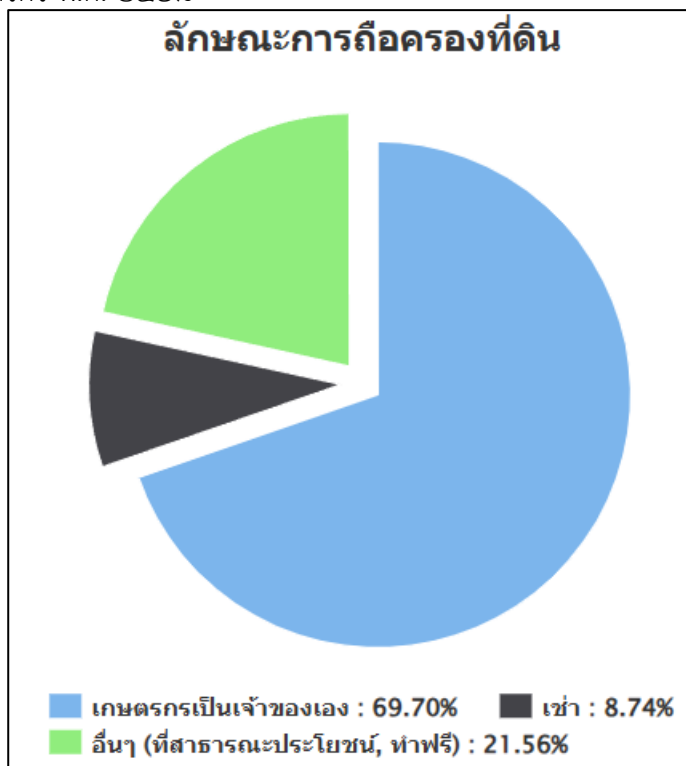
(๓) ลักษณะการถือครองที่ดิน

ลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกรอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ ส่วนใหญ่เกษตรกรเป็นเจ้าของ จำนวน ๑๓,๓๒๙ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๖๙.๗๐ รองลงมา คือ อื่น ๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี) จำนวน ๔,๑๒๓ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๖๕ และเช่า จำนวน ๑,๖๗๑ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๘.๗๔ ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๑ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

ลักษณะการถือครอง	ครัวเรือน	ร้อยละ
เกษตรกรเป็นเจ้าของ	๑๓,๓๒๙.๐๐	๖๙.๗๐
เช่า	๑,๖๗๑.๐๐	๘.๗๔
อื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี)	๔,๑๒๓.๐๐	๒๑.๖๕

ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๘

ภาพที่ ๑๘ แสดงลักษณะการถือครองที่ดิน อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์
(ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๘)

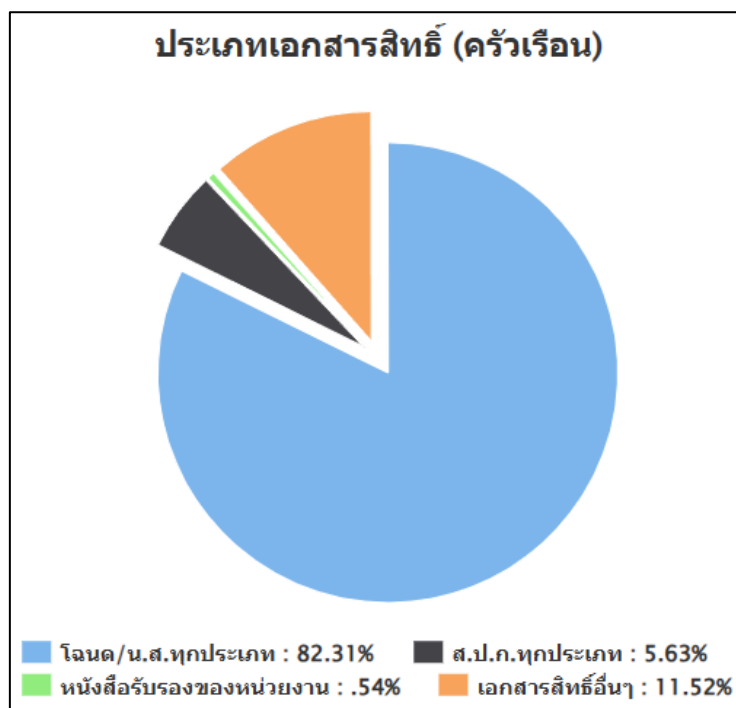
(๔) ประเภทเอกสารสิทธิ์ (เฉพาะเกษตรกรเป็นเจ้าของ)

เกษตรกรอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ มีการถือครองที่ดินแบบเอกสารสิทธิ์ประเภทโฉนด จำนวน ๑๑,๖๗๓ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๘๒.๓๑ รองลงมา คือ เอกสารสิทธิ์อื่น ๆ จำนวน ๑,๖๓๓ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๕๒ และเอกสารสิทธิ์ประเภท ส.ป.ก. จำนวน ๗๙๙ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๕.๖๓ ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๒ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

ประเภทเอกสารสิทธิ์ (ครัวเรือน)				รวม
โฉนด/น.ส.ทุกประเภท	ส.ป.ก. ทุกประเภท	หนังสือรับรอง ของหน่วยงาน	เอกสารสิทธิ์อื่น ๆ	
๑๑,๖๗๓.๐๐	๗๙๙.๐๐	๗๖.๐๐	๑,๖๓๓.๐๐	๑๓,๓๒๙.๐๐

ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๘

ภาพที่ ๑๙ แสดงประเภทเอกสารสิทธิ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์
(ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๘)

๒) องค์กรและสถาบันเกษตรกร

(๑) กลุ่มเกษตรกร/สถาบัน

อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ มีกลุ่มส่งเสริมอาชีพ ๙ กลุ่ม มีสมาชิก ๙๐ ราย กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ๗ กลุ่ม สมาชิก ๗๙ ราย กลุ่มยุวเกษตรกร ๑๒ กลุ่ม สมาชิก ๓๙๒ ราย วิสาหกิจชุมชน ๑๗๗ แห่ง สมาชิก ๒,๙๐๒ ราย สหกรณ์ จำนวน ๕ แห่ง สมาชิก ๒,๕๒๑ ราย และกลุ่มเกษตรกร ๗ กลุ่ม สมาชิก ๗๘๙ ราย

ตารางที่ ๒๓ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

ตำบล	กลุ่มส่งเสริมอาชีพ		กลุ่มแม่บ้าน		กลุ่มยุวเกษตรกร		วิสาหกิจชุมชน		สหกรณ์		กลุ่มเกษตรกร	
	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)
หุบก	๑	๑๐					๓	๕๑			๑	๕๕
ลำปาว							๑๗	๕๖๘				
ลำคลอง			๑	๑๐	๑	๔๒	๑๑	๒๐๓	๑	๑๒๖		
ภูดิน	๑	๑๐			๓	๑๑๓	๒	๓๙	๒	๔๒๖		
นาจารย์	๑	๑๐	๑	๑๐			๑๙	๒๖๙				
ไผ่			๑	๑๐	๑	๔๖	๑๔	๑๖๗				
เขียงเครือ	๒	๒๐			๑	๒๔	๑๐	๑๙๑	๑	๒๕๔		

ตารางที่ ๒๓ (ต่อ)

ตำบล	กลุ่มส่งเสริมอาชีพ		กลุ่มแม่บ้าน		กลุ่มยุวเกษตรกร		วิสาหกิจชุมชน		สหกรณ์		กลุ่มเกษตรกร	
	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)
ห้วยโพธิ์	๑	๑๐	๑	๑๐	๑	๓๔	๙	๑๓๑			๑	๒๔๒
บึงวิชัย	๑	๑๐			๑	๑๐	๑๒	๘๖			๑	๖๐
เหนือ	๑	๑๐			๑	๕๕	๕	๑๖๗			๑	๒๙๓
ลำพาน	๑	๑๐	๑	๑๐	๑	๑๒	๑๔	๒๖๒				
ขมิ้น			๑	๑๙	๑	๓๕	๓	๖๙			๑	๓๒
กลางหมื่น			๑	๑๐			๑๑	๑๒๐				
ภูโป					๑	๒๑	๒๑	๒๗๙				
กาฬสินธุ์							๖	๑๑๔	๑	๑,๗๑๕		
โพนทอง							๕	๕๒				
หนองกุ้ง							๑๑	๑๑๖				
รวม	๙	๙๐	๗	๗๙	๑๑	๓๙๒	๑๗ ๖	๒,๘๘๔	๕	๒,๕๒๑	๕	๖๘๒

ที่มา : ระบบองค์กรเกษตรกร (๓ก) <https://ffgdev.doae.go.th/> , พ.ศ. ๒๕๖๘

ระบบสารสนเทศวิสาหกิจชุมชน <https://smce.doae.go.th/> , พ.ศ. ๒๕๖๘

ทำเนียบสหกรณ์ , พ.ศ. ๒๕๖๗ และทำเนียบกลุ่มเกษตรกร , พ.ศ. ๒๕๖๗

๓) ศูนย์เรียนรู้และเครือข่าย

อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ มีแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร มีศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ๑ ศูนย์ และศพก. เครือข่าย ๓๐ ศูนย์ ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ๑๗ ศูนย์ ศูนย์จัดการดินและปุ๋ย ๑๗ ศูนย์

ตารางที่ ๒๔ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

ตำบล	ศพก.	ศพก. เครือข่าย	ศจช.	ศดปช.	ศบกด.	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ			ศูนย์ถ่ายทอด เทคโนโลยี ด้านการ
						กษ.	ปศุ	ปฏฺิรูป	
ลำพาน	๑	๓	๑	๑					
นาจารย์		๑	๑	๑					
ห้วยโพธิ์		๒	๑	๑					
เขียงเครือ		๕	๑	๑					
หลุบ		๑	๑	๑					

ตารางที่ ๒๔ (ต่อ)

ตำบล	ศพก.	ศพก. เครือข่าย	ศจช.	ศคปช.	ศบกด.	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ			ศูนย์ถ่ายทอด เทคโนโลยี ด้านการ
						กษ.	ปศุ	ปฏิรูป	
ไผ่		๒	๑	๑					
เหนือ		๒	๑	๑					
ภูโป		๑	๑	๑					
กลางหมื่น		๑	๑	๑					
บึงวิชัย		๒	๑	๑					
โพนทอง		๑	๑	๑					
หนองกุ้ง		๓	๑	๑					
กาฬสินธุ์		๑	๑	๑					
ภูดิน		๓	๑	๑					
ขมิ้น		๑	๑	๑					
ลำปาว		๑	๑	๑					
ลำคลอง		๒	๑	๑					
รวม	๑	๓๒	๑๗	๑๗					

ที่มา : ทำเนียบศูนย์เครือข่าย ศพก. อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ , พ.ศ. ๒๕๖๘

(๑) อาสาสมัครเกษตร

อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ มีอาสาสมัครเกษตร จำนวน ๔๙๕ คน โดยมีหมอดินอาสาจำนวนมากที่สุดจำนวน ๒๒๖ ราย รองลงมา คือ เกษตรหมู่บ้าน ๑๘๙ ราย และอาสาปศุสัตว์ ๓๖ ราย ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม อาสาสมัครเกษตรบางรายทำหน้าที่อาสามากกว่า ๑ หน้าที่

ตารางที่ ๒๕ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตรอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

ตำบล	หน่วยงาน /อาสาสมัครเกษตร (ราย)								
	อาสาสมัคร ฝนหลวง	ครูบัญชี อาสา	ประมง อาสา	อาสา ปศุสัตว์	หมอดิน อาสา	เกษตร หมู่บ้าน	สหกรณ์	เศรษฐกิจ การเกษตร	อาสาสมัคร ปฏิรูปที่ดิน
ห้วยโพธิ์	๐	๑๐	๐	๒๕	๑๙	๑๘	๑	๐	๐
ลำคลอง	๐	๐	๓	๑๒	๑๑	๑๐	๑	๐	๐
นาจารย์	๐	๐	๐	๑๐	๑๐	๙	๑	๐	๐
โพนทอง	๐	๐	๐	๑๒	๑๐	๑๐	๐	๐	๐
ขมิ้น	๐	๐	๐	๑๕	๑๒	๑๑	๑	๐	๐

ตารางที่ ๒๕ (ต่อ)

ตำบล	หน่วยงาน / อาสาสมัครเกษตร (ราย)								
	อาสาสมัคร ฝนหลวง	ครูบุญชี อาสา	ประมง อาสา	อาสา ปศุสัตว์	หมอดิน อาสา	เกษตร หมู่บ้าน	สหกรณ์	เศรษฐกิจ การเกษตร	อาสาสมัคร ปฏิรูปที่ดิน
กลางหมื่น	๐	๑	๐	๑๕	๑๓	๑๒	๒	๐	๐
หนองกุ้ง	๐	๐	๐	๘	๙	๘	๐	๐	๐
ภูดิน	๐	๐	๐	๑๕	๑๕	๑๔	๐	๐	๐
ภูโป	๐	๐	๒	๑๐	๑๐	๙	๐	๐	๑
กาฬสินธุ์	๐	๓	๐	๒	๑	๔	๑๔	๐	๐
บึงวิชัย	๐	๐	๐	๑๐	๑๐	๙	๑	๐	๐
เชียงเครือ	๐	๐	๓	๑๖	๒๔	๑๑	๑	๐	๐
ลำพาน	๑	๑	๐	๑๙	๑๗	๑๖	๑	๑	๐
ลำปาว	๐	๐	๐	๑๒	๒๒	๑๑	๑	๐	๐
ไผ่	๐	๐	๐	๙	๑๐	๙	๒	๐	๐
หลุบ	๐	๐	๐	๑๖	๑๖	๑๖	๒	๐	๐
เหนือ	๐	๐	๐	๑๖	๑๔	๑๒	๐	๐	๑
รวม	๑	๑๕	๘	๒๒๒	๒๒๓	๑๘๙	๒๘	๑	๒

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลอาสาสมัครเกษตร (อกษ.) และอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.)

<https://asa-center.doae.go.th/> พ.ศ. ๒๕๖๘

(๒) ประชาชนชาวบ้าน

อำเภอ.....มีประชาชนชาวบ้านภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งการดำเนินการโครงการได้คัดเลือกประชาชนชาวบ้านเป็นผู้ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามวิถีของประชาชนแต่ละคน ซึ่งในอำเภอ.....มีประชาชนชาวบ้านจำนวน คน

ตารางที่ แสดงข้อมูลประชาชนชาวบ้านอำเภอ..... จังหวัด.....

ตำบล	จำนวน (ราย)	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่
รวม			

ที่มา : พ.ศ....

(๓) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ชื่อ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นายอุดม พรหมราช

บ้านเลขที่ ๒๔ บ้านดงเมือง หมู่ ๑๐ ตำบลลำพาน อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

สถานการณ์ของพื้นที่ : พื้นที่ของตำบลลำพานตั้งอยู่ในเขตชลประทาน ทำการเกษตรโดยอาศัยน้ำจากแหล่งชลประทานเป็นหลัก เกษตรกรส่วนใหญ่ในพื้นที่ปลูกข้าวเป็นอาชีพหลัก โดยสภาพการผลิตยังเป็นการผลิตข้าวแบบเดิม ต่างคนต่างปลูกข้าว เป็นเกษตรกรรายย่อย การทำนามี ๒ ครั้งต่อปี ได้แก่ นาปี และนาปรัง โดยนาปีเน้นการบริโภคและการจำหน่าย ส่วนนาปรังเน้นการจำหน่ายเพียงอย่างเดียว โดยการผลิตเกษตรกรจะทำอย่างเร่งรีบ ไม่ประณีต และทำอย่างต่อเนื่องตามช่วงระยะเวลาการส่งน้ำของชลประทาน เพื่อให้ทันต่อระบบน้ำ การจ้างเครื่องจักรกลการเกษตร การจ้างแรงงานสภาพการเข้าถึงพื้นที่แปลงนา และฤดูทำนาเป็นสำคัญ

พันธุ์ข้าว เกษตรกรจะปลูกตามพันธุ์ที่ตลาดต้องการในช่วงเวลานั้น นั่นคือ ข้าวชนิดใดราคาดี น้ำหนักดี ผลผลิตคุ้มกับการลงทุน เกษตรกรก็จะหันมาปลูก และมักจะปลูกพร้อม ๆ กัน ผลผลิตจึงล้นตลาด ทำให้มักประสบปัญหาราคาตกต่ำ แล้วเกษตรกรก็จะเสาะหาพันธุ์ข้าวอื่น ๆ ที่ดีกว่าในช่วงเวลานั้น แม้จะราคาสูงก็ตาม ระบบการผลิตเน้นปริมาณ ไม่เน้นคุณภาพ (เน้นเพียงปริมาณให้ได้มาก ๆ แม้ต้นทุนจะสูงก็ตาม) ทำให้เกษตรกรเสาะหาปัจจัยการผลิต เช่น ปุ๋ย ยาฆ่าแมลง ยากำจัดวัชพืช จากโฆษณาและการบอกต่อกัน

ระบบคุณภาพสินค้า เกษตรกรจะไม่คำนึงถึง เนื่องจากเข้าใจว่าไม่มีผลและช่วยให้จำหน่ายข้าวได้ดีขึ้น แต่กระบวนการได้มาซึ่งคุณภาพทำให้เกษตรกรรู้สึกยุ่งยากมากขึ้น การดูแลแปลงนา เกษตรกรให้ความสำคัญน้อยมาก เข้าใจว่าปลูกไปตามขั้นตอนแล้ว ก็จะได้ผลผลิตเอง โดยไม่ได้เอาใจใส่อย่างจริงจัง ทำให้ผลผลิตตกต่ำ การเพิ่มมูลค่าการผลิต เกษตรกรไม่คำนึงถึง ปลูกข้าวจำหน่ายเป็นข้าวเปลือกอย่างเดียว การตลาดเน้นตลาดโรงสีข้าวเปลือกในท้องถิ่นเป็นหลัก

ปัญหา ได้แก่ ๑) ต้นทุนการผลิตที่สูง อย่างน้อยประมาณ ๓,๔๓๐ บาท/ไร่

๒) ผลผลิตตกต่ำ ประมาณ ๔๗๒ กิโลกรัม/ไร่

๓) ผลผลิตคุณภาพต่ำ (มีการปนของข้าวพันธุ์ปน และเมล็ดวัชพืช)

๔) ไม่มีการแปรรูปผลผลิต จำหน่ายเป็นข้าวเปลือกอย่างเดียว

๕) การตลาด มีเพียงตลาดโรงสีในท้องถิ่น

๖) เกษตรกรยังเป็นรายย่อย ไม่มีอำนาจในการต่อรอง

แนวทางการพัฒนา : ๑. การลดต้นทุนการผลิตจาก ๓,๔๓๐ บาท/ไร่ เป็น ๒,๘๐๗.๗๕ บาท/ไร่ โดยการจัดการด้านปุ๋ย ขับเคลื่อนร่วมกับศูนย์จัดการดินปุ๋ยตำบลลำพาน การจัดการด้านเมล็ดพันธุ์ ขับเคลื่อนร่วมกับกลุ่มผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวในกลุ่ม รวมกันซื้อเมล็ดพันธุ์จากกลุ่มเกษตรกรที่ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวที่ได้มาตรฐานเดียวกับศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว และมีส่วนได้รับการสนับสนุนจากศูนย์พันธุ์ข้าวกาฬสินธุ์

๒. การเพิ่มผลผลิตจาก ๔๗๒ กิโลกรัม/ไร่ เป็น ๕๔๖.๖๐ กิโลกรัม/ไร่ โดยส่งเสริมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ผสมผสานกับการใช้ปุ๋ยเคมี เน้นการใช้ปุ๋ยสั่งตัด หรือปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน ส่งเสริมการไถกลบตอฟางข้าว ลดการเผาเพื่อรักษาคุณภาพดิน การใช้พันธุ์ข้าวพันธุ์ดี ขับเคลื่อนร่วมกับฝ่ายผลิตและพัฒนาคุณภาพ เน้นพันธุ์ข้าวที่ตลาดต้องการ พันธุ์แท้และได้มาตรฐาน การดูแลแปลงปลูกข้าว ขับเคลื่อนร่วมกับศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลลำพาน เน้นส่งเสริมการใช้ชีวภัณฑ์ ได้แก่ เชื้อราไตรโคเดอร์มา เชื้อราบีวเวเรีย จุลินทรีย์สังเคราะห์แสง การดูแลแปลงนาแบบผสมผสาน (IPM)

๓. การยกระดับมาตรฐานสินค้า การส่งเสริมการผลิตแบบ GAP ขับเคลื่อนร่วมกับฝ่ายผลิต ฝ่ายคุณภาพ

๔. การเพิ่มมูลค่าผลผลิต การแปรรูปข้าวเปลือกเป็นข้าวสารจำหน่าย การแปรรูปข้าวเป็นเส้นขนมจีน ขับเคลื่อนด้วย ศพก. ซึ่งผลิตจำหน่ายตามตลาดและร้านค้าปลีกทั่วไป

จุดเด่นของศูนย์เรียนรู้ : เทคโนโลยีการบริหารจัดการพื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดตามหลักเกษตรทฤษฎีใหม่

หลักสูตรเรียนรู้ : ๑. ถ่ายทอดความรู้เรื่องการจัดการศัตรูมะม่วงเพื่อการส่งออก และจัดทำแปลงเรียนรู้

๒. จัดกระบวนการเรียนรู้ด้านการจัดการศัตรูพืช

๓. จัดกระบวนการเรียนรู้ด้านการจัดการดินและปุ๋ย

๔. ถ่ายทอดความรู้เรื่องการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การบริหารจัดการกลุ่ม การเชื่อมโยงตลาด (แปลงใหญ่)

๕. ถ่ายทอดความรู้เรื่องการลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต พัฒนาศักยภาพของเกษตรกรสู่ smart farmer และความเข้มแข็งของกลุ่มเกษตรกร การตลาดและการเชื่อมโยงการตลาด (แปลงใหญ่)

หลักสูตรบังคับ

๑. ทฤษฎีใหม่

๒. เศรษฐกิจพอเพียง

๓. เกษตรผสมผสาน

หลักสูตรเสริม

๑. การจัดเวทีทำแผนการผลิตรายบุคคล IFPP และแผนธุรกิจกลุ่ม

๒. พัฒนาเกษตรกรผู้นำ (จัดกระบวนการเรียนรู้ให้เกษตรกรผู้นำ)

ศูนย์เครือข่าย จำนวน ๓๒ ศูนย์

ตารางที่ ๒๖ ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

แบบสรุปข้อมูล						
ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์						
ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	ประเภท/กิจกรรมหลัก	ที่ตั้งศูนย์		ชื่อ - นามสกุล ประธานศูนย์	เบอร์โทรศัพท์ ประธานศูนย์ เครือข่าย
			หมู่	ตำบล		
๑	ศูนย์จัดการดินและปุ๋ย ชุมชนตำบลลำพาน	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.)	๑๐	ลำพาน	นายบุญเหลือ ภูบุญคง	๐๙๘ ๑๕๙๙๑๔๔
๒	ศูนย์จัดการศัตรูพืช ชุมชนตำบลลำพาน	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.)	๑๔	ลำพาน	นายชาติ ดงแสง	๐๘๑ ๓๑๓๖๑๔๔
๓	วิสาหกิจชุมชนแปลง ใหญ่มันสำปะหลังตำบล นาจารย์	ศูนย์เรียนรู้ด้านพืชไร่	๙	นาจารย์	นางสมฤดี โพธิ์รัตน์	๐๘๒ ๐๔๓๗๒๕๗
๔	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลห้วยโพธิ์	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/ เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตร ผสมผสาน	๒	ห้วยโพธิ์	นางสมจันทร์ ดอนสินพูล	๐๘๐ ๗๖๓๖๗๗๑

ตารางที่ ๒๖ (ต่อ)

แบบสรุปข้อมูล						
ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์						
ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	ประเภท/กิจกรรมหลัก	ที่ตั้งศูนย์		ชื่อ - นามสกุล ประธานศูนย์	เบอร์โทรศัพท์ ประธานศูนย์ เครือข่าย
			หมู่	ตำบล		
๕	ศูนย์ข้าวชุมชนตำบล ห้วยโพธิ์	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว/ศูนย์ข้าว ชุมชน	๒	ห้วยโพธิ์	นายประจวบ คงตรง	๐๘๕ ๗๓๘๘๐๒๓
๖	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลเชียงเครือ	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/ เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตร ผสมผสาน	๗	เชียงเครือ	นายนิยม เฉิดละอ	๐๖๑ ๑๑๖๖๙๒๖
๗	แปลงใหญ่ข้าวตำบล หุบ (ศูนย์จัดการ ศัตรูพืชชุมชนตำบล หุบ)	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว/ศูนย์ข้าว ชุมชน	๓	หุบ	นายสมศรี พันปันเป่า	๐๘๐ ๗๖๗๒๒๘๓
๘	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลไผ่	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว	๔	ไผ่	นายอำนวย ทารฤทธิ	๐๘๒ ๘๕๘๘๔๑๗
๙	แปลงใหญ่เห็ดฟาง หนองสาหร่าย	ศูนย์เรียนรู้พืชผัก	๘	เหือ	นางสาว จำริญสาร	๐๘๙ ๗๖๔๐๒๔๒
๑๐	สหกรณ์การเกษตรผู้ ปลูกมันสำปะหลังตำบล ภูโป	ศูนย์เรียนรู้ด้านพืชไร่	๓	ภูโป	นายพงษ์ศักดิ์ เหล่าคา	๐๙๕ ๓๗๙๘๔๖๕
๑๑	ศูนย์ข้าวชุมชนตำบล กลางหมื่น	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว/ศูนย์ข้าว ชุมชน	๓	กลางหมื่น	นายณรงค์ ดลปัดชา	๐๘๖ ๒๒๐๕๘๗๔
๑๒	วิสาหกิจชุมชนมะม่วง บึงวิชัย (แปลงใหญ่)	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	๕	บึงวิชัย	นายทรัพย์ วรรณอำไพ	๐๙๕ ๖๕๓๔๒๘๒
๑๓	ศูนย์ข้าวชุมชนตำบล โพนทอง	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว/ศูนย์ข้าว ชุมชน	๕	โพนทอง	นายทองคุณ นันทเจือ	๐๙๘ ๗๒๓๔๑๓๔
๑๔	เศรษฐกิจพอเพียงตาม แนวพระราชดำริตำบล หนองกุง	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/ เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตร ผสมผสาน	๓	หนองกุง	นางอัมพร ไวเวช	๐๘๐ ๗๖๓๖๗๗๑
๑๕	ผักปลอดภัยตำบล กาฬสินธุ์	ศูนย์เรียนรู้พืชผัก		กาฬสินธุ์	นางสาวศรียา สิงห์วัช	๐๘๖ ๒๒๑๗๗๐๐
๑๖	ศูนย์ข้าวชุมชนตำบลภู ดิน	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว/ศูนย์ข้าว ชุมชน	๑๒	ภูดิน	นายสมัย วีระพันธุ์	๐๙๘ ๒๑๐๙๘๓๑
๑๗	ศูนย์เรียนรู้ไร่นาสวน ผสมตำบลขมิ้น	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/ เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตร ผสมผสาน	๙	ขมิ้น	นายสมศักดิ์ ยอดยิ่ง	๐๙๕ ๖๖๐๘๘๕๕
๑๘	ศูนย์ข้าวชุมชนตำบลลำ คลอง	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว/ศูนย์ข้าว ชุมชน	๑ - ๙	ลำคลอง	นางอัมพร จันทรวิชัย	๐๙๘ ๐๙๗๖๙๕๔
๑๙	ศูนย์ข้าวชุมชนตำบล เชียงเครือ	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว/ศูนย์ข้าว ชุมชน	๒	เชียงเครือ	นายทองแดง การประดับ	๐๘๑ ๐๕๖๒๕๖๓
๒๐	แปลงใหญ่ไม้ดอกไม้ ประดับตำบลลำพาน	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ดอกไม้ ประดับ	๑๐	ลำพาน	นางสาวจใจ ภูสีเขียว	๐๙๘ ๔๘๒๗๐๕๔
๒๑	วิสาหกิจชุมชนศูนย์ข้าว ชุมชนนาแปลงใหญ่ ตำบลเชียงเครือ	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว/ศูนย์ข้าว ชุมชน	๗	เชียงเครือ	นายนิยม เฉิดละอ	๐๖๑ ๑๑๖๖๙๒๖

ตารางที่ ๒๖ (ต่อ)

แบบสรุปข้อมูล						
ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์						
ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	ประเภท/กิจกรรมหลัก	ที่ตั้งศูนย์		ชื่อ - นามสกุล ประธานศูนย์	เบอร์โทรศัพท์ ประธานศูนย์ เครือข่าย
			หมู่	ตำบล		
๒๒	แปลงใหญ่มะม่วงตำบล หนองกุง	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	๓	หนองกุง	นางภักจิรา ศิลาสกุล	๐๖๑ ๑๓๐๘๔๖๑
๒๓	วิสาหกิจชุมชนกลุ่ม แปลงใหญ่มันสำปะหลัง บ้านหนาด	ศูนย์เรียนรู้ด้านพืชไร่	๕	เหนือ	นายประยัตต์ จำเริญเจือ	๐๘๗ ๒๓๘๒๕๕๐
๒๔	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ พอเพียงตำบลไผ่	ศูนย์เรียนรู้ด้านพืชไร่	๓	ไผ่	นางเพชรสุพรรณ อารีเอื้อ	๐๘๓ ๔๔๐๒๒๑๔
๒๕	แปลงใหญ่มันสำปะหลัง ตำบลลำคลอง	ศูนย์เรียนรู้ด้านพืชไร่	๔	ลำคลอง	นายหนูลา สมดี	๐๖๕ ๓๒๑๗๒๔๘
๒๖	แปลงใหญ่มันสำปะหลัง ตำบลลำปาว	ศูนย์เรียนรู้ด้านพืชไร่	๒	ลำปาว	นายประนม อิ่มสมบัติ	๐๘๐ ๑๘๗๐๗๔๓
๒๗	แปลงใหญ่พืชผัก สมุนไพรบ้านแกเปะ	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง / แปลงใหญ่พืชผักสมุนไพร	๘	เชียงเครือ	นางบุบผา นาใจเย็น	๐๖๕ ๒๔๒๙๗๘๓
๒๘	ศูนย์เรียนรู้การผลิตพืช ปลอดภัยฟาร์ม	ศูนย์เรียนรู้พืชผัก / ไม้ผล	๓	หนองกุง	นางภาศิริ สีสุไล	๐๙๓ ๓๔๓๐๕๑๕
๒๙	ศูนย์เรียนรู้การปลูก ยางพาราและเกษตร ผสมผสานโคกหนองนา ตำบลภูดิน	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ยืนต้น / เกษตรผสมผสาน	๑	ภูดิน	นายจักริน ภูแซ	๐๖๓ ๐๖๒๖๐๒๐
๓๐	ศูนย์เรียนรู้ไร่สวน ผสมตำบลภูดิน	ศูนย์เรียนรู้ด้านไร่สวนผสม	๑	ภูดิน	นายไพบุลย์ จิตติญาณ วิโรจน์	๐๙๒ ๙๙๔๔๔๒๕
31	: ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ พอเพียง โคก หนอง นา ตำบลเชียงเครือ	ศูนย์เรียนรู้ด้านไร่สวนผสม และโคก หนอง นา	5	เชียงเครือ	นายสมพร ภารสำราญ	098 9716190
32	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ พอเพียงสวนตายอย	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล/ เศรษฐกิจพอเพียง	4	บึงวิชัย	นายคำตัน ถิ่นช่วง	062 2823628

ที่มา : ทำเนียบศูนย์เครือข่าย ศพก. อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ ปี ๒๕๖๘

กิจกรรม ปลูกมันสำปะหลัง

- เป้าหมายการดำเนินงาน ลดต้นทุนการผลิต จาก ๓,๒๐๐ บาท/ต่อไร่ เป็น ๒,๓๐๐ บาท/ไร่ (๒๘ %)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิตจาก ๒,๗๐๐ ก.ก./ไร่ เป็น ๓,๕๐๐ ก.ก./ไร่ (๓๐ %)

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา มีผลิตภัณฑ์แปรรูปที่เป็นที่ต้องการของตลาด ๑ ชนิด

๓. แปลงใหญ่ข้าว ม.๓ บ้านปลาเค้าน้อย-หาดทอง ต.ลำคลอง อ.เมือง

ที่อยู่ เลขที่ ๑๙๘ หมู่ ๓ ตำบลลำคลอง

กิจกรรม ปลูกข้าว

- เป้าหมายการดำเนินงาน ลดต้นทุนการผลิต จาก ๓,๕๐๐ บาท/ต่อไร่ เป็น ๒,๒๐๐ บาท/ไร่ (๔๕ %)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิตจาก ๓๐๐ ก.ก./ไร่ เป็น ๔๐๐ ก.ก./ไร่ (๒๐ %)

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา มีผลิตภัณฑ์แปรรูปที่เป็นที่ต้องการของตลาด ๑ ชนิด

๔. แปลงใหญ่ข้าว ม.๒ บ.โหมน ต.ห้วยโพธิ์

ที่อยู่ หมู่ ๒ ตำบลห้วยโพธิ์

กิจกรรม ปลูกข้าว

- เป้าหมายการดำเนินงาน ลดต้นทุนการผลิต จาก ๓,๕๐๐ บาท/ต่อไร่ เป็น ๒,๒๐๐ บาท/ไร่ (๔๕ %)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิตจาก ๓๐๐ ก.ก./ไร่ เป็น ๔๐๐ ก.ก./ไร่ (๒๐ %)

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา มีผลิตภัณฑ์แปรรูปที่เป็นที่ต้องการของตลาด ๑ ชนิด

๕. แปลงใหญ่วิสาหกิจชุมชนศูนย์ส่งเสริมและผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชนตำบลหุบ

ที่อยู่ หมู่ ๓ ตำบลหุบ

กิจกรรม ปลูกข้าว

- เป้าหมายการดำเนินงาน ลดต้นทุนการผลิต จาก ๓,๔๕๐ บาท/ต่อไร่ เป็น ๒,๕๕๐ บาท/ไร่ (๒๖ %)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิตจาก ๓๖๐ ก.ก./ไร่ เป็น ๔๘๐ ก.ก./ไร่ (๓๓ %)

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา มีผลิตภัณฑ์แปรรูปที่เป็นที่ต้องการของตลาด ๑ ชนิด

๖. วิสาหกิจชุมชนศูนย์ข้าวชุมชนนาแปลงใหญ่ตำบลเชียงเครือ

ที่อยู่ เลขที่ ๑๐๗ หมู่ ๗ ตำบลเชียงเครือ

กิจกรรม ปลูกข้าว

- เป้าหมายการดำเนินงาน ลดต้นทุนการผลิต จาก ๓,๓๕๐ บาท/ต่อไร่ เป็น ๓,๑๐๐ บาท/ไร่ (๗.๔๖ %)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิตจาก ๓๖๐ ก.ก./ไร่ เป็น ๔๘๐ ก.ก./ไร่ (๓๓.๓๓ %)

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา มีการแปรรูปข้าวสาร ข้าวกล้อง เมล็ดพันธุ์ข้าว

๗. แปลงใหญ่มะม่วง ม.๕ ต.บึงวิชัย

ที่อยู่ ศาลาประชาคม หมู่ ๕ ตำบลบึงวิชัย

กิจกรรม ปลูกมะม่วง

- เป้าหมายการดำเนินงาน ลดต้นทุนการผลิต จาก ๑๐,๐๐๐ บาท/ต่อไร่ เป็น ๘,๐๐๐ บาท/ไร่ (๒๐ %)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิตจาก ๑,๐๐๐ ก.ก./ไร่ เป็น ๑,๒๐๐ ก.ก./ไร่ (๒๐ %)

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา มีผลิตภัณฑ์แปรรูปที่เป็นที่ต้องการของตลาด ๓ ชนิด

๘. แปลงใหญ่ไม้ดอกไม้ประดับตำบลลำพาน

ที่อยู่ หมู่ ๑๐ บ้านดงเมือง ตำบลลำพาน

กิจกรรม ปลุกดอกบัว

- เป้าหมายการดำเนินงาน ลดต้นทุนการผลิต จาก ๕๑,๑๕๐ บาท เป็น ๓๔,๙๐๐ (๓๑.๗๗ %)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิตจาก ๘๐,๐๐๐ ดอก/ไร่/ปี เป็น ๑๐๐,๐๐๐ ดอก/ไร่/ปี (๒๐ %)

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา ขอบมาตรฐาน GAP

๙. แปลงใหญ่มันสำปะหลังตำบลขมิ้น ม.๘

ที่อยู่ หมู่ ๘ ตำบลขมิ้น

กิจกรรม ปลุกมันสำปะหลัง

- เป้าหมายการดำเนินงาน ลดต้นทุนการผลิต จาก ๖,๕๐๐ บาท/ต่อไร่ เป็น ๖,๐๙๑ บาท/ไร่ (๖.๒๙ %)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิตจาก ๔ ตัน/ไร่ เป็น ๑๐ ตัน/ไร่ (๖๐ %)

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา แปรรูปจากเดิม มันสด เป็น มันเส้น

๑๐. แปลงใหญ่มันสำปะหลังโรงงานตำบลนาจารย์ ม.๒

ที่อยู่ หมู่ ๒ ตำบลนาจารย์

กิจกรรม ปลุกมันสำปะหลัง

- เป้าหมายการดำเนินงาน ลดต้นทุนการผลิต จาก ๓,๒๐๐ บาท/ต่อไร่ เป็น ๒,๓๐๐ บาท/ไร่ (๒๘ %)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิตจาก ๒,๗๐๐ ก.ก./ไร่ เป็น ๓,๕๐๐ ก.ก./ไร่ (๓๐ %)

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา มีผลิตภัณฑ์แปรรูปที่เป็นที่ต้องการของตลาด ๑ ชนิด

๑๑. กลุ่มผู้ผลิตมันสำปะหลังตำบลเชียงเครือ ม.๒

ที่อยู่ เลขที่ ๑๘๔ หมู่ ๒ ตำบลเชียงเครือ

กิจกรรม ปลุกมันสำปะหลัง

- เป้าหมายการดำเนินงาน ลดต้นทุนการผลิต จาก ๓,๒๗๕ บาท/ต่อไร่ เป็น ๓,๑๐๐ บาท/ไร่ (๕.๓๔ %)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิตจาก ๕.๓ ตัน/ไร่ เป็น ๖ ตัน/ไร่ (๑๓.๒๑ %)

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา มีการแปรรูปมันเส้น

๑๒. แปลงใหญ่เห็ดฟางหนองสาหร่าย

ที่อยู่ บ้านหนองสาหร่าย หมู่ ๘ ตำบลเหนือ

กิจกรรม เพาะเห็ดฟาง

- เป้าหมายการดำเนินงาน ลดต้นทุนการผลิต จาก ๕,๘๕๐ บาท/ต่อไร่ เป็น ๕,๕๐๐ บาท/ไร่

- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิตจาก ๓๐๐ ก.ก./ไร่ เป็น ๔๐๐ ก.ก./ไร่

๑๓. แปลงใหญ่มันสำปะหลังบ้านหนาด

ที่อยู่ บ้านหนาดใต้ หมู่ ๓ ตำบลเหนือ

กิจกรรม ปลูกมันสำปะหลัง

- เป้าหมายการดำเนินงาน ลดต้นทุนการผลิต จาก ๔,๘๕๐ บาท/ต่อไร่ เป็น ๔,๗๐๐ บาท/ไร่
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิตจาก ๓.๕ ตัน/ไร่ เป็น ๔.๕ ตัน/ไร่

๑๔. แปลงใหญ่มันสำปะหลังตำบลลำปาว

ที่อยู่ หมู่ ๒ ตำบลลำปาว

กิจกรรม ปลูกมันสำปะหลัง

- เป้าหมายการดำเนินงาน ลดต้นทุนการผลิต จาก ๕,๐๐๐ บาท/ต่อไร่ เป็น ๓,๐๐๐ บาท/ไร่
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิตจาก ๓ ตัน/ไร่ เป็น ๕ ตัน/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา เพิ่มช่องทางการตลาดจาก ๑ แหล่ง เป็น ๒ แหล่ง

๑๕. แปลงใหญ่มะม่วงตำบลหนองกุ้ง

ที่อยู่ เลขที่ ๑๕๑ หมู่ ๓ ตำบลหนองกุ้ง

กิจกรรม ปลูกมะม่วง

- เป้าหมายการดำเนินงาน ลดต้นทุนการผลิต จาก ๘,๐๕๐ บาท/ต่อไร่ เป็น ๗,๐๐๐ บาท/ไร่
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิตจาก ๖๐๐ ก.ก./ไร่ เป็น ๗๐๐ ก.ก./ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา มีการแปรรูปมะม่วง เพิ่มช่องทางการตลาดจาก ๑ แหล่ง เป็น ๓ แหล่ง และการบริหารจัดการกลุ่ม

๑๖. แปลงใหญ่วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่งหนองทุ่ม

ที่อยู่ หมู่ ๒ ตำบลบึงวิชัย

กิจกรรม ปลูกหน่อไม้ฝรั่ง

- เป้าหมายการดำเนินงาน ลดต้นทุนการผลิต จาก ๒,๘๕๐ บาท/ต่อไร่ เป็น ๑,๐๐๐ บาท/ไร่
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิตจาก ๘๐๐ ก.ก./ไร่ เป็น ๑,๐๐๐ ก.ก./ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา เพิ่มช่องทางการตลาดจาก ๒ แหล่ง เป็น ๔ แหล่ง ขายตามคุณภาพ (เกรด) เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕๐ และมีการจัดทำบันทึกข้อตกลง (MOU) ในการซื้อขายสินค้าเกษตร

๑๗. แปลงใหญ่พืชผักสมุนไพรตำบลเชียงเครือ

ที่อยู่ หมู่ ๑๑ ตำบลเชียงเครือ

กิจกรรม ปลูกพืชผักสมุนไพร

- เป้าหมายการดำเนินงาน ลดต้นทุนการผลิต จาก ๔,๖๐๐ บาท/ต่อไร่ เป็น ๔,๓๐๐ บาท/ไร่

- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิตจาก ๓๒๕ ก.ก./ไร่ เป็น ๖๕๐ ก.ก./ไร่
- กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา เกษตรกรทุกรายได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP

๑๘. แปลงใหญ่มันสำปะหลังตำบลลำคลอง

ที่อยู่ ๔๓ หมู่ ๔ ตำบลลำคลอง

กิจกรรม ปลูกมันสำปะหลัง

- เป้าหมายการดำเนินงาน ลดต้นทุนการผลิต จาก ๒,๐๐๐ บาท/ต่อไร่ เป็น ๑,๕๐๐ บาท/ไร่
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิตจาก ๒ ตัน/ไร่ เป็น ๓ ตัน/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา เพิ่มช่องทางการตลาดจาก ๑ แหล่ง เป็น ๒ แหล่ง

๑๙. แปลงใหญ่มันสำปะหลังตำบลไผ่

ที่อยู่ ๑๔๖ หมู่ ๓ ตำบลไผ่

กิจกรรม ปลูกมันสำปะหลัง

- เป้าหมายการดำเนินงาน ลดต้นทุนการผลิต จาก ๗,๐๐๐ บาท/ต่อไร่ เป็น ๖,๒๐๐ บาท/ไร่
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิตจาก ๔ ตัน/ไร่ เป็น ๔.๕ ตัน/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา เพิ่มช่องทางการตลาดจาก ๒ แหล่ง เป็น ๔ แหล่ง

๒๐. แปลงใหญ่พืชผักสมุนไพรบ้านแกเปะ

ที่อยู่ ๑๘๕ หมู่ ๘ ตำบลเชียงเครือ

กิจกรรม ปลูกผักและสมุนไพร

- เป้าหมายการดำเนินงาน ลดต้นทุนการผลิต จาก ๖,๖๐๐๐ บาท/ต่อไร่ เป็น ๕,๖๐๐ บาท/ไร่
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิตจาก ๑,๙๐๐ ก.ก./ไร่ เป็น ๒,๑๐๐ ก.ก./ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา เพิ่มช่องทางการตลาด

๒๑. แปลงใหญ่มันสำปะหลังตำบลภูดิน

ที่อยู่ ๗๖ หมู่ ๗ ตำบลภูดิน

กิจกรรม ปลูกมันสำปะหลัง

- เป้าหมายการดำเนินงาน ลดต้นทุนการผลิต จาก ๔,๐๐๐ บาท/ต่อไร่ เป็น ๓,๕๐๐ บาท/ไร่
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิตจาก ๔ ตัน/ไร่ เป็น ๕ ตัน/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา การปรับปรุงคุณภาพดิน การใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

๒๒. แปลงใหญ่มันสำปะหลัง ม.๑ ม.๙ ตำบลภูปอ

ที่อยู่ หมู่ ๙ ตำบลภูปอ

กิจกรรม ปลูกมันสำปะหลัง

- เป้าหมายการดำเนินงาน ลดต้นทุนการผลิต จาก ๗,๐๐๐ บาท/ไร่ เป็น ๖,๐๐๐ บาท/ไร่

- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิตจาก ๓ ตัน/ไร่ เป็น ๓.๕ ตัน/ไร่
- กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา การปรับปรุงคุณภาพดิน การใช้พันธุ์ดีปลอดโรค

๒๓. แปลงใหญ่มะม่วงบ้านหนองทุ่ม หมู่ ๑ ตำบลบึงวิชัย

ที่อยู่ หมู่ ๑ ตำบลบึงวิชัย

กิจกรรม ปลูกมะม่วง

เป้าหมายการดำเนินงาน ๑๕,๔๐๐ บาท/ไร่ เป็น ๑๐,๔๐๐ บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา ลดการใช้ปุ๋ย การใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืช โดยใช้เป็นสารชีวภัณฑ์แทน

๒๔. แปลงใหญ่มะม่วงบ้านนาสามพันไร่ หมู่ ๒ ตำบลบึงวิชัย

ที่อยู่ หมู่ ๒ ตำบลบึงวิชัย

กิจกรรม ปลูกมะม่วง

เป้าหมายการดำเนินงาน ๑๕,๔๐๐ บาท/ไร่ เป็น ๑๐,๔๐๐ บาท/ไร่

เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิตจาก ๑ ตัน/ไร่ เป็น ๑.๕ ตัน/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา ลดการใช้ปุ๋ย การใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืช โดยใช้เป็นสารชีวภัณฑ์แทน

ตารางที่ ๒๗ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

กิจกรรม/ขั้นตอน	แผนปฏิบัติงาน											
	ปี ๒๕๖๗						ปี ๒๕๖๘					
	ต.ค. ๖๗	พ.ย. ๖๗	ธ.ค. ๖๗	ม.ค. ๖๘	ก.พ. ๖๘	มี.ค. ๖๘	เม.ย. ๖๘	พ.ค. ๖๘	มิ.ย. ๖๘	ก.ค. ๖๘	ส.ค. ๖๘	ก.ย. ๖๘
๑. จัดเวทีวิเคราะห์ประเมินศักยภาพ ๕ ด้าน	←											→
๒. จัดเวทีแห่งการเรียนรู้												
๒.๑ ถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกร	←		→									
๒.๒ สนับสนุนวัสดุการเกษตรเพื่อพัฒนาการผลิต			←									→
๓. การจัดชั้นคุณภาพและถอดบทเรียนแปลงใหญ่					←							→
๔. พัฒนาคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรในแปลงใหญ่	←											→
๕. พัฒนาสินค้าเกษตรแปลงใหญ่สู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์	←											→
๖. การบริหารจัดการโครงการ	←											→

ที่มา : คู่มือโครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่เพื่อปรับเปลี่ยนผลิตภาพการผลิต ปี ๒๕๖๘

ตารางที่ ๒๘ แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

ที่	ตำบล	ชื่อกลุ่มแปลงใหญ่	ชนิดพืช	จำนวนสมาชิก (คน)	จำนวนพื้นที่ (ไร่)	ประธาน	เบอร์โทรศัพท์ประธาน
๑	ลำพาน	นาแปลงใหญ่ หมู่ ๑๐ ตำบลลำพาน อ.เมืองกาฬสินธุ์	ข้าว	๑๑๗	๑,๐๒๑.๗๕	นายวุฒิไกร ไทยประยูร	๐๙๕ ๖๕๐๐๘๒๑
๒	ภูโป	กลุ่มแปลงใหญ่มันสำปะหลังตำบลภูโป	มันสำปะหลัง	๗๙	๑,๖๒๙.๗๕	นายพงษ์ศักดิ์ เหล่าคา	๐๙๔ ๓๗๙๘๔๖๕
๓	ลำคลอง	แปลงใหญ่ข้าว ม.๓ บ้านปลาเค้าน้อย-หาดทอง ต.ลำคลอง อ.เมือง	ข้าว	๑๐๙	๑,๐๐๖.๒๕	นางอัมพร จันทวิชัย	๐๙๘ ๐๙๗๖๙๕๔
๔	ห้วยโพธิ์	แปลงใหญ่ข้าว ม.๒ บ.โหม่น ต.ห้วยโพธิ์	ข้าว	๓๘	๒๓๗.๒๕	นายประจวบ คงตรง	๐๘๕ ๗๓๘๘๐๒๓
๕	หลุบ	แปลงใหญ่วิสาหกิจชุมชนศูนย์ส่งเสริมและผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชนตำบลหลุบ	ข้าว	๕๒	๓๘๗.๕๐	นายสมศรี พันปันเป้า	๐๘๐ ๗๖๗๒๒๘๓
๖	เชียงเครือ	วิสาหกิจชุมชนศูนย์ข้าวชุมชนนาแปลงใหญ่ตำบลเชียงเครือ	ข้าว	๓๖	๓๙๑	นายนิยม เฉิดละอ	๐๘๑ ๓๒๐๔๒๘๐
๗	บึงวิชัย	แปลงใหญ่มะม่วง ม.๕ ต.บึงวิชัย	มะม่วง	๑๓๑	๑,๕๘๓	นายทรัพย์ วรรณอำไพ	๐๙๕ ๖๕๓๔๒๘๒
๘	ลำพาน	แปลงใหญ่ไม้ดอกไม้ประดับตำบลลำพาน	ไม้ดอกไม้ประดับ	๓๐	๘๙	นางสว่างใจ ภูสีเขียว	๐๘๐ ๒๑๒๖๙๐๒
๙	ขมิ้น	แปลงใหญ่มันสำปะหลังตำบลขมิ้น ม.๘	มันสำปะหลัง	๓๐	๗๔๖.๗๕	นายบุญตา จำเริญสัจย์	๐๙๓ ๔๗๘๘๗๗๘
๑๐	นาจารย์	แปลงใหญ่มันสำปะหลังโรงเรียนตำบลนาจารย์ ม.๒	มันสำปะหลัง	๓๑	๖๕๖.๗๕	นางสมฤดี โพธิ์รัตน์	๐๘๒ ๐๔๓๗๒๕๗
๑๑	เชียงเครือ	กลุ่มผู้ผลิตมันสำปะหลังตำบลเชียงเครือ ม.๒	มันสำปะหลัง	๖๑	๗๓๗.๒๕	นายทองแดง การประดับ	๐๘๑ ๐๕๖๒๕๖๓
๑๒	เหนือ	แปลงใหญ่เห็ดฟางหนองสาหร่าย	เห็ด	๓๐	๓๐	นายสมปอง สันธภูมิ	๐๘๗ ๗๗๐๙๒๐๔
๑๓	เหนือ	แปลงใหญ่มันสำปะหลังบ้านนาหาด	มันสำปะหลัง	๓๕	๔๖๓.๗๕	นายประยัตน์ จำเริญเจือ	๐๘๗ ๒๓๘๒๕๕๐
๑๔	ลำปาว	แปลงใหญ่มันสำปะหลังตำบลลำปาว	มันสำปะหลัง	๓๓	๕๘๕.๕๐	นายประนม อิมสมบัติ	๐๘๕ ๔๖๗๗๘๙๕
๑๕	หนองกุง	แปลงใหญ่มะม่วงตำบลหนองกุง	มะม่วง	๓๘	๓๘๓.๒๕	นายไชยรัตน์ พันธุ์สินทิ	๐๙๘ ๓๘๑๑๐๐๘
๑๖	บึงวิชัย	แปลงใหญ่วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่งหนองพุ่ม	หน่อไม้ฝรั่ง	๓๓	๓๗.๕๐	นายสมเพชร แสงแก้ว	๐๘๗ ๐๓๗๕๐๒๔
๑๗	เชียงเครือ	แปลงใหญ่พืชผักสมุนไพรตำบลเชียงเครือ	พืชผักสมุนไพร	๓๖	๓๙	นายสมศักดิ์ ไชยคำมิ่ง	๐๘๙ ๐๓๑๗๑๐๐
๑๘	ลำคลอง	แปลงใหญ่มันสำปะหลังตำบลลำคลอง	มันสำปะหลัง	๓๕	๓๗๐.๕๐	นายหมูลา สมดี	๐๖๕ ๓๒๑๗๒๔๘
๑๙	ไผ่	แปลงใหญ่มันสำปะหลังตำบลไผ่	มันสำปะหลัง	๓๔	๓๒๘.๗๐	นางเพชรสุพรรณ อารีเอื้อ	๐๘๓ ๔๔๐๒๒๑๔
๒๐	เชียงเครือ	แปลงใหญ่พืชผักสมุนไพรบ้านแกเปะ	พืชผักสมุนไพร	๓๕	๖๗	นางบุบผา นาใจเย็น	๐๖๕ ๒๔๒๙๗๘๓
๒๑	ภูดิน	แปลงใหญ่มันสำปะหลังตำบลภูดิน	มันสำปะหลัง	๕๘	๕๗๒.๒๕	นายวีระ พรหมคำมูล	๐๘๔ ๗๓๓๖๐๓๗
๒๒	ภูโป	แปลงใหญ่มันสำปะหลัง ม.๑ ม.๙ ตำบลภูโป	มันสำปะหลัง	๓๕	๓๔๑	นายดำรงค์ พรเจริญ	๐๘๐ ๖๒๙๗๘๔๔
๒๓	บึงวิชัย	แปลงใหญ่มะม่วงบ้านหนองพุ่ม หมู่ ๑ ตำบลบึงวิชัย	มะม่วง	๓๘	๒๔๔.๗๕	นางแสงจันทร์ แผลมทองกลาง	๐๘๒ ๐๖๓๙๕๗๔
๒๔	บึงวิชัย	แปลงใหญ่มะม่วงบ้านนาสัมพันธ์ หมู่ ๒ ตำบลบึงวิชัย	มะม่วง	๓๔	๒๐๒.๗๕	นายทองจันทร์ บุญอยู่	๐๘๖ ๓๙๖๖๒๙๘ , ๐๖๒ ๕๕๓๙๓๘๑

ที่มา : ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ <https://co-farm.doae.go.th/profilesamplst.php> พ.ศ. ๒๕๖๘

๑.๒ ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร

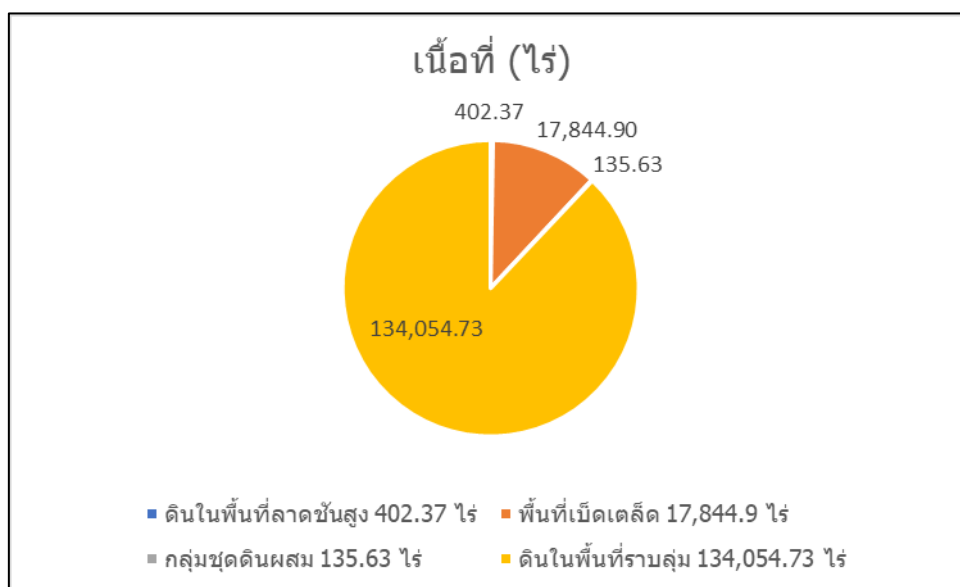
๑) ทรัพยากรดิน

ดินในพื้นที่อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ส่วนใหญ่เป็นดินในพื้นที่ดอนในเขตดินแห้ง รองลงมาเป็นดินในพื้นที่ราบลุ่ม

ตารางที่ ๒๙ แสดงทรัพยากรดินอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

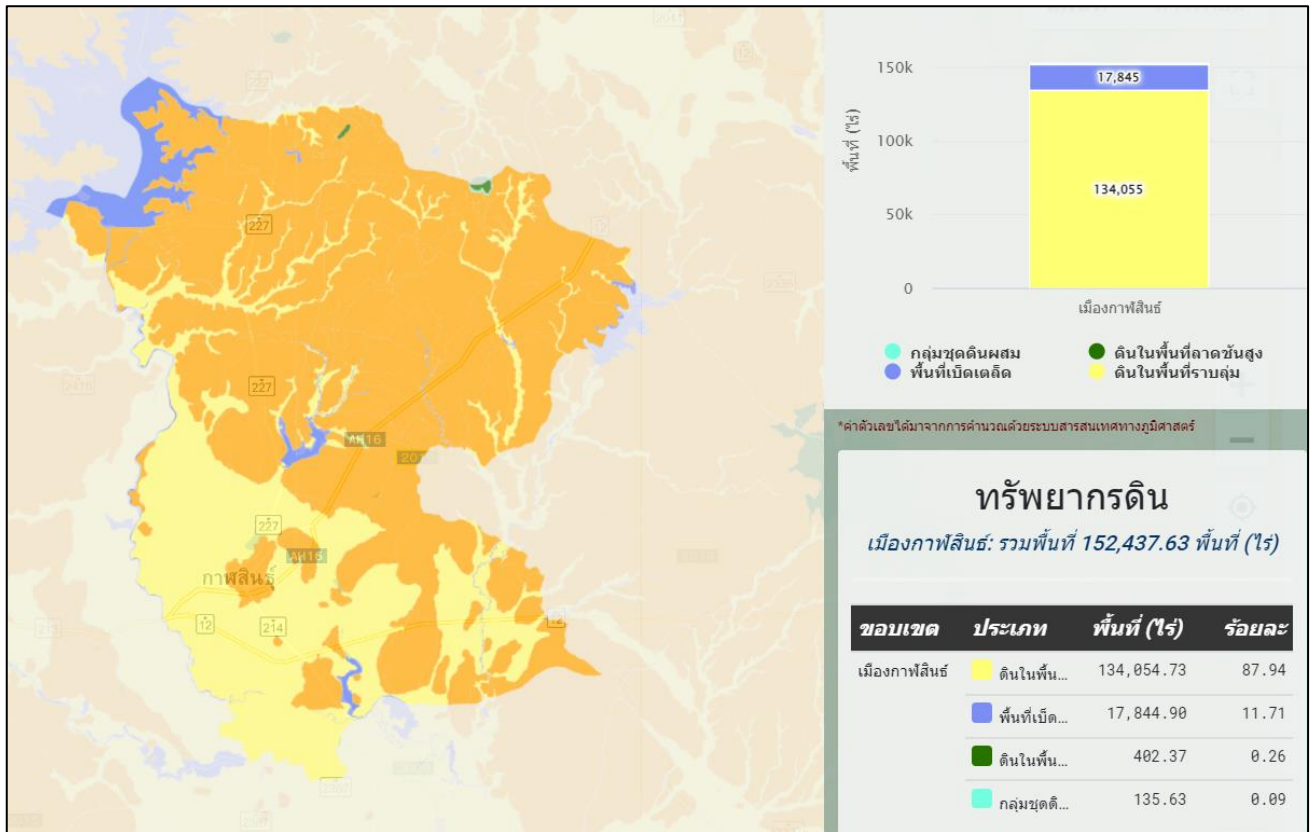
ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
ดินในพื้นที่ลาดชันสูง	๔๐๒.๓๗	๐.๒๖
ดินในพื้นที่ดอนในเขตดินแห้ง	-	-
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๑๗,๘๔๔.๙๐	๑๑.๗๑
กลุ่มชุดดินผสม	๑๓๕.๖๓	๐.๐๙
ดินในพื้นที่ราบลุ่ม	๑๓๔,๐๕๔.๗๓	๘๗.๙๔

ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/> พ.ศ. ๒๕๖๘

ภาพที่ ๒๑ แสดงพื้นที่ทรัพยากรดินอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/> พ.ศ. ๒๕๖๘)

ภาพที่ ๒๒ แสดงพื้นที่ทรัพยากรดินอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/> พ.ศ. ๒๕๖๘)

๒) ทรัพยากรน้ำ

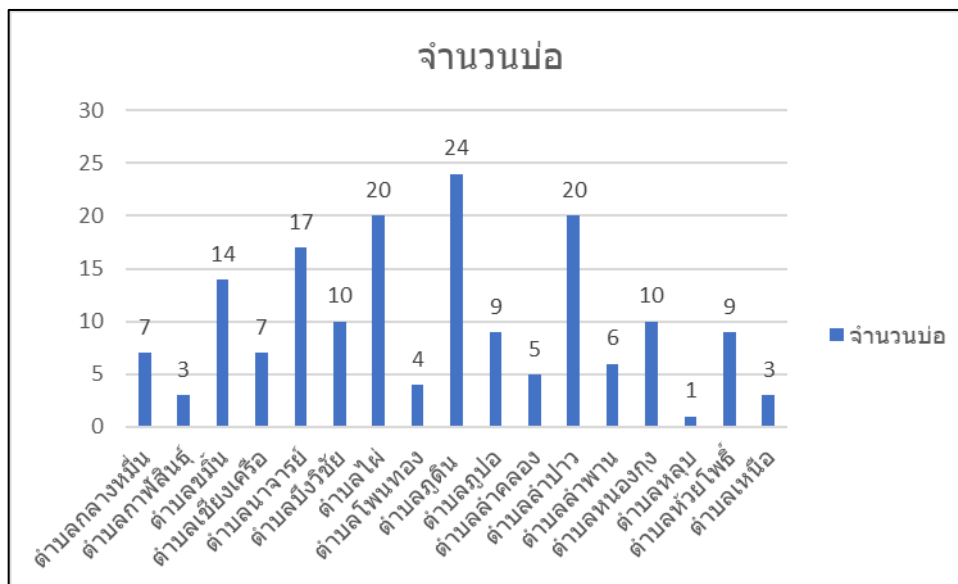
อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ เป็นพื้นที่อาศัยน้ำฝนในการทำการเกษตรเป็นหลัก ประมาณ ๙๖.๓ % ของพื้นที่ทั้งหมด นอกจากนี้ยังแหล่งน้ำอื่น ๆ ที่ใช้ในการเกษตร ดังนี้

- แหล่งน้ำใต้ดิน บ่อบาดาลอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ รวมทั้งสิ้น ๑๖๙ บ่อ แยกรายตำบล

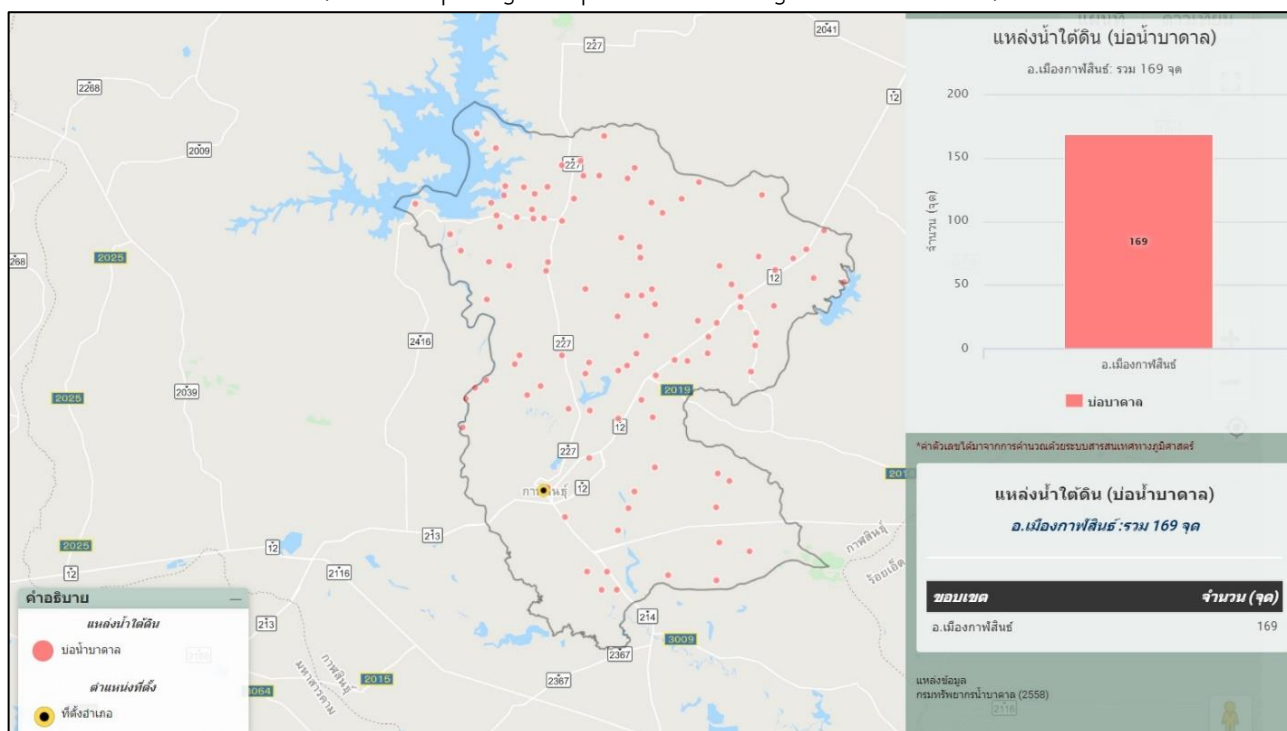
ได้ดังนี้

ตำบลกลางหมื่น	จำนวน ๗ บ่อ
ตำบลกาฬสินธุ์	จำนวน ๓ บ่อ
ตำบลขมิ้น	จำนวน ๑๔ บ่อ
ตำบลเชียงเครือ	จำนวน ๗ บ่อ
ตำบลนาจารย์	จำนวน ๑๗ บ่อ
ตำบลบึงวิชัย	จำนวน ๑๐ บ่อ
ตำบลไผ่	จำนวน ๒๐ บ่อ
ตำบลโพหนอง	จำนวน ๔ บ่อ
ตำบลภูดิน	จำนวน ๒๔ บ่อ
ตำบลภูโป	จำนวน ๙ บ่อ
ตำบลลำคลอง	จำนวน ๕ บ่อ
ตำบลลำปาว	จำนวน ๒๐ บ่อ

ตำบลลำพาน	จำนวน ๖ บ่อ
ตำบลหนองกุง	จำนวน ๑๐ บ่อ
ตำบลหลุบ	จำนวน ๑ บ่อ
ตำบลห้วยโพธิ์	จำนวน ๙ บ่อ
ตำบลเหนือ	จำนวน ๓ บ่อ

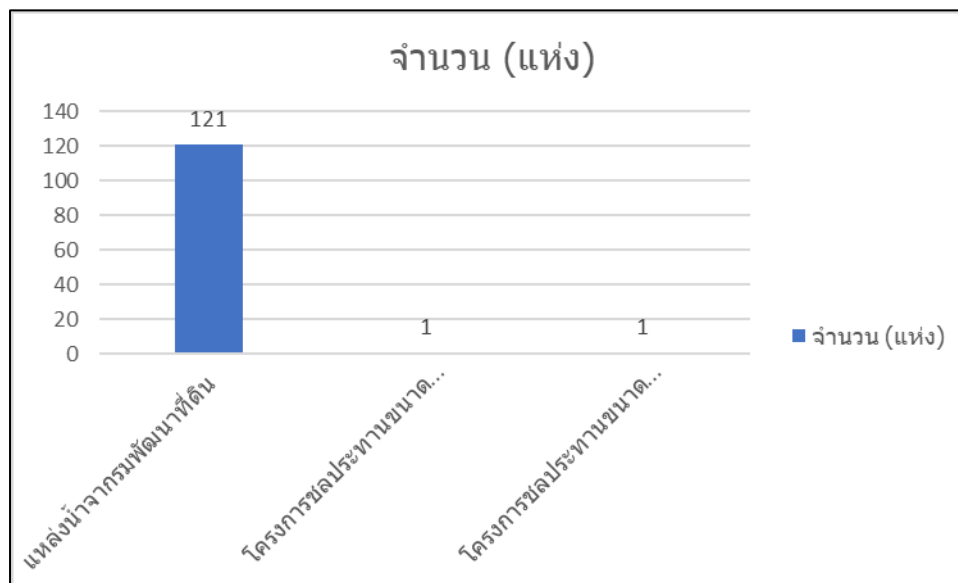

ภาพที่ ๒๓ แสดงแหล่งน้ำใต้ดินอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/> พ.ศ. ๒๕๖๘)

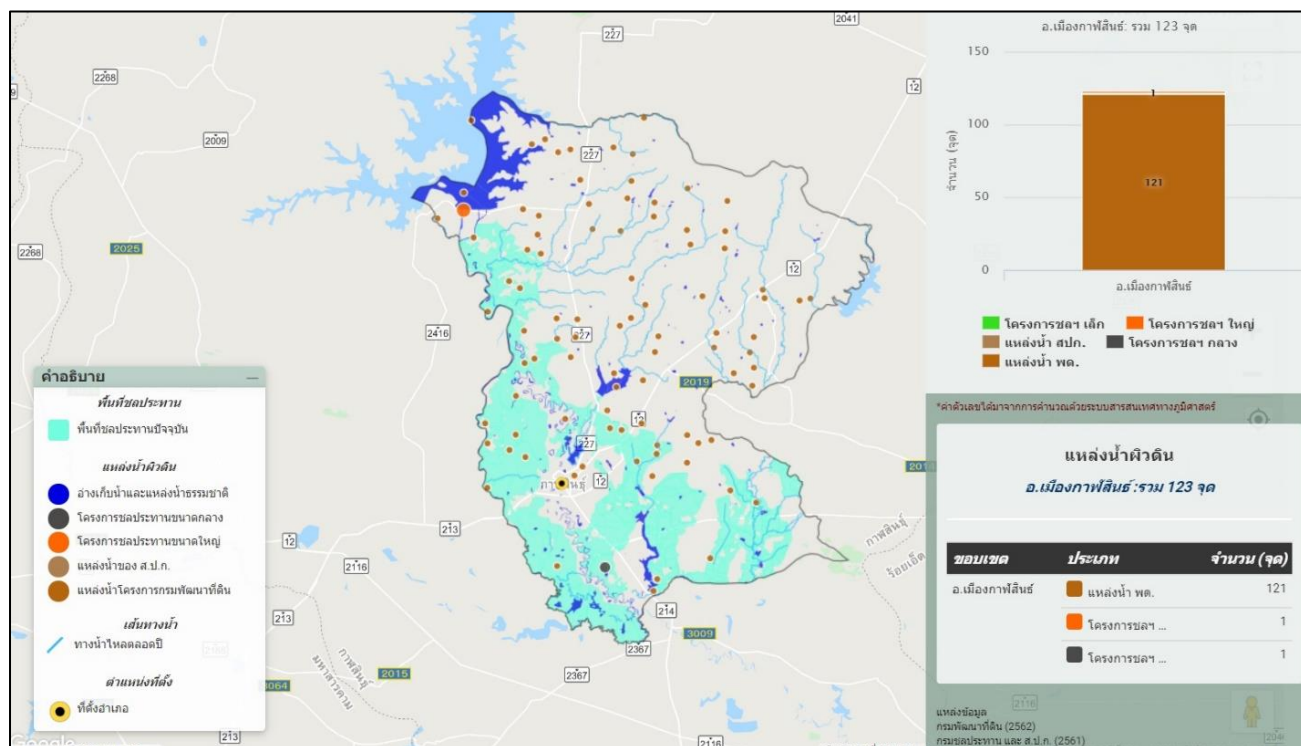

ภาพที่ ๒๔ แสดงแหล่งน้ำใต้ดินอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/> พ.ศ. ๒๕๖๘)

- แหล่งน้ำผิวดิน ได้แก่ น้ำในแม่น้ำลำคลอง ทะเลสาบและในพื้นที่ชุ่มน้ำที่เป็นน้ำจืด ปกติน้ำผิวดินจะได้รับการเติมจากฝน อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ มีแหล่งน้ำผิวดินที่ใช้ทำการเกษตร ดังนี้ แหล่งน้ำจากกรมพัฒนาที่ดิน จำนวน ๑๒๑ แห่ง โครงการชลประทานขนาดกลาง จำนวน ๑ แห่ง และโครงการชลประทานใหญ่ จำนวน ๑ แห่ง

ภาพที่ ๒๕ แสดงแหล่งน้ำผิวดินอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/> พ.ศ. ๒๕๖๘)

ภาพที่ ๒๖ แสดงแหล่งน้ำผิวดินอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/> พ.ศ. ๒๕๖๗)

๑.๓ สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI

ไม่มี

๑.๔ สินค้าเกษตรที่สำคัญ

๑.๔.๑ ชนิดสินค้า ข้าว

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

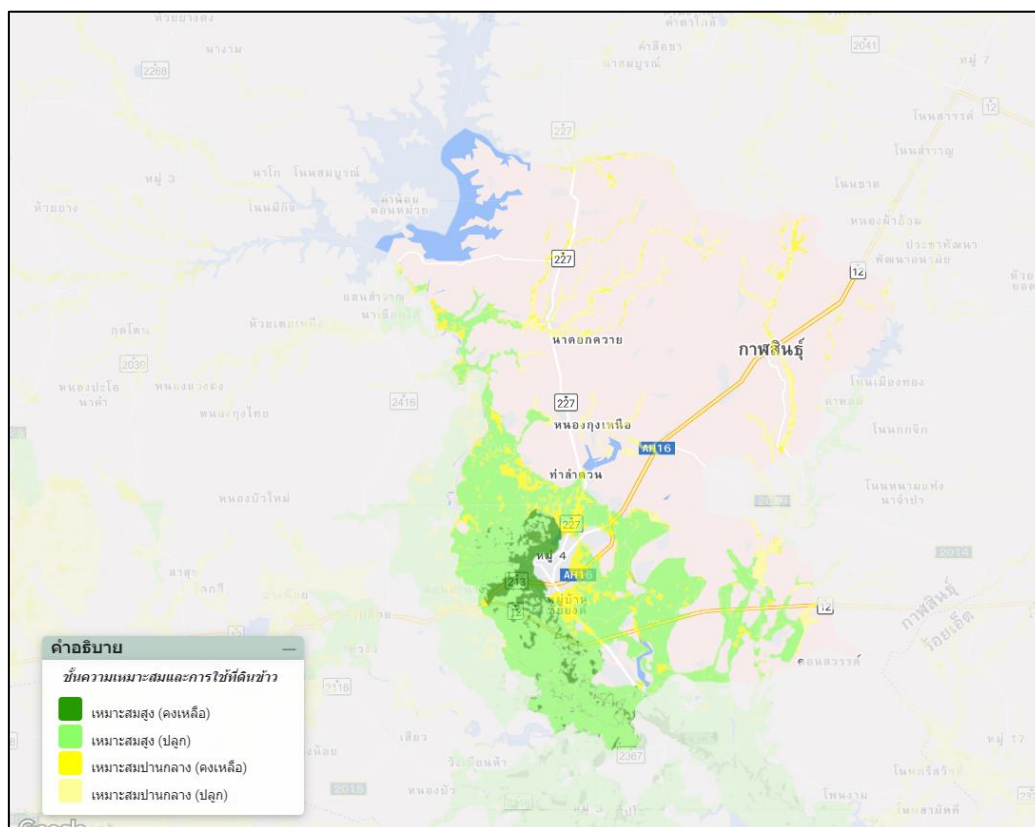
(๑) เขตความเหมาะสม

อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกข้าวทั้งหมด จำนวน ๑๒๗,๗๕๐.๘๐ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๙๕,๖๒๘.๖๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๗๔.๘๔ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๓๒,๑๒๒.๑๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๑๖

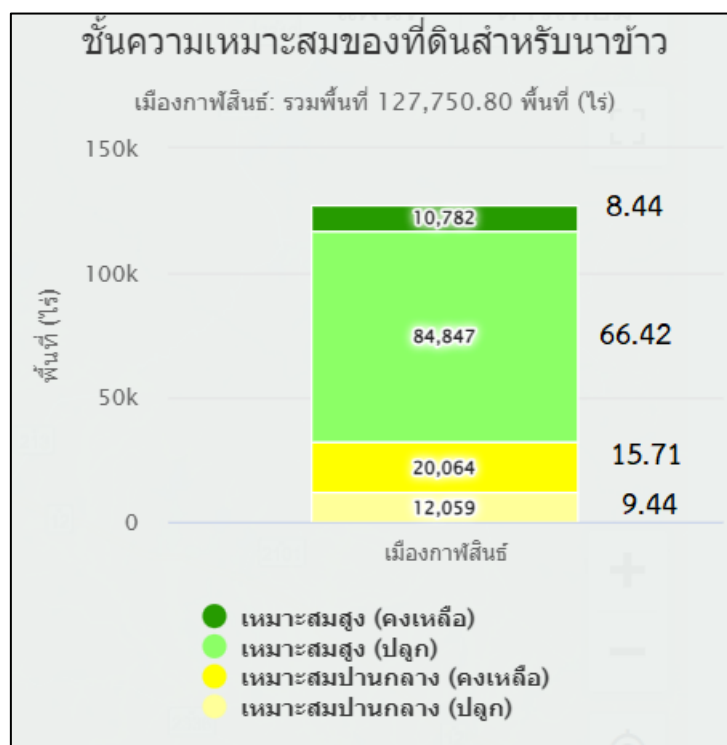
ตารางที่ ๓๐ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับการปลูกข้าว (ไร่)		
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
รวมอำเภอ	๙๕,๖๒๘.๖๔	๓๒,๑๒๒.๑๖	๑๒๗,๗๕๐.๘๐
กลางหมื่น	-	๒,๒๙๒.๗๖	๒,๒๙๒.๗๖
กาฬสินธุ์	๕,๓๒๔.๔๐	๓,๐๔๔.๖๙	๘,๓๖๙.๐๙
ขมิ้น	-	๑,๔๒๗.๘๖	๑,๔๒๗.๘๖
เชียงเครือ	๕,๖๒๘.๐๓	๓,๐๕๔.๗๔	๘,๖๘๒.๗๗
นาจารย์	-	๑,๐๔๙.๒๗	๑,๐๔๙.๒๗
บึงวิชัย	๕,๗๐๒.๐๘	๒,๐๙๑.๙๖	๗,๗๙๔.๐๓
ไผ่	-	๑,๐๙๘.๘๗	๑,๐๙๘.๘๗
โพนทอง	๓,๔๑๙	๑,๕๖๗.๕๓	๔,๙๘๖.๕๓
ภูดิน	-	๑,๒๔๓.๕๑	๑,๒๔๓.๕๑
ภูป้อ	-	๒,๔๕๓.๒๘	๒,๔๕๓.๒๘
ลำคลอง	๑,๓๗๕.๙๖	๗๗๑.๕๕	๒,๑๔๗.๕๑
ลำปาว	-	๒,๖๖๘.๓๙	๒,๖๖๘.๓๙
ลำพาน	๒๒,๕๙๔.๔๘	๓,๐๔๒.๙๙	๒๕,๖๓๗.๔๗
หนองกุง	๖๘๘.๕๘	๑,๖๗๐.๘๙	๒,๓๕๙.๔๗
หุบก	๒๓,๕๙๗.๗๘	๒,๑๗๑.๓๗	๒๕,๗๖๙.๑๕
ห้วยโพธิ์	๑๙,๖๑๒.๗๐	๑,๔๘๐.๖๔	๒๑,๐๙๓.๓๔
เหนือ	๗,๖๘๕.๖๓	๙๙๑.๙	๘,๖๗๗.๕๓

ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/> พ.ศ. ๒๕๖๘

ภาพที่ ๒๗ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว อำเภอเมืองกาฬสินธุ์
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/> พ.ศ. ๒๕๖๘)

ภาพที่ ๒๘ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว อำเภอเมืองกาฬสินธุ์
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/> พ.ศ. ๒๕๖๘)

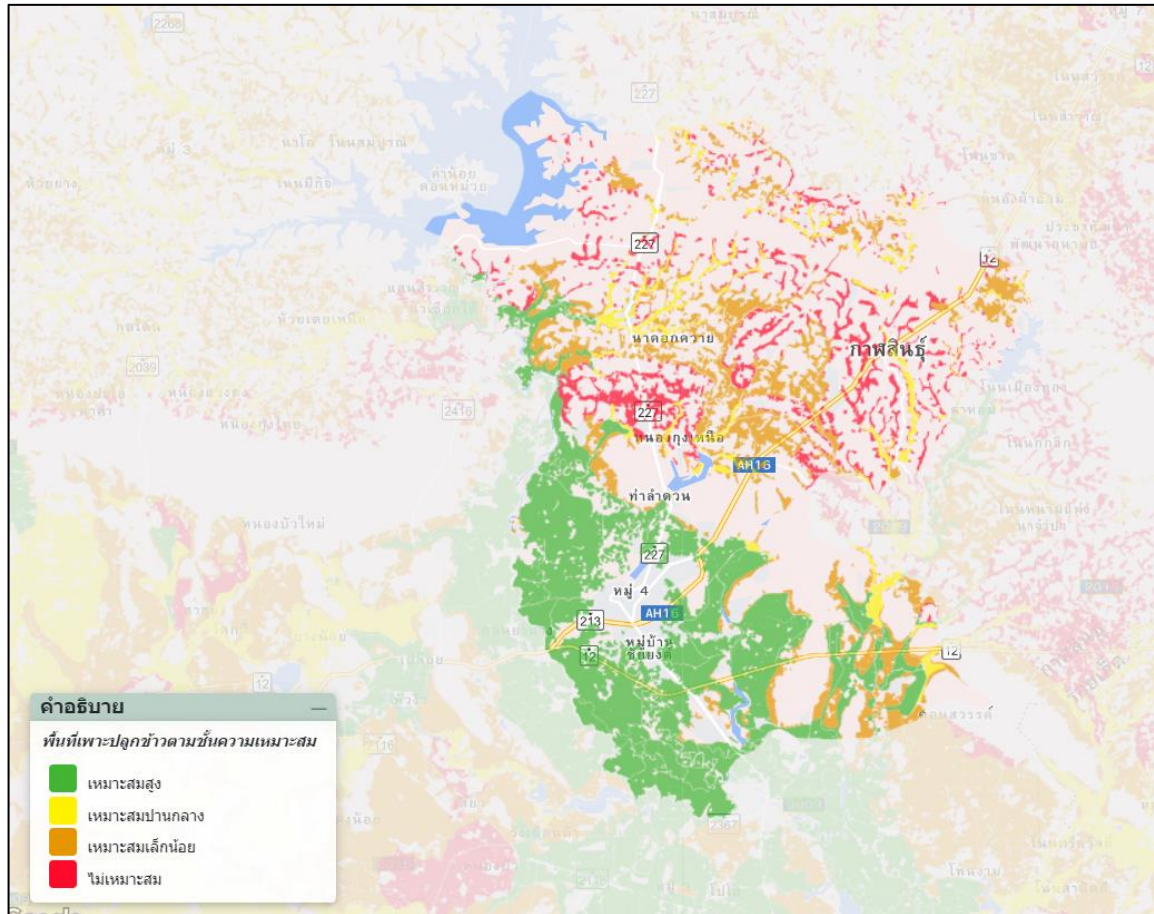
(๒) พื้นที่ปลูกข้าว

อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ มีพื้นที่ปลูกข้าว จำนวน ๑๖๔,๐๘๓.๔๖ ไร่ โดยปลูกมากที่สุด คือ ตำบลห้วยโพธิ์ จำนวน ๒๒,๐๘๕.๙๕ ไร่ รองลงมาคือ ตำบลหุบก จำนวน ๒๐,๐๒๘.๐๖ ไร่ และตำบลลำพาน จำนวน ๑๙,๕๕๖.๔๘ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๓๑ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

ที่	ตำบล	พื้นที่ปลูกข้าว (ไร่)
๑	กลางหมื่น	๖,๘๘๕.๐๙
๒	กาฬสินธุ์	๒,๘๕๕.๓๘
๓	ขมิ้น	๗,๖๑๙.๗๙
๔	เชียงเครือ	๑๔,๒๕๕.๒๐
๕	นาจารย์	๔,๙๖๔.๔๑
๖	บึงวิชัย	๑๒,๗๗๓.๕๙
๗	ไผ่	๑๒,๔๕๖.๑๐
๘	โพนทอง	๔,๐๖๘.๖๓
๙	ภูดิน	๓,๓๙๓.๔๓
๑๐	ภูปอ	๗,๙๐๗.๖๒
๑๑	ลำคลอง	๓,๖๓๕.๑๘
๑๒	ลำพาน	๔,๙๑๐.๓๐
๑๓	ลำพาน	๑๙,๕๕๖.๔๘
๑๔	หนองกุง	๗,๗๓๙.๔๔
๑๕	หุบก	๒๐,๐๒๘.๐๖
๑๖	ห้วยโพธิ์	๒๒,๐๘๕.๙๕
๑๗	เหนือ	๘,๙๔๙.๘๑
รวมอำเภอ		๑๖๔,๐๘๓.๔๖

ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/> พ.ศ. ๒๕๖๘

ภาพที่ ๒๙ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอเมืองกาฬสินธุ์
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/> พ.ศ. ๒๕๖๘)

(๓) พื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม

อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ มีพื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม จำนวน ๑๖๔,๐๘๓.๔๖ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๘๔,๘๔๖.๗๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๑.๗๐ พื้นที่เหมาะปานกลาง (S๒) จำนวน ๑๒,๐๕๘.๕๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๗.๓๔ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๔๒,๒๓๒.๗๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๗๓ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๒๔,๙๔๕.๔๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๒๐

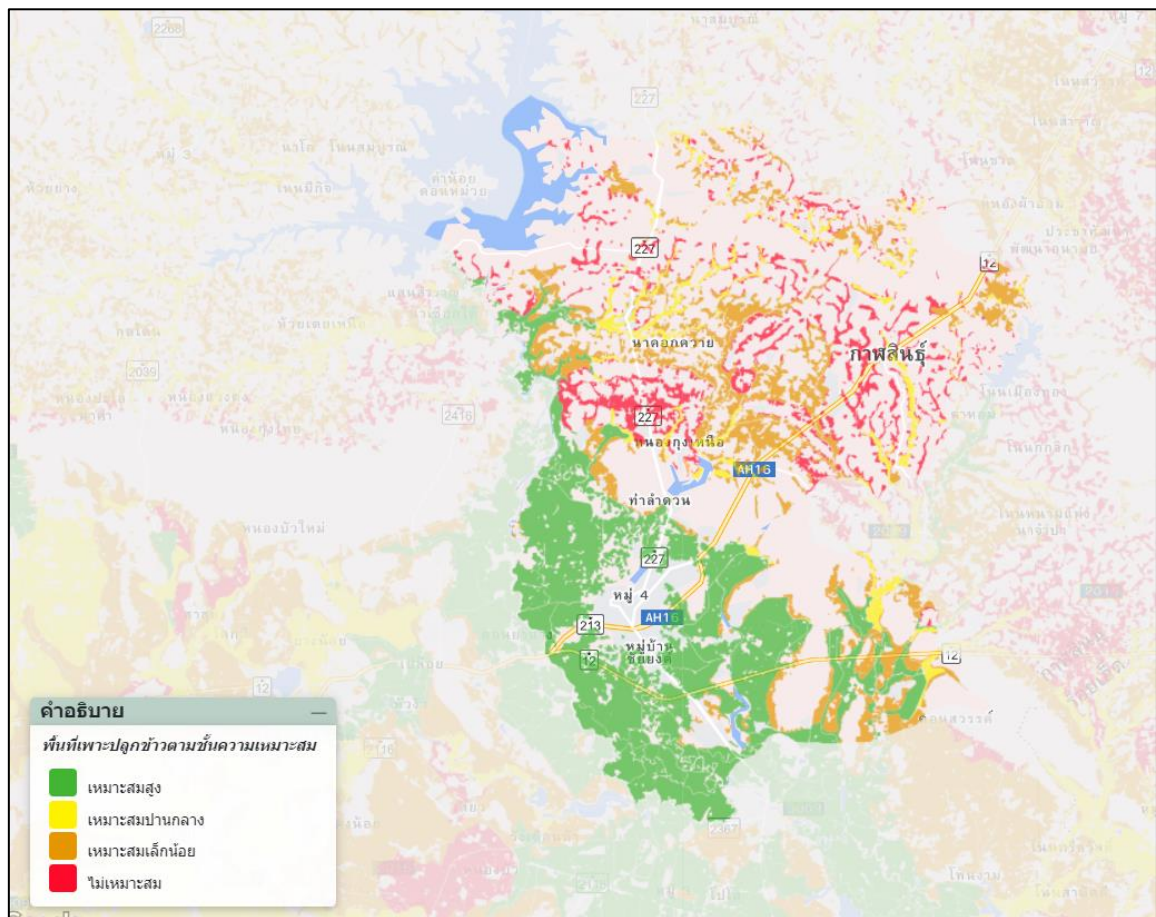
ตารางที่ ๓๒ แสดงพื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

ตำบล	พื้นที่ปลูกตามระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
รวมอำเภอ	๘๔,๘๔๖.๗๑	๑๒,๐๕๘.๕๖	๔๒,๒๓๒.๗๒	๒๔,๙๔๕.๔๖	๑๖๔,๐๘๓.๔๖
กลางหมื่น	-	๑,๗๐๓.๕๕	๒,๒๘๑.๙๗	๒,๘๘๙.๕๗	๖,๘๘๕.๐๙
กาฬสินธุ์	๒,๘๓๓.๘๕	-	๒๑.๕๓	-	๒,๘๕๕.๓๘
ขมิ้น	-	๑,๐๓๐.๕๖	๓,๗๘๙.๓๓	๒,๗๙๙.๙๐	๗,๖๑๙.๗๙
เขียงเครือ	๕,๖๒๘.๐๓	๒,๐๓๐.๕๙	๖,๔๗๑.๗๑	๑๒๓.๘๗	๑๔,๒๕๔.๒๐
นาจารย์	-	๕๔๘.๑๘	๙๑๓.๖๔	๓,๕๐๒.๕๙	๔,๙๖๔.๔๑

ตารางที่ ๓๒ (ต่อ)

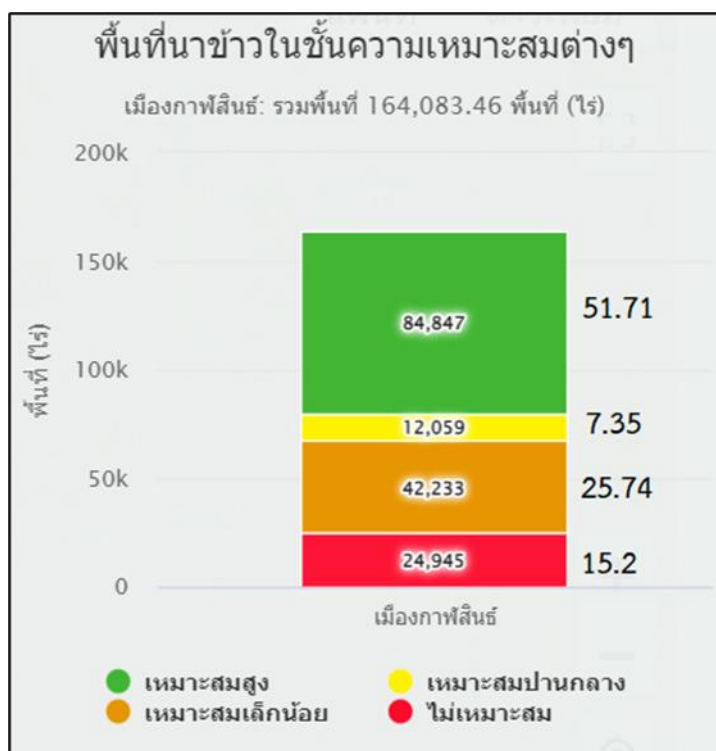
บึงวิชัย	๕,๗๐๒.๐๘	๔๑๙.๒๔	๔,๘๓๔.๓๒	๑,๘๑๗.๙๕	๑๒,๗๓๓.๕๙
ไผ่	-	๙๒๓.๗๕	๘,๗๙๘.๓๐	๒,๗๓๔.๐๕	๑๒,๔๕๖.๑๐
โพนาทอง	๓,๒๔๘.๒๘	๒๒๘.๑๐	๕๙๒.๒๕	-	๔,๐๖๘.๖๓
ภูดิน	-	๕๘๖.๔๑	๑,๕๖๒.๒๙	๑,๒๔๔.๗๓	๓,๓๙๓.๔๓
ภูปอ	-	๑,๔๒๑.๙๐	๒,๙๘๒.๑๑	๓,๕๐๓.๖๑	๗,๙๐๗.๖๒
ลำคลอง	๑,๓๗๕.๙๖	๘.๒๕	๑,๔๕๑.๙๕	๗๙๙.๐๒	๓,๖๓๕.๑๘
ลำปาว	-	๑,๙๐๑.๓๘	๑,๐๓๔.๗๐	๑,๙๗๔.๒๒	๔,๙๐๖.๓๐
ลำพาน	๑๙,๔๕๒.๕๐	-	๑๐๓.๙๘	-	๑๙,๕๕๖.๔๘
หนองกุ้ง	๖๘๘.๕๘	๑,๑๐๗.๔๖	๒,๔๐๗.๔๕	๓,๕๓๕.๙๕	๗,๗๓๓.๔๔
หลุบ	๑๙,๙๖๙.๖๐	-	๕๘.๔๖	-	๒๐,๐๒๘.๐๖
ห้วยโพธิ์	๑๘,๒๖๒.๒๐	-	๓,๘๒๓.๗๕	-	๒๒,๐๘๕.๙๕
เหนือ	๗,๖๘๕.๖๓	๑๔๙.๑๙	๑,๑๐๔.๙๘	๑๐.๐๑	๘,๙๔๙.๘๑

ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/> พ.ศ. ๒๕๖๘

ภาพที่ ๓๐ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอเมืองกาฬสินธุ์

(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/> พ.ศ. ๒๕๖๘)

ภาพที่ ๓๑ แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอเมืองกาฬสินธุ์
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/> พ.ศ. ๒๕๖๘)

๒) ปริมาณการผลิต

อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ มีพื้นที่การปลูกข้าว จำนวน ๑๔๑,๓๔๕.๐๐ ไร่ ๑๖,๑๒๒ ครัวเรือน โดยมีพื้นที่ปลูกมากที่สุด คือ ตำบลหุบ จำนวน ๑๖,๙๖๐.๗๕ ไร่ ๑,๘๗๙ ครัวเรือน รองลงมา คือ ตำบลห้วยโพธิ์ จำนวน ๑๖,๓๒๘.๕๐ ไร่ ๑,๘๕๑ ครัวเรือน และตำบลลำพาน จำนวน ๑๕,๐๘๘.๕๐ ไร่ ๑,๘๓๗ ครัวเรือน ตามลำดับ

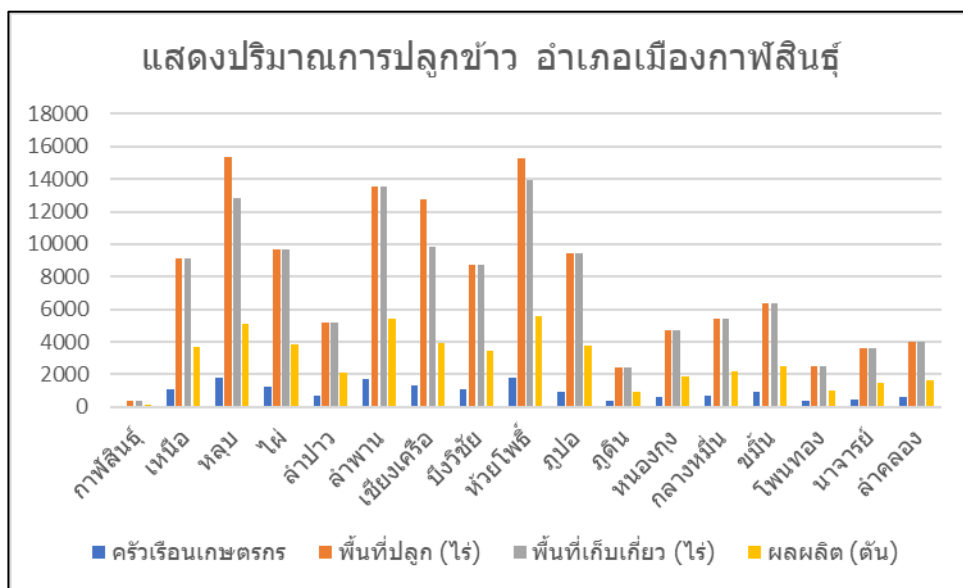
ตารางที่ ๓๓ แสดงปริมาณการปลูกข้าว อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

ตำบล	ครัวเรือน เกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
กาฬสินธุ์	๖๒	๔๐๖.๕๐	๔๐๖.๕๐	๑๖๒.๖๐	๐.๔
เหนือ	๑,๐๘๓	๙,๑๒๒.๕๐	๙,๑๒๒.๕๐	๓,๖๔๙.๐๐	๐.๔
หุบ	๑,๗๕๕	๑๕,๓๖๔.๗๕	๑๒,๘๓๔.๗๕	๕,๑๓๓.๙๐	๐.๔
ไผ่	๑,๒๓๖	๙,๖๙๗.๒๕	๙,๖๙๗.๒๕	๓,๘๗๘.๙๐	๐.๔
ลำพาน	๗๒๕	๕,๑๘๓.๕๐	๕,๑๘๓.๕๐	๒,๐๗๓.๔๐	๐.๔
ลำพาน	๑,๗๒๒	๑๓,๕๗๒.๒๕	๑๓,๕๗๒.๒๕	๕,๔๒๘.๙๐	๐.๔
เชียงเครือ	๑,๓๔๘	๑๒,๗๓๐.๐๐	๙,๘๑๕.๐๐	๓,๙๒๖.๐๐	๐.๔
บึงวิชัย	๑,๐๘๕	๘,๗๐๕.๕๐	๘,๗๐๕.๕๐	๓,๔๘๒.๒๐	๐.๔
ห้วยโพธิ์	๑,๗๘๓	๑๕,๒๕๕.๗๕	๑๓,๙๐๕.๕๐	๕,๕๖๒.๒๐	๐.๔
กุปอ	๙๔๙	๙,๔๐๓.๗๕	๙,๔๐๓.๗๕	๓,๗๖๑.๕๐	๐.๔

ตารางที่ ๓๓ (ต่อ)

ตำบล	ครัวเรือนเกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
ภูดิน	๓๘๔	๒,๓๘๘.๗๕	๒,๓๘๘.๗๕	๙๕๕.๕๐	๐.๔
หนองกง	๖๒๗	๔,๗๔๔.๒๕	๔,๗๔๔.๒๕	๑,๘๙๗.๗๐	๐.๔
กลางหมื่น	๖๘๒	๕,๔๒๗.๗๕	๕,๔๒๗.๗๕	๒,๑๗๑.๑๐	๐.๔
ขมิ้น	๘๘๙	๖,๓๓๗.๒๕	๖,๓๓๗.๒๕	๒,๕๓๔.๙๐	๐.๔
โพนทอง	๓๙๑	๒,๕๐๑.๐๐	๒,๕๐๑.๐๐	๑,๐๐๐.๔๐	๐.๔
นาจารย์	๔๕๙	๓,๖๓๙.๒๕	๓,๖๓๙.๒๕	๑,๔๕๕.๗๐	๐.๔
ลำคลอง	๕๘๕	๔,๐๒๓.๕๐	๔,๐๒๓.๕๐	๑,๖๐๙.๔๐	๐.๔
รวม	๑๕,๑๖๓	๑๒๘,๕๐๓.๕๐	๑๒๑,๗๐๘.๒๕	๔๘,๖๘๓.๓๐	

ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๘

ภาพที่ ๓๒ แสดงปริมาณการปลูกข้าว อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์
(ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๘)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

(๑) การใช้พันธุ์ดี ใช้พันธุ์ที่ให้ผลผลิตดี ทนทานโรค

(๒) การเตรียมดิน มีการใช้เครื่องจักรกล

(๓) การปลูก มีการใช้เครื่องจักรกล

(๔) ระบบการให้น้ำ ปกติการผลิตอาศัยน้ำฝนเพียงอย่างเดียว และมีแหล่งน้ำขนาดเล็กในไร่นาเข้ามา

ช่วย ก่อให้มีการผลิตพืชตลอดทั้งปีในเกษตรกรบางราย

(๕) การดูแลรักษา เน้นการใช้สารชีวภัณฑ์ ลดการใช้สารเคมี

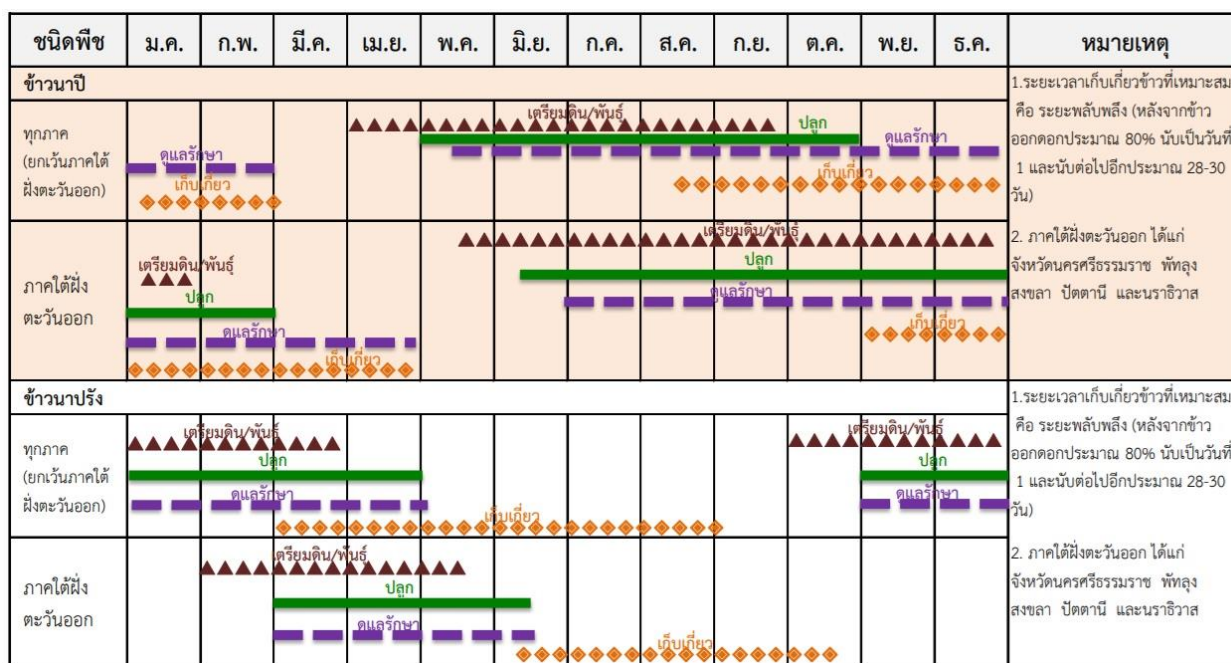
(๖) การใส่ปุ๋ย มีการนำเอาปุ๋ยเคมีและปุ๋ยอินทรีย์เข้ามาช่วยในการเพิ่มผลผลิต

(๗) การเก็บเกี่ยว ส่วนใหญ่ใช้แรงงานคนเกี่ยวเพื่อให้เกิดรายได้ในชุมชน และมีการใช้รถเกี่ยวบ้าง

- (๘) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว ข้าวมีการตากเพื่อลดความชื้น
 (๙) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู มีการใช้สารชีวภัณฑ์เพิ่มขึ้น

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ มีการปลูกข้าว ดังนี้

สัญลักษณ์

ภาพที่ ๓๓ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกข้าวในอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์
 (ที่มา : ปฏิทินการผลิตสินค้าเกษตร คณะทำงานวิชาการและข้อมูลสถานการณ์สินค้าเกษตร
 สำนักส่งเสริมและจัดการสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๘)

๕) ต้นทุนการผลิต

อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ มีต้นทุนการผลิตข้าวนาปีต่อไร่ โดยพื้นที่ในเขตชลประทานมีต้นทุนการผลิตข้าวนาปีต่อไร่ เป็นเงิน ๔,๑๕๐ บาท และพื้นที่นอกเขตชลประทานมีต้นทุนการผลิตข้าวนาปีต่อไร่ เป็นเงิน ๔,๒๐๐ บาท

ตารางที่ ๓๔ แสดงต้นทุนการผลิตข้าวนาปี ปี ๒๕๖๘ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

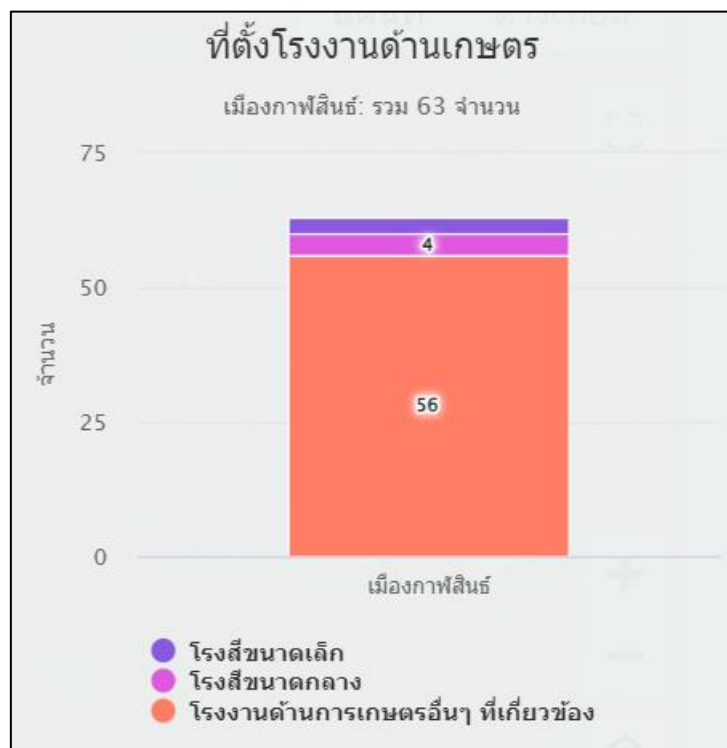
รายการต้นทุน (บาท/ไร่)	ในเขตชลประทาน	นอกเขตชลประทาน
ค่าเมล็ดพันธุ์	๓๕๐	๓๕๐
ค่าเตรียมดิน	๗๐๐	๗๐๐
ค่าปุ๋ยเคมี	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐
ค่าสารเคมีกำจัดแมลง/วัชพืช	๒๕๐	๓๐๐
ค่าปลูก ดำ หว่าน	๔๐๐	๔๐๐
ค่าจ้างรถเกี่ยวข้าว	๘๐๐	๘๐๐
ค่าขนข้าวลาน และฉาง	๔๐๐	๔๐๐
ค่าน้ำมันตัดหญ้า ฉีด พ่น	๒๕๐	๒๕๐
รวมต้นทุน (บาท/ไร่)	๔,๑๕๐	๔,๒๐๐

(ที่มา : การสัมภาษณ์เกษตรกร , พ.ศ. ๒๕๖๘)

๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

(๑) วิธีการตลาด

ข้าว มีโรงสีขนาดเล็กตามหมู่บ้าน หรือขายให้โรงสีขนาดใหญ่ มั่นสำปะหลังและอ้อยขายให้โรงงาน

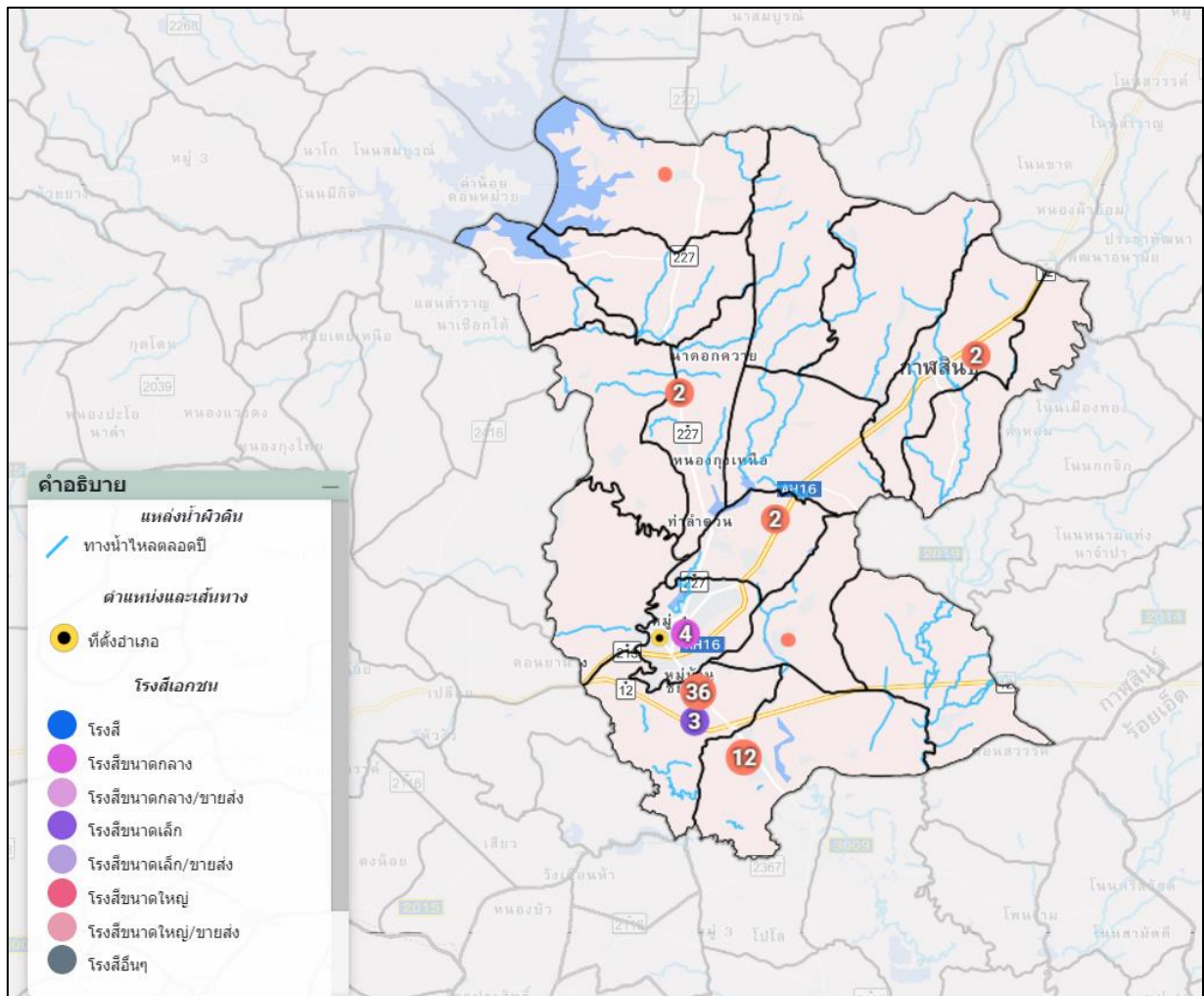

ภาพที่ ๓๔ แสดงวิธีการตลาดข้าว อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/> พ.ศ. ๒๕๖๘)

(๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ มีโรงงานแปรงมันสำปะหลัง ๔ จุด โรงสีขนาดกลาง ๔ จุด โรงสีขนาดเล็ก ๓ จุด และโรงงานด้านการเกษตรอื่น ๆ ๕๖ จุด

ภาพที่ ๓๕ แสดงแหล่งรับซื้อข้าว อำเภอเมืองกาฬสินธุ์
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/> พ.ศ. ๒๕๖๘)

๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบในการผลิต จำนวน ๒๐ ราย และมี Smart Farmer ซึ่งมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer แปลงใหญ่ จำนวน ๗ ราย

องค์ความรู้ทักษะความชำนาญ

เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

ตารางที่ ๓๕ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิต อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	ปีที่เริ่ม	สาขา
๑	นายประยัด จำเริญเจือ	๕	เหนือ	๒๕๖๖	เกษตรผสมผสาน
๒	นายทองคุณ นันทเจือ	๕	โพธิ์ทอง	๒๕๖๖	ข้าว
๓	นางสาวอัมพร จันทวิชัย	๓	ลำคลอง	๒๕๖๖	ข้าว
๔	นายสมศรี พันปันเป้า	๓	หลุบ	๒๕๖๖	ข้าว
๕	นางสาวรัศมี ทฤษฎี	๑	เชียงเครือ	๒๕๖๖	ข้าว
๖	นายจักริน ภูแข	๑	ภูดิน	๒๕๖๖	ไม้ยืนต้น
๗	นางวรรณช นาคใจงค์	๖	ไผ่	๒๕๖๖	ข้าว
๘	นางสังวาลย์ พัฒนโพธิ์	๘	เหนือ	๒๕๖๖	ข้าว
๙	นางสาวอารยา ดลปัดชา	๓	กลางหมื่น	๒๕๖๖	ข้าว/พืชไร่
๑๐	นายอ่อนศรี โพธิ์รัตน์	๒	นาจารย์	๒๕๖๖	ข้าว/มันสำปะหลัง
๑๑	นายจรัส ขาวจันทร์	๖	หลุบ	๒๕๖๕	เกษตรผสมผสาน
๑๒	นางสมควร พัฒนไชย	๖	บึงวิชัย	๒๕๖๕	ข้าว/มันสำปะหลัง/อ้อยโรงงาน
๑๓	นางศรีประไพ ชารโสพล	๘	เหนือ	๒๕๖๕	ข้าว/เห็ดฟาง
๑๔	นายวัฒนา วิเชียรสาร	๒	ภูดิน	๒๕๖๕	ข้าว/มันสำปะหลัง/อ้อยโรงงาน
๑๕	นายบุญมา ประทุมวัน	๑๖	ลำพาน	๒๕๖๕	ข้าว
๑๖	นางสาคร ผลถวิล	๓	กลางหมื่น	๒๕๖๕	ข้าว/มันสำปะหลัง
๑๗	นางราตรี โยธาศรี	๖	บึงวิชัย	๒๕๖๕	ข้าว/มันสำปะหลัง/มะม่วง
๑๘	นางดอกแก้ว เปี่ยมรัฐหิรัญ	๓	ห้วยโพธิ์	๒๕๖๕	ข้าว/ปลูกหม่อนเลี้ยงไหมและทอผ้าไหม
๑๙	นางสาคร ศิริคุณ	๕	โพธิ์ทอง	๒๕๖๕	ข้าว
๒๐	นายเพชร สุริโย	๒	เชียงเครือ	๒๕๖๕	ข้าว/มันสำปะหลัง/ยางพารา

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเมือง , พ.ศ. ๒๕๖๘

๑.๔.๒ ชนิดสินค้า อ้อย

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

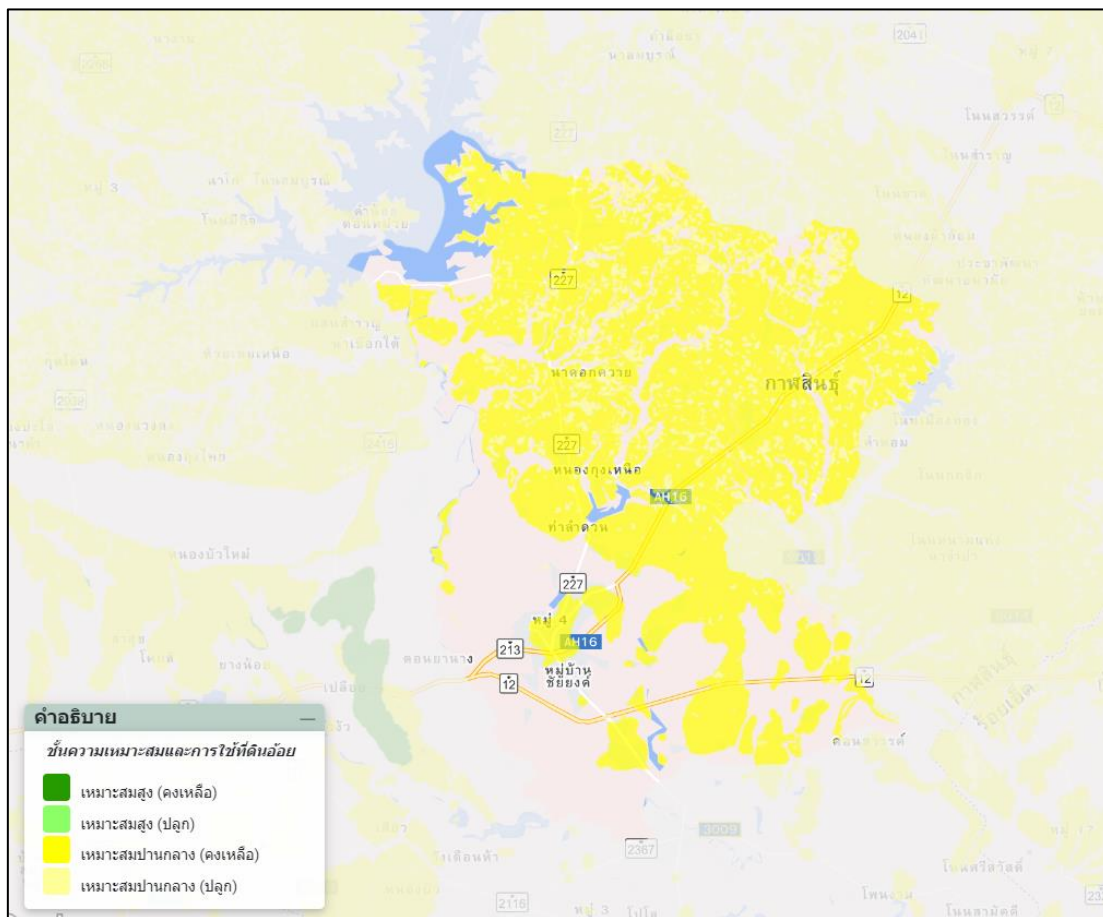
(๑) เขตความเหมาะสม

อำเภอเมืองกาฬสินธุ์มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกอ้อยทั้งหมด จำนวน ๒๖๘,๕๐๗.๐๕ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๒๖๘,๕๐๗.๐๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

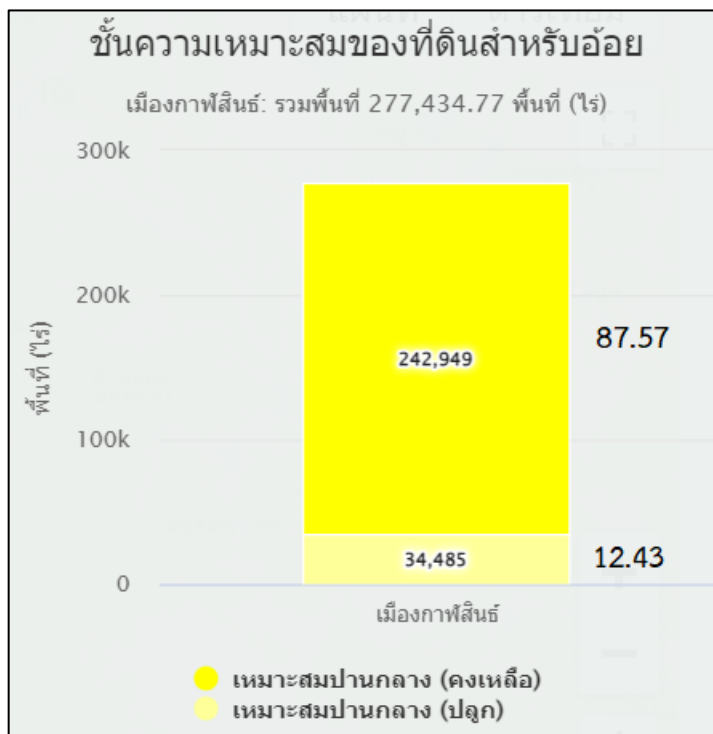
ตารางที่ ๓๖ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกอ้อย อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับการปลูกอ้อย (ไร่)		
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
รวมอำเภอ	-	๒๗๗,๔๓๔.๗๗	๒๗๗,๔๓๔.๗๗
กลางหมื่น	-	๒๒,๑๗๓.๔๑	๒๒,๑๗๓.๔๑
กาฬสินธุ์	-	๖,๒๐๒.๕๓	๖,๒๐๒.๕๓
ขมิ้น	-	๒๘,๒๐๖.๙๑	๒๘,๒๐๖.๙๑
เชียงเครือ	-	๑๗,๙๔๐.๔๓	๑๗,๙๔๐.๔๓
นาจารย์	-	๒๕,๖๖๙.๙๓	๒๕,๖๖๙.๙๓
บึงวิชัย	-	๑๗,๘๖๙.๐๗	๑๗,๘๖๙.๐๗
ไผ่	-	๒๔,๗๑๘.๐๕	๒๔,๗๑๘.๐๕
โพนทอง	-	๑๐,๓๓๓.๙๐	๑๐,๓๓๓.๙๐
ภูดิน	-	๒๔,๖๘๘.๐๗	๒๔,๖๘๘.๐๗
ภูป้อ	-	๒๙,๗๕๒.๑๐	๒๙,๗๕๒.๑๐
ลำคลอง	-	๗,๕๒๕.๔๔	๗,๕๒๕.๔๔
ลำปาว	-	๑๘,๔๕๑.๑๙	๑๘,๔๕๑.๑๙
ลำพาน	-	๑,๑๐๔.๖๖	๑,๑๐๔.๖๖
หนองกุง	-	๑๘,๘๗๔.๓๖	๑๘,๘๗๔.๓๖
หลุบ	-	๔๓๘.๖๐	๔๓๘.๖๐
ห้วยโพธิ์	-	๑๓,๗๑๗.๔๔	๑๓,๗๑๗.๔๔
เหนือ	-	๙,๗๖๘.๖๙	๙,๗๖๘.๖๙

ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/> พ.ศ. ๒๕๖๘

ภาพที่ ๓๖ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) และร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสม
สำหรับปลูกกล้วย อำเภอเมืองกาฬสินธุ์
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/> พ.ศ. ๒๕๖๘)

ภาพที่ ๓๗ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับอ้อย อำเภอเมืองกาฬสินธุ์
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/> พ.ศ. ๒๕๖๘)

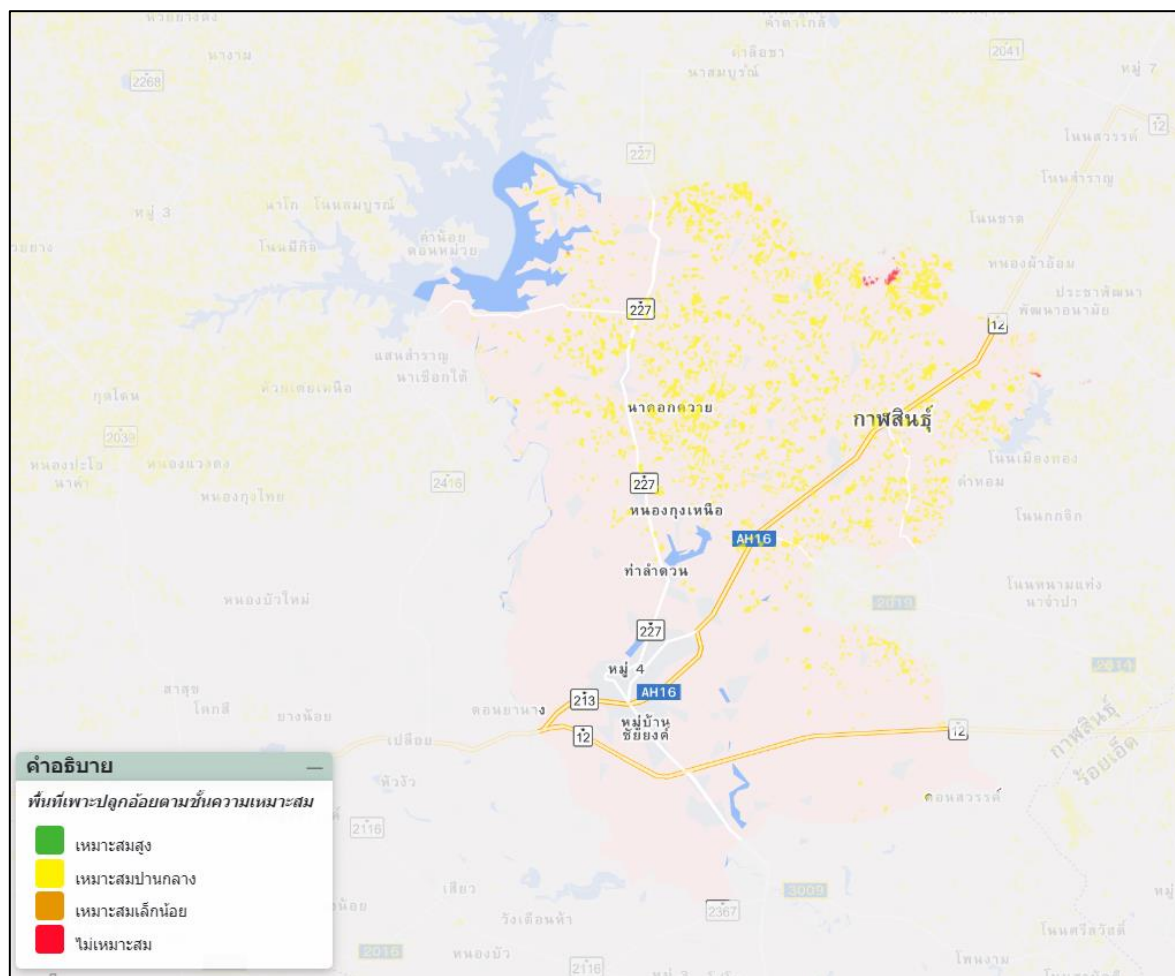
(๒) พื้นที่ปลูกอ้อย

อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ มีพื้นที่ปลูกอ้อย จำนวน ๓๒,๐๔๖.๓๗ ไร่ โดยปลูกมากที่สุดคือ ตำบลภูพาน จำนวน ๕,๕๘๑.๙๕ ไร่ รองลงมาคือ ตำบลขมิ้น จำนวน ๔,๘๖๔.๐๑ ไร่ และตำบลไผ่ จำนวน ๓,๕๒๗.๔๑ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๓๗ แสดงพื้นที่ปลูกอ้อย อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

ที่	ตำบล	พื้นที่ปลูกอ้อย (ไร่)
๑	กลางหมื่น	๓,๕๘๑.๘๕
๒	กาฬสินธุ์	-
๓	ขมิ้น	๔,๙๙๙.๖๑
๔	เชียงเครือ	๑,๒๕๖.๘๓
๕	นาจารย์	๓,๑๗๑.๑๕
๖	บึงวิชัย	๑,๕๒๖.๖๗
๗	ไผ่	๓,๘๕๙.๓๗
๘	โพนทอง	๔๘๑.๘๔
๙	ภูดิน	๒,๙๐๐.๖๖
๑๐	ภูปอ	๖,๑๑๔.๖๓
๑๑	ลำคลอง	๒๓๙.๙๗
๑๒	ลำปาว	๓,๓๗๔.๐๙
๑๓	ลำพาน	-
๑๔	หนองกุง	๒,๙๙๗.๒๖
๑๕	หุบ	-
๑๖	ห้วยโพธิ์	๕๒.๘๔
๑๗	เหนือ	๒๓๙.๒๖
รวมอำเภอ		๓๔,๗๙๗.๙๒

ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/> พ.ศ. ๒๕๖๘

ภาพที่ ๓๘ แสดงพื้นที่ปลูกกล้วย (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอเมืองกาฬสินธุ์
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/> พ.ศ. ๒๕๖๘)

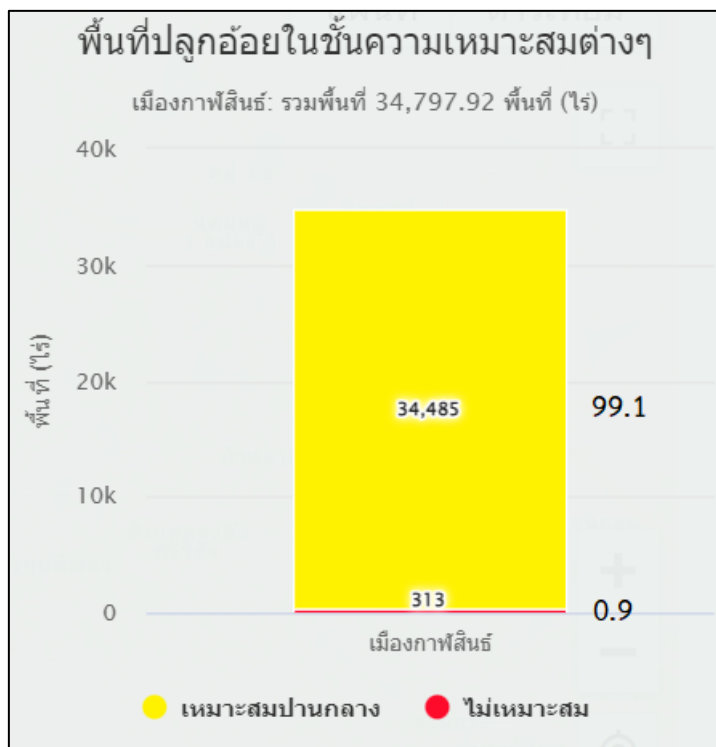
(๓) พื้นที่ปลูกกล้วยตามระดับชั้นความเหมาะสม

อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ มีพื้นที่ปลูกกล้วยตามระดับชั้นความเหมาะสม จำนวน ๓๒,๐๔๖.๓๗ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๓๑,๘๐๗.๗๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๒๕ และพื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๒๓๘.๖๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๗๔

ตารางที่ ๓๘ แสดงพื้นที่ปลูกอ้อยตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

ตำบล	พื้นที่ปลูกตามระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกอ้อย (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
กลางหมื่น	-	๓,๕๔๐.๒๑	-	๔๑.๖๔	๓,๕๘๑.๘๕
กาฬสินธุ์	-	-	-	-	-
ขมิ้น	-	๔,๙๙๙.๖๑	-	-	๔,๙๙๙.๖๑
เชียงเครือ	-	๑,๒๕๖.๘๓	-	-	๑,๒๕๖.๘๓
นาจารย์	-	๓,๑๖๙.๑๓	-	๒.๐๒	๓,๑๗๑.๑๕
บึงวิชัย	-	๑,๕๒๔.๖๗	-	๒	๑,๕๒๖.๖๗
ไผ่	-	๓,๘๔๘.๕๕	-	๑๐.๘๒	๓,๘๕๙.๓๗
โพนทอง	-	๔๘๑.๘๔	-	-	๔๘๑.๘๔
ภูดิน	-	๒,๘๙๑.๖๗	-	๘.๙๙	๒,๙๐๐.๖๖
ภูป้อ	-	๕,๘๖๙.๔๐	-	๒๔๕.๒๓	๖,๑๑๔.๖๓
ลำคลอง	-	๒๓๙.๙๗	-	-	๒๓๙.๙๗
ลำปาว	-	๓,๓๗๔.๐๙	-	-	๓,๓๗๔.๐๙
ลำพาน	-	-	-	-	-
หนองกุง	-	๒,๙๙๗.๒๖	-	-	๒,๙๙๗.๒๖
หลุบ	-	-	-	-	-
ห้วยโพธิ์	-	๕๒.๘๔	-	-	๕๒.๘๔
เหนือ	-	๒๓๙.๒๖	-	-	๒๓๙.๒๖
รวมอำเภอ	-	๓๔,๔๘๕.๓๒	-	๓๑๒.๖๐	๓๔,๗๙๗.๙๒

ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/> พ.ศ. ๒๕๖๘

ภาพที่ ๔๐ แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกอ้อยตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอมืองกาฬสินธุ์
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/> พ.ศ. ๒๕๖๘)

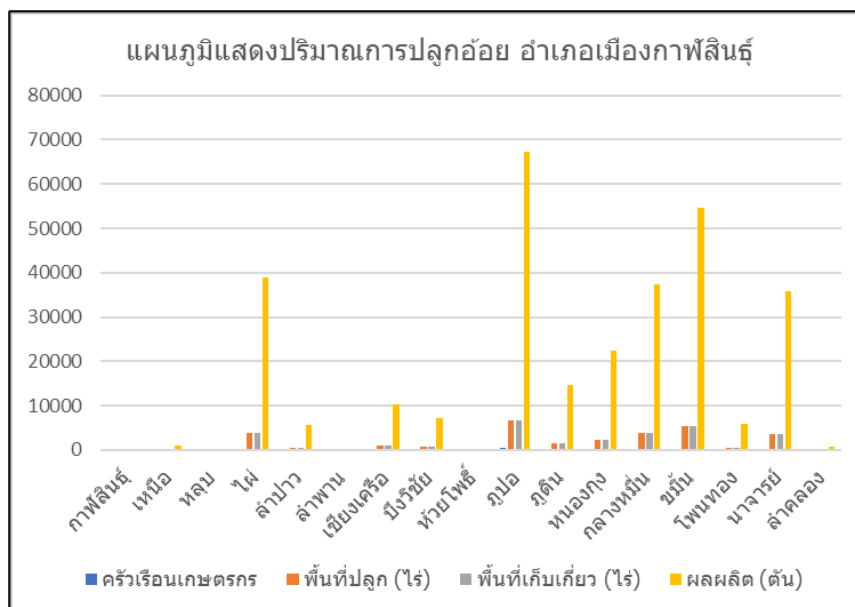
๒) ปริมาณการผลิต

อำเภอมืองกาฬสินธุ์ มีพื้นที่การปลูกอ้อย จำนวน ๓๐,๒๓๗ ไร่ ๒,๐๙๖ ไร่ ๒,๐๙๖ ไร่ ๒,๐๙๖ ไร่ โดยมีพื้นที่ปลูกมากที่สุด คือ ตำบลภูพาน จำนวน ๖,๗๓๖ ไร่ ๔๙๗ ไร่ ๔๙๗ ไร่ รองลงมา คือ ตำบลขมิ้น จำนวน ๕,๔๗๐ ไร่ ๓๑๖ ไร่ ๓๑๖ ไร่ และตำบลไผ่ จำนวน ๓,๙๐๑ ไร่ ๒๖๗ ไร่ ๒๖๗ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๓๙ แสดงปริมาณการปลูกอ้อย อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

ตำบล	ครัวเรือน เกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
กาฬสินธุ์					
เหนือ	๕	๙๖	๙๖	๙๖๐	๑๐
หลุบ					
ไผ่	๒๖๗	๓,๙๐๑	๓,๙๐๑	๓๙,๐๑๐	๑๐
ลำปาว	๒๗	๕๕๘	๕๕๘	๕,๕๘๐	๑๐
ลำพาน					
เชียงเครือ	๘๙	๑,๐๒๙	๑,๐๒๙	๑๐,๒๙๐	๑๐
บึงวิชัย	๕๑	๗๒๔	๗๒๔	๗,๒๔๐	๑๐
ห้วยโพธิ์					
ภูป้อ	๔๙๗	๖,๗๓๖	๖,๗๓๖	๖๗,๓๖๐	๑๐
ภูดิน	๗๒	๑,๔๗๓	๑,๔๗๓	๑๔,๗๓๐	๑๐
หนองกุง	๑๓๑	๒,๒๔๕	๒,๒๔๕	๒๒,๔๕๐	
กลางหมื่น	๓๑๓	๓,๗๔๙	๓,๗๔๙	๓๗,๔๙๐	๑๐
ขมิ้น	๓๑๖	๕,๔๗๐	๕,๔๗๐	๕๔,๗๐๐	๑๐
โพนทอง	๓๗	๕๙๗	๕๙๗	๕,๙๗๐	๑๐
นาจารย์	๒๘๘	๓,๕๘๘	๓,๕๘๘	๓๕,๘๘๐	๑๐
ลำคลอง	๓	๗๑	๗๑	๗๑๐	
รวม	๒,๐๙๖	๓๐,๒๓๗	๓๐,๒๓๗	๓๐๒,๓๗๐	๑๐

ที่มา : สมาคมโรงงานน้ำตาลทราย พ.ศ. ๒๕๖๗

ภาพที่ ๔๑ แสดงปริมาณการปลูกอ้อย อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์
(ที่มา : สมาคมโรงงานน้ำตาลทราย พ.ศ. ๒๕๖๗)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

(๑) การใช้พันธุ์ดี ใช้พันธุ์ที่ให้ผลผลิตดี ทนทานโรค

(๒) การเตรียมดิน มีการใช้เครื่องจักรกล

(๓) การปลูก มีการใช้เครื่องจักรกล

(๔) ระบบการให้น้ำ ปกติการผลิตอ้อยน้ำฝนเพียงพออย่างเดียว และมีแหล่งน้ำขนาดเล็กในไร่นาเข้ามา

ช่วย ก่อให้มีการผลิตพืชตลอดทั้งปีในเกษตรกรบางราย

(๕) การดูแลรักษา เน้นการใช้สารชีวภัณฑ์ ลดการใช้สารเคมี

(๖) การใส่ปุ๋ย มีการนำเอาปุ๋ยเคมีและปุ๋ยอินทรีย์เข้ามาช่วยในการเพิ่มผลผลิต

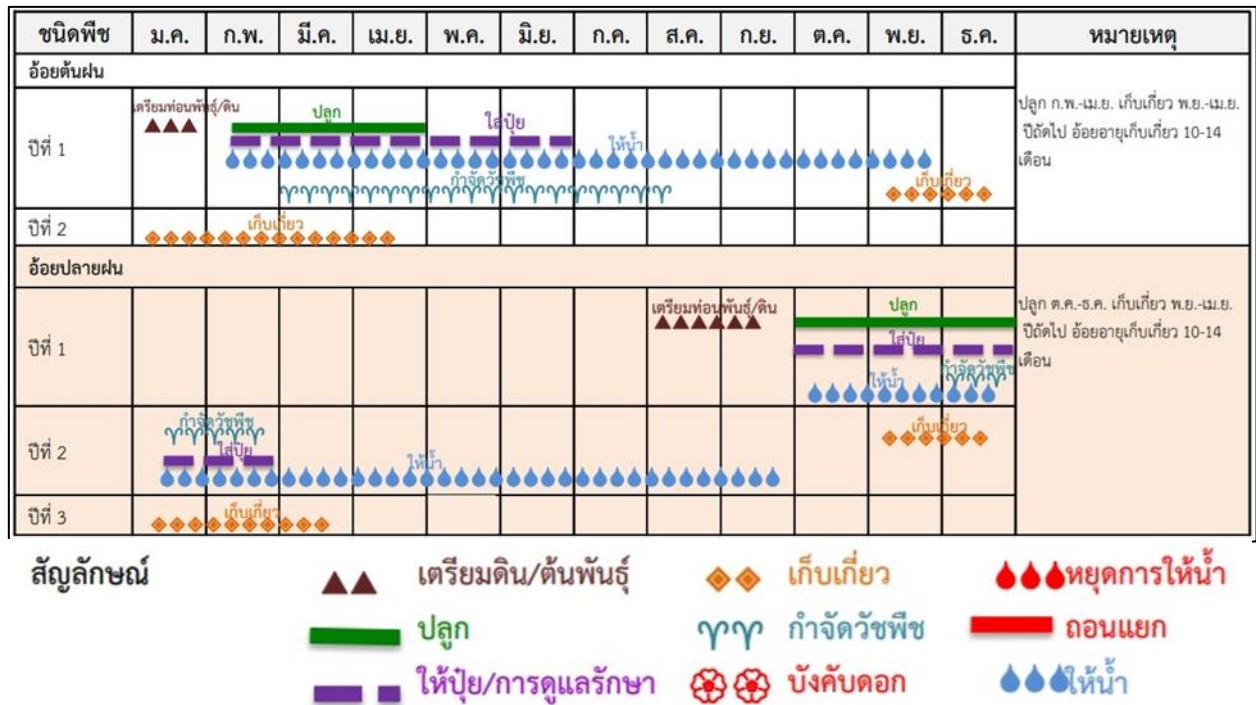
(๗) การเก็บเกี่ยว ส่วนใหญ่ใช้แรงงานคนเกี่ยวเพื่อให้เกิดรายได้ในชุมชน และมีการใช้รถเกี่ยวบ้าง

(๘) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว ข้าวมีการตากเพื่อลดความชื้น

(๙) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู มีการใช้สารชีวภัณฑ์เพิ่มขึ้น

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ มีการปลูกอ้อย ดังนี้

ภาพที่ ๔๒ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกอ้อยในอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์
(ที่มา : ปฏิทินการผลิตสินค้าเกษตร คณะทำงานวิชาการและข้อมูลสถานการณ์สินค้าเกษตร
สำนักส่งเสริมและจัดการสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๘)

๕) ต้นทุนการผลิต

อำเภอเมืองกาฬสินธุ์มีต้นทุนการผลิตอ้อยต่อไร่ เป็นเงิน ๑๑,๐๐๐ บาท

ตารางที่ ๔๐ แสดงต้นทุนการผลิตอ้อย ปี ๒๕๖๘ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

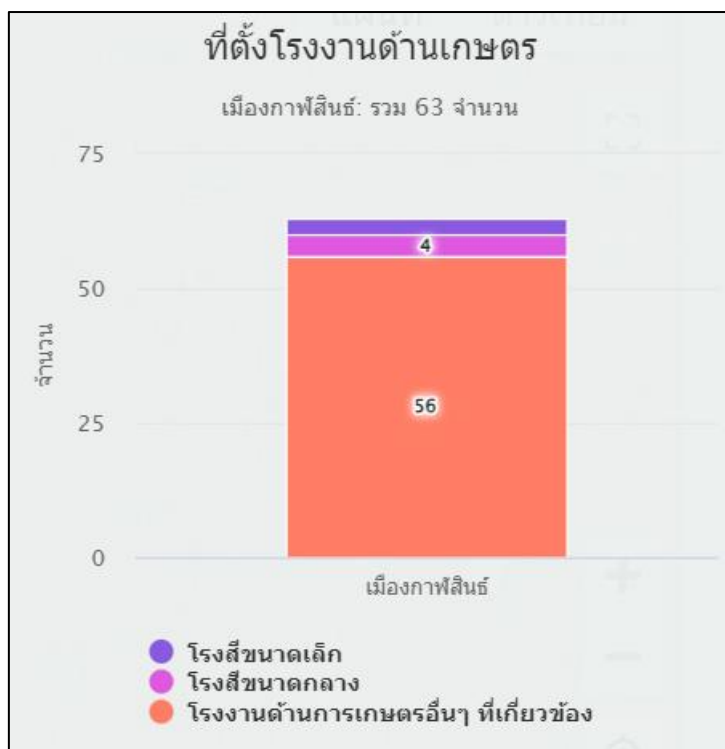
รายการ	เป็นเงิน (บาท/ไร่)
ค่าท่อนพันธุ์ ๒ ต้น	๒,๘๐๐
ค่าไถ ค่าปลูก	๙๐๐
ค่าปุ๋ยเคมีรองพื้น (ครั้งที่ ๑)	๑,๒๐๐
ค่าปุ๋ยเคมี (ครั้งที่ ๒)	๑,๓๐๐
ค่าปุ๋ยเคมี (ครั้งที่ ๓)	๑,๔๐๐
ค่ากำจัดวัชพืช	๔๐๐
ค่าเก็บเกี่ยว	๓,๐๐๐
รวมต้นทุน (บาท/ไร่)	๑๑,๐๐๐

(ที่มา : การสัมภาษณ์เกษตรกรกร พ.ศ. ๒๕๖๘)

๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

(๑) วิธีการตลาด

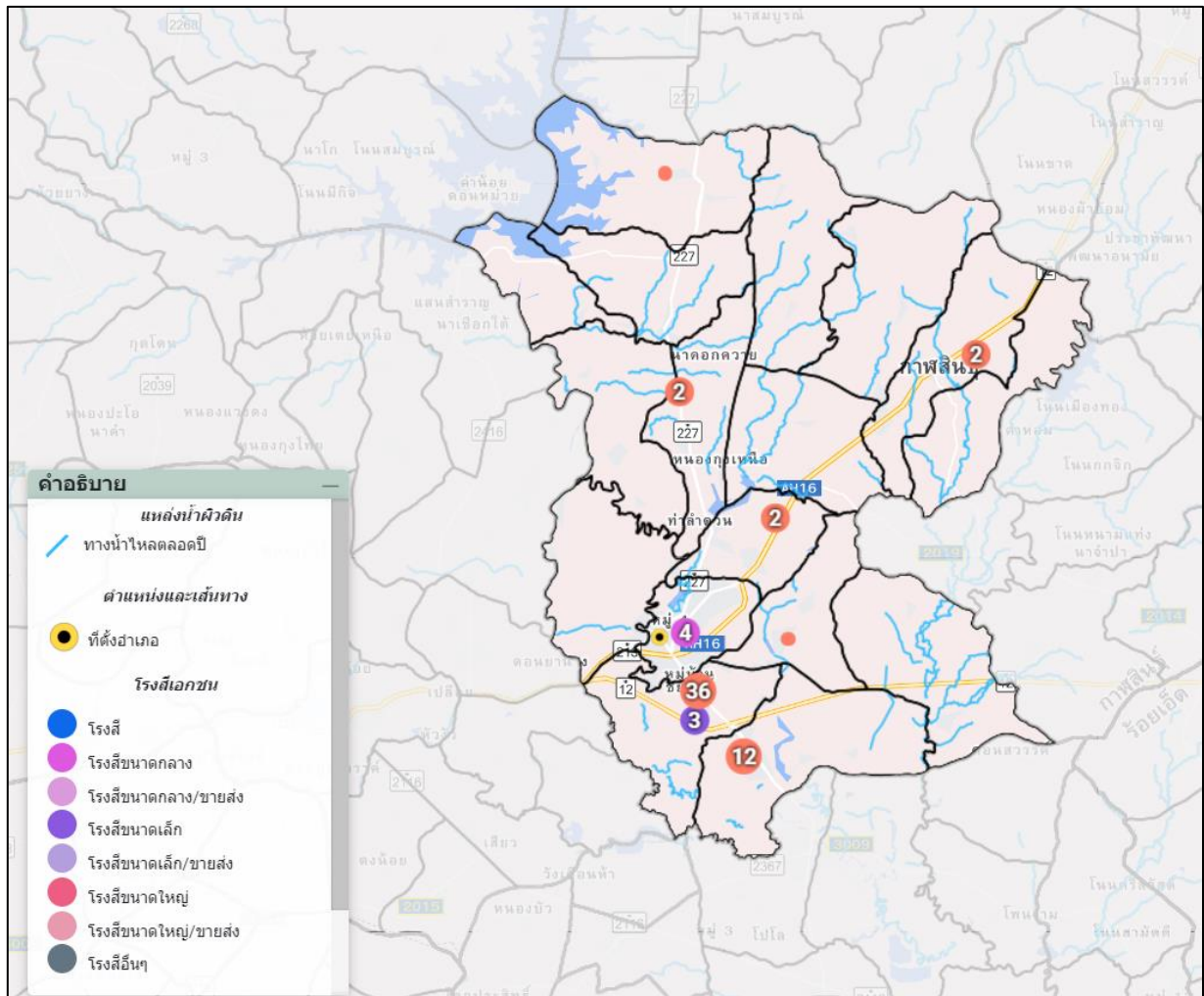
ข้าว มีโรงสีขนาดเล็กตามหมู่บ้าน หรือขายให้โรงสีขนาดใหญ่ มั่นสำปะหลังและอ้อยขายให้โรงงาน

ภาพที่ ๔๓ แสดงวิธีการตลาดอ้อย อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์
 (ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/> พ.ศ. ๒๕๖๘)

(๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ มีโรงงานแปรรูปน้ำมันสำปะหลัง ๔ จุด โรงสีขนาดกลาง ๔ จุด โรงสีขนาดเล็ก ๓ จุด และโรงงานด้านการเกษตรอื่น ๆ ๕๖ จุด

ภาพที่ ๔๔ แสดงแหล่งรับซื้ออ้อย อำเภอเมืองกาฬสินธุ์
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/> พ.ศ. ๒๕๖๘)

๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบ
ในการผลิต จำนวน ๒๐ ราย และมี Smart Farmer ซึ่งมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer แปลงใหญ่ จำนวน ๗
ราย

องค์ความรู้ทักษะความชำนาญ

เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

ตารางที่ ๔๑ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิต อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	ปีที่เริ่ม	สาขา
๑	นายประยัด จำเริญเจือ	๕	เหนือ	๒๕๖๖	เกษตรผสมผสาน
๒	นายทองคุณ นันทเจือ	๕	โพธิ์ทอง	๒๕๖๖	ข้าว
๓	นางสาวอัมพร จันทวิชัย	๓	ลำคลอง	๒๕๖๖	ข้าว
๔	นายสมศรี พันปันเป้า	๓	หลุม	๒๕๖๖	ข้าว
๕	นางสาวรัศมี ทฤษฎี	๑	เชียงเครือ	๒๕๖๖	ข้าว
๖	นายจักริน ภูแข	๑	ภูดิน	๒๕๖๖	ไม้ยืนต้น
๗	นางวรรณ นาคใจงค์	๖	ไผ่	๒๕๖๖	ข้าว
๘	นางสังวาลย์ พัฒนโพธิ์	๘	เหนือ	๒๕๖๖	ข้าว
๙	นางสาวอารยา ดลปัดชา	๓	กลางหมื่น	๒๕๖๖	ข้าว/พืชไร่
๑๐	นายอ่อนศรี โพธิ์รัตน์	๒	นาจารย์	๒๕๖๖	ข้าว/มันสำปะหลัง
๑๑	นายจรัส ขาวจันทร์	๖	หลุม	๒๕๖๕	เกษตรผสมผสาน
๑๒	นางสมควร พัฒนไชย	๖	บึงวิชัย	๒๕๖๕	ข้าว/มันสำปะหลัง/อ้อยโรงงาน
๑๓	นางศรีประไพ ชารโสพล	๘	เหนือ	๒๕๖๕	ข้าว/เห็ดฟาง
๑๔	นายวัฒนา วิเชียรสาร	๒	ภูดิน	๒๕๖๕	ข้าว/มันสำปะหลัง/อ้อยโรงงาน
๑๕	นายบุญมา ประทุมวัน	๑๖	ลำพาน	๒๕๖๕	ข้าว
๑๖	นางสาคร ผลถวิล	๓	กลางหมื่น	๒๕๖๕	ข้าว/มันสำปะหลัง
๑๗	นางราตรี โยธาศรี	๖	บึงวิชัย	๒๕๖๕	ข้าว/มันสำปะหลัง/มะม่วง
๑๘	นางดอกแก้ว เปี่ยมรัฐหิรัญ	๓	ห้วยโพธิ์	๒๕๖๕	ข้าว/ปลูกหม่อนเลี้ยงไหมและทอผ้าไหม
๑๙	นางสาคร ศิริคุณ	๕	โพธิ์ทอง	๒๕๖๕	ข้าว
๒๐	นายเพชร สุริโย	๒	เชียงเครือ	๒๕๖๕	ข้าว/มันสำปะหลัง/ยางพารา

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเมือง , พ.ศ. ๒๕๖๘

๑.๔.๓ ชนิดสินค้า มันสำปะหลัง

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

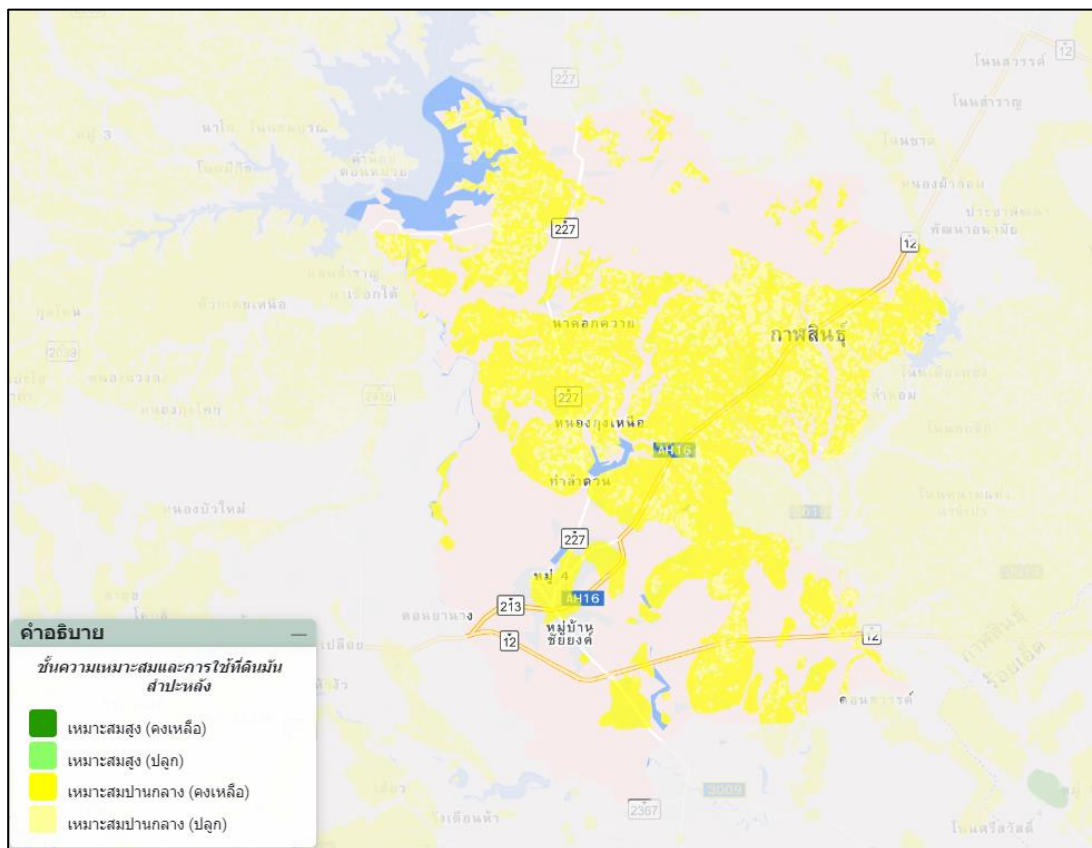
(๑) เขตความเหมาะสม

อำเภอเมืองกาฬสินธุ์มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกมันสำปะหลังทั้งหมด จำนวน ๒๐๖,๙๖๘.๓๒ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๒๐๖,๙๖๘.๓๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

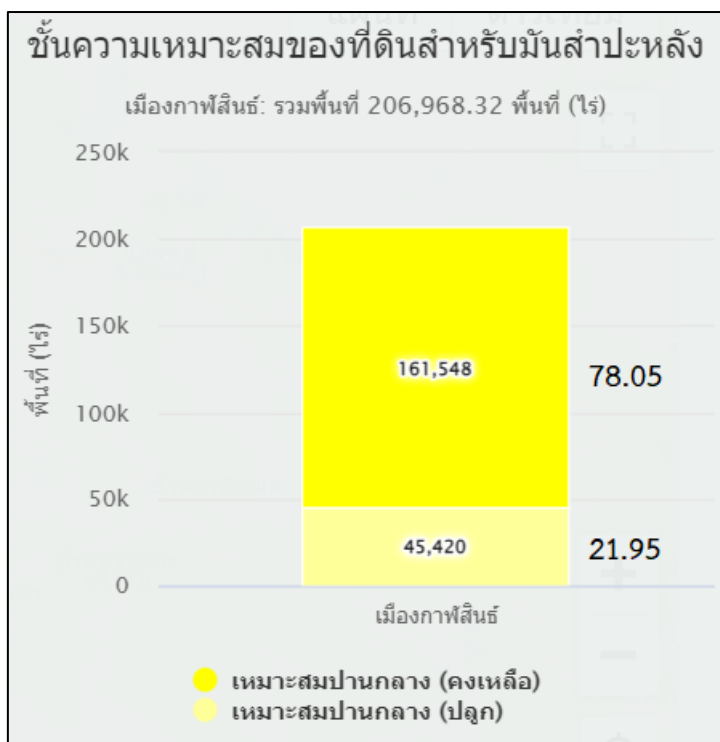
ตารางที่ ๔๒ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกมันสำปะหลัง อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับการปลูกมันสำปะหลัง (ไร่)		
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
กลางหมื่น	-	๒๐,๐๗๑.๗๘	๒๐,๐๗๑.๗๘
กาฬสินธุ์	-	๖,๒๐๒.๕๓	๖,๒๐๒.๕๓
ขมิ้น	-	๗,๙๐๖.๙๕	๗,๙๐๖.๙๕
เชียงเครือ	-	๑๖,๑๒๒.๔๓	๑๖,๑๒๒.๔๓
นาจารย์	-	๑๗,๔๕๘.๑๓	๑๗,๔๕๘.๑๓
บึงวิชัย	-	๑๗,๗๐๖.๕๑	๑๗,๗๐๖.๕๑
ไผ่	-	๒๓,๕๕๙.๔๐	๒๓,๕๕๙.๔๐
โพนทอง	-	๑๐,๓๓๓.๗๐	๑๐,๓๓๓.๗๐
ภูดิน	-	๑๔,๒๙๗.๓๕	๑๔,๒๙๗.๓๕
ภูป้อ	-	๑๔,๗๙๒.๙๐	๑๔,๗๙๒.๙๐
ลำคลอง	-	๕,๑๕๕.๖๒	๕,๑๕๕.๖๒
ลำปาว	-	๙,๗๘๗.๔๒	๙,๗๘๗.๔๒
ลำพาน	-	๑,๑๐๔.๖๖	๑,๑๐๔.๖๖
หนองกุง	-	๑๘,๕๖๕.๕๔	๑๘,๕๖๕.๕๔
หลุบ	-	๔๓๘.๖๐	๔๓๘.๖๐
ห้วยโพธิ์	-	๑๓,๗๐๕.๔๗	๑๓,๗๐๕.๔๗
เหนือ	-	๙,๗๕๙.๓๓	๙,๗๕๙.๓๓
รวมอำเภอ	-	๒๐๖,๙๖๘.๓๒	๒๐๖,๙๖๘.๓๒

ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/> พ.ศ. ๒๕๖๘

ภาพที่ ๔๕ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกมันสำปะหลัง อำเภอเมืองกาฬสินธุ์
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/> พ.ศ. ๒๕๖๘)

ภาพที่ ๔๖ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับมันสำปะหลัง อำเภอเมืองกาฬสินธุ์
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/> พ.ศ. ๒๕๖๘)

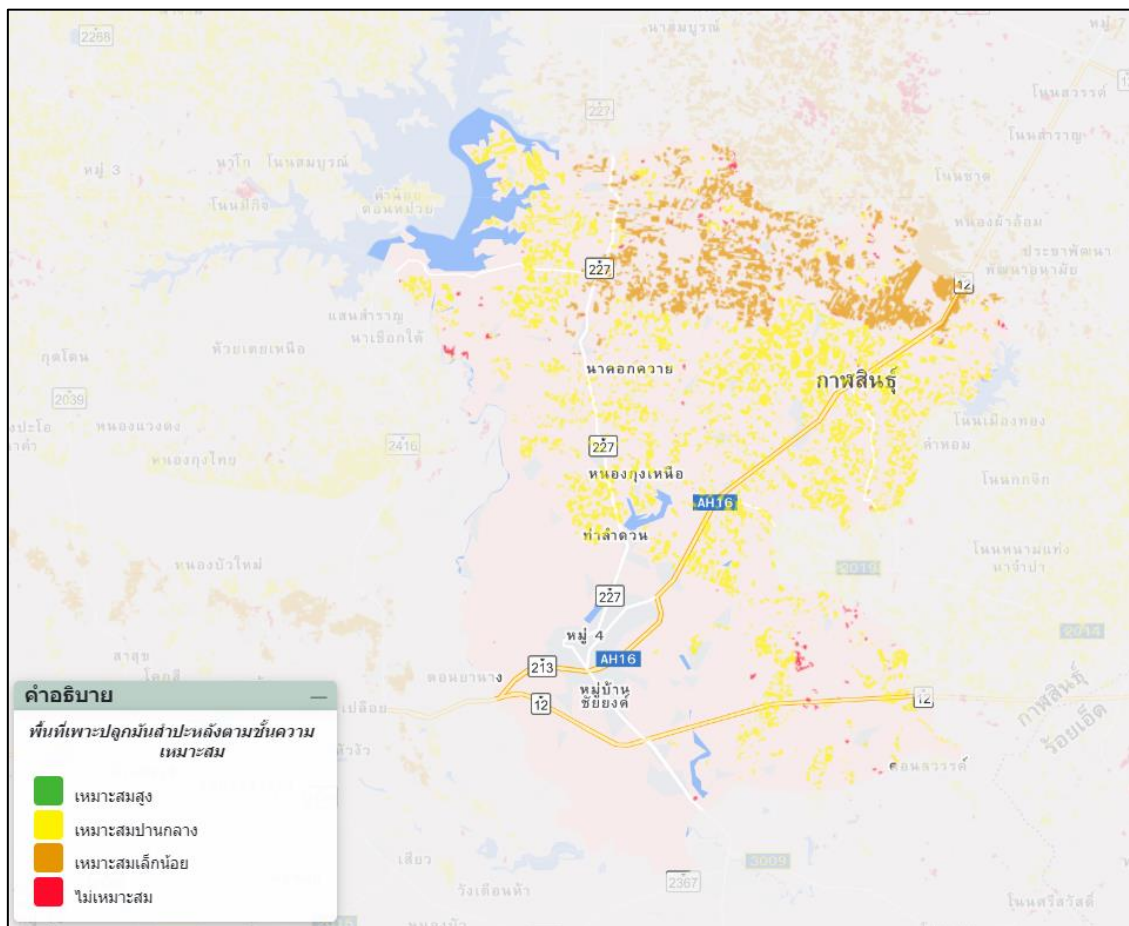
(๒) พื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง

อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ มีพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง จำนวน ๖๘,๓๗๐.๒๗ ไร่ โดยปลูกมากที่สุดคือ ตำบลภูพาน จำนวน ๑๑,๕๒๔.๙๑ ไร่ รองลงมาคือ ตำบลนาจารย์ จำนวน ๙,๑๓๐.๕๘ ไร่ และตำบลขมิ้น จำนวน ๘,๖๑๗.๘๗ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔๓ แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

ที่	ตำบล	พื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง (ไร่)
๑	กลางหมื่น	๖,๕๕๕.๐๔
๒	กาฬสินธุ์	๒๐.๕๐
๓	ขมิ้น	๘,๖๑๗.๘๗
๔	เชียงเครือ	๓,๗๗๔.๙๓
๕	นาจารย์	๙,๑๓๐.๕๘
๖	บึงวิชัย	๓,๐๐๙.๘๒
๗	ไผ่	๔,๓๗๙.๘๖
๘	โพนทอง	๑,๘๙๗.๔๙
๙	ภูดิน	๖,๐๑๙.๘๔
๑๐	ภูปอ	๑๑,๕๒๔.๙๑
๑๑	ลำคลอง	๑,๒๐๐.๒๖
๑๒	ลำปาว	๕,๕๙๒.๗๙
๑๓	ลำพาน	๓.๓๕
๑๔	หนองกุง	๔,๑๒๓.๓๓
๑๕	หุบ	-
๑๖	ห้วยโพธิ์	๑,๓๑๓.๗๗
๑๗	เหนือ	๑,๑๘๓.๑๘
รวมอำเภอ		๖๘,๓๗๐.๒๗

ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/> พ.ศ. ๒๕๖๘

ภาพที่ ๔๗ แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอเมืองกาฬสินธุ์
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/> พ.ศ. ๒๕๖๘)

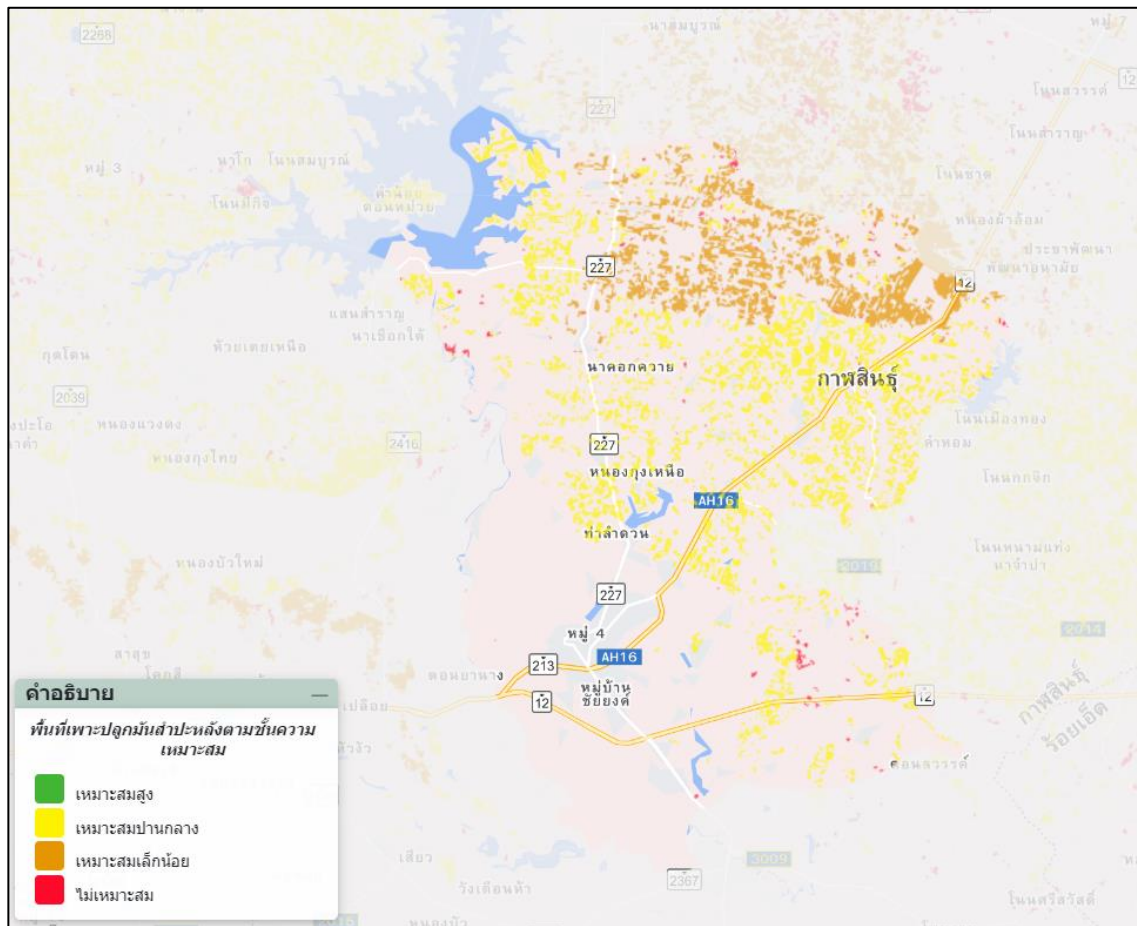
(๓) พื้นที่ปลูกมันสำปะหลังตามระดับชั้นความเหมาะสม

อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ มีพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังตามระดับชั้นความเหมาะสม จำนวน ๖๘,๓๗๐.๒๗ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๔๕,๔๒๐.๐๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๔๓ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๒๑,๑๕๔.๙๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๙๔ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๑,๗๙๕.๓๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒.๖๓

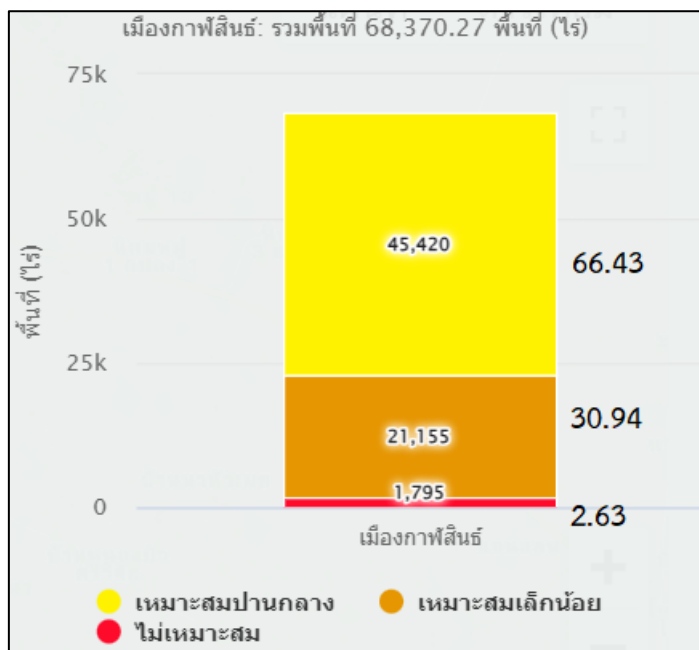
ตารางที่ ๔๔ แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

ตำบล	พื้นที่ปลูกตามระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกมันสำปะหลัง (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปาน กลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
กลางหมื่น	-	๕,๘๖๖.๓๘	๕๙๐.๔๑	๙๘.๒๕	๖,๕๕๕.๐๔
กาฬสินธุ์	-	๒๐.๕๐	-	-	๒๐.๕๐
ขมิ้น	-	๑,๕๕๖.๔๒	๖,๗๑๘.๘๕	๓๔๒.๖๐	๘,๖๑๗.๘๗
เชียงเครือ	-	๓,๒๘๐.๕๓	-	๔๙๔.๔๐	๓,๗๗๔.๙๓
นาจารย์	-	๕,๒๗๙.๕๓	๓,๗๗๙.๓๕	๗๑.๗๐	๙,๑๓๐.๕๘
บึงวิชัย	-	๒,๙๕๒.๙๑	๐.๘๐	๕๖.๑๒	๓,๐๐๙.๘๒
ไผ่	-	๔,๓๓๔.๗๐	-	๔๕.๑๖	๔,๓๗๙.๘๖
โพนทอง	-	๑,๘๙๔.๕๙	-	๒.๙๐	๑,๘๙๗.๔๙
ภูดิน	-	๓,๘๕๒.๘๕	๒,๐๖๑.๙๒	๑๐๕.๐๗	๖,๐๑๙.๘๔
ภูป้อ	-	๕,๗๗๙.๓๑	๕,๕๑๒.๔๐	๒๓๓.๒๐	๑๑,๕๒๔.๙๑
ลำคลอง	-	๑,๐๐๗.๙๔	-	๑๙๒.๓๒	๑,๒๐๐.๒๖
ลำปาว	-	๓,๑๒๘.๗๐	๒,๔๐๔.๑๘	๕๙.๙๑	๕,๕๙๒.๗๙
ลำพาน	-	-	-	๓.๓๕	๓.๓๕
หนองกุ้ง	-	๔,๐๐๑.๗๔	๘๗.๐๓	๓๔.๕๖	๔,๑๒๓.๓๓
หลุบ	-	-	-	-	-
ห้วยโพธิ์	-	๑,๓๑๓.๗๗	-	๒๒.๗๕	๑,๓๓๖.๕๒
เหนือ	-	๑,๑๕๐.๑๔	-	๓๓.๐๔	๑,๑๘๓.๑๘
รวมอำเภอ	-	๔๕,๔๒๐.๐๑	๒๑,๑๕๔.๙๓	๑,๗๙๕.๓๒	๖๘,๓๗๐.๒๗

ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/> พ.ศ. ๒๕๖๘

ภาพที่ ๔๘ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอเมืองกาฬสินธุ์
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/> พ.ศ. ๒๕๖๘)

ภาพที่ ๔๙ แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอมืองกาฬสินธุ์
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/> พ.ศ. ๒๕๖๘)

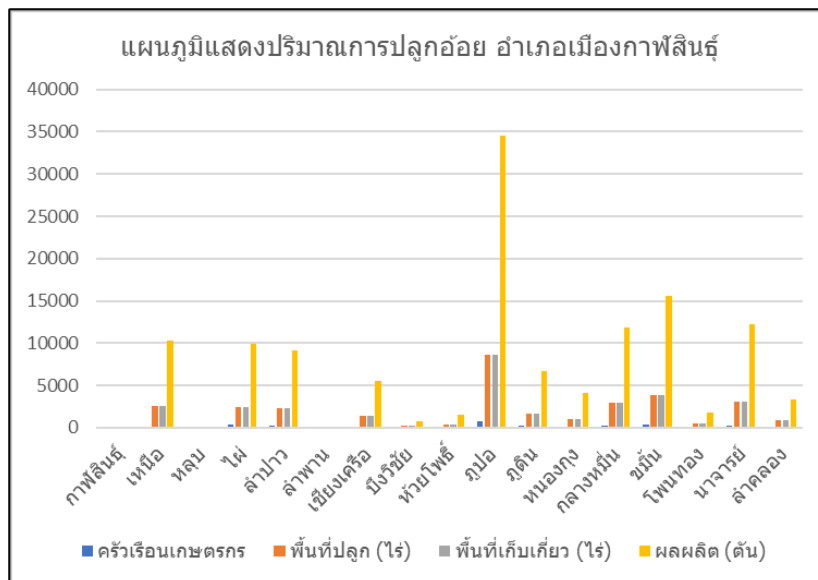
๒) ปริมาณการผลิต

อำเภอมืองกาฬสินธุ์ มีพื้นที่การปลูกมันสำปะหลัง จำนวน ๑๓,๓๘๘.๙๗ ไร่ ๑,๓๓๖ ครัวเรือน โดยมีพื้นที่ปลูกมากที่สุด คือ ตำบลภูพาน จำนวน ๔,๖๔๑.๕๐ ไร่ ๔๐๕ ครัวเรือน รองลงมา คือ ตำบลกลางหมื่น จำนวน ๒,๓๐๒.๐๐ ไร่ ๒๑๒ ครัวเรือน และตำบลนาจารย์ จำนวน ๑,๙๓๑.๐๐ ไร่ ๑๓๕ ครัวเรือน ตามลำดับ

ตารางที่ ๔๕ แสดงปริมาณการปลูกมันสำปะหลัง อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

ตำบล	ครัวเรือน เกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
กาฬสินธุ์	๕	๒๑.๗๕	๒๑.๗๕	๘๗.๐๐	๔
เหนือ	๑๖๙	๒,๕๘๖.๗๕	๒,๕๘๖.๗๕	๑๐,๓๔๗.๐๐	๔
หุบ	๑	๑.๕๐	๑.๕๐	๖.๐๐	
ไผ่	๓๐๗	๒,๔๗๗.๐๐	๒,๔๗๗.๐๐	๙,๙๐๘.๐๐	๔
ลำปาว	๒๘๘	๒,๒๗๒.๗๕	๒,๒๗๒.๗๕	๙,๐๙๑.๐๐	๔
ลำพาน	๑	๑๑.๕๐	๑๑.๕๐	๔๖.๐๐	๔
เชียงเครือ	๑๕๑	๑,๓๘๑.๒๕	๑,๓๘๑.๒๕	๕,๕๒๕.๐๐	๔
บึงวิชัย	๒๗	๑๙๙.๐๐	๑๙๙.๐๐	๗๙๖.๐๐	๔
ห้วยโพธิ์	๒๙	๓๖๗.๗๕	๓๖๗.๗๕	๑,๔๗๑.๐๐	๔
ภูบ่อ	๗๐๙	๘,๖๒๒.๒๕	๘,๖๒๒.๒๕	๓๔,๔๘๙.๐๐	๔
ภูดิน	๒๑๔	๑,๖๖๒.๐๐	๑,๖๖๒.๐๐	๖,๖๔๘.๐๐	๔
หนองกุง	๑๕๒	๑,๐๑๔.๒๕	๑,๐๑๔.๒๕	๔,๐๕๗.๐๐	๔
กลางหมื่น	๒๙๓	๒,๙๕๙.๒๕	๒,๙๕๙.๒๕	๑๑,๘๓๗.๐๐	๔
ขมิ้น	๔๑๕	๓,๘๘๗.๒๕	๓,๘๘๗.๒๕	๑๕,๕๔๙.๐๐	๔
โพนทอง	๔๒	๔๖๑.๐๐	๔๖๑.๐๐	๑,๘๔๔.๐๐	๔
นาจารย์	๒๒๔	๓,๐๖๒.๐๐	๓,๐๖๒.๐๐	๑๒,๒๔๘.๐๐	๔
ลำคลอง	๙๖	๘๒๑.๐๐	๘๒๑.๐๐	๓,๒๘๔.๐๐	๔
รวม	๓,๑๒๓	๓๑,๘๐๘.๒๕	๓๑,๘๐๘.๒๕	๑๒๗,๒๓๓.๐๐	๔

ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๘

ภาพที่ ๕๐ แสดงปริมาณการปลูกมันสำปะหลัง อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์
(ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๘)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

(๑) การใช้พันธุ์ดี ใช้พันธุ์ที่ให้ผลผลิตดี ทนทานโรค

(๒) การเตรียมดิน มีการใช้เครื่องจักรกล

(๓) การปลูก มีการใช้เครื่องจักรกล

(๔) ระบบการให้น้ำ ปกติการผลิตอาศัยน้ำฝนเพียงอย่างเดียว และมีแหล่งน้ำขนาดเล็กในไร่นาเข้ามา

ช่วย ก่อให้มีการผลิตพืชตลอดทั้งปีในเกษตรกรบางราย

(๕) การดูแลรักษา เน้นการใช้สารชีวภัณฑ์ ลดการใช้สารเคมี

(๖) การใส่ปุ๋ย มีการนำเอาปุ๋ยเคมีและปุ๋ยอินทรีย์เข้ามาช่วยในการเพิ่มผลผลิต

(๗) การเก็บเกี่ยว ส่วนใหญ่ใช้แรงงานคนเกี่ยวเพื่อให้เกิดรายได้ในชุมชน และมีการใช้รถเกี่ยวบ้าง

(๘) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว ข้าวมีการตากเพื่อลดความชื้น

(๙) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู มีการใช้สารชีวภัณฑ์เพิ่มขึ้น

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ มีการปลูกมันสำปะหลัง ดังนี้

ชนิดพืช	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	หมายเหตุ
มันสำปะหลัง (ปลายฝน)													
ปีที่ 1													
ปีที่ 2													
มันสำปะหลัง (ต้นฝน)													
ปีที่ 1													
ปีที่ 2													

สัญลักษณ์

ภาพที่ ๕๑ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกมันสำปะหลังในอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์
(ที่มา : ปฏิทินการผลิตสินค้าเกษตร คณะทำงานวิชาการและข้อมูลสถานการณ์สินค้าเกษตร
สำนักส่งเสริมและจัดการสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๘)

๕) ต้นทุนการผลิต

อำเภอเมืองกาฬสินธุ์มีต้นทุนการผลิตมันสำปะหลังต่อไร่ เป็นเงิน ๘,๒๐๐ บาท

ตารางที่ ๔๖ แสดงต้นทุนการผลิตมันสำปะหลัง ปี ๒๕๖๘ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

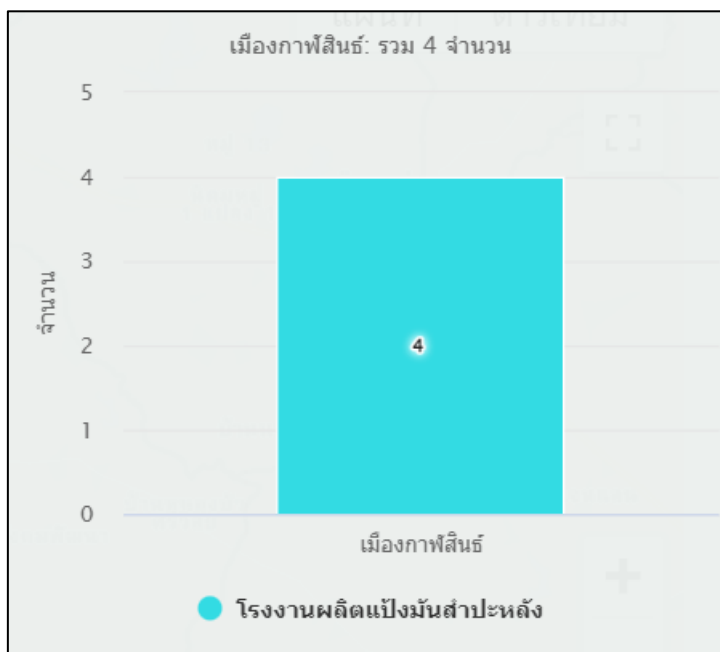
รายการ	เป็นเงิน (บาท/ไร่)
ค่ารถไถ เตรียมดินและยกร่อง	๑,๐๐๐
ค่าเตรียมท่อนพันธุ์ ค่าแรง	๒๐๐
ค่าแรงปลูก	๓๐๐
ค่ากำจัดแมลง/วัชพืช	๖๐๐
ค่าปุ๋ยเคมี ๒ กระสอบ (กระสอบละ ๑,๒๐๐ บาท)	๒,๔๐๐
ค่าแรงใส่ปุ๋ยเคมี	๑๐๐
ค่ายาฆ่าหญ้า	๓๐๐
ค่าจ้างแรงงานฉีดยาฆ่าหญ้า	๒๐๐
ค่าเก็บเกี่ยว	๓,๐๐๐
รวมต้นทุน (บาท/ไร่)	๘,๒๐๐

(ที่มา : การสัมภาษณ์เกษตรกร , พ.ศ. ๒๕๖๘)

๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

(๑) วิธีการตลาด

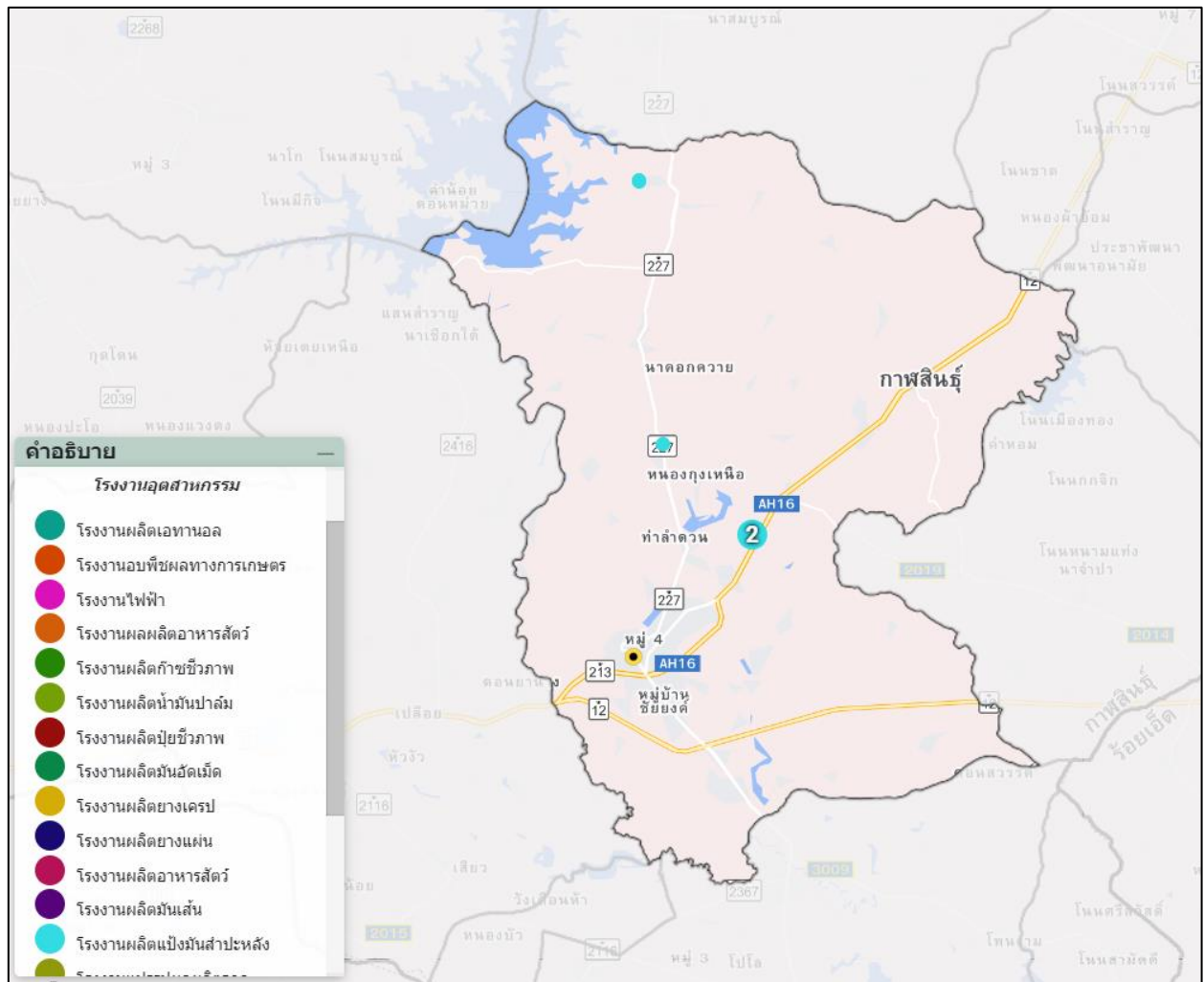
ข้าว มีโรงสีขนาดเล็กตามหมู่บ้าน หรือขายให้โรงสีขนาดใหญ่ มั่นสำปะหลังและอ้อยขายให้โรงงาน

ภาพที่ ๕๒ แสดงวิธีการตลาดมันสำปะหลัง อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/> พ.ศ. ๒๕๖๘)

(๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ มีโรงงานแป้งมันสำปะหลัง ๔ จุด โรงสีขนาดกลาง ๔ จุด โรงสีขนาดเล็ก ๓ จุด และโรงงานด้านการเกษตรอื่น ๆ ๕๖ จุด

ภาพที่ ๕๓ แสดงแหล่งรับซื้อสินค้าปศุสัตว์ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/> พ.ศ. ๒๕๖๘)

๓) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบในการผลิต จำนวน ๒๐ ราย และมี Smart Farmer ซึ่งมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer แปลงใหญ่ จำนวน ๗ ราย

องค์ความรู้ทักษะความชำนาญ

เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

ตารางที่ ๔๗ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิต อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	ปีที่เริ่ม	สาขา
๑	นายประยัด จำเริญเจือ	๕	เหนือ	๒๕๖๖	เกษตรผสมผสาน
๒	นายทองคุณ นันทเจือ	๕	โพธิ์ทอง	๒๕๖๖	ข้าว
๓	นางสาวอัมพร จันทวิชัย	๓	ลำคลอง	๒๕๖๖	ข้าว
๔	นายสมศรี พันปันเป้า	๓	หลุม	๒๕๖๖	ข้าว
๕	นางสาวรัศมี ทฤษฎี	๑	เชียงเครือ	๒๕๖๖	ข้าว
๖	นายจักริน ภูแซ	๑	ภูดิน	๒๕๖๖	ไม้ยืนต้น
๗	นางวรรณ นาคใจงค์	๖	ไผ่	๒๕๖๖	ข้าว
๘	นางสังวาลย์ พัฒนโพธิ์	๘	เหนือ	๒๕๖๖	ข้าว
๙	นางสาวอารยา ดลปัดชา	๓	กลางหมื่น	๒๕๖๖	ข้าว/พืชไร่
๑๐	นายอ่อนศรี โพธิ์รัตน์	๒	นาจารย์	๒๕๖๖	ข้าว/มันสำปะหลัง
๑๑	นายจรัส ขาวจันทร์	๖	หลุม	๒๕๖๕	เกษตรผสมผสาน
๑๒	นางสมควร พัฒนไชย	๖	บึงวิชัย	๒๕๖๕	ข้าว/มันสำปะหลัง/อ้อยโรงงาน
๑๓	นางศรีประไพ ขาวโสพล	๘	เหนือ	๒๕๖๕	ข้าว/เห็ดฟาง
๑๔	นายวัฒนา วิเชียรสาร	๒	ภูดิน	๒๕๖๕	ข้าว/มันสำปะหลัง/อ้อยโรงงาน
๑๕	นายบุญมา ประทุมวัน	๑๖	ลำพาน	๒๕๖๕	ข้าว
๑๖	นางสาคร ผลถวิล	๓	กลางหมื่น	๒๕๖๕	ข้าว/มันสำปะหลัง
๑๗	นางราตรี โยธาศรี	๖	บึงวิชัย	๒๕๖๕	ข้าว/มันสำปะหลัง/มะม่วง
๑๘	นางดอกแก้ว เปี่ยมรัฐหิรัญ	๓	ห้วยโพธิ์	๒๕๖๕	ข้าว/ปลูกหม่อนเลี้ยงไหมและทอผ้าไหม
๑๙	นางสาคร ศิริคุณ	๕	โพธิ์ทอง	๒๕๖๕	ข้าว
๒๐	นายเพชร สุริโย	๒	เชียงเครือ	๒๕๖๕	ข้าว/มันสำปะหลัง/ยางพารา

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเมือง , พ.ศ. ๒๕๖๘

๒. ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ตารางที่ ๔๘ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านและตำบลเป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชนที่ประสบ ปัญหา)	ความสำคัญ เร่งด่วน
ด้านการผลิตสินค้าและ การตลาด ๑. ข้าว ๒. มันสำปะหลัง ๓. อ้อย	๑. ต้นทุนการผลิตสูง ๒. ผลผลิตตกต่ำ ๓. โรคและศัตรูพืช ๔. ราคาผลผลิตตกต่ำ	๑. ให้เกษตรกรรวมกันผลิตเป็นแปลงใหญ่ ๒. มีเกษตรกรต้นแบบ ที่สนใจศึกษาหาความรู้ และทำจริง	ทุกตำบล	มาก
ด้านเกษตรกรและองค์กร เกษตรกร ๑. การรวมกลุ่ม	๑. การรวมกลุ่มของเกษตรกร และการบริหารจัดการกลุ่มยังไม่ เข้มแข็ง	๑. มีเกษตรกรต้นแบบ ที่สนใจศึกษาหาความรู้ และทำจริง ๒. มีผู้นำที่เข้มแข็ง เป็นแบบอย่าง	ทุกตำบล	มาก
ด้านการแปรรูปผลผลิต และผลิตภัณฑ์ ๑. การเพิ่มมูลค่าสินค้า เกษตร ๒. มาตรฐานการรับรอง	๑. เกษตรกรขาดความรู้ ๒. ผลผลิตและผลิตภัณฑ์ยังไม่ ได้มาตรฐานรับรอง	๑. ส่งเสริมการรวมกลุ่มผลิตสินค้า ๒. ถ่ายทอดความรู้และศึกษาดูงาน ๓. พัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ได้มาตรฐานรับรอง	ทุกตำบล	มาก

๓. การจัดทำ TOWS Matrix

๓.๑ การวิเคราะห์ TOWS Matrix ของอำเภอเมืองกาฬสินธุ์

ตารางที่ ๔๙ แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix

ปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอก	จุดแข็ง (Strengths : S) ๑. เป็นศูนย์กลางการค้าการลงทุนและมีศักยภาพในการผลิตอาหาร ๒. เป็นที่ตั้งของศูนย์รวมของส่วนราชการในระดับจังหวัด เช่น มหาวิทยาลัย โรงเรียนขนาดใหญ่ โรงพยาบาลประจำจังหวัด ๓. มีองค์กรชุมชน ผู้นำชุมชนที่มีความรู้และศักยภาพในการทำงาน และให้ความร่วมมือกับหน่วยงานราชการและหน่วยงานต่าง ๆ ๔. มีที่ดินและแหล่งน้ำที่อุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การประกอบอาชีพการเกษตร ๕. ประชาชนส่วนใหญ่มีรายได้ผ่านเกณฑ์ข้อมูล จปฐ. ปี ๕๙ (๒๓,๐๐๐ บาท/คน/ ปี) ๖. มีประเพณีวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์และมีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สวยงาม ๗. มีโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ถนน การขนส่งทางบก และระบบการชลประทานที่ดี ๘. มีประชากรเข้มแข็ง มีส่วนในการพัฒนาทุกระดับ ๙. มีเขื่อนลำปาวที่เป็นเขื่อนดินขนาดใหญ่ที่สนับสนุนการผลิตพืชเศรษฐกิจหลักและการท่องเที่ยว	จุดอ่อน (Weaknesses : W) ๑. อุตสาหกรรมแปรรูปสินค้าเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้ายังไม่ได้ส่งเสริมเท่าที่ควร ๒. ขาดการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ ๓. ประชาชนในพื้นที่มีหนี้สินจำนวนมาก ๔. ประชาชนขาดกระบวนการเรียนรู้ในการทำงานเป็นกลุ่ม ๕. ภูมิปัญญาท้องถิ่น ยังไม่ได้รับการสนับสนุนให้มีการใช้ประโยชน์อย่างต่อเนื่อง ๖. ปัญหาอาชญากรรมและยาเสพติดจากการขยายตัวของชุมชนเมือง ๗. ปัญหาการบริหารจัดการขยะและมลพิษที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ๘. ปัญหาการขาดแคลนแรงงาน
โอกาส (Opportunities : O) ๑. รัฐบาลมีนโยบายที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ๒. ทุกภาคส่วนราชการให้การสนับสนุนทั้งทางด้านวิชาการและงบประมาณ ๓. มีการดำเนินโครงการก่อสร้างถนน ๔ ช่องจราจร ผ่านพื้นที่รองรับการเชื่อมต่อกับภูมิภาคของประเทศ ๔. เป็นศูนย์กลางด้านการศึกษาและสาธารณสุข ๕. เป็นศูนย์กลางการค้า การลงทุน และการคมนาคม ๖. มีศูนย์ค้าปลีก ค้าส่ง และศูนย์กระจายสินค้า ทั้งด้านการเกษตรและอุตสาหกรรม ๗. นโยบายของจังหวัดในการส่งเสริมการผลิตสินค้าอาหารปลอดภัย ๘. นโยบายรัฐบาลในการส่งเสริมการท่องเที่ยววิถีไทย	SO กลยุทธ์เชิงรุก ๑. การส่งเสริมการเกษตรกรรมทุกรูปแบบ (S๔+S๙+O๖+O๗)	WO กลยุทธ์เชิงแก้ไข ๑. สนับสนุนการผลิตอาหารปลอดภัย ที่มีการแปรรูปสินค้าเกษตร (W๑+O๗)

ตารางที่ ๔๔ (ต่อ)

ปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอก	จุดแข็ง (Strengths : S) จุดแข็ง (Strengths : S) ๑. เป็นศูนย์กลางการค้าการลงทุนและมีศักยภาพในการผลิตอาหาร ๒. เป็นที่ตั้งของศูนย์รวมของส่วนราชการในระดับจังหวัด เช่น มหาวิทยาลัย โรงเรียนขนาดใหญ่ โรงพยาบาลประจำจังหวัด ๓. มีองค์กรชุมชน ผู้นำชุมชนที่มีความรู้และศักยภาพในการทำงาน และให้ความร่วมมือกับหน่วยงานราชการและหน่วยงานต่าง ๆ ๔. มีที่ดินและแหล่งน้ำที่อุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การประกอบอาชีพการเกษตร ๕. ประชาชนส่วนใหญ่มีรายได้ผ่านเกณฑ์ข้อมูล จปฐ. ปี ๕๙ (๒๓,๐๐๐ บาท/คน/ ปี) ๖. มีประเพณีวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์และมีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สวยงาม ๗. มีโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ถนน การขนส่งทางบก และระบบการชลประทานที่ดี ๘. มีประชากรเข้มแข็ง มีส่วนในการพัฒนาทุกระดับ ๙. มีเขื่อนลำปาวที่เป็นเขื่อนดินขนาดใหญ่ที่สนับสนุนการผลิตพืชเศรษฐกิจหลักและการท่องเที่ยว	จุดอ่อน (Weaknesses : W) ๑. อุตสาหกรรมแปรรูปสินค้าเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้ายังไม่ได้ส่งเสริมเท่าที่ควร ๒. ขาดการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ ๓. ประชาชนในพื้นที่มีหนี้สินจำนวนมาก ๔. ประชาชนขาดกระบวนการเรียนรู้ในการทำงานเป็นกลุ่ม ๕. ภูมิปัญญาท้องถิ่น ยังไม่ได้รับการสนับสนุนให้มีการใช้ประโยชน์อย่างต่อเนื่อง ๖. ปัญหาอาชญากรรมและยาเสพติดจากการขยายตัวของชุมชนเมือง ๗. ปัญหาการบริหารจัดการขยะและมลพิษที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ๘. ปัญหาการขาดแคลนแรงงาน
ภาวะคุกคาม (Threats : T) ๑. ความไม่มีเสถียรภาพทางการเมือง ๒. ต้นทุนการผลิตสูง ๓. ราคาผลผลิตทางการเกษตรไม่แน่นอน ๔. นโยบายและการจัดการศึกษาไม่สอดคล้องกับวิถีชีวิตทำให้คุณภาพการศึกษาอยู่ในเกณฑ์ต่ำ ๕. การเกิดภัยทางธรรมชาติก่อให้เกิดความเสียหายทางธรรมชาติแก่ผลผลิตทางการเกษตรและการประมง ๖. เส้นทางคมนาคมยังไม่เชื่อมโยงการท่องเที่ยว ๗. ปัญหาการเปลี่ยนทางวัฒนธรรมแบบก้าวกระโดด ๘. ปัญหาเศรษฐกิจของโลกส่งผลกระทบต่อภาคการเกษตรและอุตสาหกรรม	ST กลยุทธ์ป้องกัน ๑. จัดให้มีการรวมกลุ่มทำการเกษตร เช่น แปลงใหญ่ เพื่อรวมตัวกันบริหารจัดการสินค้าเกษตรให้มีประสิทธิภาพ ทั้งด้านการลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และการตลาด (S๔+S๙+T๒+T๓+T๘)	WT กลยุทธ์เชิงรับ -

๓.๒ การกำหนดกลยุทธ์ที่ได้จากการทำ TOWS Matrix ดังนี้

๑. กลยุทธ์เชิงรุก

๑.๑ การส่งเสริมการเกษตรกรรมทุกรูปแบบ (S๔+S๙+O๖+O๗)

๒. กลยุทธ์เชิงแก้ไข

๒.๑ สนับสนุนการผลิตอาหารปลอดภัย ที่มีการแปรรูปสินค้าเกษตร (W๑+O๗)

๓. กลยุทธ์เชิงป้องกัน

๓.๑ จัดให้มีการรวมกลุ่มการทำงานเกษตร เช่น แปลงใหญ่ เพื่อร่วมตัวกันบริหารจัดการ สินค้าเกษตรให้มีประสิทธิภาพ ทั้งด้านการลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และการตลาด
(S๔+S๙+T๒+T๓+T๘)

บทที่ ๓

ทิศทาง/แนวทางการพัฒนา

๑. แนวทางการพัฒนา

๑.๑ พัฒนาการผลิตรายสินค้า (พืช ปศุสัตว์ ประมง)

๑.๑.๑ ข้าว

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์

- เป้าหมาย คงคุณภาพของพันธุ์ข้าว เพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนการผลิต

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ การอบรมเกษตรกรและทำการผลิตจริง

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวตามกระบวนการโรงเรียน

เกษตรกร

โครงการที่ ๒ โครงการส่งเสริมการผลิตข้าวคุณภาพดีและปลอดภัย

โครงการที่ ๓ โครงการเพิ่มผลผลิตข้าว

โครงการที่ ๔ โครงการส่งเสริมการผลิตข้าวคุณภาพดี

โครงการที่ ๕ โครงการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพข้าว

โครงการที่ ๖ โครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตข้าวตามกระบวนการโรงเรียน

เกษตรกร

๑.๑.๒ มันสำปะหลัง

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์

- เป้าหมาย เพิ่มคุณภาพและผลผลิตมันสำปะหลัง

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ การอบรมเกษตรกรและทำการผลิตจริง

โครงการที่ ๑ โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง

๑.๑.๓ ฝัก

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์

- เป้าหมาย ผลิตฝักปลอดภัย

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ การอบรมเกษตรกรและทำการผลิตจริง

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมการปลูกฝักปลอดภัยเพื่อการค้า

โครงการที่ ๒ โครงการผลิตฝักปลอดภัย

๑.๑.๔ ไร่นาสวนผสม

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์

- เป้าหมาย การใช้ประโยชน์พื้นที่ให้ได้ประโยชน์คุ้มค่า ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองและมี

ความยั่งยืน

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ การอบรมเกษตรกรและทำการผลิตจริง

โครงการที่ ๑ โครงการคัดเลือกเกษตรกรต้นแบบในการทำไร่นาสวนผสม

โครงการที่ ๒ โครงการหมู่บ้านตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

โครงการที่ ๓ โครงการส่งเสริมและขยายผลเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน

โครงการที่ ๔ โครงการฝึกอบรมและศึกษาดูงานเกษตรกรทฤษฎีใหม่ตามแนวปรัชญา

เศรษฐกิจพอเพียง

๑.๑.๕ ยางพารา

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์

- เป้าหมาย เพิ่มผลผลิตยางพารา

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ การอบรมเกษตรกรและทำการผลิตจริง

โครงการที่ ๑ โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตยางพารา

๑.๒ พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร

๑.๒.๑ YSF

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์

- เป้าหมาย พัฒนาเกษตรกรให้เป็น YSF

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ การอบรมเกษตรกรและทำการปฏิบัติจริง

โครงการที่ ๑ โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่องรุ่นใหม่ (YSF)

๑.๒.๒ วิสาหกิจชุมชน

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์

- เป้าหมาย สร้างความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชน

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ การอบรมเกษตรกรและทำการปฏิบัติจริง

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมการบริหารจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

๑.๒.๓ กลุ่มยุวเกษตรกร

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์

- เป้าหมาย สนับสนุนกลุ่มยุวเกษตรกรให้มียอดความรู้ และปัจจัยการผลิตใน การทำกิจกรรมการเกษตรที่เป็นเกษตรปลอดภัย เห็นคุณค่าของการทำเกษตรปลอดภัย และพัฒนาเป็น YSF

กลยุทธ์ที่ ๑ การอบรมเกษตรกรและทำการปฏิบัติจริง

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมการเกษตรกลุ่มยุวเกษตรกรแบบเกษตรปลอดภัย

๑.๓ พัฒนาพื้นที่และทรัพยากรการเกษตร

๑.๓.๑ ดินและปุ๋ย

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์

- เป้าหมาย ปรับปรุงบำรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุ

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ การอบรมเกษตรกรและทำการผลิตจริง

โครงการที่ ๑ โครงการปรับปรุงบำรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุ

โครงการที่ ๒ โครงการผลิตปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ

โครงการที่ ๓ โครงการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยพืชสด

โครงการที่ ๔ โครงการส่งเสริมการหยุดเผาในพื้นที่เกษตร

โครงการที่ ๕ โครงการส่งเสริมการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ และปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพ

โครงการที่ ๖ โครงการส่งเสริมการผลิตและใช้ปุ๋ยหมักอินทรีย์ชีวภาพ

โครงการที่ ๗ โครงการส่งเสริมการผลิตพืชปลอดภัยและได้มาตรฐาน

โครงการที่ ๘ โครงการส่งเสริมการทำและใช้ปุ๋ยหมักชีวภาพ

โครงการที่ ๙ โครงการส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินด้วยปุ๋ยพืชสดและการไถกลบตอ

ฟางข้าว

๑.๓.๒ แหล่งน้ำ

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์

- เป้าหมาย มีแหล่งน้ำเพียงพอสำหรับการเพาะปลูกพืช

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ การอบรมเกษตรกรและทำการปฏิบัติจริง

โครงการที่ ๑ โครงการขุดเจาะบ่อบาดาลและติดตั้งเครื่องสูบน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์

เพื่อปลูกพืชฤดูแล้งหลังนา

๑.๓.๓ การจัดการศัตรูพืช

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์

- เป้าหมาย ผลิตสารชีวภัณฑ์เพื่อป้องกันกำจัดศัตรูพืช

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ การอบรมเกษตรกรและทำการปฏิบัติจริง

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมการผลิตและใช้สารชีวภัณฑ์

โครงการที่ ๒ โครงการป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน

โครงการที่ ๓ โครงการส่งเสริมป้องกันกำจัดศัตรูพืชโดยใช้สารชีวภัณฑ์

๑.๔ แปรรูปผลผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์

๑.๔.๑ การแปรรูปมะม่วง

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์

- เป้าหมาย สามารถแปรรูปผลิตภัณฑ์มะม่วงที่มีคุณภาพ แก้ไขปัญหาราคาส่งผลผลิตมะม่วง

ตกต่ำ และถ่ายทอดความรู้ให้หมู่บ้านใกล้เคียงได้

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ การอบรมเกษตรกรและทำการปฏิบัติจริง

โครงการที่ ๑ โครงการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร

๒. ตารางสรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ/ตำบล

ประเภท/ ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ ดำเนินการ (ระบุ หมู่บ้าน/ ตำบล เป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		
						งาน	งบ ม.	งาน	งบ ม.	งาน	งบ ม.	งาน	งบ ม.	งาน	งบ ม.	
พัฒนาการ ผลิตราย สินค้า	๑. โครงการ ส่งเสริมการ ผลิตเมล็ดพันธุ์ ข้าวตาม กระบวนการ โรงเรียน เกษตรกร	ถ่ายทอดความรู้ และผลิตเมล็ด พันธุ์ข้าว	คงคุณภาพของ พันธุ์ข้าว เพิ่ม ผลผลิตและลด ต้นทุนการผลิต	ทุกหมู่บ้าน ทุกตำบล	คัดเลือกพื้นที่ จัดหาแหล่ง งบประมาณ อบรม ทำการ ผลิต		๒๘ ๙,๘ ๐๐		๒๘ ๙,๘ ๐๐		๒๘ ๙,๘ ๐๐		๒๘ ๙,๘ ๐๐		๒๘ ๙,๘ ๐๐	เกษตร ตำบลทุก ตำบล
	๒. โครงการ ส่งเสริมการ ผลิตข้าว คุณภาพดีและ ปลอดภัย ปลอดสารพิษ	เกษตรกรและ ผู้บริโภคมีข้าว คุณภาพดี ปลอดภัยจาก สารพิษไว้บริโภค เป็นการอนุรักษ์	คงคุณภาพของ พันธุ์ข้าว เพิ่ม ผลผลิตและลด ต้นทุนการผลิต	ทุกหมู่บ้าน ทุกตำบล	ประชุม คัดเลือก เกษตรกร อบรม สนับสนุนปัจจัย		๙๖, ๖๐ ๐		๙๖, ๖๐ ๐		๙๖, ๖๐ ๐		๙๖, ๖๐ ๐		๙๖, ๖๐ ๐	เกษตร ตำบลทุก ตำบล

ประเภท/ ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ ดำเนินการ (ระบุ หมู่บ้าน/ ตำบล เป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		
						งาน	งบ ม.	งาน	งบ ม.	งาน	งบ ม.	งาน	งบ ม.	งาน	งบ ม.	
		ทรัพยากรธรรมชาติและใช้วัตถุดิบที่มีอยู่ในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์สูงสุด			การผลิต ฝึกปฏิบัติ											
	๓. โครงการเพิ่มผลผลิตข้าว	เพิ่มความรู้ผลผลิต รายได้ให้เกษตรกร และกลุ่มมีความเข้มแข็ง	คงคุณภาพของพันธุ์ข้าว เพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนการผลิต	ทุกหมู่บ้านทุกตำบล	คัดเลือกพื้นที่จัดหาแหล่งงบประมาณอบรม ทำการผลิต		๔๕,๔๕๐		๔๕,๔๕๐		๔๕,๔๕๐		๔๕,๔๕๐		๔๕,๔๕๐	เกษตรกรตำบลทุกตำบล
	๔. โครงการส่งเสริมการผลิตข้าวคุณภาพดี	เกษตรกรมีเทคโนโลยีการผลิตข้าวคุณภาพดี ลดต้นทุนการ	คงคุณภาพของพันธุ์ข้าว เพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนการผลิต	ทุกหมู่บ้านทุกตำบล	ประชุมคัดเลือกเกษตรกรอบรม จัดทำแปลงสาธิต		๓๙๐,๐๐๐		๓๙๐,๐๐๐		๓๙๐,๐๐๐		๓๙๐,๐๐๐		๓๙๐,๐๐๐	เกษตรกรตำบลทุกตำบล

ประเภท/ ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ ดำเนินการ (ระบุ หมู่บ้าน/ ตำบล เป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		
						งาน	งบ ม.	งาน	งบ ม.	งาน	งบ ม.	งาน	งบ ม.	งาน	งบ ม.	
		ผลิต เพิ่มผลผลิต เพิ่มรายได้														
	๕. โครงการ ส่งเสริมและ พัฒนา คุณภาพข้าว	เกษตรกรมีความรู้ ลดต้นทุนการผลิต เพิ่มผลผลิต สร้าง รายได้ ชุมชนมี ความเข้มแข็ง	คงคุณภาพของ พันธุ์ข้าว เพิ่ม ผลผลิตและลด ต้นทุนการผลิต	ทุกหมู่บ้าน ทุกตำบล	ประชุม คัดเลือก เกษตรกร อบรม จัดทำ แปลงสาธิต		๓๖, ๗๙ ๐		๓๖, ๗๙ ๐		๓๖, ๗๙ ๐		๓๖, ๗๙ ๐		๓๖, ๗๙ ๐	เกษตร ตำบลทุก ตำบล
	๖. โครงการ เพิ่ม ประสิทธิภาพ การผลิตมัน สำปะหลัง	เกษตรกรมีความรู้ มีรายได้ มีท่อน พันธุ์สะอาด เพียงพอ	เพิ่มคุณภาพและ ผลผลิตมัน สำปะหลัง	ทุกตำบล ยกเว้น ตำบลห้วย โพธิ์ ตำบล หลุบ ตำบล	ถ่ายทอด เทคโนโลยี จัดทำแปลง เรียนรู้		๖๐ ๖,๓ ๐๐		๖๐ ๖,๓ ๐๐		๖๐ ๖,๓ ๐๐		๖๐ ๖,๓ ๐๐		๖๐ ๖,๓ ๐๐	เกษตร ตำบลตาม พื้นที่ เป้าหมาย

ประเภท/ ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ ดำเนินการ (ระบุ หมู่บ้าน/ ตำบล เป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		
						งาน	งบ ม.	งาน	งบ ม.	งาน	งบ ม.	งาน	งบ ม.	งาน	งบ ม.	
				กาฬสินธุ์ และตำบล ลำพาน												
	๗. โครงการ ถ่ายทอด เทคโนโลยีการ ผลิตข้าวตาม กระบวนการ โรงเรียน เกษตรกร	เกษตรกรเกิดการ เรียนรู้ ปรับปรุง คุณภาพของ ผลผลิตให้มี คุณภาพดีตรงตาม ความต้องการของ ตลาด และลด ต้นทุนในการผลิต ลดการใช้สารเคมี และรักษา สภาพแวดล้อม	เกษตรกรเกิดการ เรียนรู้ ปรับปรุง คุณภาพของ ผลผลิตให้มี คุณภาพดีตรงตาม ความต้องการของ ตลาด และลด ต้นทุนในการผลิต ลดการใช้สารเคมี และรักษา สภาพแวดล้อม	หมู่ ๑๒ ตำบลภูดิน	ถ่ายทอด เทคโนโลยี จัดทำแปลง เรียนรู้						๓๒, ๐๐ ๐		๓๒, ๐๐ ๐		๓๒, ๐๐ ๐	เกษตร ตำบลตาม พื้นที่ เป้าหมาย

ประเภท/ ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ ดำเนินการ (ระบุ หมู่บ้าน/ ตำบล เป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		
						งาน	งบ ม.	งาน	งบ ม.	งาน	งบ ม.	งาน	งบ ม.	งาน	งบ ม.	
	๘. โครงการ ส่งเสริมการ ปลูกผักปลอด สารพิษเพื่อ การค้า	ผลิตผักปลอด สารพิษให้ได้การ รับรอง GAP และ ขยายโอกาสทาง การตลาดทั้งใน และต่างประเทศ	ผลิตผักปลอด สารพิษ	ตำบลเชียง เครือ และ ตำบลอื่น ๆ ที่มีการ ปลูกผัก	อบรม และ สนับสนุนปัจจัย การผลิต		๑๑ ๒,๘ ๗๕		๑๑ ๒,๘ ๗๕		๑๑ ๒,๘ ๗๕		๑๑ ๒,๘ ๗๕		๑๑ ๒,๘ ๗๕	เกษตรกร ตำบลเชียง เครือและ ตำบลอื่น ๆ ที่มีการ ปลูกผัก
	๙. โครงการ ผลิตผักปลอด ปลอดสารพิษ	ผลิตผักปลอด สารพิษ โดยใช้ปุ๋ย หมักชีวภาพและ สารไล่แมลงจาก สมุนไพร	ผลิตผักปลอด สารพิษ	ทุกหมู่บ้าน ทุกตำบล	คัดเลือกพื้นที่ จัดหาแหล่ง งบประมาณ อบรม ทำการ ผลิต		๒๔, ๐๐ ๐		๒๔, ๐๐ ๐		๒๔, ๐๐ ๐		๒๔, ๐๐ ๐		๒๔, ๐๐ ๐	เกษตรกร ตำบลทุก ตำบล

ประเภท/ ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ ดำเนินการ (ระบุ หมู่บ้าน/ ตำบล เป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		
						งาน	งบ ม.	งาน	งบ ม.	งาน	งบ ม.	งาน	งบ ม.	งาน	งบ ม.	
	๑๐. โครงการ คัดเลือก เกษตรกร ต้นแบบในการ ทำไร่นาสวน ผสม	เกษตรกรมีความรู้ ควรรวมเข้าใจการ ทำไร่นาสวนผสม สามารถใช้พื้นที่ที่ จำกัดให้เกิด ประโยชน์สูงสุด และมีเกษตรกร ต้นแบบที่ทำไร่นา สวนผสม	การใช้ประโยชน์ พื้นที่ให้ได้ ประโยชน์คุ้มค่า ชุมชนสามารถ พึ่งพาตนเองและ มีความยั่งยืน	ทุกหมู่บ้าน ทุกตำบล	อบรม คัดเลือก เกษตรกร สนับสนุนปัจจัย การผลิต	ทุก ตำบล		ทุก ตำบล		ทุก ตำบล		ทุก ตำบล		ทุก ตำบล		เกษตรกร ตำบลทุก ตำบล
	๑๑. โครงการ หมู่บ้านตาม แนวทาง ปรัชญา เศรษฐกิจ พอเพียง	เกษตรกรทำ การเกษตรแบบ ผสมผสาน มี รายได้ที่ยั่งยืน	การใช้ประโยชน์ พื้นที่ให้ได้ ประโยชน์คุ้มค่า ชุมชนสามารถ พึ่งพาตนเองและ มีความยั่งยืน	ทุกหมู่บ้าน ทุกตำบล	อบรม ศึกษาดู งาน		๖๐, ๐๐ ๐		๖๐, ๐๐ ๐		๖๐, ๐๐ ๐		๖๐, ๐๐ ๐		๖๐, ๐๐ ๐	เกษตรกร ตำบลทุก ตำบล

ประเภท/ ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ ดำเนินการ (ระบุ หมู่บ้าน/ ตำบล เป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		
						งาน	งบ ม.	งาน	งบ ม.	งาน	งบ ม.	งาน	งบ ม.	งาน	งบ ม.	
	๑๒. โครงการ ส่งเสริมและ ขยายผล เศรษฐกิจ พอเพียงใน ชุมชน	ส่งเสริมให้ชุมชน พึ่งตนเอง มีความ เข้มแข็งและน้อม นำแนวทาง เศรษฐกิจพอเพียง มาปรับใช้ใน ชีวิตประจำวัน	การใช้ประโยชน์ พื้นที่ให้ได้ ประโยชน์คุ้มค่า ชุมชนสามารถ พึ่งพาตนเองและ มีความยั่งยืน	ทุกหมู่บ้าน ทุกตำบล	อบรมและ สนับสนุนปัจจัย การผลิต		๗๑, ๐๐ ๐		๗๑, ๐๐ ๐		๗๑, ๐๐ ๐		๗๑, ๐๐ ๐		๗๑, ๐๐ ๐	เกษตร ตำบลทุก ตำบล
	๑๓. โครงการ ฝึกอบรมและ ศึกษาดูงาน เกษตรกรทฤษฎี ใหม่ตามแนว ปรัชญา เศรษฐกิจ พอเพียง	เกษตรกรเข้าใจ ปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง และ นำไปปรับใช้ใน ชีวิตประจำวันได้ มีอาหารไว้บริโภค ในครัวเรือน ลด	การใช้ประโยชน์ พื้นที่ให้ได้ ประโยชน์คุ้มค่า ชุมชนสามารถ พึ่งพาตนเองและ มีความยั่งยืน	ทุกหมู่บ้าน ทุกตำบล	อบรม ศึกษา ดูงาน สนับสนุน ปัจจัยการผลิต		๑๐ ๘,๙ ๐๐		๑๐ ๘,๙ ๐๐		๑๐ ๘,๙ ๐๐		๑๐ ๘,๙ ๐๐		๑๐ ๘,๙ ๐๐	เกษตร ตำบลทุก ตำบล

ประเภท/ ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ ดำเนินการ (ระบุ หมู่บ้าน/ ตำบล เป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		
						งาน	งบ ม.	งาน	งบ ม.	งาน	งบ ม.	งาน	งบ ม.	งาน	งบ ม.	
		รายจ่าย เพิ่ม รายได้														
	๑๔. โครงการ เพิ่ม ประสิทธิภาพ การผลิต ยางพารา	ปรับปรุงบำรุงดิน ในสวนยางพารา ด้วยปุ๋ยหมัก ชีวภาพ	เพิ่มผลผลิต ยางพารา	ตำบลภูดิน และตำบล ที่มีการ ปลูก ยางพารา	อบรม และ สาธิตการทำปุ๋ย หมักชีวภาพ		๕๒, ๓๕ ๐		๕๒, ๓๕ ๐		๕๒, ๓๕ ๐		๕๒, ๓๕ ๐		๕๒, ๓๕ ๐	เกษตร ตำบลภูดิน และ เกษตร ตำบลที่มี การปลูก ยางพารา
พัฒนา เกษตรกร/ กลุ่ม/องค กร	๑. โครงการ พัฒนา เกษตรกร ปราดเปรื่อง รุ่นใหม่ (YSF)	พัฒนาและ ส่งเสริมอาชีพ การเกษตรให้แก่ เกษตรกรและ ประชาชนทั่วไป และส่งเสริมการ	พัฒนาเกษตรกร ให้เป็น YSF	ทุกหมู่บ้าน ทุกตำบล	อบรม และสร้าง เครือข่าย	ทุก ตำ บล		ทุก ตำ บล		ทุก ตำ บล		ทุก ตำ บล		ทุก ตำ บล		เกษตร ตำบลทุก ตำบล

ประเภท/ ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ ดำเนินการ (ระบุ หมู่บ้าน/ ตำบล เป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		
						งาน	งบ ม.	งาน	งบ ม.	งาน	งบ ม.	งาน	งบ ม.	งาน	งบ ม.	
		รวมกลุ่มให้เกิด ความเข้มแข็ง														
	๒. โครงการ ส่งเสริมการ บริหารจัดการ กลุ่มวิสาหกิจ ชุมชน	สร้างความรู้ความ เข้าใจในการ บริหารจัดการ และบทบาท หน้าที่ของคณะ กรรมการบริหาร กลุ่มวิสาหกิจ ชุมชน	สร้างความรู้ความ เข้าใจในการ บริหารจัดการ วิสาหกิจชุมชน	ทุกตำบลที่มี กลุ่ม วิสาหกิจ ชุมชน	ประชุม อบรม ศึกษาดูงาน		๔๗, ๐๐ ๐		๔๗, ๐๐ ๐		๔๗, ๐๐ ๐		๔๗, ๐๐ ๐		๔๗, ๐๐ ๐	เกษตร ตำบลที่มี กลุ่ม วิสาหกิจ ชุมชน
	๓. โครงการ ส่งเสริม การเกษตร กลุ่มยุว	สนับสนุนกลุ่มยุว เกษตรกรให้มีองค์ ความรู้ และปัจจัย การผลิตใน การ	สนับสนุนกลุ่มยุว เกษตรกรให้มีองค์ ความรู้ และปัจจัย การผลิตใน การ	ตำบลภูดิน และตำบล ขมิ้น	อบรมถ่ายทอด ความรู้และ สนับสนุนปัจจัย การผลิต						๘๗, ๑๕ ๐		๘๗, ๑๕ ๐		๘๗, ๑๕ ๐	โรงเรียนใน ตำบลภูดิน และตำบล ขมิ้น

ประเภท/ ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ ดำเนินการ (ระบุ หมู่บ้าน/ ตำบล เป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		
						งาน	งบ ม.	งาน	งบ ม.	งาน	งบ ม.	งาน	งบ ม.	งาน	งบ ม.	
	เกษตรกรแบบ เกษตรกร ปลอดภัย	ทำกิจกรรม การเกษตรที่เป็น เกษตรปลอดภัย เห็นคุณค่าของ การทำเกษตร ปลอดภัย และ พัฒนาเป็น YSF	ทำกิจกรรม การเกษตรที่เป็น เกษตรปลอดภัย เห็นคุณค่าของ การทำเกษตร ปลอดภัย และ พัฒนาเป็น YSF													
พัฒนาพื้นที่ และ ทรัพยากร การเกษตร	๑. โครงการ ปรับปรุงบำรุง ดินด้วย อินทรีย์วัตถุ	เกษตรกรมีความรู้ และมีการ ปรับปรุงบำรุงดิน ด้วยอินทรีย์วัตถุ ลดต้นทุนการผลิต และรักษา สภาพแวดล้อม และอนุรักษ์	ปรับปรุงบำรุงดิน ด้วยอินทรีย์วัตถุ	ทุกหมู่บ้าน ทุกตำบล	อบรม จัดทำ แปลงสาธิต สนับสนุนปัจจัย การผลิต	ทุก ตำ บ		ทุก ตำ บ		ทุก ตำ บ		ทุก ตำ บ		ทุก ตำ บ		เกษตร ตำบลทุก ตำบล

ประเภท/ ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ ดำเนินการ (ระบุ หมู่บ้าน/ ตำบล เป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		
						งาน	งบ ม.	งาน	งบ ม.	งาน	งบ ม.	งาน	งบ ม.	งาน	งบ ม.	
		ทรัพยากรธรรมชาติ														
	๒. โครงการ ผลิตปุ๋ยหมัก และน้ำหมัก ชีวภาพ	ส่งเสริมการผลิต ปุ๋ยอินทรีย์จาก เศษผลิตที่เหลือ ทิ้งในไร่นา ลด ต้นทุนการใช้ปุ๋ย และปรับปรุง บำรุงดินให้มี ความอุดม สมบูรณ์	ปรับปรุงบำรุงดิน ด้วยอินทรีย์วัตถุ	ทุกหมู่บ้าน ทุกตำบล	อบรม และ สาธิตการทำปุ๋ย หมัก	ทุก ตำบล		ทุก ตำบล		ทุก ตำบล		ทุก ตำบล		ทุก ตำบล		เกษตร ตำบลทุก ตำบล
	๓. โครงการ ส่งเสริมการใช้ ปุ๋ยพืชสด	ลดต้นทุนการผลิต ปุ๋ย ส่งเสริมการ ใช้ปุ๋ยพืชสดแทน	ปรับปรุงบำรุงดิน ด้วยอินทรีย์วัตถุ	ทุกหมู่บ้าน ทุกตำบล	อบรม สาธิต การทำปุ๋ยพืชสด	ทุก ตำบล		ทุก ตำบล		ทุก ตำบล		ทุก ตำบล		ทุก ตำบล		เกษตร ตำบลทุก ตำบล

ประเภท/ ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ ดำเนินการ (ระบุ หมู่บ้าน/ ตำบล เป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		
						งาน	งบ ม.	งาน	งบ ม.	งาน	งบ ม.	งาน	งบ ม.	งาน	งบ ม.	
		ปุ๋ยเคมี และ ปรับปรุงบำรุงดิน														
	๔. โครงการ ส่งเสริมการ หยุดเผาใน พื้นที่เกษตร	ลดมลพิษใน อากาศจากการ เผาพื้นที่เกษตร รณรงค์การไถ กลบตอซัง และ ผลิตปุ๋ยหมักจาก เศษซากพืช	ปรับปรุงบำรุงดิน ด้วยอินทรีย์วัตถุ	ทุกหมู่บ้าน ทุกตำบล	อบรม สาธิต การทำปุ๋ยหมัก และไถกลบตอ ซัง	ทุก ตำ บ		ทุก ตำ บ		ทุก ตำ บ		ทุก ตำ บ		ทุก ตำ บ		เกษตร ตำบลทุก ตำบล
	๕. โครงการ ส่งเสริมการ ผลิตปุ๋ย อินทรีย์ และ	เกษตรกรมีความรู้ และผลิตปุ๋ย อินทรีย์ชีวภาพใช้ เองในครัวเรือน ลดต้นทุนการผลิต	ปรับปรุงบำรุงดิน ด้วยอินทรีย์วัตถุ	ทุกหมู่บ้าน ทุกตำบล	อบรมและ สนับสนุนปัจจัย การผลิต		๑๒ ๔,๐ ๐๐		๑๒ ๔,๐ ๐๐		๑๒ ๔,๐ ๐๐		๑๒ ๔,๐ ๐๐		๑๒ ๔,๐ ๐๐	เกษตร ตำบลทุก ตำบล

ประเภท/ ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ ดำเนินการ (ระบุ หมู่บ้าน/ ตำบล เป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		
						งาน	งบ ม.	งาน	งบ ม.	งาน	งบ ม.	งาน	งบ ม.	งาน	งบ ม.	
	ปุ๋ยอินทรีย์ ชีวภาพ	และรักษา สภาพแวดล้อม และอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมช าติ														
	๖. โครงการ ส่งเสริมการ ผลิตและใช้ปุ๋ย หมักอินทรีย์ ชีวภาพ	เกษตรกรมีความรู้ ความเข้าใจการ ทำเกษตรอินทรีย์ ลดต้นทุนการผลิต ได้ผลผลิตที่ ปลอดภัย รักษา สภาพแวดล้อม และอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมช าติ	ปรับปรุงบำรุงดิน ด้วยอินทรีย์วัตถุ	ทุกหมู่บ้าน ทุกตำบล	อบรมและ สนับสนุนปัจจัย การผลิต		๑๕ ๒,๔ ๐๐		๑๕ ๒,๔ ๐๐		๑๕ ๒,๔ ๐๐		๑๕ ๒,๔ ๐๐		๑๕ ๒,๔ ๐๐	เกษตร ตำบลทุก ตำบล

ประเภท/ ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ ดำเนินการ (ระบุ หมู่บ้าน/ ตำบล เป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		
						งาน	งบ ม.	งาน	งบ ม.	งาน	งบ ม.	งาน	งบ ม.	งาน	งบ ม.	
	๗. โครงการ ส่งเสริมการ ผลิตพืช ปลอดภัยและ ได้มาตรฐาน	เกษตรกรมีความรู้ การผลิตพืชที่ ปลอดภัย สามารถผลิตปุ๋ย หมักชีวภาพและ สารไล่แมลงจาก สมุนไพรใช้เอง	ปรับปรุงบำรุงดิน ด้วยอินทรีย์วัตถุ	ทุกหมู่บ้าน ทุกตำบล	อบรม จัดทำ แปลงสาธิต		๒๒, ๕๐ ๐		๒๒, ๕๐ ๐		๒๒, ๕๐ ๐		๒๒, ๕๐ ๐		๒๒, ๕๐ ๐	เกษตร ตำบลทุก ตำบล
	๘. โครงการ ส่งเสริมการทำ และใช้ปุ๋ยหมัก ชีวภาพ	ลดต้นทุนการผลิต ด้วยการใช้ปุ๋ย ชีวภาพแทน ปุ๋ยเคมี	ปรับปรุงบำรุงดิน ด้วยอินทรีย์วัตถุ	ทุกหมู่บ้าน ทุกตำบล	คัดเลือกพื้นที่ จัดหาแหล่ง งบประมาณ อบรม ทำการ ผลิต		๗๕, ๖๖ ๐		๗๕, ๖๖ ๐		๗๕, ๖๖ ๐		๗๕, ๖๖ ๐		๗๕, ๖๖ ๐	เกษตร ตำบลทุก ตำบล
	๙. โครงการ ส่งเสริมการ ปรับปรุงบำรุง ดินด้วยปุ๋ยพืช	เกษตรกรมีความรู้ เรื่องปุ๋ยพืชสด และประโยชน์ ของการไถกลบ	ปรับปรุงบำรุงดิน ด้วยอินทรีย์วัตถุ	ทุกหมู่บ้าน ทุกตำบล	ประชุม อบรม สนับสนุนปัจจัย การผลิต และ สาธิตการทำปุ๋ย		๑๓, ๐๐ ๐		๑๓, ๐๐ ๐		๑๓, ๐๐ ๐		๑๓, ๐๐ ๐		๑๓, ๐๐ ๐	เกษตร ตำบลทุก ตำบล

ประเภท/ ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ ดำเนินการ (ระบุ หมู่บ้าน/ ตำบล เป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		
						งาน	งบ ม.	งาน	งบ ม.	งาน	งบ ม.	งาน	งบ ม.	งาน	งบ ม.	
	สดและการไถ กลบตอฟาง ข้าว	ตอฟางข้าว ลด ต้นทุนการผลิต ปรับปรุงบำรุงดิน และอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมช าติและ สิ่งแวดล้อม			พืชสดและการ ไถกลบตอฟาง ข้าว											
	๑๐. โครงการ ขุดเจาะบ่อ บาดาลและ ติดตั้งเครื่อง สูบน้ำด้วย พลังงาน แสงอาทิตย์ เพื่อปลูกพืช	นำร่องการใช้ เครื่องสูบน้ำ พลังงาน แสงอาทิตย์ ทดแทนไฟฟ้าและ เชื้อเพลิง ลด ต้นทุนการผลิต สามารถปลูกพืช	มีแหล่งน้ำ เพียงพอสำหรับ การเพาะปลูกพืช	ทุกหมู่บ้าน ทุกตำบล	ประชุมชี้แจง รับสมัคร เกษตรกรกร จัดทำ แปลงสาธิต		๗๕ ๐,๐ ๐๐		๗๕ ๐,๐ ๐๐		๗๕ ๐,๐ ๐๐		๗๕ ๐,๐ ๐๐		๗๕ ๐,๐ ๐๐	เกษตร ตำบลทุก ตำบล

ประเภท/ ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ ดำเนินการ (ระบุ หมู่บ้าน/ ตำบล เป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		
						งาน	งบ ม.	งาน	งบ ม.	งาน	งบ ม.	งาน	งบ ม.	งาน	งบ ม.	
		ได้ตลอดทั้งปี และขยายผลสู่ แปลงข้างเคียงได้														
	๑๑. โครงการ ส่งเสริมการ ผลิตและใช้ สารชีวภัณฑ์	เกษตรกรมีความรู้ และสามารถผลิต และใช้สารชีว ภัณฑ์ และ อนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชา ติ	ผลิตสารชีวภัณฑ์ เพื่อป้องกันกำจัด ศัตรูพืช	ทุกหมู่บ้าน ทุกตำบล	อบรม สนับสนุนปัจจัย การผลิต		๓๗, ๔๐ ๐		๓๗, ๔๐ ๐		๓๗, ๔๐ ๐		๓๗, ๔๐ ๐		๓๗, ๔๐ ๐	เกษตร ตำบลทุก ตำบล
	๑๒. โครงการ ป้องกันกำจัด โรคและแมลง	นำสมุนไพรใน ท้องถิ่นมาใช้ ป้องกันกำจัด แมลง ลดต้นทุน	ผลิตสารชีวภัณฑ์ เพื่อป้องกันกำจัด ศัตรูพืช	ทุกหมู่บ้าน ทุกตำบล	คัดเลือกพื้นที่ จัดหาแหล่ง งบประมาณ		๔๐, ๕๐ ๐		๔๐, ๕๐ ๐		๔๐, ๕๐ ๐		๔๐, ๕๐ ๐		๔๐, ๕๐ ๐	เกษตร ตำบลทุก ตำบล

ประเภท/ ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ ดำเนินการ (ระบุ หมู่บ้าน/ ตำบล เป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		
						งาน	งบ ม.	งาน	งบ ม.	งาน	งบ ม.	งาน	งบ ม.	งาน	งบ ม.	
	ศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน	การผลิต ไม่มีสารพิษตกค้าง			อบรม ทำการผลิต											
	๑๓. โครงการส่งเสริมป้องกันกำจัดศัตรูพืชโดยใช้สารชีวภัณฑ์	ลดการระบาดของศัตรูพืช ลดการใช้สารเคมี ลดต้นทุนการผลิต เกษตรกรสามารถผลิตขยายสารชีวภัณฑ์และนำไปใช้ได้ถูกต้อง	ผลิตสารชีวภัณฑ์เพื่อป้องกันกำจัดศัตรูพืช	ทุกหมู่บ้านทุกตำบล	อบรม และสาธิตการผลิตและใช้สารชีวภัณฑ์	ทุกตำบล		ทุกตำบล		ทุกตำบล		ทุกตำบล		ทุกตำบล		เกษตรกรตำบลทุกตำบล
แปรรูปผลผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์	๑. โครงการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร	เพิ่มมูลค่าของผลผลิต แก้ปัญหาราคาผลผลิตตกต่ำ พัฒนา	สามารถแปรรูปผลิตภัณฑ์มะม่วงที่มีคุณภาพ แก้ไขปัญหาราคา	ตำบลบึงวิชัย ตำบลหนองกุ้ง	คัดเลือกพื้นที่จัดหาแหล่งงบประมาณ		๔๘,๙๗๕		๔๘,๙๗๕		๔๘,๙๗๕		๔๘,๙๗๕		๔๘,๙๗๕	เกษตรกรตำบลบึงวิชัยเกษตรกร

[illegible]

บรรณานุกรม

กรมการปกครอง. ๒๕๖๗. ระบบสถิติทางการทะเบียน. แหล่งที่มา :

https://stat.bora.dopa.go.th/new_stat/webPage/statByYear.php

กรมพัฒนาที่ดิน. ๒๕๖๘. แผนที่ชุดดิน แหล่งที่มา : <https://dinonline.ddd.go.th/>

กรมส่งเสริมสหกรณ์. ๒๕๖๗. ทำเนียบกลุ่มเกษตรกร. แหล่งที่มา :

https://itc.office.cpd.go.th/content_page/item/๒๖๔-iinfo-directory-farmers.html

กรมส่งเสริมสหกรณ์. ๒๕๖๗. ทำเนียบสหกรณ์. แหล่งที่มา :

https://itc.office.cpd.go.th/content_page/item/๒๖๐-info-cooperative-directory.html

คณะกรรมการบริหารงานอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ งานสำนักงานอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์.

แผนพัฒนาอำเภอ ๔ ปี พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ (ฉบับทบทวนปี พ.ศ. ๒๕๖๑) อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์.

ระบบ Agri-Map Online. ๒๕๖๘. แผนที่ทางการเกษตร แหล่งที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>

ระบบ Weather Spark. ๒๕๖๘. สภาพอากาศตลอดปีทุกแห่งบนโลก. แหล่งที่มา :

<https://th.weatherspark.com/>

ศูนย์อุตุนิยมวิทยาภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน. ๒๕๖๓. แผนภูมิแสดงปริมาณฝนตกและค่าอุณหภูมิของ จังหวัดกาฬสินธุ์. แหล่งที่มา :

http://www.khonkaen.tmd.go.th/climate๒๕๖๓/txtn_๓๐year_neupper_ext/kalasin_ext.jpg

สำนักงานจังหวัดกาฬสินธุ์. แผนพัฒนาจังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐. แหล่งที่มา :

<https://www.kalasin-pao.go.th/>

สำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม. ๒๕๖๑. แผนที่เครือข่ายคมนาคมรายจังหวัด. แหล่งที่มา :

<https://giportal.mot.go.th/tools/sharing/rest/content/items/ff๘๑๐๐๔๕๓bb๔๕๔๓๐๙๔๗b๗๑๓๙๘ad๒๑๗๙/data>

สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเมืองกาฬสินธุ์. ๒๕๖๖. สรุปรายงานยอดผลิตภัณฑ์ OTOP อำเภอเมืองกาฬสินธุ์. แหล่งที่มา : <https://district.cdd.go.th/muang-kalasin/services/summary-report-otop-อำเภอเมืองกาฬสินธุ์/>

ภาคผนวก

โครงการส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร

๑. หลักการและเหตุผล

ปัญหาในการผลิตข้าวในปัจจุบันประเทศไทยประสบปัญหาหลายประการได้แก่ประสิทธิภาพการผลิตต่ำโดยเฉพาะพื้นที่ปลูกข้าวส่วนใหญ่อยู่ในเขตน้ำฝน มีปัญหาดินขาดความอุดมสมบูรณ์ขาดแคลนน้ำและบางครั้งประสบปัญหาน้ำท่วม เกษตรกรผู้ปลูกข้าวมีความยากจน ไม่สามารถจัดหาปัจจัยการผลิตมาใช้ได้อย่างพอเพียง เนื่องจากปัจจัยการผลิตราคาแพง เป็นเหตุให้ผลตอบแทนต่ำ ขณะที่ต้นทุนการผลิตต่อหน่วยสูง ปัญหาดังกล่าวจึงจำเป็นจะต้องมีการเร่งรัดพัฒนาการผลิตและเพิ่มขีดความสามารถในการผลิตข้าวแบบยั่งยืนต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อถ่ายทอดความรู้ตามกระบวนการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวในแต่ละกิจกรรม
๒. เพื่อให้เกษตรกรสามารถผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวได้อย่างถูกต้องตามกระบวนการ

๓. เป้าหมาย

กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ตำบลบึงวิชัย หมู่ที่ ๑-๙ จำนวน ๓๖๐ คน พื้นที่ ๑,๘๐๐ ไร่

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

ปี ๒๕๖๗	หมู่ที่ ๑,๒,๓	เกษตรกรจำนวน ๙๐ คน พื้นที่ ๔๕๐ ไร่
ปี ๒๕๖๘	หมู่ที่ ๔,๕	เกษตรกรจำนวน ๙๐ คน พื้นที่ ๔๕๐ ไร่
ปี ๒๕๖๙	หมู่ที่ ๖,๘	เกษตรกรจำนวน ๙๐ คน พื้นที่ ๔๕๐ ไร่
ปี ๒๕๗๐	หมู่ที่ ๗,๙	เกษตรกรจำนวน ๙๐ คน พื้นที่ ๔๕๐ ไร่

๕. พื้นที่ดำเนินการ

พื้นที่ดำเนินการตำบลบึงวิชัย หมู่ที่ ๑-๙

๖. วิธีการดำเนินงาน

- ๖.๑ ประชุมชี้แจง
- ๖.๒ คัดเลือกพื้นที่/เกษตรกร
- ๖.๓ จัดหาแหล่งงบประมาณสนับสนุน
- ๖.๔ บูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ๖.๕ อบรมเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ
- ๖.๖ ดำเนินงานตามโครงการ
- ๖.๗ ประเมินผล
- ๖.๘ รายงานผล

๗. งบประมาณ

- ๗.๑ ค่าอาหารเกษตรกรผู้เข้าอบรม ๓๖๐ คน ๕๐ บาท จำนวน ๘ ครั้ง เป็นเงิน ๑๔๔,๐๐๐ บาท
 - ๗.๒ ค่าเมล็ดพันธุ์ข้าว กข.๖ ไร่ละ ๕ กก. ๑๕ บาท จำนวน ๑,๘๐๐ ไร่ เป็นเงิน ๑๓๕,๐๐๐ บาท
 - ๗.๓ ค่าเครื่องเขียนแบบพิมพ์เกษตรกร ๓๖๐ คน ๓๐ บาท เป็นเงิน ๑๐,๘๐๐ บาท
- รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๒๘๙,๘๐๐ บาท

๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ๘.๑ เกษตรกรมีความรู้ด้านการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว
- ๘.๒ เกษตรกรมีเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดีไว้ใช้ในท้องถิ่น

๘.๓ เกษตรกรจำนวน ๓๖๐ ครัวเรือนสามารถผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดีไว้ใช้ในท้องถิ่น

๙. ผู้รับผิดชอบโครงการ

๙.๑ ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลบึงวิชัย

๙.๒ เทศบาลตำบลบึงวิชัย

ชื่อโครงการ โครงการฝึกอบรมโครงการส่งเสริมการผลิตข้าวคุณภาพดีและปลอดภัยจากสารพิษ

๑. หลักการและเหตุผล

การทำการเกษตรของเกษตรกรในตำบลลำปาวส่วนใหญ่ประกอบอาชีพการเกษตร ทำนาปลูกข้าวเป็นอาชีพหลัก แต่คุณภาพข้าวที่ผลิตได้ยังไม่ดีเท่าที่ควร ทำให้ราคาจำหน่ายมีราคาต่ำ รวมทั้งมีสารเคมีป้องกันและกำจัดโรคแมลงศัตรูพืชตกค้างในผลผลิต ทำให้ไม่ปลอดภัยแก่ผู้บริโภคและตัวผู้ผลิตเอง ทำให้ร่างกายอ่อนแอและเกิดสภาพสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ จึงต้องปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตข้าวให้มีคุณภาพ และปลอดภัยจากสารพิษ

๒. วัตถุประสงค์

- เพื่อให้เกษตรกรที่เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ในการผลิตข้าวคุณภาพดี ไร้โรคในครัวเรือน และจำหน่าย
- เพื่อให้ผู้ผลิตและผู้บริโภคปลอดภัยจากสารพิษ
- เพื่อเป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม
- ใช้วัสดุและวัตถุดิบที่มีอยู่ในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์สูงสุด

๓. เป้าหมาย

- คัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๓๐ ราย จากเกษตรกร ๑๐ หมู่บ้าน ในตำบลลำคลอง

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

ตุลาคม ๒๕๖๗ – กันยายน ๒๕๗๐

ขั้นตอนการดำเนินงาน

ที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย	ตค	พย	ธค
๑	- ประชุมคณะทำงาน	←→											
๒	- คัดเลือกเกษตรกร									←→			
๓	- ฝึกอบรม											←→	←→
๔	- สนับสนุนปัจจัยการผลิต											←→	←→
๕	- ฝึกปฏิบัติ					←→	←→	←→	←→				
๖	- ติดตามประเมินผล												

๕. พื้นที่ดำเนินการ

แปลงเกษตรกรผู้ได้รับคัดเลือก ๓๐ ราย

๖. วิธีการดำเนินงาน

- ๑) ประชุมคณะทำงาน
- ๒) คัดเลือกเกษตรกรที่มีความสนใจ ตั้งใจ และมีที่ดินเพื่อการเกษตรเป็นของตนเอง
- ๓) อบรมเกษตรกร ระยะเวลา ๒ วัน
- ๔) สนับสนุนปัจจัยการผลิต
 - เมล็ดพันธุ์ข้าว จำนวน ๓๐ ราย ๆ ละ ๑ กระสอบ ๆ ละ ๒๕ กิโลกรัม
 - ปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพ จำนวน ๓๐ ราย ๆ ละ ๕ กระสอบ

๗. งบประมาณ

๑) ค่าใช้จ่ายฝึกอบรม

๑. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการใช้และตกแต่งสถานที่ฝึกอบรมงบอำนวยการฯ เป็นเงิน ๔,๐๐๐ บาท
๒. ค่าอาหาร จำนวน ๒ มื้อ ๆ ละ ๗๐ บาท/คน รวม ๓๐ คน เป็นเงิน ๔,๒๐๐ บาท
๓. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม ๔ มื้อ ๆ ละ ๒๐ บาท/คน รวม ๓๐ คน เป็นเงิน ๒,๔๐๐ บาท
๔. ค่าวัสดุเครื่องเขียนและอุปกรณ์ รวม ๓๐ ชุด ๆ ละ ๒๐๐ บาท เป็นเงิน ๖,๐๐๐ บาท
๕. ค่าสมนาคุณวิทยากร จำนวน ๔ คน ๆ ละ ๕๐๐ บาท เป็นเงิน ๒,๐๐๐ บาท

รวม ๕ รายการ เป็นเงิน ๑๘,๖๐๐ บาท

๒) ค่าสนับสนุนปัจจัยการผลิต

๑. ค่าปัจจัยการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว จำนวน ๓๐ กระสอบ ๆ ละ ๖๐๐ บาท

เป็นเงิน ๑๘,๐๐๐ บาท

๒. ค่าปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพ จำนวน ๑๕๐ กระสอบ ๆ ละ ๔๐๐ บาท เป็นเงิน ๖๐,๐๐๐ บาท

รวม ๒ รายการ เป็นเงิน ๗๘,๐๐๐ บาท

รวมงบประมาณทั้งสิ้น ๙๖,๖๐๐ บาท

๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

- เกษตรกร จำนวน ๓๐ ครัวเรือน มีความรู้ในการผลิตข้าวคุณภาพดี ไว้บริโภคในครัวเรือน และจำหน่าย
- เกษตรกรรู้จักการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- เกษตรกรรู้จักการใช้วัสดุที่เหลือใช้ให้เกิดประโยชน์

๙. ผู้รับผิดชอบโครงการ

- ๑) สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองกาฬสินธุ์
- ๒) คณะกรรมการบริหารศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลลำคลอง
- ๓) ทต.ลำคลอง / องค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์

โครงการเพิ่มผลผลิตข้าว

๑. หลักการและเหตุผล

เกษตรกรตำบลลุมพอง ทำนาเป็นอาชีพหลักมาตั้งแต่บรรพบุรุษ มีเนื้อที่ ๑๑,๕๓๓ ไร่ ได้ผลผลิตเฉลี่ยต่ำ โดยเฉพาะพื้นที่ปลูกข้าวส่วนใหญ่อยู่ในเขตน้ำฝน มีปัญหาดินขาดความอุดมสมบูรณ์ขาดแคลนน้ำและบางครั้งประสบปัญหาน้ำท่วม เกษตรกรผู้ปลูกข้าวมีความยากจน ไม่สามารถจัดหาปัจจัยการผลิตมาใช้ได้อย่างพอเพียง เนื่องจากปัจจัยการผลิตราคาแพง เป็นเหตุให้ผลตอบแทนต่ำ ขณะที่ต้นทุนการผลิตต่อหน่วยสูงปัญหาดังกล่าวจึงจำเป็นต้องมีการเร่งรัดพัฒนาการผลิตและเพิ่มขีดความสามารถในการผลิตข้าวแบบยั่งยืนต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อเพิ่มความรู้แก่เกษตรกร

๒.๒ เพื่อเพิ่มผลผลิตให้สูงขึ้น

๒.๓ เพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรและกลุ่ม

๒.๔ เพื่อสร้างชุมชนและกลุ่มให้มีความเข้มแข็งสามารถช่วยเหลือตัวเองได้ในอนาคต

๓.เป้าหมาย

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนข้าวหนองแวงใหญ่ หมู่ที่ ๕,๘ จำนวน ๕๐ ราย รวมพื้นที่ ๕๐๐ ไร่

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

ปี ๒๕๖๖ หมู่ที่ ๕,๘,๙ เกษตรกรจำนวน ๕๐ คน พื้นที่ ๕๐๐ ไร่

๕. พื้นที่ดำเนินการ

พื้นที่ดำเนินการตำบลลุมพอง หมู่ที่ ๕,๘

๖. วิธีการดำเนินงาน

๖.๑ ประชุมชี้แจง

๖.๒ คัดเลือกพื้นที่/เกษตรกร

๖.๓ จัดหาแหล่งงบประมาณสนับสนุน

๖.๔ บูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๖.๕ อบรมเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ

๖.๖ ดำเนินงานตามโครงการ

๖.๗ ประเมินผล

๖.๘ รายงานผล

๗. งบประมาณ

-ค่าอาหาร

๗.๑ ค่าอาหารผู้เข้าอบรม ๕๐ คนๆ ละ ๕๐ บาท เป็นเงิน ๒,๕๐๐ บาท

๗.๒ ค่าอาหารว่าง/เครื่องดื่ม ๕๐ คนๆ ละ ๒๕ บาท เป็นเงิน ๑,๒๕๐ บาท

๗.๓ ค่าเครื่องเขียนแบบพิมพ์ ๕๐ คน ๆ ละ ๕๐ บาท เป็นเงิน ๒,๕๐๐ บาท

๗.๔ ค่าวิทยากรชั่วโมงละ ๒๐๐ บาท ๑๒ ชั่วโมง เป็นเงิน ๒,๔๐๐ บาท

-ค่าวัสดุสาริตการทำปุ๋ยชีวภาพ

-ปุ๋ยคอก ๓,๐๐๐ กก.ๆละ ๒ บาท เป็นเงิน ๖,๐๐๐ บาท

-ค่าแกลบดิบ ๖๐๐ ปึกๆ ละ ๓ บาท	เป็นเงิน ๑,๘๐๐ บาท
-ค่ารำอ่อน ๓,๐๐๐ กก.ๆ ละ ๕ บาท	เป็นเงิน ๑๕,๐๐๐ บาท
-ค่าน้ำตาลทรายแดง ๓๐๐ กก.ๆ ละ ๑๕ บาท	เป็นเงิน ๔,๕๐๐ บาท
-ค่าจุลินทรีย์ ๑๒ ลิตร ๆ ละ ๗๐ บาท	เป็นเงิน ๘๔๐ บาท
รวมเป็นเงินทั้งสิ้น <u>๔๕,๕๔๐</u> บาท	

๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ๘.๑ เกษตรกรได้รับความรู้ การพัฒนาคุณภาพข้าว ๕๐๐ คน พื้นที่ ๒,๕๐๐ ไร่
- ๘.๒ ลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มผลผลิต
- ๘.๓ กลุ่มและชุมชนสามารถพึ่งตนเองได้

๙. ผู้รับผิดชอบโครงการ

- ๙.๑ ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลภูปอ
- ๙.๒ เทศบาลตำบลภูปอ

โครงการส่งเสริมการผลิตข้าวคุณภาพดี

๑. หลักการและเหตุผล

เกษตรกรในตำบลประกอบอาชีพหลัก คือการผลิตข้าวส่วนใหญ่เพื่อการบริโภค แต่ปัญหาในการผลิตข้าวของเกษตรกรมีมาก เช่น ขาดความรู้เรื่องการผลิตให้ได้คุณภาพดีผลผลิตต่ำปัญหาดังกล่าวจึงต้องปรับปรุงแก้ไข

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้เกษตรกรได้รับเทคโนโลยีการผลิตข้าวคุณภาพดี
๒. เพื่อลดต้นทุนการผลิต
๓. เพื่อเพิ่มผลผลิต
๔. เพื่อเพิ่มรายได้ของเกษตรกร

๓. เป้าหมาย

เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ตำบลหนองกุ้ง หมู่ที่ ๑-๘ จำนวน ๒๐๐ คน พื้นที่ ๒,๐๐๐ ไร่

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

ปี ๒๕๖๗	หมู่ที่ ๑,๒	เกษตรกรจำนวน ๕๐ คน พื้นที่ ๕๐๐ ไร่
ปี ๒๕๖๘	หมู่ที่ ๓,๔	เกษตรกรจำนวน ๕๐ คน พื้นที่ ๕๐๐ ไร่
ปี ๒๕๖๙	หมู่ที่ ๕,๖	เกษตรกรจำนวน ๕๐ คน พื้นที่ ๕๐๐ ไร่
ปี ๒๕๗๐	หมู่ที่ ๗,๘	เกษตรกรจำนวน ๕๐ คน พื้นที่ ๕๐๐ ไร่

๕. พื้นที่ดำเนินการ

พื้นที่ดำเนินการตำบลหนองกุ้ง หมู่ที่ ๑-๘

๖. วิธีการดำเนินงาน

๑. ประชุมชี้แจง
๒. คัดเลือกพื้นที่/เกษตรกร
๓. จัดอบรมเกษตรกรตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร
๔. พื้นที่ดำเนินงานตามโครงการ
๕. จัดทำแปลงสาธิตเพิ่มผลผลิตข้าวคุณภาพดี
๖. ติดตามผลการดำเนินงาน
๗. ประเมินผล/รายงาน

๗. งบประมาณ

๗.๑ ค่าประกอบเลี้ยงอาหาร อาหารว่างและเครื่องดื่มเกษตรกรจำนวน ปีละ ๔ ครั้ง ๆ ละ ๕๐ คน ๆ ละ ๑๐๐ บาท รวม ๒๐,๐๐๐ บาท/ปี ดำเนินการ ๔ ปี เป็นเงิน ๘๐,๐๐๐

๗.๒ ค่าวัสดุถ่ายทอดปีละ ๒๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๘๐,๐๐๐ บาท

๗.๓ ค่าเมล็ดพันธุ์ข้าวหอมมะลิ ๑๐๕ จำนวน ๑๐,๐๐๐ กิโลกรัม ๆ ละ ๒๓ บาท เป็นเงิน ๒๓๐,๐๐๐ บาท

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๓๙๐,๐๐๐ บาท

๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๘.๑ เกษตรกรในพื้นที่เป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจเรื่องเทคโนโลยีการผลิตข้าวที่เหมาะสม

๘.๒ เกษตรกรสามารถนำเทคโนโลยีที่ได้รับไปปฏิบัติในไร่นาของตนเองทำให้เกิดผลดีต่อคุณภาพผลผลิตและสุขภาพร่างกายของเกษตรกรเอง

๘.๓ ต้นทุนการผลิตลดลง

๘.๔ เกษตรมีเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดีเพื่อกระจายพันธุ์ในท้องถิ่น

๙. ผู้รับผิดชอบโครงการ

๙.๑ ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลหนองกุง

๙.๒ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุง

โครงการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพข้าว

๑. หลักการและเหตุผล

เกษตรกรตำบลกลางหมื่น ทำนาเป็นอาชีพหลักมาตั้งแต่บรรพบุรุษ มีเนื้อที่ ๗,๑๒๓ ไร่ ได้ผลผลิตเฉลี่ยต่ำ โดยเฉพาะพื้นที่ปลูกข้าวส่วนใหญ่อยู่ในเขตน้ำฝน มีปัญหาดินขาดความอุดมสมบูรณ์ขาดแคลนน้ำและบางครั้งประสบปัญหาน้ำท่วม เกษตรกรผู้ปลูกข้าวมีความยากจน ไม่สามารถจัดหาปัจจัยการผลิตมาใช้ได้อย่างพอเพียง เนื่องจากปัจจัยการผลิตราคาแพง เป็นเหตุให้ผลตอบแทนต่ำ ขณะที่ต้นทุนการผลิตต่อหน่วยสูงปัญหาดังกล่าวจึงจำเป็นต้องมีการเร่งรัดพัฒนาการผลิตและเพิ่มขีดความสามารถในการผลิตข้าวแบบยั่งยืนต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเพิ่มความรู้แก่เกษตรกร
๒. เพื่อเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนการผลิต
๓. เพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรและกลุ่ม
๔. เพื่อสร้างชุมชนและกลุ่มให้มีความเข้มแข็งสามารถช่วยเหลือตัวเองได้ในอนาคต

๓. เป้าหมาย

กลุ่มศูนย์ข้าวชุมชนตำบลกลางหมื่น หมู่ที่ ๓,๖ จำนวน ๕๐ ราย รวมพื้นที่ ๕๐๐ ไร่

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

ปี ๒๕๖๖ หมู่ที่ ๕,๘,๙,๑๐ เกษตรกรจำนวน ๕๐ คน พื้นที่ ๕๐๐ ไร่

๕. พื้นที่ดำเนินการ

พื้นที่ดำเนินการตำบลกลางหมื่น หมู่ที่ ๓,๖

๖. วิธีการดำเนินงาน

- ๖.๑ ประชุมชี้แจง
- ๖.๒ คัดเลือกพื้นที่/เกษตรกร
- ๖.๓ จัดหาแหล่งงบประมาณสนับสนุน
- ๖.๔ บูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ๖.๕ อบรมเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ
- ๖.๖ ดำเนินงานตามโครงการ
- ๖.๗ ประเมินผล
- ๖.๘ รายงานผล

๗. งบประมาณ

-ค่าอาหาร

๗.๑ ค่าอาหารผู้เข้าอบรม ๕๐ คนๆ ละ ๕๐ บาท	เป็นเงิน	๒,๕๐๐	บาท
๗.๒ ค่าอาหารว่าง/เครื่องดื่ม ๕๐ คนๆ ละ ๒๕ บาท	เป็นเงิน	๑,๒๕๐	บาท
๗.๓ ค่าเครื่องเขียนแบบพิมพ์ ๕๐ คน ๆ ละ ๕๐ บาท	เป็นเงิน	๒,๕๐๐	บาท
๗.๔ ค่าวิทยากรชั่วโมงละ ๒๐๐ บาท ๑๒ ชั่วโมง	เป็นเงิน	๒,๔๐๐	บาท

-ค่าวัสดุสาริตการทำปุ๋ยชีวภาพ

-ปุ๋ยคอก ๓,๐๐๐ กก.ๆละ ๒ บาท	เป็นเงิน	๖,๐๐๐	บาท
-----------------------------	----------	-------	-----

-ค่าแกลบดิบ ๖๐๐ ปึกๆ ละ ๓ บาท	เป็นเงิน ๑,๘๐๐ บาท
-ค่ารำอ่อน ๓,๐๐๐ กก.ๆ ละ ๕ บาท	เป็นเงิน ๑๕,๐๐๐ บาท
-ค่าน้ำตาลทรายแดง ๓๐๐ กก.ๆ ละ ๑๕	เป็นเงิน ๔,๕๐๐ บาท
-ค่าจุลินทรีย์ ๑๒ ลิตร ๗๐ บาท	เป็นเงิน ๘๔๐ บาท

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๓๖,๗๔๐ บาท

๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ๘.๑ เกษตรกรได้รับความรู้ การปรับปรุงดินแบบยั่งยืน ๕๐ คน พื้นที่ ๕๐๐ ไร่
- ๘.๒ ลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มผลผลิต
- ๘.๓ กลุ่มและชุมชนสามารถพึ่งตนเองได้

๙. ผู้รับผิดชอบโครงการ

- ๙.๑ ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลกลางหมื่น
- ๙.๒ เทศบาลตำบลกลางหมื่น

โครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตข้าวตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร

๑. กิจกรรม

- ๑.๑ การถ่ายทอดเทคโนโลยี
- ๑.๒ การจัดทำแปลงเรียนรู้

๒. ผู้รับผิดชอบโครงการ

- ๒.๑ ผู้นำตำบลภูดิน หมู่ ๑๒
- ๒.๒ ผู้นำตำบลภูดินทุกหมู่
- ๒.๓ เกษตรกรผู้ร่วมโครงการ หมู่ ๑๒ ตำบลภูดิน

๓. หลักการและเหตุผล

ตำบลภูดินเป็นตำบลที่มีพื้นที่เหมาะสมกับการทำนา เนื่องจากมีปัจจัยการผลิตและแหล่งน้ำธรรมชาติที่เอื้อประโยชน์ต่อการปลูกข้าวตลอดจนเกษตรกรมีความชำนาญในการปลูกข้าว แต่การทำนาของเกษตรกรก็ประสบปัญหาเรื่อง โรคแมลง ศัตรูพืชระบาดทำให้ผลผลิตของเกษตรกรต่ำ คุณภาพข้าวไม่ดี มีข้าวปนส่งผลให้ราคาตกต่ำ นอกจากนั้นเกษตรกรยังประสบปัญหาปัจจัยการผลิตราคาแพง ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ ทำให้ต้นทุนการผลิตข้าวของเกษตรกรสูงตามไปด้วย

การถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร เป็นอีกแนวทางหนึ่งที่จะแก้ไขปัญหาการผลิตข้าวได้ครอบคลุมหลายประเด็น โดยให้เกษตรกรค้นหาวิธีการแก้ไขปัญหาด้วยตัวเอง นอกจากการแก้ไขปัญหาด้านการผลิตข้าวแล้วยังเป็นการปรับปรุงคุณภาพข้าวให้ตรงตามความต้องการของตลาด ทำให้เกษตรกรสามารถจำหน่ายข้าวได้ในราคาดีและเป็นการลดการใช้สารเคมีในการป้องกันกำจัดศัตรูข้าวและปัจจัยการผลิตอื่นๆ ที่ไม่จำเป็น รวมทั้งลดปัญหามลภาวะและสภาพแวดล้อม และรักษาสภาพความสมดุลทางธรรมชาติ ซึ่งเป็นแนวทางในการพัฒนาการเกษตรให้ยั่งยืนต่อไป

๔. วัตถุประสงค์

- ๔.๑ เพื่อให้เกษตรกรเกิดการเรียนรู้
- ๔.๒ เพื่อปรับปรุงคุณภาพของผลผลิตให้มีคุณภาพดีตรงตามความต้องการของตลาด
- ๔.๓ เพื่อเป็นการลดต้นทุนในการผลิต ลดการใช้สารเคมีและรักษาสภาพแวดล้อม

๕. เป้าหมาย เกษตรกรเป้าหมาย ๓๐ ราย จากหมู่ ๑๒ และหมู่อื่น ๆ ที่สนใจเข้าร่วม

๖. พื้นที่ดำเนินการ นารวม หมู่ ๑๒ บ้านเหล่าหลวงกลาง ตำบลภูดิน

๗. ระยะเวลา ระยะเวลาการทำนาทุกปี เดือนพฤษภาคม - เดือนพฤศจิกายน

๘. แผนการดำเนินงาน

- ๘.๑ ประชุมชี้แจงโครงการ คัดเลือกเกษตรกรเป้าหมาย

- ๘.๒ คัดเลือกคณะกรรมการโรงเรียนเกษตรกร
- ๘.๓ กำหนดระเบียบข้อบังคับ
- ๘.๔ จัดทำแปลงเรียนรู้ (ข้าวเหนียว กข.๖)
- ๘.๕ สนับสนุนปัจจัยการผลิต
- ๘.๖ ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตข้าวตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร
- ๘.๗ ติดตามประเมินผล
- ๘.๘ สรุปผล/รายงานผล

๙. วิธีการดำเนินงาน

- ๙.๑ จัดตั้งโรงเรียนเกษตรกรข้าว หมู่ ๑๒ บ้านเหล่าหลวงกลาง เกษตรกร จำนวน ๓๐ คน
- ๙.๒ ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตข้าวที่ถูกต้องและเหมาะสม (GAP) หมู่ ๑๒ เกษตรกร จำนวน ๓๐ คน
- ๙.๓ การบริหารโครงการ โดยคณะกรรมการโรงเรียนเกษตรกร

๑๐. งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ แผนการใช้เงิน

ขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากเทศบาลตำบลภูดิน

๑๐.๑ กิจกรรมถ่ายทอดเทคโนโลยี

๑๐.๑.๑ ค่าอาหารกลางวัน สำหรับเกษตรกร จำนวน ๓๐ คน ๆ ละ ๑๐๐ บาทต่อวัน จำนวน ๕ วัน เป็นเงิน ๑๕,๐๐๐ บาท

๑๐.๑.๒ ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม สำหรับเกษตรกร จำนวน ๓๐ คน ๆ ละ ๒๕ บาทต่อมื้อ วันละ ๒ มื้อ จำนวน ๕ วัน เป็นเงิน ๗,๕๐๐ บาท

๑๐.๑.๓ ค่าวิทยากร ชั่วโมงละ ๒๐๐ บาท วันละ ๓ ชั่วโมง จำนวน ๕ วัน เป็นเงิน ๓,๐๐๐ บาท

๑๐.๑.๔ ค่าเครื่องเขียนแบบพิมพ์เกษตรกร จำนวน ๓๐ คน ๆ ละ ๕๐ บาท เป็นเงิน ๑,๕๐๐ บาท

รวมเป็นเงิน ๒๗,๐๐๐ บาท

๑๐.๒ กิจกรรมจัดทำแปลงเรียนรู้

ค่าจัดทำแปลงเรียนรู้ นารวม หมู่ ๑๒ เป็นเงิน ๕,๐๐๐ บาท (พื้นที่ประมาณ ๕ ไร่ แบ่งเป็น ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ คือ ค่าเมล็ดพันธุ์ข้าว ค่าจ้างรถไถ และค่าวัสดุทำปุ๋ยหมักชีวภาพ)

รวมทั้ง ๒ กิจกรรม เกษตรกร ๓๐ คน เป็นเงินทั้งสิ้น ๓๒,๐๐๐ บาท

๑๑. ผลตอบแทนของโครงการ/กิจกรรม

๑๑.๑ ผลผลิตหรือผลตอบแทนโดยตรง (OUTPUT หรือ PRODUCT)

๑๑.๑.๑ เกษตรกรเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจเรื่องเทคโนโลยีการผลิตข้าวที่เหมาะสม

๑๑.๑.๒ เกษตรกรเป้าหมายสามารถนำเทคโนโลยีที่ได้รับไปปฏิบัติในไร่นาของตนเอง ทำให้เกิดผลดีต่อคุณภาพผลิตและสุขภาพร่างกายของเกษตรกรเอง

๑๑.๑.๓ ต้นทุนการผลิตลดลง จำนวน ๓๐ ครั้วเรือน

๑๑.๑.๔ ผลิตข้าวได้ ๕๐๐ กิโลกรัม/ไร่

๑๑.๒ ผลกระทบหรือผลตอบแทนโดยทางอ้อม (OUTCOMES หรือ EFFECTS)

๑๑.๒.๑ ลดต้นทุนการผลิตข้าวลง ราคาผลผลิตสูงขึ้น

๑๑.๒.๒ สมองความต้องการของตลาดในระยะยาว

๑๑.๒.๓ มีขีดความสามารถในการแข่งขันเพิ่มขึ้น จำนวน ๓๐ ครั้วเรือน

๑๑.๒.๔ เป็นการพัฒนาการเกษตรอินทรีย์ที่ยั่งยืนในพื้นที่ ๓๐๐ ไร่

โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง

๑. กิจกรรม ๑) ถ่ายทอดเทคโนโลยี

๒) จัดทำแปลงผลิตพันธุ์มันสำปะหลังพันธุ์ดี

๒. ผู้รับผิดชอบ ๑. ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลภูดิน

๒. เกษตรกรผู้ร่วมโครงการ หมู่ ๑ - ๑๔ ตำบลภูดิน

๓. หลักการและเหตุผล

ตำบลภูดิน มีพื้นที่ส่วนหนึ่งซึ่งเป็นที่ดินดอน เหมาะสมกับการปลูกมันสำปะหลัง ซึ่งที่ผ่านมา มีพื้นที่ปลูกประมาณ ๑๑,๐๐๐ ไร่ ในการปฏิบัติที่ผ่านมาเกษตรกรให้ความสนใจในการปลูกและดูแลรักษาไม่ถูกต้องและเหมาะสม ทำให้ผลผลิตที่ได้ค่อนข้างต่ำ ได้ผลกำไรไม่คุ้มค่ากับการลงทุน

โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง จึงเป็นแนวทางหนึ่งที่จะส่งเสริมให้เกษตรกรเรียนรู้และเข้าใจวิธีการปลูกมันสำปะหลังที่ถูกต้องและเหมาะสม เพื่อเพิ่มผลผลิตต่อไร่ให้สูงขึ้น เพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรและเกษตรกรมีท่อนพันธุ์ดีที่เพียงพอสำหรับฤดูกาลต่อไป

๔. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้เรื่องการปลูกมันสำปะหลังที่ถูกต้องและเหมาะสม
๒. เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น
๓. เพื่อให้เกษตรกรมีท่อนพันธุ์ดีเพียงพอ

๕. เป้าหมาย

๑. แปลงผลิตพันธุ์มันสำปะหลัง ๓ แปลง พื้นที่ ๓๐๐ ไร่
๒. เกษตรกรจัดทำแปลง จำนวน ๖๐ ราย
๓. แปลงกระจายพันธุ์ดี ๙ แปลง พื้นที่ ๙๐๐ ไร่
๔. เกษตรกรร่วมโครงการ จำนวน ๑๘๐ ราย

๖. พื้นที่ดำเนินการ

หมู่ที่ ๑ - ๑๔ ต. ภูดิน อ. เมืองกาฬสินธุ์ จ. กาฬสินธุ์

๗. ระยะเวลาดำเนินการ

๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ ถึง ๓๐ กันยายน ๒๕๖๘

ปี ๒๕๖๗ แปลงผลิตพันธุ์มันสำปะหลังพันธุ์ดี ๑ แปลง ๑๐๐ ไร่ เกษตรกร ๒๐ ราย

แปลงกระจายพันธุ์ดี ๓ แปลง ๓๐๐ ไร่ เกษตรกร ๖๐ ราย

ปี ๒๕๖๘ แปลงผลิตพันธุ์มันสำปะหลังพันธุ์ดี ๑ แปลง ๑๐๐ ไร่ เกษตรกร ๒๐ ราย

แปลงกระจายพันธุ์ดี ๓ แปลง ๓๐๐ ไร่ เกษตรกร ๖๐ ราย

ปี ๒๕๖๙ แปลงผลิตพันธุ์มันสำปะหลังพันธุ์ดี ๑ แปลง ๑๐๐ ไร่ เกษตรกร ๒๐ ราย

แปลงกระจายพันธุ์ดี ๓ แปลง ๓๐๐ ไร่ เกษตรกร ๖๐ ราย

รวมทั้งสิ้น - แปลงผลิตพันธุ์มันสำปะหลังพันธุ์ดี ๓ แปลง ๓๐๐ ไร่ เกษตรกร ๖๐ ราย

-แปลงกระจายพันธุ์ดี ๙ แปลง ๙๐๐ ไร่ เกษตรกร ๑๘๐ ราย

๘. แผนการดำเนินงาน

กิจกรรม	ระยะเวลา	ผู้ปฏิบัติ
ประชุมชี้แจงโครงการ/กระตุ้นให้เกิดแรงบันดาลใจ	ต.ค. – พ.ย.	ศูนย์บริการฯ
คัดเลือกหมู่บ้าน/เกษตรกร/ตั้งกรรมการ	ธ.ค. – ม.ค.	กรรมการบริหารศูนย์
ฝึกอบรมเกษตรกรตามโครงการ	ก.พ. – มี.ค.	ศูนย์บริการฯ
จัดหาท่อนพันธุ์ดี สนับสนุน	เม.ย – พ.ค.	อำเภอ/จังหวัด
ดำเนินการจัดทำแปลงผลิตพันธุ์	เม.ย. – พ.ค.	เกษตรกร
กระจายพันธุ์ดี	ต.ค. – พ.ย.	ศูนย์บริการ/เกษตรกร
จัดทำแปลงกระจายพันธุ์	เม.ย. – ก.ย.	เกษตรกร
ติดตามประเมินผล	ก.ย.	จังหวัด/อำเภอ
สรุปรายงานผลการดำเนินงาน	ก.ย.	ศูนย์บริการฯ

๙. วิธีการดำเนินงาน

๙.๑ รายละเอียดโครงการ

- คัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ ๓ กลุ่ม จำนวน ๖๐ ราย
- ฝึกอบรมเกษตรกร ๓ ครั้งๆ ละ ๒๐ ราย รวม ๖๐ ราย
- สนับสนุนท่อนพันธุ์ดี ๑๐๐๐ หลังพันธุ์ดี ไร่ละ ๔๐๐ ท่อน
- รวม ๑๒๐,๐๐๐ ท่อน
 - จัดทำแปลงผลิตพันธุ์ ๓ แปลง พื้นที่ ๓๐๐ ไร่
 - กระจายพันธุ์สู่เกษตรกร ๑๘๐ ราย พื้นที่ ๙๐๐ ไร่

๙.๒ การบริหารโครงการ

- คณะกรรมการบริหารศูนย์บริการฯ คัดเลือกหมู่บ้านและเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ, ดำเนินการในรูปกลุ่มเครือข่าย
- เกษตรกรถือหุ้น คนละ ๑๐๐ บาท
- ค่าปัจจัยการผลิตให้บริหารในรูปกองทุนหมุนเวียน
- จัดทำบัญชีฟาร์ม แสดงรายรับรายจ่ายที่ชัดเจน
- สรุปรายงานผล

๑๐. งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์/แผนการใช้เงิน

ขอรับการสนับสนุนงบประมาณจาก เทศบาลตำบลภูดิน กรมส่งเสริมการเกษตร

กิจกรรมถ่ายทอดเทคโนโลยี

ค่าใช้จ่ายในการจัดอบรม ๖,๓๐๐ บาท

- ค่าอาหารผู้เข้าอบรม ๖๐ คนๆ ละ ๕๐ บาท เป็นเงิน ๓,๐๐๐ บาท
 - ค่าอาหารว่างผู้เข้าอบรม ๖๐ คนๆ ละ ๒๕ บาท เป็นเงิน ๑,๕๐๐ บาท
 - ค่าวิทยากร ๓ ครั้งๆ ละ ๑ วันๆ ละ ๓ ชั่วโมงๆ ละ ๒๐๐ บาท เป็นเงิน ๑,๘๐๐ บาท
- รวมเป็นเงิน ๖,๓๐๐ บาท

กิจกรรมจัดทำแปลงผลิตพันธุ์มันสำปะหลังพันธุ์ดี

ค่าวัสดุโครงการ ๖๐๐,๐๐๐ บาท

- ท่อนพันธุ์มันสำปะหลัง ๓๐๐ ไร่ๆ ละ ๔๐๐ ท่อนๆ ละ ๕ บาท

รวมเป็นเงิน ๖๐๐,๐๐๐ บาท

รวมทั้ง ๒ กิจกรรม เกษตรกร ๖๐ คน เป็นเงินทั้งสิ้น ๖๐๖,๓๐๐ บาท

๑๑. ผลตอบแทนของโครงการ

ผลผลิตหรือผลตอบแทนโดยตรง(OUT PUT หรือ PRODUCT)

๑. เกษตรกรมีความรู้สามารถปลูกมันสำปะหลังได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

๒. ผลผลิตมันสำปะหลังเพิ่มเป็น ๓,๐๐๐ กก./ไร่

๓. เกษตรกรมีท่อนพันธุ์มันสำปะหลังพันธุ์ดีเพียงพอ

๔. เกษตรกรผู้ร่วมโครงการมีรายได้เพิ่มขึ้น ๕๐๐ บาท/ไร่

ผลกระทบหรือผลตอบแทนโดยทางอ้อม(OUT COMES หรือ EFFECTS)

๑. เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น ๕๐๐ บาท/ไร่

๒. เกษตรกรมีอาชีพและมั่งคั่ง

๓. ดินมีความอุดมสมบูรณ์เพิ่มขึ้น จำนวน ๙๐๐ ไร่

โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตยางพารา

๑. กิจกรรม การทำและใช้ปุ๋ยหมักชีวภาพ

๒. ผู้รับผิดชอบ

๑. ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลภูดิน

๒. เกษตรกรผู้ร่วมโครงการ หมู่ ๑ - ๑๔ ตำบลภูดิน

๓. หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันยางพาราเป็นพืชอีกทางเลือกหนึ่งของตำบลภูดิน ส่วนใหญ่ปลูกในพื้นที่ที่มีการปลูกพืชมาก่อน โครงสร้างดินเสียมาก่อนแล้วจะต้องมีการฟื้นฟูดินที่ปลูกยางพาราเพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุแก่ดินและเพิ่มผลผลิตยางพารา

๔. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ความรู้เรื่องการปรับปรุงดิน

๒. เพื่อเพิ่มผลผลิตยางพารา

๓. เพื่อเพิ่มรายได้แก่เกษตรกร

๔. เพื่อฟื้นฟูสภาพดินให้พร้อมในการผลิตยางพารา

๕. เป้าหมาย

-ดำเนินการในกลุ่มยางพาราตำบลภูดิน อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

-เกษตรกรร่วมโครงการ จำนวน ๙๐ ราย

-ผลิตปุ๋ยและนำไปใช้ พื้นที่ ๑๘๐ ไร่

๖. พื้นที่ดำเนินการ

หมู่ที่ ๑ - ๑๔ ต. ภูดิน อ. เมืองกาฬสินธุ์ จ. กาฬสินธุ์

๗. ระยะเวลาดำเนินงาน

ปี ๒๕๖๗ หมู่ที่ ๑ - ๑๔ ต. ภูดิน เกษตรกร จำนวน ๓๐ คน

ปี ๒๕๖๘ หมู่ที่ ๑ - ๑๔ ต. ภูดิน เกษตรกร จำนวน ๓๐ คน

ปี ๒๕๖๙ หมู่ที่ ๑ - ๑๔ ต. ภูดิน เกษตรกร จำนวน ๓๐ คน

๘. แผนการดำเนินงาน

จัดอบรมเกษตรกร เดือน กุมภาพันธ์ – มีนาคม ของทุกปี

๙. วิธีดำเนินการ

๙.๑ รายละเอียดโครงการ

อบรมเกษตรกร หมู่ที่ ๑ - ๑๔ ต. ภูดิน จำนวน ๓ จุด จำนวน ๙๐ คน

๙.๒ การบริหารโครงการ

- ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลภูดิน

๑๐. งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์/แผนการใช้เงิน

ขอรับการสนับสนุนงบประมาณจาก เทศบาลตำบลภูดิน กรมส่งเสริมการเกษตร

กิจกรรม การผลิตและใช้ปุ๋ยหมักชีวภาพ

๑. ค่าอาหารเกษตรกร ๙๐ คนๆละ ๕๐ บาท ๑ ครั้ง/ปี รวม ๓ ปี

เป็นเงิน ๔,๕๐๐ บาท

๒. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่มเกษตรกร ๙๐ คนๆละ ๒๕ บาท ๑ ครั้ง/ปี รวม ๓ ปี

ขอรับการสนับสนุนงบประมาณจาก เทศบาลตำบลภูดิน กรมส่งเสริมการเกษตร

กิจกรรม การผลิตและใช้ปุ๋ยหมักชีวภาพ

๓. ค่าอาหารเกษตรกร ๙๐ คนๆละ ๕๐ บาท ๑ ครั้ง/ปี รวม ๓ ปี
เป็นเงิน ๔,๕๐๐ บาท
 ๔. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่มเกษตรกร ๙๐ คนๆ ละ ๒๕ บาท ๑ ครั้ง/ปี รวม ๓ ปี
เป็นเงิน ๒,๒๕๐ บาท
 ๕. ค่าเครื่องเขียนแบบพิมพ์ ๙๐ คนๆ ละ ๕๐ บาท เป็นเงิน ๔,๕๐๐ บาท
 ๖. ค่าวิทยากรชั่วโมงละ ๒๐๐ บาท ครั้งละ ๖ ชั่วโมง ๑ ครั้ง/ปี/จุด รวม ๓ ปี
เป็นเงิน ๓,๖๐๐ บาท
- รวมเป็นเงิน ๑๔,๘๕๐ บาท

-ค่าวัสดุสาธิต

๑. ปุ๋ยคอก ๔,๐๐๐ กก.ๆละ ๓ บาท เป็นเงิน ๑๒,๐๐๐ บาท
 ๒. ค่าแกลบดิบ ๖๐๐ ปีบๆ ละ ๓ บาท เป็นเงิน ๑,๘๐๐ บาท
 ๓. ค่ารำอ่อน ๔,๐๐๐ กก.ๆ ละ ๕ บาท เป็นเงิน ๒๐,๐๐๐ บาท
 ๔. ค่าน้ำตาลทรายแดง ๒๐๐ กก.ๆ ละ ๑๕ บาท เป็นเงิน ๓,๐๐๐ บาท
 ๕. ค่าหัวเชื้อจุลินทรีย์ ๑๐ ลิตรๆ ละ ๗๐ บาท เป็นเงิน ๗๐๐ บาท
- รวมเป็นเงิน ๓๗,๕๐๐ บาท
- รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๕๒,๓๕๐ บาท

๑๑. ผลตอบแทนของโครงการ/กิจกรรม

๑๑.๑ ผลผลิตหรือผลตอบแทนโดยตรง (OUT PUT หรือ PRODUCT)

๑. เกษตรกรได้รับความรู้เรื่องการปรับปรุงบำรุงดิน ๙๐ ราย
๒. ทำให้ผลผลิตยางพาราเพิ่มขึ้น ๑๐ กก./ไร่
๓. เกษตรกรผู้ร่วมโครงการมีรายได้เพิ่มขึ้น

๑๑.๒ ผลกระทบหรือผลผลิตหรือผลตอบแทนโดยทางอ้อม(OUT COMES หรือ EFFECTS)

๑. เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น ๕๐๐ บาท/ไร่
๒. เกษตรกรมีอาชีพและมีงานทำ
๓. ดินมีความอุดมสมบูรณ์ พื้นที่ ๑๘๐ ไร่

หัวข้อ	รายละเอียด
ชื่อโครงการ	โครงการส่งเสริมการปลูกพืชผักปลอดภัยสารพิษเพื่อการค้า
หลักการและเหตุผล	แผนพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) ได้กำหนดยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙) มีกรอบแนวทางสำคัญ ในการขับเคลื่อนการพัฒนาภาคการเกษตร ภายใต้วิสัยทัศน์ “ภาคเกษตรก้าวไกลด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ตลาดนำการผลิต ชีวิตเกษตรกรมีคุณภาพ ทรัพยากรการเกษตรมีความสมดุลและยั่งยืน” ครอบคลุมการพัฒนาภาคการเกษตร ใน ๕ ด้าน ประกอบด้วย ๑) การสร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ๒) การเพิ่มประสิทธิภาพ การบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทาน ๓) การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันด้วยเทคโนโลยีและ นวัตกรรม ๔) การบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน และ ๕) การพัฒนา ระบบบริหารจัดการภาครัฐ ขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เพื่อให้การพัฒนาประเทศเดินไปสู่ ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ตามเจตนารมณ์ หนึ่งในมาตรการ ๕ ด้าน ที่ตำบลเชียงเครือนำมาใช้คือการเพิ่มประสิทธิภาพ การบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทาน โดยการผลิตอาหารปลอดภัยภายใต้โครงการผลิตพืชผักปลอดภัยสารพิษ GAP เพื่อการค้า
วัตถุประสงค์	๑. เพื่อพัฒนาสินค้าเกษตร(พืชผัก)ที่ปลอดภัยได้มาตรฐาน GAP ๒. เพื่อสร้างโอกาสทางการตลาดให้กับสินค้าเกษตร (พืชผัก) ที่ปลอดภัยและได้มาตรฐานสามารถแข่งได้ทั้งตลาดภายใน และต่างประเทศ
พื้นที่เป้าหมาย	จำนวน ๑๑ หมู่บ้าน เกษตรกร ๓๕ ราย พื้นที่ ๗๐ ไร่
ระยะเวลาดำเนินการ	ตุลาคม ๒๕๖๖ - กันยายน ๒๕๖๗

หัวข้อ	รายละเอียด
ผลผลิต Output / ผลลัพธ์ Outcome	ผลผลิต Output ๑.ผลผลิตพืชผักมีความปลอดภัยได้รับมาตรฐาน GAP ๒.มีผลผลิตพืชผักจำหน่ายตลอดปี ผลลัพธ์ Outcome ๑.เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น ๒.สามารถแข่งขันในตลาดได้
ตัวชี้วัดความสำเร็จ	ร้อยละ ๖๕ ของเกษตรกรร่วมโครงการ ได้รับรองมาตรฐาน GAP
งบประมาณ	จำนวน ๑๑๒,๘๗๕ บาท ใช้จ่ายดังนี้ ปัจจัยการผลิต ๑. ค่าเมล็ดพันธุ์ผัก จำนวน ๑๗,๕๐๐ กก. ๒. ปุ๋ยอินทรีย์ จำนวน ๗,๐๐๐ กก. ๑.๕ บาท เป็นเงิน ๑๐,๕๐๐ บาท ๓.กากน้ำตาล จำนวน ๑๗๕ ลิตร ๑.๕ บาท เป็นเงิน ๒,๖๒๕ บาท ๓.ถังน้ำพลาสติก พร้อมฝาปิด ขนาดบรรจุไม่น้อยกว่า ๑๑๐ ลิตร จำนวน ๗๐ใบ ๑.๕ บาท ๑๐๕ บาท ๔.ตาข่ายพลาสติกกรองแสง ไม่ต่ำกว่า ๕๐% -ขนาด ๒*๑๐ เมตร จำนวน ๓๕ ม้วน ๑.๕ บาท เป็นเงิน ๕,๒๕๐ บาท รวมเงิน ๓๖,๙๒๕ บาท ค่าวัสดุฝึกอบรม อบรมเกษตรกรตามกระบวนการผลิตพืชผัก GAP ๒ ครั้ง ค่าใช้จ่ายดังนี้ ๑. ค่าอาหารกลางวัน สำหรับเกษตรกร จำนวน ๓๕ ราย ๑.๕ บาท มื้อๆ ๑๐๐ บาท เป็นเงิน ๓,๕๐๐ บาท ๒.ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่มสำหรับเกษตรกร จำนวน ๓๕ ราย ๑.๕ บาท ๑๕ บาท เป็นเงิน ๕,๒๕๐ บาท ค่าวัสดุฝึกอบรมเกษตรกร จำนวน ๓๕ ราย ๑.๕ บาท เป็นเงิน ๕,๒๕๐ บาท รวมเงิน ๑๔,๐๐๐ บาท รวมงบประมาณทั้งสิ้น ๑๑๒,๘๗๕ บาท
ผู้รับผิดชอบโครงการ	กลุ่มผู้ปลูกพืชผักปลอดภัยสารพิษ ตำบลเชียงเครือ
แผนปฏิบัติงาน	ประชุมชี้แจงโครงการ ฯ ดำเนินการจัดอบรม ดำเนินกิจกรรม ติดตามประเมินผล สรุปผลการดำเนินงาน

โครงการผลิตผักปลอดสารพิษ

๑. หลักการและเหตุผล

จากการประกอบอาชีพปัจจุบันเกษตรกรได้มีการใช้สารเคมีในการเกษตรมากเกินไปจนทำให้สารพิษตกค้างในผลผลิตทางการเกษตรมากขึ้น ทำให้ผู้ผลิตและผู้บริโภคไม่มีความปลอดภัยเกษตรกรไม่มีความรู้เกี่ยวกับการผลิตการใช้สารชีวภาพและการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ซึ่งสิ่งเหล่านี้มีผลทำให้เกษตรกรเกิดความเจ็บป่วยเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ จนเป็นปัญหาสำคัญของทางรัฐบาลจึงควรช่วยกันรณรงค์แก้ไขปัญหาล้างเหล่านี้

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้เกษตรกรผลิตผักปลอดสารพิษ
๒. เพื่อให้เกษตรกรผลิตปุ๋ยหมักชีวภาพใช้เอง
๓. เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้เกี่ยวกับอันตรายจากสารเคมี
๔. เพื่อให้เกษตรกรผลิตสารไล่แมลงจากสมุนไพร

๓. เป้าหมาย

กลุ่มเกษตรกรที่ปลูกผักปลอดสารตำบลบึงวิชัย หมู่ที่ ๑-๘ เกษตรกรจำนวน ๙๐ คน

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

ปี ๒๕๖๖	หมู่ที่ ๑,๒,๓	เกษตรกรจำนวน ๓๐ คน
ปี ๒๕๖๗	หมู่ที่ ๔,๕	เกษตรกรจำนวน ๓๐ คน
ปี ๒๕๖๘	หมู่ที่ ๖,๘	เกษตรกรจำนวน ๓๐ คน

๕. พื้นที่ดำเนินการ

พื้นที่ดำเนินการตำบลบึงวิชัย หมู่ที่ ๑-๘

๖. วิธีการดำเนินงาน

- ๖.๑ ประชุมชี้แจง
- ๖.๒ คัดเลือกพื้นที่/เกษตรกร
- ๖.๓ จัดหาแหล่งงบประมาณสนับสนุน
- ๖.๔ บูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ๖.๕ อบรมเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ
- ๖.๖ ดำเนินงานตามโครงการ
- ๖.๗ ประเมินผล
- ๖.๘ รายงานผล

๗. งบประมาณ

- ๗.๑ ค่าอาหารประกอบเลี้ยง ๓ รุ่นๆ ละ ๓๐ คนๆ ละ ๕๐ บาท รวมเป็นเงิน ๑,๕๐๐ บาท/ปี ๓ ปี เป็นเงิน ๔,๕๐๐ บาท
- ๗.๒ ค่าวัสดุอุปกรณ์ถ่ายทอดความรู้ ๓ รุ่นๆ ละ ๑,๕๐๐ บาท/ปี ๓ ปี รวมเป็นเงิน ๔,๕๐๐ บาท
- ๗.๓ ค่าวัสดุจัดทำแปลงสาธิต ๓ แปลงๆ ละ ๕,๐๐๐ บาท/ปี ดำเนินการ ๓ ปี รวมเป็นเงิน ๑๕,๐๐๐ บาท

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๒๔,๐๐๐ บาท

๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ๘.๑ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการสามารถลดการใช้สารเคมีได้ ๑๐๐%
- ๘.๒ ลดต้นทุนการผลิต
- ๘.๓ ผู้ผลิตและผู้บริโภคปลอดภัยจากสารพิษ
- ๘.๔ เกษตรกรสามารถผลิตปุ๋ยหมักชีวภาพและสารไล่แมลงจากพืชสมุนไพรใช้เองได้ ๑๐๐ %

๙. ผู้รับผิดชอบโครงการ

- ๙.๑ ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลบึงวิชัย
- ๙.๒ เทศบาลตำบลบึงวิชัย

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการคัดเลือกเกษตรกรต้นแบบในการทำไร่นาสวนผสม
๒. หลักการและเหตุผล	พื้นที่ของตำบลกาฬสินธุ์อยู่ในชุมชนเมือง ทำให้มีพื้นที่ในการทำเกษตรน้อย ถ้าสามารถใช้พื้นที่ที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดได้ และมีการปลูกพืชชนิดอื่นหมุนเวียนด้วยนอกจากการทำนาเพียงอย่างเดียว ก็จะทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น และเป็นการปรับปรุงบำรุงดินด้วย
๓. วัตถุประสงค์	๓.๑ เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจการทำไร่นาสวนผสม ๓.๒ เพื่อให้เกษตรกรสามารถใช้พื้นที่ที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด ๓.๓ เพื่อให้มีเกษตรกรที่ทำไร่นาสวนผสมต้นแบบ
๔. พื้นที่เป้าหมาย/กลุ่มเป้าหมาย	พื้นที่นาของตำบลกาฬสินธุ์
๕. ระยะเวลาดำเนินการ	๔ ปี
๖. กิจกรรม/วิธีดำเนินการ	๖.๑ จัดอบรมเรื่องการทำไร่นาสวนผสมให้กับเกษตรกรที่ทำนาในพื้นที่ ๖.๒ คัดเลือกเกษตรกรที่สนใจทำไร่นาสวนผสม ๖.๓ สนับสนุนวัสดุการเกษตรให้แก่เกษตรกรผู้ทำไร่นาสวนผสม
๗. ผลสำเร็จ (Output/Outcome)	<u>ผลผลิต</u> ๗.๑ เกษตรกรในพื้นที่มีความรู้เรื่องการทำไร่นาสวนผสม ๗.๒ เกษตรกรในพื้นที่มีแปลงไร่นาสวนผสมต้นแบบ <u>ผลลัพธ์</u> ๗.๒ เกษตรกรในพื้นที่ได้ใช้พื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ๗.๓ เกษตรกรในพื้นที่มีรายได้เพิ่มขึ้น
๘. ตัวชี้วัดความสำเร็จ	๘.๑ มีแปลงไร่นาสวนผสมต้นแบบอย่างน้อย ๑ แปลง ๘.๒ เกษตรกรมีความสนใจทำไร่นาสวนผสมมากขึ้น ๘.๓ เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น
๙. งบประมาณ	๙.๑ ค่าใช้จ่ายในการอบรมเกษตรกร ๙.๒ ค่าวัสดุการเกษตร
๑๐. ผู้รับผิดชอบโครงการ	๑๐.๑ นักวิชาการประจำตำบลกาฬสินธุ์ ๑๐.๒ ผู้นำชุมชนที่มีเกษตรกรทำนา ๑๐.๓ สำนักงานเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์

โครงการหมู่บ้านตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๑. ผู้รับผิดชอบ ๑. ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลภูดิน
๒. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)

๒. หลักการและเหตุผล

การประกอบอาชีพของเกษตรกรในตำบลภูดิน อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ส่วนใหญ่มีรายได้ต่ำ เนื่องจากการทำกิจกรรมการเกษตรเพียงอย่างเดียวทำให้ประสบปัญหาหาราคาผลผลิตตกต่ำ และไม่มีฐานรองรับในการประสบภาวะการขาดทุนจากพืชชนิดเดียวหรือสองชนิดในปีนั้น เนื่องจากการประกอบอาชีพเกษตรกรรมที่ขาดความหลากหลายในการดำเนินกิจกรรมที่จะตอบสนองความต้องการในด้านอุปโภค – บริโภคของครอบครัวในแต่ละวันสำหรับเกษตรกรที่จัดทำไร่นาสวนผสมตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยสายใยรักแห่งครอบครัวต้นแบบ ที่มีความหลากหลายด้านชีวภาพ จะประสบผลสำเร็จและสามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ ดังนั้น เพื่อให้เกษตรกรได้มีความรู้และเข้าใจการทำไร่นาสวนผสมเพื่อแก้ไขปัญหาและความต้องการของเกษตรกร ในโครงการแหล่งน้ำขนาดเล็กอยู่แล้วเพียงแต่เพิ่มเติมความรู้ด้านวิชาการการจัดทำไร่นา และจัดหาปัจจัยการผลิตเพิ่มเติมบางส่วน

๓. วัตถุประสงค์

- ๓.๑ เพื่อให้เกษตรกรได้มีความรู้ ความเข้าใจในการทำการเกษตรแบบผสมผสาน มีการปลูกพืชหลายชนิด
๓.๒ เพื่อให้เกษตรกรลดความเสี่ยงในการปลูกพืช
๓.๓ เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้ในครอบครัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

๔. เป้าหมาย

กลุ่มเกษตรกรสายใยรักแห่งครอบครัว จำนวน ๔๐ ราย พื้นที่ ๒๗๐ ไร่ ตำบลภูดิน อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

๕. พื้นที่ดำเนินการ

- ดำเนินการในพื้นที่ จำนวน ๓ หมู่บ้าน เกษตรกร จำนวน ๔๐ ครัวเรือน

๖. ระยะเวลาดำเนินการ

- ปี ๒๕๖๖ จำนวน ๑ หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ ๘ เกษตรกร จำนวน ๓๐ ครัวเรือน
- ปี ๒๕๖๗ จำนวน ๑ หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ ๑๐ เกษตรกร จำนวน ๓๐ ครัวเรือน
- ปี ๒๕๖๘ จำนวน ๑ หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ ๑๒ เกษตรกร จำนวน ๓๐ ครัวเรือน

๗. แผนการดำเนินงาน

- จัดอบรมเกษตรกร ช่วงเดือน มีนาคม - เมษายน ของทุกปี
- ศึกษาดูงาน ช่วงเดือน พฤษภาคม ของทุกปี

๘. วิธีดำเนินงาน

๘.๑ รายละเอียดโครงการ

๑. ค่าอาหารสำหรับเกษตรกรผู้เข้าอบรม ๓๐ คนๆ ละ ๕๐ บาท	เป็นเงิน ๑,๕๐๐ บาท
๒. ค่าอาหารว่าง/เครื่องดื่ม ๓๐ คนๆ ละ ๒๕ บาท	เป็นเงิน ๗๕๐ บาท
๓. ค่าเครื่องเขียนแบบพิมพ์ ๓๐ คนๆ ละ ๕๐ บาท	เป็นเงิน ๑,๕๐๐ บาท
๔. ค่าวิทยากร ชั่วโมงละ ๒๐๐ บาท ๒๔ ชั่วโมง	เป็นเงิน ๗๕๐ บาท
๕. ค่าวัสดุอุปกรณ์การฝึกอบรม ๓๐ คนๆ ละ ๕๐ บาท	เป็นเงิน ๑,๕๐๐ บาท

๖. ค่าปัจจัยการผลิต/การแปรรูป/ผลผลิต/การบรรจุภัณฑ์ เป็นเงิน ๕๔,๐๐๐ บาท
รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๖๐,๐๐๐ บาท

๘.๒ การบริหารโครงการ

- ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลภูดิน

๙. งบประมาณ

- รวมทั้งสิ้น ๓ ปี ๑๘๐,๐๐๐ บาท จากเทศบาลตำบลภูดิน , กรมส่งเสริมการเกษตร, กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, กรมพัฒนาที่ดิน

๑๐. ผลตอบแทนของโครงการ/กิจกรรม

- ๑๐.๑ เกษตรกร ๙๐ ครัวเรือน ได้รับความรู้ด้านการบริหารจัดการไร่นาสวนผสม
- ๑๐.๒ เกษตรกร มีงานทำตลอดปี มีอาหารบริโภค และมีรายได้เพิ่มในครอบครัวอย่างต่อเนื่อง และยั่งยืน
- ๑๐.๓ เกษตรกร มีรายได้เพิ่มขึ้นครัวเรือนละประมาณ ๓,๕๐๐ บาท/ปี

หัวข้อ	รายละเอียด
ชื่อโครงการ	โครงการส่งเสริมและขยายผลเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน
หลักการและเหตุผล	หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแนวทางการดำเนินชีวิตและวิถีปฏิบัติที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชฯ ทรงมีพระดำรัสชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรมานานกว่า ๓๕ ปี โดยให้ยึดหลักความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมไปถึงต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวดีพอสมควรต่อผลกระทบใด ๆ อันอาจเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอก ทั้งนี้ต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ ความระมัดระวัง และสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อให้เกิดความสมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวางทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอก เพื่อขยายผลแนวความคิดสู่ภาคปฏิบัติในครัวเรือนได้อย่างกว้างขวางและเกษตรกรสามารถนำไปปรับใช้ได้จริงอย่างเป็นรูปธรรม จึงควรส่งเสริมและขยายผลเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนให้ครอบคลุมทั้ง ๑๑ หมู่บ้านในตำบลเชียงเครือ เพื่อให้เกษตรกรได้ใช้เป็นหลักยึดถือในการดำเนินชีวิตต่อไป
วัตถุประสงค์	๑. เพื่อส่งเสริมให้น้อมนำแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน ๒. เพื่อส่งเสริมให้ครอบครัวชุมชนพึ่งตนเอง ๓. เพื่อส่งเสริมให้ชุมชนเข้มแข็ง
พื้นที่เป้าหมาย/กลุ่มเป้าหมาย	ครัวเรือนเกษตรกร จำนวน ๑๑๐ คน จาก ๑๑หมู่บ้านๆละ ๓๐ คน
ระยะเวลาดำเนินการ	ตุลาคม ๒๕๖๖ - กันยายน ๒๕๖๗
ผลผลิต Output / ผลลัพธ์ Outcome	ผลผลิต Output ๑. เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ๒. ครอบครัวมีการเพิ่มรายได้ลดรายจ่าย ผลลัพธ์ Outcome ๑. ผู้เข้าร่วมโครงการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและพัฒนาชุมชนที่ตนอาศัยมีความเข้มแข็ง
ตัวชี้วัดความสำเร็จ	ครัวเรือนเกษตรกรที่ร่วมโครงการ ร้อยละ ๗๕ มีการปลูกพืชผักสวนครัวเพื่อบริโภคเองในครัวเรือน
งบประมาณ (ต่อ)	จำนวน ๗๑,๐๐๐ บาท ใช้จ่ายดังนี้ ค่าใช้จ่ายในการอบรมเกษตรกร ๑. ค่าอาหารกลางวันอบรมเกษตรกร จำนวน ๑๑๐ คนๆละ ๑ มื้อๆละ ๑๐๐ บาท เป็นเงิน ๑๑,๐๐๐ บาท

หัวข้อ	รายละเอียด
	๒.ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่มเกษตรกร จำนวน ๑๑๐ คนๆละ ๒ มื้อๆละ ๒๕ บาท เป็นเงิน ๕,๕๐๐ บาท ๓.ค่าวัสดุฝึกอบรมเกษตรกร จำนวน ๑๑๐ คนๆละ ๕๐บาท เป็นเงิน ๕,๕๐๐ บาท รวมเงิน ๒๒,๐๐๐ บาท ค่าจัดซื้อปัจจัยการผลิต ๑.เมล็ดพันธุ์พืชผัก จำนวน ๒๐,๐๐๐ บาท ๒.กากน้ำตาล จำนวน ๒๐๐ ลิตรๆละ ๒๐ บาท เป็นเงิน ๔,๐๐๐ บาท ๓.ถังน้ำพลาสติก พร้อมฝาปิด ขนาดบรรจุไม่น้อยกว่า ๑๑๐ ลิตร จำนวน ๑๐๐ใบๆละ ๒๕๐ บาท ๒๕,๐๐๐ บาท รวมเงิน ๔๙,๐๐๐ บาท รวม งบประมาณทั้งสิ้น ๗๑,๐๐๐ บาท
ผู้รับผิดชอบ	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี บ้านแกเปะ หมู่ที่ ๗ ต.เชียงเครือ
แผนปฏิบัติงาน	ประชุมชี้แจงโครงการ/ รับสมัครเกษตรกรร่วมโครงการ จัดอบรมเกษตรกร /จัดซื้อปัจจัยการผลิต ดำเนินกิจกรรมตามโครงการ

โครงการฝึกอบรมและศึกษาดูงานเกษตรกรทฤษฎีใหม่ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๑. หลักการและเหตุผล

การผลิตของเกษตรกรในปัจจุบันที่ผ่านมาเป็นการผลิตกิจกรรมในเชิงเดี่ยว และพึ่งพากิจกรรมการเกษตรเพียงไม่กี่ชนิด โดยมุ่งหวังผลตอบแทนด้านเศรษฐกิจเป็นหลัก ดังนั้นเกษตรกรรายย่อยจึงต้องเร่งรัดการเพิ่มผลผลิตต่อหน่วยเพิ่มขึ้น ใช้เทคโนโลยีและพึ่งพาปัจจัยการผลิตจากภายในไร่นาเป็นหลัก ทำให้มีต้นทุนการผลิตสูงขึ้นและเกษตรกรได้รับผลตอบแทนไม่คุ้มค่ากับการลงทุน ทำให้เกษตรกรมีรายได้ต่ำไม่เพียงพอต่อการดำรงชีพ ดังนั้นจึงต้องมีการส่งเสริมให้เกษตรกรรู้จักผลิตพืชอาหารเพื่อไว้บริโภคในครัวเรือนเพื่อเป็นการลดค่าใช้จ่ายลงและยังเป็นการช่วยให้เกษตรกรมีอาหารบริโภคในครัวเรือนของเกษตรกรเองและยังเป็นการส่งเสริมให้เกษตรกรรู้จักทำการเกษตรแบบเกื้อกูลกันและยังเป็นการลดค่าใช้จ่ายอีกทางหนึ่ง

๒. วัตถุประสงค์

- ๑) เกษตรกรเข้าใจปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และนำไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตได้
- ๒) เพื่อให้เกษตรกรมีอาหารไว้บริโภคในครัวเรือน
- ๓) เพื่อลดรายจ่ายในครัวเรือน
- ๔) เพื่อเพิ่มรายได้ในครัวเรือน

๓. บุคคลเป้าหมาย

เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ ๒๐ ครัวเรือน (คัดเลือกจากเกษตรกร ๑๘ หมู่บ้าน)

๔. งบประมาณ - ขอรับการสนับสนุนงบประมาณจาก ทต.ห้วยโพธิ์. / อบจ.

- สำนักงานเกษตรอำเภอสมทบ ๕,๐๐๐ บาท

๑) ค่าใช้จ่ายฝึกอบรมและศึกษาดูงาน

๑. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการใช้และตกแต่งสถานที่ฝึกอบรมงบอำนวยการฯ

เป็นเงิน ๔,๐๐๐ บาท

๒. ค่าอาหารสำหรับเกษตรกร จำนวน ๒๐ คนๆ ละ ๒ มื้อ ๆ ละ ๗๐ บาท เป็นเงิน ๒,๘๐๐ บาท

๓. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่มสำหรับเกษตรกร จำนวน ๒๐ คนๆ ละ ๔ มื้อ ๆ ละ ๒๐ บาท

เป็นเงิน ๑,๖๐๐ บาท

๔. ค่าวัสดุเครื่องเขียนและอุปกรณ์ จำนวน ๒๐ ชุด ๆ ละ ๒๐๐ บาท

เป็นเงิน ๔,๐๐๐ บาท

๕. ค่าสมนาคุณวิทยากร จำนวน ๔ คน ๆ ละ ๕๐๐ บาท เป็นเงิน ๒,๐๐๐ บาท

๖. ค่ายานพาหนะไปศึกษาดูงาน เป็นเงิน ๔,๐๐๐ บาท

รวม ๖ รายการ เป็นเงิน ๑๗,๔๐๐ บาท

๒) ค่าสนับสนุนปัจจัยการผลิต

- ๑.) ค่าพันธุ์ไม้ผลไม่ยืนต้น

๑. พันธุ์ลำไยอีดอ ๒๐๐ ต้น ๆ ละ ๕๐ บาท เป็นเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท

๒. พันธุ์มะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง ๒๐๐ ต้น ๆ ละ ๕๐ บาท เป็นเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท

๓. พันธุ์ไผ่เลี้ยงหวาน ๒๐๐ ต้น ๆ ละ ๕๐ บาท เป็นเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท

๔. หน่อพันธุ์กล้วยน้ำว้า ๒๐๐ หน่อ ๆ ละ ๑๐ บาท เป็นเงิน ๒,๐๐๐ บาท

๕. ต้นกล้ามะละกอแขกดำ ๑๐๐ ต้น ๆ ละ ๑๐ บาท เป็นเงิน ๑,๐๐๐ บาท

๖. ต้นกล้ามะละกอแขกนวล ๑๐๐ ต้น ๆ ละ ๑๐ บาท เป็นเงิน ๑,๐๐๐ บาท

๗. ต้นกล้ามะรุ้ม ๒๐๐ ต้น ๆ ละ ๑๐ บาท เป็นเงิน ๒,๐๐๐ บาท
๘. เมล็ดพันธุ์ผัก ๕ ชนิด ๑๐๐ กระป๋อง ๆ ละ ๒๕ บาท เป็นเงิน ๒,๕๐๐ บาท
๙. ปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพ ๔๐ กระสอบ ๆ ละ ๔๐๐ บาท เป็นเงิน ๑๖,๐๐๐ บาท

รวม ๙ รายการ เป็นเงิน ๕๔,๕๐๐ บาท

๒.) ค่าพันธุ์สัตว์และปัจจัยการผลิต

๑. พันธุ์ไก่พื้นเมืองอายุ ๒ สัปดาห์ ๔๐๐ ตัว ๆ ละ ๒๐ บาท เป็นเงิน ๘,๐๐๐ บาท
๒. อาหารไก่ ๔๐ กระสอบ ๆ ละ ๖๐๐ บาท เป็นเงิน ๑๒,๐๐๐ บาท
๓. พันธุ์ปลาอุกบึกอูย ขนาด ๓ เซนติเมตร ๔,๐๐๐ ตัว ๆ ละ ๒ บาท

เป็นเงิน ๘,๐๐๐ บาท

๔. อาหารปลาอุก ๒๐ กระสอบ ๆ ละ ๖๐๐ บาท เป็นเงิน ๑๒,๐๐๐ บาท

รวม ๔ รายการ เป็นเงิน ๓๒,๐๐๐ บาท

รวมงบประมาณทั้งสิ้น ๑๐๘,๕๐๐ บาท

๕. ผู้ดำเนินการ

- ๑) คณะกรรมการศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลห้วยโพธิ์
- ๒) ทต.ห้วยโพธิ์
- ๓) สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองกาฬสินธุ์

๖. วิธีการดำเนินงาน

- ๑) ประชุมคณะทำงาน
- ๒) คัดเลือกเกษตรกรที่มีความสนใจ ตั้งใจ และมีที่ดินเพื่อการเกษตรเป็นของตนเอง
- ๓) อบรมเกษตรกร/ศึกษาดูงานจากเกษตรกรต้นแบบที่ประสบความสำเร็จ
- ๔) สนับสนุนปัจจัยการผลิต
 - สนับสนุนเมล็ดพันธุ์ผัก พร้อมปุ๋ยอินทรีย์
 - สนับสนุนต้นพันธุ์ไม้ผลไม้ยืนต้น ๖ ชนิด ๆ ละ ๑๐ ต้น
 - สนับสนุนพันธุ์ไก่พื้นเมืองอายุ ๒ สัปดาห์ รายละ ๒๐ ตัว อาหารไก่ ๒ กระสอบ
 - สนับสนุนพันธุ์ปลาอุกบึกอูย ขนาด ๓ เซนติเมตร รายละ ๒๐๐ ตัว อาหารปลาอุก ๑ กระสอบ

๗. ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม ๒๕๖๖ – กันยายน ๒๕๖๗

ขั้นตอนการดำเนินงาน

ที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	มค	กพ	มีค	เม ย	พค	มิย	กค	สค	กย	ตค	พย	ธค
๑	- ประชุมคณะทำงาน	↔											
๒	- คัดเลือกเกษตรกร	↔	↔										
๓	- อบรม/ศึกษาดูงาน										↔		
๔	- สนับสนุนปัจจัย การผลิต										↔	↔	
๕	- ดำเนินการ					←							→
๖	- ติดตาม/ประเมินผล												

๘. สถานที่ดำเนินการ

- ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลห้วยโพธิ์
 - แปลงนาเกษตรกรที่คัดเลือก จำนวน ๒๐ ราย

๙. ผู้รับผิดชอบโครงการ

- ๑) คณะกรรมการศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลห้วยโพธิ์
- ๒) ทต.ห้วยโพธิ์
- ๓) สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองกาฬสินธุ์

๑๐. ที่ปรึกษาโครงการ

- ๑) นายกทต.ห้วยโพธิ์
- ๒) เกษตรอำเภอเมืองกาฬสินธุ์

๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- เกษตรกรเข้าใจปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และนำไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตได้
- เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๒๐ ครัวเรือน จะมีอาหารบริโภคตลอดปี
- เป็นการลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน เกษตรกรรู้จักการใช้พื้นที่และทรัพยากรที่มีให้เกิดประโยชน์สูงสุด

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเป็รื่องรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer)
๒. หลักการและเหตุผล	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงได้มีนโยบายปฏิรูปการเกษตรของประเทศไทย (ปี ๒๕๕๖ – ๒๕๖๑) เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ประเทศ โดยกำหนดโครงการที่เป็น Flagship Project จำนวน ๘ โครงการ เป็นต้นมา ดังนั้น เพื่อดำเนินการตามยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งโครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเป็รื่อง เป็น ๑ ใน ๘ โครงการสำคัญ ที่จะต้องดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ในด้านการพัฒนา ทั้งประโยชน์ในการบริหารจัดการด้านการเกษตรและประโยชน์เพื่อเกษตรกร ที่จะได้รับการพัฒนาที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการ ซึ่งจะส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น และมีคุณภาพชีวิตที่ดีต่อไป ซึ่งกรมส่งเสริมการเกษตรได้ดำเนินการตามนโยบายมาอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เพื่อให้เกษตรกรทุกคนได้รับการพัฒนาเป็นเกษตรกรที่มีความพร้อมรับกับสถานการณ์ด้านการเกษตรที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีความเชี่ยวชาญในการประกอบอาชีพการเกษตร จึงได้กำหนดคุณสมบัติของเกษตรกรปราดเป็รื่องรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer) หมายถึง บุคคลรุ่นใหม่ที่มีความภาคภูมิใจในความเป็นเกษตรกร มีความรอบรู้ในระบบการผลิตด้านการเกษตรแต่ละสาขา มีความสามารถในการวิเคราะห์เชื่อมโยงและการบริหารจัดการการผลิต และการตลาด ตลอดจนมีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม โดยใช้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจ คำนึงถึงคุณภาพและความปลอดภัยของผู้บริโภค สังคมและสิ่งแวดล้อม และถือเป็นเป้าหมายในการพัฒนาเกษตรกร สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดเมืองกาฬสินธุ์จึงได้จัดทำโครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเป็รื่องรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer) เพื่อส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรในพื้นที่ยกระดับเป็น Young Smart Farmer คือ มีความพร้อม มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการประกอบอาชีพด้านการเกษตร ให้มีความสำคัญในการใช้องค์ความรู้และข้อมูลประกอบการตัดสินใจ การนำเทคโนโลยี ภูมิปัญญา และวิธีการปฏิบัติที่ดีมาใช้หรือพัฒนา โดยตระหนักถึงคุณภาพมาตรฐานและปริมาณความต้องการของตลาด มีความปลอดภัยต่อผู้บริโภค สามารถปรับตัวรองรับการเปลี่ยนแปลงได้ ตลอดจนสามารถเป็น Smart Farmer ต้นแบบ และเกิดเครือข่ายที่เข้มแข็ง ที่สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้และช่วยพัฒนาเกษตรกรรายอื่นๆ ต่อไป
๓. วัตถุประสงค์	๓.๑ เพื่อพัฒนาและส่งเสริมอาชีพการเกษตรให้แก่เกษตรกรและประชาชนทั่วไป เพื่อส่งเสริมการรวมกลุ่มให้เกิดความเข้มแข็ง ๓.๒ เพื่อพัฒนาให้ศพก. และ ศพก.เครือข่าย สามารถตอบสนองต่อความต้องการของเกษตรกรและพื้นที่ได้อย่างเหมาะสม
๔. พื้นที่เป้าหมาย	เกษตรกรจำนวน ๑๐ หมู่บ้านๆ ละ ๑ คน ตำบลโพหนอง อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

หัวข้อ	รายละเอียด
๕. ผลผลิต/ผลลัพธ์	<u>ผลผลิต</u> ๕.๑ เกษตรกรผู้นำสามารถยกระดับเป็นเกษตรกรปราดเปื่องรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer) มีศักยภาพทั้งทางด้านการผลิต การแปรรูป และการตลาด <u>ผลลัพธ์</u> ๕.๒ เกิดเครือข่าย Young Smart Farmer ต้นแบบระดับตำบล เป็นต้นแบบการเรียนรู้ที่เข้มแข็งให้แก่เพื่อนเกษตรกร
๖. ตัวชี้วัดความสำเร็จ	๖.๑ เกษตรกรผู้นำสามารถยกระดับเป็นเกษตรกรปราดเปื่องรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer) เพิ่มขึ้น

ชื่อโครงการ โครงการส่งเสริมการบริหารจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

๑. หลักการและเหตุผล

เกษตรกรตำบลลำคลอง มีการรวมกลุ่มประกอบอาชีพจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชน แต่ประสบปัญหาการบริหารงานกลุ่มที่ดี ทำให้กลุ่มขาดความเข้มแข็ง ไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร จึงต้องมีการฝึกอบรมการบริหารจัดการให้แก่คณะกรรมการบริการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

๓ วัตถุประสงค์

๑) เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ การบริหารจัดการกลุ่ม แก่คณะกรรมการบริการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

๒) เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในบทบาท และหน้าที่ของคณะกรรมการ

๔ เป้าหมาย

- เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ ๕๐ ราย (คัดเลือกจากเกษตรกร ๑๐ หมู่บ้าน ในตำบลลำคลอง)

๕ ระยะเวลาดำเนินงาน

ตุลาคม ๒๕๖๖ – กันยายน ๒๕๗๐

ขั้นตอนการดำเนินงาน

ที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	มค	ก	มีค	เม	พ	มิย	กค	สค	กย	ตค	พย	ธค
๑	- ประชุมคณะทำงาน	↔											
๒	- คัดเลือกเกษตรกร									↔			
๓	- ฝึกอบรมศึกษาดูงาน										↔	↔	
๕	- สนับสนุนปัจจัยการผลิต		↔	↔	↔								
๖	- ดำเนินการ				↔	↔	↔	↔	↔	↔	↔	↔	↔
๗	- ติดตาม/ประเมินผล												

๖ พื้นที่ดำเนินการ

- แปลงเกษตรกรที่รับการคัดเลือก จำนวน ๕๐ ราย

๗ วิธีการดำเนินงาน

๑) ประชุมคณะทำงาน

๒) คัดเลือกคณะกรรมการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน จำนวน ๕๐ ราย

๘ งบประมาณ

๑.) ค่าใช้จ่ายฝึกอบรม

๑. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการใช้และตกแต่งสถานที่ฝึกอบรมงบอำนวยการฯ เป็นเงิน ๕,๐๐๐ บาท

๒. ค่าอาหารสำหรับเกษตรกร จำนวน ๕๐ คน ๆ ละ ๒ มื้อ ๆ ละ ๑๐๐ บาท/คน เป็นเงิน ๑๐,๐๐๐

บาท

๓. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่มสำหรับเกษตรกร จำนวน ๕๐ คนๆ ละ ๔ มื้อ ๆ ละ ๒๕ บาท

เป็นเงิน ๒,๕๐๐ บาท

๔. ค่าวัสดุเครื่องเขียนและอุปกรณ์ รวม ๕๐ ชุด ๆ ละ ๒๕๐ บาท เป็นเงิน ๑๒,๕๐๐ บาท

๕. ค่าสมนาคุณวิทยากร จำนวน ๔ คน ๆ ละ ๕๐๐ บาท เป็นเงิน ๒,๐๐๐ บาท

๖. ค่ายานพาหนะศึกษาดูงาน เป็นเงิน ๑๕,๐๐๐ บาท

รวม ๖ รายการ เป็นเงิน ๔๗,๐๐๐ บาท

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๔๗,๐๐๐ บาท

๙ ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

- คณะกรรมการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ๕๐ ราย มีความเข้าใจในการบริหารจัดการกลุ่ม
- กลุ่มวิสาหกิจชุมชน มีความเข้มแข็งสามารถดำเนินกิจการได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

๙. ผู้รับผิดชอบโครงการ

- ๑) สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองกาฬสินธุ์
- ๒) คณะกรรมการบริหารศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลลำคลอง
- ๓) ทต.ลำคลอง / องค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์

โครงการส่งเสริมการเกษตรกลุ่มเยาวชนเกษตรกรแบบเกษตรปลอดภัย

หลักการและเหตุผล

ตามยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ (ฉบับประกาศราชกิจจานุเบกษา) บนพื้นฐานแนวคิด ประการที่ ๓ คือ “สร้างคุณค่าใหม่ในอนาคต” ด้วยการเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการ พัฒนาคนรุ่นใหม่ รวมถึงปรับโมเดลธุรกิจ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาด ผสมผสานกับยุทธศาสตร์ที่รองรับอนาคต บนพื้นฐานของการต่อยอดอดีตและปรับปัจจุบัน พร้อมทั้งการส่งเสริมและสนับสนุนจากภาครัฐ จะทำให้ประเทศไทยสามารถสร้างฐานรายได้และการจ้างงานใหม่ ขยายโอกาสทางการค้าและการลงทุนในเวทีโลก ควบคู่ไปกับการยกระดับรายได้และการกินดีอยู่ดี รวมถึงการเพิ่มขึ้นของคนชั้นกลางในประเทศได้ในคราวเดียวกัน

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันจึงกำหนดแนวทางการพัฒนาที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนากลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจเพื่ออนาคตที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มได้ทั้งในภาคเกษตรอุตสาหกรรม และบริการและการท่องเที่ยว โดยให้ประเทศสามารถยกระดับการผลิตทางการเกษตรเพื่อสร้างมูลค่าให้สูงขึ้น

เกษตรปลอดภัย สร้างความตระหนักแก่ผู้ผลิตและผู้บริโภคทั่วโลกในเรื่องความสำคัญของมาตรฐานระบบการจัดการ ความปลอดภัยของอาหาร ใจและวางกรอบให้เกษตรกรและผู้ผลิตทำการผลิตสินค้าที่สอดคล้องกับมาตรฐาน และเข้าสู่ระบบมาตรฐานการจัดการคุณภาพทางการเกษตรที่ได้รับการรับรองจากสถาบันที่มีความน่าเชื่อถือ พร้อมทั้งให้ความรู้เกษตรกรด้านกระบวนการผลิตตามมาตรฐานสากลเพื่อมุ่งสู่การเลิกใช้สารเคมีในภาคเกษตร การเพิ่มพื้นที่และปริมาณการผลิตเกษตรอินทรีย์ในระยะต่อไป โดยส่งเสริมการถ่ายทอดองค์ความรู้แก่เกษตรกรในการทำเกษตรปลอดภัย และเปลี่ยนผ่านไปสู่การทำเกษตรอินทรีย์ ตลอดจนสนับสนุนกลไกทางการตลาดแก่เกษตรกรที่ต้องการทำการเกษตรอินทรีย์ การพัฒนาระบบการตรวจรับรองคุณภาพและมาตรฐานสินค้าเกษตรอินทรีย์ของไทย รวมถึงระบบตรวจสอบย้อนกลับ สำหรับการตรวจสอบที่มาของสินค้าในทุกขั้นตอนให้เป็นไปตามมาตรฐานอันเป็นที่ยอมรับของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ

ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ เป้าหมายการพัฒนาจังหวัดกาฬสินธุ์ คือ “มั่งคั่งด้วยเกษตรปลอดภัย ท่องเที่ยววิถีใหม่ ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง” ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ พัฒนาศักยภาพที่มุ่งเน้นการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย

สรุปสาระสำคัญ

สภาพปัญหา / ความต้องการ : เด็กและเยาวชนถือเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีความสำคัญยิ่ง ควรได้รับการดูแลเอาใจใส่ส่งเสริม พัฒนา และสนับสนุนในทุกมิติ เนื่องจากเด็กในวันนี้ คือ ผู้ใหญ่ในวันหน้า ในอนาคต ถ้าเราต้องการเห็นเกษตรกรไทยเป็นอย่างไร เราก็ต้องเริ่มต้นจากเด็กและเยาวชนในวันนี้ ซึ่งก็คือ กลุ่มเยาวชนเกษตรกร และตามสำนวนที่ว่า ไม้อ่อนดัดง่าย ไม้แก่ดัดยาก ก็เป็นความจริงที่ว่า เราอบรมสั่งสอนเด็กได้ง่ายกว่าผู้ใหญ่ เพราะฉะนั้น เราจึงควรให้ความสำคัญกับการส่งเสริมพัฒนาและสนับสนุนกลุ่มเยาวชนเกษตรกร รวมทั้งกลุ่มเยาวชนเกษตรกรยังเป็นเด็ก ยังไม่ได้ประกอบอาชีพจริงจัง จึงยังไม่มีรายได้มากพอที่จะนำมาพัฒนาภาคการเกษตร ด้วยเหตุผลทั้งหมดนี้ กลุ่มเยาวชนเกษตรกรจึงมีความต้องการองค์ความรู้และปัจจัยการผลิตเพื่อส่งเสริมและพัฒนา กิจกรรมการเกษตรทั้งส่วนรวมและส่วนตัวของเยาวชนเกษตรกรเอง เพื่อปลูกฝังให้เยาวชนเกษตรกรมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพเกษตรกรรม การพัฒนาความรู้และทักษะด้านการเกษตรขั้นพื้นฐาน การเสริมสร้างความสามารถในการเข้าถึงเทคโนโลยี และพัฒนาแนวคิดเชิงสร้างสรรค์ การประกอบอาชีพที่สนับสนุนและพัฒนา

ด้านการเกษตรในอนาคตและเป็นเกษตรกรรมรุ่นใหม่ที่มีคุณภาพ ซึ่งจะเป็ต้นทุนทางสังคมและเศรษฐกิจที่สำคัญที่จะนำไปสู่การพัฒนาเกษตรปลอดภัยของประเทศชาติที่ยั่งยืนต่อไป

ความเร่งด่วน : (ระดับความจำเป็นเร่งด่วน) : ด้วยอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ ได้มีการจัดตั้งกลุ่มยุวเกษตรกรในโรงเรียนหลายโรงเรียน ซึ่งเกิดจากความต้องการของโรงเรียนเองที่อยากพัฒนาด้านการเกษตรของนักเรียนในโรงเรียน โดยเฉพาะโรงเรียนประถมศึกษาในตำบลหมื่นและตำบลภูดิน กลุ่มยุวเกษตรกรในโรงเรียนสนใจต้องการทำกิจกรรมการเกษตรที่เหมาะสมกับบริบทพื้นที่ของตนเองและเป็นเกษตรอินทรีย์ ซึ่งก็คือ เกษตรปลอดภัย แต่ขาดองค์ความรู้และปัจจัยการผลิตที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ ระดับความจำเป็นเร่งด่วน คือ สำคัญและเร่งด่วน ตามสำนวนไทยที่ว่า ดีเหล็กต้องตีตอนร้อน ทำอะไรต้องทำให้ทันเหตุการณ์

ตัวอย่างกิจกรรมการเกษตรที่เป็นเกษตรปลอดภัย ที่กลุ่มยุวเกษตรกรในโรงเรียนเป้าหมายได้ดำเนินการไปแล้ว เช่น การปลูกผัก การทำปุ๋ยหมัก การทำน้ำหมัก การเตรียมดินปลูกพืช การเพาะเห็ด การทำแหนมเห็ด การทำ eco printing บนผืนผ้าจากใบไม้และดอกไม้ การเลี้ยงไส้เดือนและผลิตปุ๋ยจากมูลไส้เดือน การทำน้ำยาล้างจานจากน้ำมะนาว

ตัวอย่างกิจกรรมการเกษตรที่เป็นเกษตรปลอดภัย ที่กลุ่มยุวเกษตรกรในโรงเรียนเป้าหมายมีความต้องการดำเนินการ เช่น การปลูกผักไฮโดรโปนิกส์ เป็นต้น

เนื่องจากความต้องการที่หลากหลาย และปรับเปลี่ยนไปตามบริบทของแต่ละโรงเรียน ณ เวลานั้น จึงต้องให้แต่ละกลุ่มได้จัดเวทีเพื่อวิเคราะห์หาความต้องการกิจกรรมการเกษตรที่เหมาะสมกับกลุ่มต่อไป

วัตถุประสงค์ของโครงการ

๑. เพื่อสนับสนุนให้กลุ่มยุวเกษตรกรที่มีความสนใจทำกิจกรรมการเกษตร มีองค์ความรู้และปัจจัยการผลิตในการทำกิจกรรมการเกษตรที่เป็นเกษตรปลอดภัย

๒. เพื่อให้กลุ่มยุวเกษตรกรได้เรียนรู้จากกิจกรรมการเกษตรที่ได้ทำ เห็นคุณค่าและตระหนักในเรื่องเกษตรปลอดภัย เป็นการปูพื้นฐานการเป็นเกษตรกรรมรุ่นใหม่ และเป็นต้นแบบต่อไป

ระยะเวลาดำเนินโครงการ ๑ ปี เดือนตุลาคม ๒๕๖๘ – เดือนกันยายน ๒๕๖๙

สถานที่ดำเนินโครงการ

๑. โรงเรียนคำปลาผาโนนชัย หมู่ ๗ ตำบลหมื่น
๒. โรงเรียนนาโกวิทยา หมู่ ๕ ตำบลหมื่น
๓. โรงเรียนหนองแขวงประชานุกุล หมู่ ๓ ตำบลหมื่น
๔. โรงเรียนขมิ้นราษฎร์สงเคราะห์ หมู่ ๒ ตำบลหมื่น

เป้าหมายโครงการ

๑. กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนคำปลาผาโนนชัย
๒. กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนนาโกวิทยา
๓. กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนหนองแขวงประชานุกุล
๔. กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนขมิ้นราษฎร์สงเคราะห์

ผู้รับผิดชอบโครงการ

๑. สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองกาฬสินธุ์
๒. โรงเรียนเป่าหมาย

ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนเป่าหมายทุกกลุ่มได้ดำเนินกิจกรรมการเกษตรที่เป็นเกษตรปลอดภัยอย่างน้อย ๑ กิจกรรม

ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ สมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนเป่าหมายได้เรียนรู้และตระหนักถึงความสำคัญของเกษตรปลอดภัย เป็นกิจกรรมการเกษตรที่สอดคล้องเหมาะสมกับกับบริบทของโรงเรียน นั้น ๆ และสามารถต่อยอดดำเนินกิจกรรมได้ต่อไปอย่างยั่งยืน

ผลผลิต กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนเป่าหมายมีองค์ความรู้และปัจจัยการผลิตในการทำกิจกรรมการเกษตรปลอดภัยที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนนั้น ๆ

ผลลัพธ์

๑. กลุ่มยุวเกษตรกรได้พัฒนาและต่อยอดการทำกิจกรรมการเกษตรปลอดภัย และมีผลผลิตสามารถนำมาเป็นอาหารกลางวันในโรงเรียนหรือจำหน่ายได้
๒. สมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนเป่าหมายได้เรียนรู้การทำการเกษตรปลอดภัย ทั้งในรูปแบบกลุ่มและส่วนตัว มีใจรักเกษตรปลอดภัย และเติบโตเป็นคนรุ่นใหม่หรือเกษตรกรรุ่นใหม่ที่มีใจรักเกษตรปลอดภัยต่อไป

ผลกระทบ :

เชิงบวก : กลุ่มยุวเกษตรกรและสมาชิกยุวเกษตรกรโรงเรียนเป่าหมายสามารถเป็นต้นแบบให้กลุ่มยุวเกษตรกรอื่นและสมาชิกยุวเกษตรกรอื่นอยากทำตาม ชุมชนมีผลผลิตทางการเกษตรที่เป็นเกษตรปลอดภัยเพิ่มขึ้น เป็นอาหารกลางวันให้นักเรียนในโรงเรียนและจำหน่ายให้ชุมชนรอบข้าง สมาชิกยุวเกษตรกรเติบโตไปเป็นคนรุ่นใหม่หรือเกษตรกรรุ่นใหม่ที่ทำเกษตรปลอดภัย เพิ่มผลผลิตที่เป็นเกษตรปลอดภัยให้ชุมชน ซึ่งทำให้ชุมชนมีอาหารปลอดภัยมากยิ่งขึ้น และมีต้นแบบคนรุ่นใหม่หรือเกษตรกรรุ่นใหม่ที่เป็นแบบอย่างการทำเกษตรปลอดภัยมากขึ้น

เชิงลบ : ไม่มี

แนวทางการดำเนินงาน

กิจกรรม	ระยะเวลาที่จะเริ่มดำเนินการ			
	ต.ค. - ธ.ค. ๒๕๖๘	ม.ค. - มี.ค. ๒๕๖๙	เม.ย. - มิ.ย. ๒๕๖๙	ก.ค. - ก.ย. ๒๕๖๙
๑. จัดเวทีวิเคราะห์จัดทำแผน เพื่อกำหนดกิจกรรมการเกษตรที่เป็นเกษตรปลอดภัยและเหมาะสมกับบริบทของกลุ่ม และความต้องการปัจจัยการผลิต	✓			
๒. จัดเวทีถ่ายทอดความรู้ให้กลุ่มเกษตรกร ๑ วัน	✓			
๓. สนับสนุนปัจจัยการผลิตเพื่อให้กลุ่มเกษตรกรดำเนินกิจกรรมการเกษตร	✓			
๔. การติดตามผลโครงการ	✓	✓	✓	✓

วงเงินของโครงการ จำนวน ๔๙,๘๐๐ บาท

๑. จัดเวทีวิเคราะห์จัดทำแผน เพื่อกำหนดกิจกรรมการเกษตรที่เป็นเกษตรปลอดภัยและเหมาะสมกับบริบทของกลุ่ม และความต้องการปัจจัยการผลิต

ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม จำนวน ๔ โรงเรียน ๆ ละ ๓๐ คน ๆ ละ ๑ มื้อ ๆ ละ ๒๕ บาท เป็นเงิน ๓,๐๐๐ บาท

๒. จัดเวทีถ่ายทอดความรู้ให้กลุ่มเกษตรกร

๒.๑ ค่าตอบแทนวิทยากร ๔ โรงเรียน ๆ ละ ๒ ชั่วโมง ๆ ละ ๖๐๐ บาท เป็นเงิน ๔,๘๐๐ บาท

๒.๒ ค่าอาหารกลางวัน จำนวน ๔ โรงเรียน ๆ ละ ๓๐ คน ๆ ละ ๑ มื้อ ๆ ละ ๑๐๐ บาท เป็นเงิน ๑๒,๐๐๐ บาท

๒.๓ ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม จำนวน ๔ โรงเรียน ๆ ละ ๓๐ คน ๆ ละ ๒ มื้อ ๆ ละ ๒๕ บาท เป็นเงิน ๖,๐๐๐ บาท

๒.๔ ค่าวัสดุฝึกอบรม จำนวน ๔ โรงเรียน ๆ ละ ๑,๐๐๐ บาท เป็นเงิน ๔,๐๐๐ บาท

รวมทั้งหมดเป็นเงิน ๒๖,๘๐๐ บาท

๓. สนับสนุนปัจจัยการผลิตเพื่อให้กลุ่มเกษตรกรดำเนินกิจกรรมการเกษตร จำนวน ๔ โรงเรียน ๆ ละ ๕,๐๐๐ บาท เป็นเงิน ๒๐,๐๐๐ บาท

โครงการส่งเสริมการเกษตรกลุ่มยุวเกษตรกรแบบเกษตรปลอดภัย

หลักการและเหตุผล

ตามยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ (ฉบับประกาศราชกิจจานุเบกษา) บนพื้นฐานแนวคิด ประการที่ ๓ คือ “สร้างคุณค่าใหม่ในอนาคต” ด้วยการเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการ พัฒนาคนรุ่นใหม่ รวมถึงปรับโมเดลธุรกิจ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาด ผสมผสานกับยุทธศาสตร์ที่รองรับอนาคต บนพื้นฐานของการต่อยอดอดีตและปรับปัจจุบัน พร้อมทั้งการส่งเสริมและสนับสนุนจากภาครัฐ จะทำให้ประเทศไทยสามารถสร้างฐานรายได้และการจ้างงานใหม่ ขยายโอกาสทางการค้าและการลงทุนในเวทีโลก ควบคู่ไปกับการยกระดับรายได้และการกินดีอยู่ดี รวมถึงการเพิ่มขึ้นของคนชั้นกลางในประเทศได้ในคราวเดียวกัน

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันจึงกำหนดแนวทางการพัฒนาที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนากลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจเพื่ออนาคตที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มได้ทั้งในภาคเกษตร อุตสาหกรรม และบริการและการท่องเที่ยว โดยให้ประเทศสามารถยกระดับการผลิตทางการเกษตรเพื่อสร้างมูลค่าให้สูงขึ้น

เกษตรปลอดภัย สร้างความตระหนักแก่ผู้ผลิตและผู้บริโภคทั่วโลกในเรื่องความสำคัญของมาตรฐานระบบการจัดการ ความปลอดภัยของอาหาร ใจและวางกรอบให้เกษตรกรและผู้ผลิตทำการผลิตสินค้าที่สอดคล้องกับมาตรฐาน และเข้าสู่ระบบมาตรฐานการจัดการคุณภาพทางการเกษตรที่ได้รับการรับรองจากสถาบันที่มีความน่าเชื่อถือ พร้อมทั้งให้ความรู้เกษตรกรด้านกระบวนการผลิตตามมาตรฐานสากลเพื่อมุ่งสู่การเลิกใช้สารเคมีในภาคเกษตร การเพิ่มพื้นที่และปริมาณการผลิตเกษตรอินทรีย์ในระยะต่อไป โดยส่งเสริมการถ่ายทอดองค์ความรู้แก่เกษตรกรในการทำเกษตรปลอดภัย และเปลี่ยนผ่านไปสู่การทำเกษตรอินทรีย์ ตลอดจนสนับสนุนกลไกทางการตลาดแก่เกษตรกรที่ต้องการทำการเกษตรอินทรีย์ การพัฒนาระบบการตรวจรับรองคุณภาพและมาตรฐานสินค้าเกษตรอินทรีย์ของไทย รวมถึงระบบตรวจสอบย้อนกลับ สำหรับการตรวจสอบที่มาของสินค้าในทุกขั้นตอนให้เป็นไปตามมาตรฐานอันเป็นที่ยอมรับของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ

ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ เป้าหมายการพัฒนาจังหวัดกาฬสินธุ์ คือ “มั่งคั่งด้วยเกษตรปลอดภัย ท่องเที่ยววิถีใหม่ ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง” ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ พัฒนาศักยภาพที่มุ่งเน้นการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย

สรุปสาระสำคัญ

สภาพปัญหา / ความต้องการ : เด็กและเยาวชนถือเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีความสำคัญยิ่ง ควรได้รับการดูแลเอาใจใส่ส่งเสริม พัฒนา และสนับสนุนในทุกมิติ เนื่องจากเด็กในวันนี้ คือ ผู้ใหญ่ในวันหน้า ในอนาคต ถ้าเราต้องการเห็นเกษตรกรไทยเป็นอย่างไร เราก็ต้องเริ่มต้นจากเด็กและเยาวชนในวันนี้ ซึ่งก็คือ กลุ่มยุวเกษตรกร และตามสำนวนที่ว่า ไม้อ่อนดัดง่าย ไม้แก่ดัดยาก ก็เป็นความจริงที่ว่า เราอบรมสั่งสอนเด็กได้ง่ายกว่าผู้ใหญ่ เพราะฉะนั้น เราจึงควรให้ความสำคัญกับการส่งเสริมพัฒนาและสนับสนุนกลุ่มยุวเกษตรกร รวมทั้งกลุ่มยุวเกษตรกรยังเป็นเด็ก ยังไม่ได้ประกอบอาชีพจริงจัง จึงยังไม่มีรายได้มากพอที่จะนำมาพัฒนาภาคการเกษตร ด้วยเหตุผลทั้งหมดนี้ กลุ่มยุวเกษตรกรจึงมีความต้องการองค์ความรู้และปัจจัยการผลิตเพื่อส่งเสริมและพัฒนา กิจกรรมการเกษตรทั้งส่วนรวมและส่วนตัวของยุวเกษตรกรเอง เพื่อปลูกฝังให้ยุวเกษตรกรมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพเกษตรกรรม การพัฒนาความรู้และทักษะด้านการเกษตรขั้นพื้นฐาน การเสริมสร้างความสามารถในการเข้าถึงเทคโนโลยี และพัฒนาแนวคิดเชิงสร้างสรรค์ การประกอบอาชีพที่สนับสนุนและพัฒนา

ด้านการเกษตรในอนาคตและเป็นเกษตรกรรมรุ่นใหม่ที่มีคุณภาพ ซึ่งจะเป็ต้นทุนทางสังคมและเศรษฐกิจที่สำคัญที่จะนำไปสู่การพัฒนาเกษตรปลอดภัยของประเทศชาติที่ยั่งยืนต่อไป

ความเร่งด่วน : (ระดับความจำเป็นเร่งด่วน) : ด้วยอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ ได้มีการจัดตั้งกลุ่มยุวเกษตรกรในโรงเรียนหลายโรงเรียน ซึ่งเกิดจากความต้องการของโรงเรียนเองที่อยากพัฒนาด้านการเกษตรของนักเรียนในโรงเรียน โดยเฉพาะโรงเรียนประถมศึกษาในตำบลหมื่นและตำบลภูดิน กลุ่มยุวเกษตรกรในโรงเรียนสนใจต้องการทำกิจกรรมการเกษตรที่เหมาะสมกับบริบทพื้นที่ของตนเองและเป็นเกษตรอินทรีย์ ซึ่งก็คือ เกษตรปลอดภัย แต่ขาดองค์ความรู้และปัจจัยการผลิตที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ ระดับความจำเป็นเร่งด่วน คือ สำคัญและเร่งด่วน ตามสำนวนไทยที่ว่า ดีเหล็กต้องตีตอนร้อน ทำอะไรต้องทำให้ทันเหตุการณ์

ตัวอย่างกิจกรรมการเกษตรที่เป็นเกษตรปลอดภัย ที่กลุ่มยุวเกษตรกรในโรงเรียนเป้าหมายได้ดำเนินการไปแล้ว เช่น การปลูกผัก การทำปุ๋ยหมัก การทำน้ำหมัก การเตรียมดินปลูกพืช การเพาะเห็ด การทำแหนมเห็ด การทำ eco printing บนผืนผ้าจากใบไม้และดอกไม้ การเลี้ยงไส้เดือนและผลิตปุ๋ยจากมูลไส้เดือน การทำน้ำยาล้างจานจากน้ำมะนาว

ตัวอย่างกิจกรรมการเกษตรที่เป็นเกษตรปลอดภัย ที่กลุ่มยุวเกษตรกรในโรงเรียนเป้าหมายมีความต้องการดำเนินการ เช่น การปลูกผักไฮโดรโปนิกส์ เป็นต้น

เนื่องจากความต้องการที่หลากหลาย และปรับเปลี่ยนไปตามบริบทของแต่ละโรงเรียน ณ เวลานั้น จึงต้องให้แต่ละกลุ่มได้จัดเวทีเพื่อวิเคราะห์หาความต้องการกิจกรรมการเกษตรที่เหมาะสมกับกลุ่มต่อไป

วัตถุประสงค์ของโครงการ

๑. เพื่อสนับสนุนให้กลุ่มยุวเกษตรกรที่มีความสนใจทำกิจกรรมการเกษตร มีองค์ความรู้และปัจจัยการผลิตในการทำกิจกรรมการเกษตรที่เป็นเกษตรปลอดภัย

๒. เพื่อให้กลุ่มยุวเกษตรกรได้เรียนรู้จากกิจกรรมการเกษตรที่ได้ทำ เห็นคุณค่าและตระหนักในเรื่องเกษตรปลอดภัย เป็นการปูพื้นฐานการเป็นเกษตรกรรมรุ่นใหม่ และเป็นต้นแบบต่อไป

ระยะเวลาดำเนินโครงการ ๑ ปี เดือนตุลาคม ๒๕๖๘ – เดือนกันยายน ๒๕๖๙

สถานที่ดำเนินโครงการ

๑. โรงเรียนบ้านสว่าง หมู่ ๑ ตำบลภูดิน
๒. โรงเรียนเหล่าหลวงวิทยาคาร หมู่ ๑๑ ตำบลภูดิน
๓. โรงเรียนนาขามร่วมราษฎร์บำรุง หมู่ ๙ ตำบลภูดิน

เป้าหมายโครงการ

๑. กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านสว่าง
๒. กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนเหล่าหลวงวิทยาคาร
๓. กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนนาขามร่วมราษฎร์บำรุง

ผู้รับผิดชอบโครงการ

๑. สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองกาฬสินธุ์
๒. โรงเรียนเป่าหมาย

ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนเป่าหมายทุกกลุ่มได้ดำเนินกิจกรรมการเกษตรที่เป็นเกษตรปลอดภัยอย่างน้อย ๑ กิจกรรม

ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ สมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนเป่าหมายได้เรียนรู้และตระหนักถึงความสำคัญของเกษตรปลอดภัย เป็นกิจกรรมการเกษตรที่สอดคล้องเหมาะสมกับกับบริบทของโรงเรียน นั้น ๆ และสามารถต่อยอดดำเนินกิจกรรมได้ต่อไปอย่างยั่งยืน

ผลผลิต กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนเป่าหมายมีองค์ความรู้และปัจจัยการผลิตในการทำกิจกรรมการเกษตรปลอดภัยที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนนั้น ๆ

ผลลัพธ์

๑. กลุ่มยุวเกษตรกรได้พัฒนาและต่อยอดการทำกิจกรรมการเกษตรปลอดภัย และมีผลผลิตสามารถนำมาเป็นอาหารกลางวันในโรงเรียนหรือจำหน่ายได้
๒. สมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนเป่าหมายได้เรียนรู้การทำการเกษตรปลอดภัย ทั้งในรูปแบบกลุ่มและส่วนตัว มีใจรักเกษตรปลอดภัย และเติบโตเป็นคนรุ่นใหม่หรือเกษตรกรรุ่นใหม่ที่มีใจรักเกษตรปลอดภัยต่อไป

ผลกระทบ :

เชิงบวก : กลุ่มยุวเกษตรกรและสมาชิกยุวเกษตรกรโรงเรียนเป่าหมายสามารถเป็นต้นแบบให้กลุ่มยุวเกษตรกรอื่นและสมาชิกยุวเกษตรกรอื่นอยากทำตาม ชุมชนมีผลผลิตทางการเกษตรที่เป็นเกษตรปลอดภัยเพิ่มขึ้น เป็นอาหารกลางวันให้นักเรียนในโรงเรียนและจำหน่ายให้ชุมชนรอบข้าง สมาชิกยุวเกษตรกรเติบโตไปเป็นคนรุ่นใหม่หรือเกษตรกรรุ่นใหม่ที่ทำเกษตรปลอดภัย เพิ่มผลผลิตที่เป็นเกษตรปลอดภัยให้ชุมชน ซึ่งทำให้ชุมชนมีอาหารปลอดภัยมากยิ่งขึ้น และมีต้นแบบคนรุ่นใหม่หรือเกษตรกรรุ่นใหม่ที่เป็นแบบอย่างการทำเกษตรปลอดภัยมากขึ้น

เชิงลบ : ไม่มี

แนวทางการดำเนินงาน

กิจกรรม	ระยะเวลาที่จะเริ่มดำเนินการ			
	ต.ค. - ธ.ค. ๒๕๖๘	ม.ค. - มี.ค. ๒๕๖๙	เม.ย. - มิ.ย. ๒๕๖๙	ก.ค. - ก.ย. ๒๕๖๙
๑. จัดเวทีวิเคราะห์จัดทำแผน เพื่อกำหนดกิจกรรมการเกษตรที่เป็นเกษตรปลอดภัยและเหมาะสมกับบริบทของกลุ่ม และความต้องการปัจจัยการผลิต	✓			
๒. จัดเวทีถ่ายทอดความรู้ให้กลุ่มยุวเกษตรกร ๑ วัน	✓			
๓. สนับสนุนปัจจัยการผลิตเพื่อให้กลุ่มยุวเกษตรกรดำเนินกิจกรรมการเกษตร	✓			
๔. การติดตามผลโครงการ	✓	✓	✓	✓

วงเงินของโครงการ จำนวน ๓๗,๓๕๐ บาท

๑. จัดเวทีวิเคราะห์จัดทำแผน เพื่อกำหนดกิจกรรมการเกษตรที่เป็นเกษตรปลอดภัยและเหมาะสมกับบริบทของกลุ่ม และความต้องการปัจจัยการผลิต

ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม จำนวน ๓ โรงเรียน ๆ ละ ๓๐ คน ๆ ละ ๑ มื้อ ๆ ละ ๒๕ บาท เป็นเงิน ๒,๒๕๐ บาท

๒. จัดเวทีถ่ายทอดความรู้ให้กลุ่มยุวเกษตรกร

๒.๑ ค่าตอบแทนวิทยากร ๓ โรงเรียน ๆ ละ ๒ ชั่วโมง ๆ ละ ๖๐๐ บาท เป็นเงิน ๓,๖๐๐ บาท

๒.๒ ค่าอาหารกลางวัน จำนวน ๓ โรงเรียน ๆ ละ ๓๐ คน ๆ ละ ๑ มื้อ ๆ ละ ๑๐๐ บาท เป็นเงิน ๙,๐๐๐ บาท

๒.๓ ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม จำนวน ๓ โรงเรียน ๆ ละ ๓๐ คน ๆ ละ ๒ มื้อ ๆ ละ ๒๕ บาท เป็นเงิน ๔,๕๐๐ บาท

๒.๔ ค่าวัสดุฝึกอบรม จำนวน ๓ โรงเรียน ๆ ละ ๑,๐๐๐ บาท เป็นเงิน ๓,๐๐๐ บาท

รวมทั้งหมดเป็นเงิน ๒๐,๑๐๐ บาท

๓. สนับสนุนปัจจัยการผลิตเพื่อให้กลุ่มยุวเกษตรกรดำเนินกิจกรรมการเกษตร จำนวน ๓ โรงเรียน ๆ ละ ๕,๐๐๐ บาท เป็นเงิน ๑๕,๐๐๐ บาท

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการปรับปรุงบำรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุ
๒. หลักการและเหตุผล	ปัจจุบันเกษตรกรได้ดำเนินกิจกรรมทางการเกษตร เช่น ปลูกพืชติดต่อกันในพื้นที่ดินเดิมเป็นเวลาหลายปี ไม่มีการปรับปรุงบำรุงดิน ประกอบกับมีการใช้สารเคมีกันอย่างแพร่หลาย ทำให้โครงสร้างของดินเปลี่ยนไป ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ จึงได้จัดทำโครงการปรับปรุงบำรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุขึ้น เพื่อให้สภาพของดินดีขึ้นและส่งผลให้สภาพแวดล้อมดีขึ้นด้วย
๓. วัตถุประสงค์	๓.๑ เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้และทักษะการปรับปรุงบำรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุ ๓.๒ เพื่อให้เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิตโดยการลดการใช้ปุ๋ยเคมี ๓.๓ เพื่อให้เกษตรกรใช้ปุ๋ยอินทรีย์ให้มากขึ้น ๓.๔ เพื่อรักษาสภาพแวดล้อมและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
๔. พื้นที่เป้าหมาย/กลุ่มเป้าหมาย	หมู่ ๑ - ๑๑ ตำบลขมิ้น
๕. ระยะเวลาดำเนินการ	๔ ปี
๖. กิจกรรม/วิธีดำเนินการ	๖.๑ คัดเลือกแปลงสาธิต หมู่บ้านละ ๑ แปลง (อาจเป็นแปลงของผู้ใหญ่บ้านหรือผู้นำชุมชน) ๖.๒ จัดอบรมเกษตรกร ๕ จุด ดังนี้ - หมู่ ๑ และ ๒ - หมู่ ๓ - หมู่ ๔ และ ๕ - หมู่ ๖ และ ๑๑ - หมู่ ๗ - ๑๐ ๖.๓ จัดซื้อวัสดุการเกษตร ได้แก่ - เมล็ดพันธุ์ปอเทือง - วัสดุอุปกรณ์การทำน้ำหมัก ๖.๔ ฝึกปฏิบัติการทำน้ำหมักชีวภาพเพื่อนำมาทำปุ๋ยหมักต่อไป ๖.๕ ปลูกปอเทืองในพื้นที่แปลง ๔๕ วัน เพื่อไถกลบทำปุ๋ยพืชสด และลดการใช้ปุ๋ยเคมี ๖.๖ ผสมปุ๋ยสั่งตัดเพื่อลดต้นทุนการผลิต

หัวข้อ	รายละเอียด
๗. ผลสำเร็จ (Output/Outcome)	<u>ผลผลิต</u> ๗.๑ เกษตรกรมีปุ๋ยพืชสด ปุ๋ยหมัก และปุ๋ยสังเคราะห์ การปลูกข้าว มันสำปะหลัง และอ้อย <u>ผลลัพธ์</u> ๗.๒ ดินได้รับการปรับปรุงบำรุงด้วยปุ๋ยพืชสด ปุ๋ยหมัก และลดการใช้ปุ๋ยเคมี ทำให้ลดการตกค้างสารเคมีจากปุ๋ยเคมีในดินลงได้ ๗.๓ ทำให้ลดต้นทุนการผลิตจากการซื้อปุ๋ยเคมี
๘. ตัวชี้วัดความสำเร็จ	๘.๑ มีแปลงสาธิต หมู่บ้านละ ๑ แปลง ๘.๒ เกษตรกรสามารถทำปุ๋ยพืชสด ปุ๋ยหมัก และปุ๋ยสังเคราะห์เอง ๘.๓ ดินได้รับการปรับปรุงบำรุง ทำให้ได้รับผลผลิตเพิ่มขึ้น ๘.๔ เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิตได้
๙. งบประมาณ	๙.๑ การจัดอบรมเกษตรกร - ค่าอาหารกลางวัน คนละ ๑๐๐ บาท/วัน - ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม คนละ ๕๐ บาท/วัน - ค่าสมนาคุณวิทยากร ชั่วโมงละ ๖๐๐ บาท ๙.๒ การจัดซื้อวัสดุการเกษตร - ปอเทือง ใช้ ๓ กิโลกรัม/ไร่ - ราคากิโลกรัมละ ๒๕ บาท - อุปกรณ์การทำปุ๋ยหมัก - ถังพลาสติก ๒๐๐ ลิตร ราคาถังละ ๕๐๐ บาท - กากน้ำตาล ถึง ๒๐ ลิตร ราคา ๔๔๐ บาท - หัวเชื้อน้ำหมัก ลิตรละ ๙๐ บาท
๑๐. ผู้รับผิดชอบโครงการ	๑๐.๑ นักวิชาการประจำตำบลหมื่น ๑๐.๒ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ทุกหมู่บ้าน ๑๐.๓ สำนักงานเทศบาลตำบลหมื่น

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการผลิตปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ
๒. หลักการและเหตุผล	การทำการเกษตรในปัจจุบันพบว่าเกษตรกรมีการใช้ปุ๋ยเคมีในไร่นาเป็นจำนวนมาก ซึ่งมีจำนวนน้อยที่มีการใช้ปุ๋ยอินทรีย์เพื่อบำรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ พื้นที่การเกษตรตำบลโพหนอง อำเภอมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดเมืองกาฬสินธุ์ในฤดูหลังการเก็บเกี่ยวพบว่ามีเศษผลผลิตที่เหลือทิ้งซึ่งเกษตรกรสามารถนำมาผลิตเป็นปุ๋ยหมักอินทรีย์เพื่อบำรุงดินภายในไร่นาของตนเองได้ โครงการผลิตปุ๋ยหมักจากเศษผลผลิตทางการเกษตรที่เหลือทิ้ง จึงเป็นโครงการที่จะช่วยให้เกษตรกรในพื้นที่ตำบลโพหนอง อำเภอมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดเมืองกาฬสินธุ์สามารถลดต้นทุนในเรื่องของปุ๋ยเคมีและเป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติมีการนำเศษผลผลิตที่เหลือกลับมาใช้ให้เกิดประโยชน์ได้อย่างสูงสุด
๓. วัตถุประสงค์	๓.๑ เพื่อส่งเสริมการผลิตปุ๋ยอินทรีย์โดยใช้เศษผลผลิตที่เหลือทิ้งจากไร่นา ๓.๒ เพื่อลดต้นทุนการใช้ปุ๋ยในการผลิต ๓.๓ เพื่อปรับปรุงบำรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์
๔. พื้นที่เป้าหมาย	เกษตรกรจำนวน ๑๐ หมู่บ้านๆ ละ ๑๐ คน ตำบลโพหนอง อำเภอมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์
๕. ผลผลิต/ผลลัพธ์	<u>ผลผลิต</u> ๕.๑ เกษตรกรผ่านการฝึกอบรมการผลิตปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพจำนวน จำนวน ๑๐๐ ราย ๕.๒ เกษตรกรสามารถผลิตปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพในพื้นที่เกษตรได้อย่างถูกต้อง <u>ผลลัพธ์</u> ๕.๓ เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิตจากการใช้ปุ๋ยที่เคมีลดลง ๕.๔ เกษตรกรมีความรู้และทักษะการผลิตปุ๋ยและน้ำหมักชีวภาพเพิ่มขึ้น
๖. ตัวชี้วัดความสำเร็จ	๖.๑ เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิตจากการใช้สารเคมีปุ๋ยเคมีลดลง ๖.๒ เกษตรกรสามารถผลิตปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ และนำไปใช้ในไร่นาของตนเองได้อย่างถูกต้อง

ชื่อโครงการ โครงการส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินด้วยปุ๋ยพืชสดและการไถกลบตอฟางข้าว

๑. หลักการและเหตุผล

เกษตรกรส่วนใหญ่ในตำบลลำคลอง มีอาชีพหลักคือการทำนา ซึ่งในแต่ละปีเกษตรกรใช้ปุ๋ยเคมีเป็นจำนวนมากในการเพาะปลูกและปุ๋ยเคมีในปัจจุบันมีราคาสูงและการใช้ติดต่อกันมาเป็นระยะเวลาที่ยาวนานทำให้ดินมีสภาพที่เปลี่ยนแปลง โครงสร้างของดินแข็งตัว ดินมีความสมบูรณ์ต่ำ ทำให้ผลผลิตของพืชลดลงไม่คุ้มค่ากับการลงทุน ดังนั้นจึงต้องมีการจัดอบรมให้แก่เกษตรกรผู้ปลูกพืช ให้มีความรู้และส่งเสริมให้มีการใช้ปุ๋ยพืชสดในการปรับปรุงบำรุงดิน พร้อมทั้งการไถกลบตอฟางข้าว เพื่อให้ดินมีความอุดมสมบูรณ์และเพื่อเป็นการลดต้นทุนการผลิตอีกด้านหนึ่ง

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ในเรื่องปุ๋ยพืชสดและประโยชน์ของการไถกลบตอฟางข้าว
๒. เพื่อปรับปรุงบำรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์
๓. เพื่อลดต้นทุนในการผลิต
๔. เพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๓. เป้าหมาย

- เกษตรกร จำนวน ๕๐ ราย (คัดเลือก จากเกษตรกร ๑๐ หมู่บ้าน ในตำบลลำคลอง)

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

ตุลาคม ๒๕๖๖ – กันยายน ๒๕๗๐

ขั้นตอนการดำเนินงาน

ที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	มค	ก	มีค	เม	พ	มิย	กค	สค	กย	ตค	พย	ธค
			พ	ย	ค								
๑	- ประชุมคณะทำงาน	↔											
๒	- คัดเลือกเกษตรกร								↔	↔			
๓	- ฝึกอบรม										↔		
๕	- สนับสนุนปัจจัยการผลิต								↔	↔			
๖	- ดำเนินการ			↔	↔	↔	↔	↔					
๗	- ติดตาม/ประเมินผล											↔	↔

๕. พื้นที่ดำเนินการ

- แปลงนาเกษตรกรที่คัดเลือก จำนวน ๕๐ ราย

๖. วิธีการดำเนินงาน

๑. ประชุมคณะทำงาน
๒. คัดเลือกเกษตรกรที่มีความสนใจ ตั้งใจ และมีที่ดินเพื่อการเกษตรเป็นของตนเอง
๓. สนับสนุนปัจจัยการผลิต

-สมทบค่าไถกลบตอฟางข้าวให้เกษตรกร ๕๐ ราย ๆ ละ ๕ ไร่ ๆ

- สนับสนุนเมล็ดพืชปุ๋ยสด รายละ ๕ ไร่ ๆ ละ ๕ กิโลกรัม

๑๐ งบประมาณ

๑. ค่าใช้จ่ายฝึกอบรม

- ๑.๑. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการใช้และตกแต่งสถานที่ฝึกอบรมงบอำนวยการฯ เป็นเงิน ๔,๐๐๐ บาท

๑.๒. ค่าอาหารสำหรับเกษตรกร จำนวน ๕๐ คนๆ ละ ๑ มื้อๆ ละ ๗๐ บาท เป็นเงิน ๓,๕๐๐ บาท

๑.๓. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่มสำหรับเกษตรกร จำนวน ๕๐ คนๆ ละ ๒ มื้อๆ ละ ๒๐ บาท
เป็นเงิน ๒,๐๐๐ บาท

๑.๔. ค่าวัสดุเครื่องเขียนและอุปกรณ์ รวม ๕๐ ชุดๆ ละ ๕๐ บาท เป็นเงิน ๒,๕๐๐ บาท

๑.๕. ค่าสมนาคุณวิทยากร จำนวน ๒ คนๆ ละ ๕๐๐ บาท เป็นเงิน ๑,๐๐๐ บาท

รวม ๕ รายการ เป็นเงิน ๑๓,๐๐๐ บาท

๒. ค่าสนับสนุนปัจจัยการผลิต

๒.๑. สมทบค่าไถกลบตอฟางข้าวให้เกษตรกร ๕๐ รายๆ ละ ๕ ไร่ๆ ละ ๑๐๐ บาท เป็นเงิน
๒๕,๐๐๐ บาท

๒.๒. เมล็ดพืชปุ๋ยสด จำนวน ๑,๒๕๐ กิโลกรัมๆ ละ ๒๐ บาท เป็นเงิน ๒๕,๐๐๐ บาท
รวม ๒ รายการ เป็นเงิน ๕๐,๐๐๐ บาท

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๖๓,๐๐๐ บาท

๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

- เกษตรกรเข้าใจปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และนำไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตได้
- เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๒๐ ครัวเรือน จะมีอาหารบริโภคตลอดปี
- เป็นการลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน เกษตรกรรู้จักการใช้พื้นที่และทรัพยากรที่มีให้เกิดประโยชน์สูงสุด

๙. ผู้รับผิดชอบโครงการ

- ๔) สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองกาฬสินธุ์
- ๕) คณะกรรมการบริหารศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลลำคลอง
- ๖) ทต.ลำคลอง / องค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์

หัวข้อ	รายละเอียด
ชื่อโครงการ	โครงการขุดเจาะบ่อบาดาลและติดตั้งเครื่องสูบน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์เพื่อปลูกพืชฤดูแล้งหลังนา
หลักการและเหตุผล	ปัจจุบันเกษตรกรมีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาใช้ในการเพิ่มผลผลิตมากขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้มีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีพในสภาวะเศรษฐกิจปัจจุบัน การเพิ่มผลผลิตต่อไร่ให้สูงขึ้นรวมทั้งการปรับปรุงคุณภาพผลผลิตให้มีคุณภาพเป็นที่ต้องการของตลาด จึงเป็นสิ่งที่จำเป็น ปัจจัยที่จะส่งผลให้เกษตรกรสามารถเพิ่มผลผลิตต่อไร่ให้สูงขึ้นที่สำคัญอันดับอีกประการหนึ่งคือน้ำเพื่อการเกษตร หากเกษตรกรสามารถบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรและกระจายน้ำสู่พื้นที่การผลิตได้อย่างมีประสิทธิภาพก็จะนำมาซึ่งการเพิ่มผลผลิตที่มีคุณภาพต่อไป แม้ตำบลเชียงเครือจะตั้งอยู่ในเขตชลประทานลำปาว และชลประทานอ่างห้วยแกง ซึ่งทั้งสองแหล่งน้ำสามารถส่งน้ำเพื่อการเกษตรให้เกษตรกรเฉพาะเขตพื้นที่ใกล้คลองส่งน้ำเท่านั้น ส่วนพื้นที่ไม่มีคลองชลประทานตัดผ่านและเป็นที่ราบสูงก็ไม่สามารถรับประโยชน์จากระบบชลประทานได้ โดยเฉพาะในช่วงฤดูแล้ง ซึ่งเกษตรกรใช้พื้นที่ในการปลูกพืชฤดูแล้ง เช่นพืชผัก พืชไร่ ไร่ยาสูบ ต่าง ๆ ดังนั้นการขุดเจาะบาดาลและติดตั้งเครื่องสูบน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ จึงเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่จะช่วยให้เกษตรกรมีน้ำใช้เพื่อการเกษตรได้ตลอดปี ซึ่งจะนำมาซึ่งความมั่นคง ยั่งยืน ต่อไป
วัตถุประสงค์	๑. เพื่อนำร่องส่งเสริมการใช้เครื่องสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ทดแทนไฟฟ้าและน้ำมันเชื้อเพลิง ๒. เพื่อลดต้นทุนการผลิตและส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนเพื่อการเกษตรมากขึ้น ๓. เกษตรกรสามารถปลูกพืชหมุนเวียนได้ตลอดปี และขยายผลสู่เกษตรกรข้างเคียงต่อไป
พื้นที่เป้าหมาย/กลุ่มเป้าหมาย	บ้านแกเปะ หมู่ที่ ๕ จำนวน ๑ บ่อ บ้านแกเปะ หมู่ที่ ๗ จำนวน ๑ บ่อ บ้านแกเปะ หมู่ที่ ๙ จำนวน ๑ บ่อ
ระยะเวลาดำเนินการ	ตุลาคม ๒๕๖๖ - กันยายน ๒๕๖๗

หัวข้อ	รายละเอียด
ผลผลิต Output / ผลลัพธ์ Outcome	ผลผลิต Output ๑.มีบ่อบาดาลและเครื่องสูบน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ใช้ในการ ปลูกพืชฤดูแล้ง ผลลัพธ์ Outcome ๑.เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น และรายจ่ายลดลง
ตัวชี้วัดผลสำเร็จ	๑.เกษตรกรมีน้ำใช้สำหรับการเกษตรในฤดูแล้งอย่างเพียงพอ
งบประมาณ	๗๕๐,๐๐๐ บาท
ผู้รับผิดชอบโครงการ	เทศบาลตำบลเชียงเคี่ยน
แผนปฏิบัติงาน	ประชุมชี้แจงโครงการ ฯ รับสมัครเกษตรกรร่วมโครงการ ดำเนินกิจกรรม ติดตามประเมินผล สรุปผลการดำเนินงาน

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยพืชสด
๒. หลักการและเหตุผล	ปัจจุบันปุ๋ยเคมีมีราคาที่สูงขึ้นและเกษตรกรส่วนใหญ่มีการใช้ปุ๋ยเคมีกันมาก ทำให้ดินขาดความร่วนซุย และยังทำให้มีต้นทุนการผลิตที่สูง การใช้ปุ๋ยพืชสดเพื่อปรับปรุงบำรุงดินจึงเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่จะช่วยฟื้นฟูให้ดินมีสภาพที่เหมาะสมกับการปลูกพืช และเป็นการช่วยลดต้นทุนการผลิต เพิ่มผลกำไรให้แก่เกษตรกรอีกทางหนึ่งด้วย
๓. วัตถุประสงค์	๓.๑ เพื่อลดต้นทุนการใช้ปุ๋ยในการผลิต ๓.๒ เพื่อส่งเสริมการใช้ปุ๋ยพืชสดแทนการใช้ปุ๋ยเคมี ๓.๓ เพื่อปรับปรุงบำรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์
๔. พื้นที่เป้าหมาย	เกษตรกรจำนวน ๑๐ หมู่บ้านๆ ละ ๑๐ คน ตำบลโพนทอง อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์
๕. ผลผลิต/ผลลัพธ์	<u>ผลผลิต</u> ๕.๑ เกษตรกรมีการใช้ปุ๋ยพืชสดบำรุงดินมากขึ้น <u>ผลลัพธ์</u> ๕.๒ เกษตรกรมีความรู้และทักษะการใช้ปุ๋ยอย่างเหมาะสม
๖. ตัวชี้วัดความสำเร็จ	๖.๑ เกษตรกรมีการใช้ปุ๋ยพืชสดบำรุงดินมากขึ้น ลดต้นทุนการผลิตและลดการใช้ปุ๋ยเคมี

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการส่งเสริมการหยุดเผาในพื้นที่เกษตร
๒. หลักการและเหตุผล	การเผาในพื้นที่การเกษตรเป็นแหล่งมลพิษที่สำคัญที่ก่อให้เกิดหมอกควัน ฝุ่นละออง เถ้า และเขม่าควัน ระบายออกสู่ชั้นบรรยากาศ ส่งผลให้เกิดปัญหาหมอกควันปกคลุมประเทศไทย มีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนและเศรษฐกิจของประเทศ และยังส่งผลกระทบโดยตรงต่ออาชีพการเกษตร กล่าวคือเป็นสาเหตุหลักของปัญหาดินขาดความอุดมสมบูรณ์ ทำให้ผลผลิตที่ได้รับต่ำกว่าที่ควรจะเป็น รัฐบาลจึงได้ให้ความสำคัญในการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยมอบหมายให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รับผิดชอบดำเนินการควบคุมการเผาในพื้นที่การเกษตร และมอบหมายให้กรมส่งเสริมการเกษตรดำเนินการส่งเสริมการหยุดการเผาในพื้นที่การเกษตร ที่มีเป้าหมายในการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจให้เกษตรกรตระหนักถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้น และนำเสนอทางเลือกในการใช้เทคโนโลยีการเกษตรทดแทนการเผา สร้างการมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการเผาในรูปแบบของเครือข่ายเกษตรกรปลอดการเผา รวมทั้งสร้างต้นแบบในการทำการเกษตรปลอดการเผาเพื่อสนับสนุนการหยุดการเผาในพื้นที่การเกษตรในระยะต่อไป สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จึงได้จัดทำโครงการส่งเสริมการหยุดเผาในพื้นที่เกษตรเพื่อลดมลพิษในอากาศจากการเผา และแก้ปัญหาดินขาดความอุดมสมบูรณ์จากการเผา และส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตปุ๋ยหมักจากเศษซากพืชในพื้นที่เกษตรเพื่อสร้างรายได้จากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรในพื้นที่ตำบลโพธิ์ทอง อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดเมืองกาฬสินธุ์
๓. วัตถุประสงค์	๑) เพื่อลดมลพิษในอากาศจากการเผาในพื้นที่เกษตร ๒) เพื่อรณรงค์การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทเพื่อรักษาธาตุอาหารในดินและลดต้นทุนการผลิต ๓) เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตปุ๋ยหมักจากเศษซากพืชในพื้นที่เกษตร ๔) เพื่อสร้างอาชีพและรายได้แก่เกษตรกรจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรในพื้นที่
๔. พื้นที่เป้าหมาย	เกษตรกรจำนวน ๑๐ หมู่บ้าน ละ ๑๐ คน ตำบลโพธิ์ทอง อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์
๕. ผลผลิต/ผลลัพธ์	<u>ผลผลิต</u> ๕.๑ เกษตรกรผ่านการฝึกอบรมการส่งเสริมการหยุดเผาในพื้นที่เกษตร จำนวน ๑๐๐ ราย ๕.๒ เกษตรกรสามารถผลิตปุ๋ยหมักจากเศษซากพืชในพื้นที่เกษตรได้คนละ ๕๐๐ กิโลกรัม <u>ผลลัพธ์</u> ๕.๓ เกษตรกรนำความรู้เรื่องการหยุดเผาในพื้นที่เกษตรไปใช้ในพื้นที่การเกษตรของตนเอง ๕.๔ มีเกษตรกรที่ผ่านการฝึกอบรมเห็นถึงประโยชน์ของการไกล่เกลี่ยเศษซากพืช

หัวข้อ	รายละเอียด
	และสามารถทำปุ๋ยหมักจากวัสดุทางการเกษตรไว้ใช้เองได้ทุกปี
๖. ตัวชี้วัดความสำเร็จ	๖.๑ เกษตรกรสามารถลดการเผาในพื้นที่เกษตร ๖.๒ เกษตรกรที่ผ่านการฝึกอบรมสามารถผลิตปุ๋ยหมักจากเศษซากพืชในพื้นที่เกษตรไว้ใช้ในไร่นา มีการไถกลบเศษวัสดุทางการเกษตรเพื่อปรับปรุงบำรุงดิน ๖.๓ เกษตรกรสามารถลดรายจ่ายเพิ่มรายได้จากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด
ชื่อโครงการ	โครงการส่งเสริมการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ และปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพ
หลักการและเหตุผล	ปัจจุบันเกษตรกร เริ่มหันมาให้ความสำคัญและสนใจการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพในการปรับปรุงบำรุงเพื่อเพิ่มผลผลิตด้านการเกษตรมากขึ้น ซึ่งเป็นนิมิตหมายที่ดีของวงการเกษตรไทย ที่จะทำให้ผลผลิตเกษตรมีความปลอดภัย มากยิ่งขึ้น ส่งผลดีต่อสภาพแวดล้อมและการอนุรักษ์ ทรัพยากร ธรรมชาติ ลดต้นทุนการผลิต เพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกร นำไปสู่ระบบการเกษตรที่ยั่งยืน สร้างความมั่นคงด้านอาชีพนำมาซึ่งคุณภาพชีวิตที่ดีในอนาคต
วัตถุประสงค์	๑.เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ความสามารถผลิตปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพไว้ใช้เอง ในครัวเรือน ๒. เพื่อลดต้นทุนการผลิต ๓. เพื่อรักษาสภาพแวดล้อมและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
พื้นที่เป้าหมาย/กลุ่มเป้าหมาย	บ้านเชียงเครือ หมู่ที่ ๑,๒,๓ เกษตรกร ๑๐๐ ราย
ระยะเวลาดำเนินการ	ตุลาคม ๒๕๖๖ - กันยายน ๒๕๖๗
ผลผลิต Output / ผลลัพธ์ Outcome	ผลผลิต Output ๑ . เกษตรกรผู้ร่วมโครงการมีความรู้สามารถผลิตปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพได้ ๒. ลดต้นทุนการผลิตได้อัตราร้อยละ ๑๐ต่อไร่ ผลลัพธ์ Outcome ๑. รักษาสภาพแวดล้อมและสมดุลธรรมชาติ
ตัวชี้วัดความสำเร็จ	๑.เกษตรกรผู้ร่วมโครงการร้อยละ ๘๐ มีความรู้สามารถผลิตปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพ เพื่อใช้เองในครัวเรือนได้ ๒.เกษตรกรผู้ร่วมโครงการร้อยละ ๘๐ การใช้ปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพ ปุ๋ยชีวภาพ ในการเกษตรอย่างต่อเนื่อง
งบประมาณ	จำนวน ๑๒๔,๐๐๐ บาท ใช้จ่ายดังนี้ การอบรมเกษตรกร ๑ ครั้ง ใช้จ่ายดังนี้ ๑.ค่าอาหารกลางวัน เกษตรกร จำนวน ๑๐๐ คนๆละ ๑มื้อ ๑๐๐ บาท เป็นเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท ๒.ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่มเกษตรกร จำนวน ๑๐๐ คนๆละ ๒ มื้อๆละ ๒๕บาท เป็นเงิน ๒,๕๐๐ บาท ๓.ค่าวัสดุฝึกอบรม จำนวน ๑๐๐ คน ๑๐๐ บาท เป็นเงิน ๒,๕๐๐ บาท รวมเงิน ๑๕,๐๐๐ บาท งบประมาณซื้อปัจจัยการผลิต ใช้จ่ายดังนี้ ๑.ปุ๋ยมูลสัตว์แห้ง ๒๐,๐๐๐ กก.ๆละ ๔ บาท เป็นเงิน ๘๐,๐๐๐ บาท ๒.กากน้ำตาล จำนวน ๒๐๐ ลิตรๆละ ๒๐ บาท เป็นเงิน ๔,๐๐๐ บาท

หัวข้อ	รายละเอียด
	๓.ถังน้ำพลาสติก พร้อมฝาปิด ขนาดบรรจุไม่น้อยกว่า ๑๑๐ ลิตร จำนวน ๑๐๐ ใบๆละ ๒๕๐ บาท ๒๕,๐๐๐ บาท รวมเงินค่าวัสดุ ๑๐๙๐๐๐ บาท รวมเงินทั้งสิ้น ๑๒๔,๐๐๐ บาท
ผู้รับผิดชอบโครงการ	วิสาหกิจชุมชนผลิตปุ๋ยอินทรีย์เชิงเครือ
แผนปฏิบัติงาน	ประชุมชี้แจงโครงการ/ รับสมัครเกษตรกรร่วมโครงการ จัดอบรมเกษตรกร /จัดซื้อปัจจัยการผลิต ดำเนินกิจกรรมตามโครงการ

**โครงการส่งเสริมการผลิตและใช้ปุ๋ยหมักอินทรีย์ชีวภาพ น้ำหมักพืชสมุนไพรไล่แมลง
(หมู่บ้านเกษตรอินทรีย์)**

๑. ผู้รับผิดชอบ ๑. ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลลำพาน

๒. เทศบาลตำบลลำพาน

๒. หลักการและเหตุผล

ตำบลลำพาน อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ มีพื้นที่ประมาณ ๓๒,๘๓๔ ไร่ เป็นพื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมด ๒๖,๗๖๔ ไร่ โดยแยกเป็นพื้นที่ทำนา ๒๒,๘๑๒ ไร่ พื้นที่ทำสวน ๑,๐๒๕ ไร่ ที่อื่นๆ ๒,๙๒๗ ไร่ พืชเศรษฐกิจที่สำคัญได้แก่ ข้าว ไม้ผล และพืชผักต่างๆ จากการที่เกษตรกรได้ใช้ประโยชน์จากที่ดินมานาน โดยไม่ได้ปรับปรุงบำรุงดินเท่าที่ควรทำให้อินทรีย์วัตถุในดินต่ำ โครงสร้างของดินเสีย ไม่เหมาะต่อการปลูกพืช ทำให้ผลผลิตต่ำ ฉะนั้น เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลลำพานจึงได้จัดทำโครงการดังกล่าวขึ้น

๓. วัตถุประสงค์

- ๓.๑ เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจการทำเกษตรอินทรีย์
- ๓.๒ เพื่อให้เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิตโดยการลดการใช้ปุ๋ยเคมี
- ๓.๓ เพื่อส่งเสริมผลผลิตทางการเกษตรให้ปลอดภัยต่อผู้บริโภค
- ๓.๔ เพื่อรักษาสภาพแวดล้อมและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

๔. เป้าหมาย

- ดำเนินการ จำนวน ๔ หมู่บ้าน ละ ๓๐ คน ในระยะเวลา ๔ ปี

๕. พื้นที่ดำเนินการ

- ปี ๒๕๖๖ ดำเนินการที่ บ้านดงเมือง หมู่ ๑๐
- ปี ๒๕๖๗ ดำเนินการที่ บ้านทุ่งสว่าง หมู่ ๑๖
- ปี ๒๕๖๘ ดำเนินการที่ บ้านวังเกาะเหล็ก หมู่ ๒
- ปี ๒๕๖๙ ดำเนินการที่ บ้านวังเกาะเหล็ก หมู่ ๔

รวม ดำเนินการ จำนวน ๔ จุด ๔ หมู่บ้าน เกษตรกร ๑๒๐ ราย (ปีละ ๑ จุด)

๖. ระยะเวลาดำเนินงาน

- ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ ถึง ๓๐ กันยายน ๒๕๖๙

๗. แผนดำเนินการ

ที่	กิจกรรม	เป้าหมายดำเนินการ			ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
		สถานที่	ปริมาณงาน	ระยะเวลา		
๑.	คัดเลือกพื้นที่และเกษตรกร	หมู่ที่ ๑๐, ๑๖, ๒	๓ จุด/๙๐ คน	ต.ค. ๖๖ - ก.ย. ๖๗	-ศูนย์บริการฯ -กรรมการหมู่บ้าน -ทต. ลำพาน	
๒.	อบรมเชิงปฏิบัติการเกษตรกร	หมู่ที่ ๑๐, ๑๖, ๒	๓ จุด/๙๐ คน	ต.ค. ๖๖ - ก.ย. ๖๗	-ศูนย์บริการฯ -กรรมการหมู่บ้าน -ทต. ลำพาน	
๓.	ส่งเสริมการทำปุ๋ยหมักอินทรีย์	หมู่ที่ ๑๐, ๑๖, ๒	๓ จุด/๙๐ คน	ต.ค. ๖๖ - ก.ย. ๖๗	-ศูนย์บริการฯ -กรรมการหมู่บ้าน -ทต. ลำพาน	
๔.	ส่งเสริมการทำสารสกัดจากพืช	หมู่ที่ ๑๐, ๑๖, ๒	๓ จุด/๙๐ คน	ต.ค. ๖๖ - ก.ย. ๖๗	-ศูนย์บริการฯ -กรรมการหมู่บ้าน -ทต. ลำพาน	
๕.	ส่งเสริมการปลูกพืชปุ๋ยสด	หมู่ที่ ๑๐, ๑๖, ๒	๓ จุด/๙๐ คน	ต.ค. ๖๖ - ก.ย. ๖๗	-ศูนย์บริการฯ -กรรมการหมู่บ้าน -ทต. ลำพาน	
		หมู่ที่ ๑๐, ๑๖, ๒	๓ จุด/๙๐ คน	ต.ค. ๖๖ - ก.ย. ๖๗	-ศูนย์บริการฯ -กรรมการหมู่บ้าน -ทต. ลำพาน	

๘. วิธีดำเนินการ

รายละเอียดโครงการ

- ๘.๑ คัดเลือกพื้นที่และเกษตรกรผู้ร่วมโครงการ
- ๘.๒ อบรมเชิงปฏิบัติการเกษตรกรที่ร่วมโครงการ
- ๘.๓ ส่งเสริมการทำปุ๋ยหมักอินทรีย์
- ๘.๔ ส่งเสริมการทำสารสกัดจากพืช
- ๘.๕ ส่งเสริมการปลูกพืชปุ๋ยสด

๙. การบริหารโครงการ

๑. คณะกรรมการบริหารศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลลำพาน ร่วมกับผู้เกี่ยวข้องพิจารณาคัดเลือกหมู่บ้านเป้าหมายเข้าร่วมโครงการ โดยเป็นหมู่บ้านที่มีปัญหาเรื่องดินและเกษตรกรในหมู่บ้านมีอาชีพทำการเกษตรเป็นหลักตลอดทั้งปี และเป็นหมู่บ้านที่เกษตรกรสนใจทำเกษตรอินทรีย์เพื่อบริโภคและจำหน่าย

๒. คณะกรรมการบริหารศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลลำพาน ร่วมกับคณะกรรมการหมู่บ้านจัดประชุมเกษตรกรในชุมชนเพื่อจัดทำแนวทางพัฒนาเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม โดยพิจารณาคัดเลือกเกษตรกรผู้สนใจและสมัครใจเข้าร่วมจัดทำแปลงส่งเสริมตามโครงการ จากนั้นจัดอบรมเกษตรกรผู้

ร่วมโครงการในชุมชนหลักสูตรเกษตรอินทรีย์ และจัดทำแผนส่งเสริมเกษตรอินทรีย์เพื่อเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร ซึ่งประกอบด้วยแผนการทำและใช้ปุ๋ยหมักจุลินทรีย์ แผนการทำและการใช้สารสกัดจากพืช และแผนการปรับปรุงบำรุงดินโดยการปลูกพืชปุ๋ยสด แผนการอนุรักษ์ปรับปรุงทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในหมู่บ้าน

๓. ดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้

๔. ติดตามให้คำแนะนำ สนับสนุนด้านวิชาการ นิเทศงานและประเมินผล รายงานผลความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง

๑๐. งบประมาณ วัสดุ- อุปกรณ์ / แผนการใช้เงิน

งบประมาณ วัสดุ - อุปกรณ์

๑. อบรมเชิงปฏิบัติการเกษตรกรหลักสูตร ๑ วัน จุดละ ๙๐ คน

- ค่าอาหารเกษตรกร จุดละ ๙๐ คนๆ ละ ๗๕ บาท /วัน เป็นเงิน ๖,๗๕๐ บาท

- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่มเกษตรกร จุดละ ๙๐ คนๆ ละ ๕๐ บาท เป็นเงิน ๔,๕๐๐ บาท

- ค่าเครื่องเขียนแบบพิมพ์ จุดๆ ละ ๙๐ คนๆ ละ ๓๐ บาท เป็นเงิน ๒,๗๐๐ บาท

๒. ค่าวัสดุอุปกรณ์ในการทำปุ๋ยหมักอินทรีย์ เป็นเงิน ๖๐,๐๐๐ บาท

๓. ค่าวัสดุที่ใช้ทำสารสกัดจากพืช เป็นเงิน ๒๒,๒๐๐ บาท

๔. ค่าเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด จุดละ ๔๕๐ ไร่ๆ ละ ๕ กก.ๆ ละ ๒๕ บาท เป็นเงิน ๕๒,๒๕๐ บาท

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๕๒,๔๐๐ บาท (หนึ่งแสนห้าหมื่นสองพันสี่ร้อยบาทถ้วน)

๑๑. แผนการใช้เงิน

ที่	รายการใช้เงิน	เงิน (บาท)	ระยะเวลา (ว.ด.ป.)	หมายเหตุ
๑.	อบรมเชิงปฏิบัติการเกษตรกร	๑๓,๙๕๐	ต.ค. ๖๖ - ก.ย. ๖๙	- ดำเนินการ ๔ ปี
๒.	ค่าวัสดุอุปกรณ์ในการทำปุ๋ยหมักอินทรีย์	๖๐,๐๐๐	ต.ค. ๖๖ - ก.ย. ๖๙	จากปี ๒๕๖๖ - ๒๕๖๙
๓.	ค่าวัสดุใช้ในการทำสารสกัดจากพืช	๒๒,๒๐๐	ต.ค. ๖๖ - ก.ย. ๖๙	- งบประมาณปีละ
๔.	ค่าเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด	๕๒,๒๕๐	ต.ค. ๖๖ - ก.ย. ๖๙	๕๐,๘๐๐ บาท
	รวม	๑๕๒,๔๐๐		

๑๒. ผลตอบแทนของโครงการ/กิจกรรม

ผลผลิตหรือผลตอบแทนโดยตรง (Out Put หรือ Product)

๑. เกษตรกรในพื้นที่เป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจและสามารถทำกิจกรรมการเกษตรแบบเกษตรอินทรีย์เพื่อบริโภคและจำหน่าย
๒. เกษตรกรในพื้นที่เป้าหมายสามารถลดต้นทุนการผลิตโดยลดการใช้ปุ๋ยเคมี
๓. เกษตรกรมีผลผลิตพืชต่อไร่สูงขึ้น

ผลกระทบหรือผลผลิตหรือผลตอบแทนโดยทางอ้อม(Out Come หรือ Effects)

๑. ประชาชนพื้นที่เป้าหมายได้บริโภคผลผลิตผลการเกษตรที่ปลอดภัย
๒. พื้นที่เป้าหมายมีการอนุรักษ์และปรับปรุงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ดีขึ้น
๓. เป็นแหล่งศึกษาดูงานและถ่ายทอดเทคโนโลยีสำหรับเกษตรกรในตำบลเพื่อขยายพื้นที่ดำเนินการโครงการ

โครงการส่งเสริมการผลิตพืชปลอดภัยและได้มาตรฐาน

๑. โครงการส่งเสริมการผลิตพืชปลอดภัยและได้มาตรฐาน

๒. หลักการและเหตุผล

จากการประกอบอาชีพ ปัจจุบันเกษตรกรใช้สารเคมีในการทำการเกษตรมากเกินไป ทำให้สารพิษตกค้างในผลผลิตเกษตรของเกษตรกร ผู้ผลิตและผู้บริโภคไม่มีความปลอดภัย เกษตรกรไม่มีความรู้ในการผลิตพืชที่ปลอดภัยและได้มาตรฐาน รวมถึงการใช้สารเคมี การใช้สารชีวภาพ และใช้ปุ๋ยอินทรีย์

๓. วัตถุประสงค์

- ๓.๑ เพื่อให้เกษตรกรผลิตพืชที่ปลอดภัย และได้มาตรฐาน
- ๓.๒ เพื่อให้เกษตรกรผลิตปุ๋ยหมักชีวภาพใช้เอง
- ๓.๓ เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้เกี่ยวกับอันตรายของสารเคมี
- ๓.๔ เพื่อให้เกษตรกรผลิตสารไล่แมลงจากพืชสมุนไพร
- ๓.๕ เพื่อลดต้นทุนการผลิต และเพิ่มมูลค่าสูงขึ้น

๔. เป้าหมาย

- ๔.๑ ถ่ายทอดการผลิตและใช้ปุ๋ยหมัก น้ำหมัก สารสกัดชีวภาพ
- ๔.๒ จัดทำแปลงสาธิตพืชที่ปลอดภัย และได้มาตรฐาน
 - ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๑ แปลง/ไร่
 - ปี พ.ศ. ๒๕๖๗ จำนวน ๑ แปลง/ไร่
 - ปี พ.ศ. ๒๕๖๘ จำนวน ๑ แปลง/ไร่
 - ปี พ.ศ. ๒๕๖๙ จำนวน ๑ แปลง/ไร่

๕. พื้นที่ดำเนินการ

- ดำเนินการในหมู่ที่ ๑ - ๑๖ ตำบลหลุบ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

๖. ระยะเวลาดำเนินการ

- เริ่ม เดือนมกราคม ถึง เดือนธันวาคม ของทุกปี

๗. กิจกรรม/วิธีดำเนินงาน

- ๗.๑ ประชุมชี้แจงคณะกรรมการบริหารศูนย์ฯ
- ๗.๒ คัดเลือกพื้นที่ คัดเลือกเกษตรกร
- ๗.๓ จัดอบรมเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ
- ๗.๔ ดำเนินงานตามโครงการ
- ๗.๕ จัดทำแปลงสาธิตหลัก
- ๗.๖ ติดตามผลการดำเนินงาน
- ๗.๗ ประเมินผล/รายงานผล

๘. ผลสำเร็จโครงการ

- ๘.๑ ลดต้นทุนการผลิต
- ๘.๒ ผู้ผลิตและผู้บริโภคปลอดภัยจากสารพิษ
- ๘.๓ เกษตรกรสามารถผลิตปุ๋ยหมักชีวภาพใช้เองได้ ๑๐๐%

๙. ตัวชี้วัดความสำเร็จโครงการ

- ๙.๑ เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการสามารถลดการใช้สารเคมีได้ ๑๐๐%

๑๐. งบประมาณ / อุปกรณ์แผนการเงิน

๑๐.๑ ค่าอาหารประกอบเลี้ยงเกษตรกร ๕๐ คนๆ ละ ๕๐ บาท เป็นเงิน ๕,๐๐๐ บาท

๑๐.๒ ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่มเกษตรกร ๕๐ คนๆ ละ ๒๕ บาท เป็นเงิน ๗,๕๐๐ บาท

๑๐.๓ ค่าวัสดุอุปกรณ์ถ่ายทอดความรู้ ๕๐ คนๆ ละ ๕๐ บาท เป็นเงิน ๕,๐๐๐ บาท

๑๐.๔ ค่าวัสดุจัดทำแปลงสาธิต ๒ แปลงๆ ละ ๕,๐๐๐ บาท เป็นเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๒๒,๕๐๐ บาท

- รวมทั้งสิ้น ๒๒,๕๐๐ บาท จากเทศบาลตำบลหุบ, กรมส่งเสริมการเกษตร, และกรมพัฒนาที่ดิน

๑๑. ผู้รับผิดชอบโครงการ สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

โครงการส่งเสริมการทำและใช้ปุ๋ยหมักชีวภาพ

๑. หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันเกษตรกรมีการพัฒนาการผลิตมากขึ้น เพื่อเพิ่มผลผลิตให้สูงขึ้นคุ้มค่ากับการลงทุน ในการเพิ่มผลผลิตต่อหน่วยให้สูงขึ้นนั้นเกษตรกรจะต้องเพิ่มต้นทุนการผลิตต่อหน่วยในปริมาณที่สูงและไม่ถูกต้อง เช่น การใช้ปุ๋ยเคมี การใช้สารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืช ทำให้เกิดการสะสมและตกค้างในดินทำให้สภาพดินเกิดการเสื่อมโทรม ซึ่งมีผลกระทบต่อต้นทุนการผลิตต่อหน่วยสูงขึ้น เพื่อฟื้นฟูสภาพธรรมชาติให้กลับคืนสู่ดิน และลดต้นทุนการผลิต โครงการส่งเสริมการทำและใช้ปุ๋ยหมักชีวภาพ จึงเป็นทางเลือกหนึ่งที่จะนำมาใช้ในการฟื้นฟูสภาพดินให้กลับคืนสู่สภาพเดิม และอนุรักษ์ธรรมชาติให้เกิดความยั่งยืนต่อไปแบบยั่งยืนต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อลดต้นทุนการผลิตด้วยการใช้ปุ๋ยหมักชีวภาพแทนปุ๋ยเคมี
๒. เพื่อเพิ่มค่าตอบแทนต่อหน่วยการผลิตให้สูงขึ้น
๓. เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้เรื่องการผลิตและใช้ปุ๋ยหมักชีวภาพ

๓. เป้าหมาย

กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ตำบลบึงวิชัย หมู่ที่ ๑-๙ จำนวน ๓๖๐ คน พื้นที่ ๑,๘๐๐ ไร่

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

ปี ๒๕๖๖	หมู่ที่ ๑,๒,๓	เกษตรกรจำนวน ๙๐ คน พื้นที่ ๔๕๐ ไร่
ปี ๒๕๖๗	หมู่ที่ ๔,๕	เกษตรกรจำนวน ๙๐ คน พื้นที่ ๔๕๐ ไร่
ปี ๒๕๖๘	หมู่ที่ ๖,๘	เกษตรกรจำนวน ๙๐ คน พื้นที่ ๔๕๐ ไร่
ปี ๒๕๖๙	หมู่ที่ ๗,๙	เกษตรกรจำนวน ๙๐ คน พื้นที่ ๔๕๐ ไร่

๕. พื้นที่ดำเนินการ

พื้นที่ดำเนินการตำบลบึงวิชัย หมู่ที่ ๑-๙

๖. วิธีการดำเนินงาน

- ๖.๑ ประชุมชี้แจง
- ๖.๒ คัดเลือกพื้นที่/เกษตรกร
- ๖.๓ จัดหาแหล่งงบประมาณสนับสนุน
- ๖.๔ บูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ๖.๕ อบรมเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ
- ๖.๖ ดำเนินงานตามโครงการ
- ๖.๗ ประเมินผล
- ๖.๘ รายงานผล

๗. งบประมาณ

- ๗.๑ ค่าอาหารผู้เข้าอบรม ๓๖๐ คนๆ ละ ๕๐ บาทเป็นเงิน ๑๘,๐๐๐ บาท
 - ๗.๒ ค่าอาหารว่าง/เครื่องดื่ม ๓๖๐ คนๆ ละ ๒๕ บาท เป็นเงิน ๙,๐๐๐ บาท
 - ๗.๓ ค่าเครื่องเขียนแบบพิมพ์ ๓๖๐ คนๆ ละ ๕๐ บาท เป็นเงิน ๑๘,๐๐๐ บาท
 - ๗.๔ ค่าวิทยากรชั่วโมงละ ๒๐๐ บาท ๑๒ ชั่วโมง เป็นเงิน ๒,๔๐๐ บาท
 - ๗.๕ วัสดุสาธิตการทำปุ๋ยชีวภาพ
- ปุ๋ยคอก ๓,๐๐๐ กก.ๆละ ๒ บาท เป็นเงิน ๖,๐๐๐ บาท

- ค่าแกลบดิบ ๖๐๐ ปึกๆ ละ ๓ บาท เป็นเงิน ๑,๘๐๐ บาท
- ค่ารำอ่อน ๓,๐๐๐ กก.ๆ ละ ๕ บาท เป็นเงิน ๑๕,๐๐๐ บาท
- ค่าน้ำตาลทรายแดง ๓๐๐ กก.ๆ ละ ๑๕ บาท เป็นเงิน ๔,๕๐๐ บาท
- ค่าจุลินทรีย์ ๑๒ ลิตร ๆ ละ ๘๐ บาท เป็นเงิน ๙๖๐ บาท

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๗๕,๖๖๐ บาท

๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

- ๘.๑ เกษตรกรจำนวน ๓๖๐ คนมีความรู้ด้านการผลิตปุ๋ยชีวภาพ
- ๘.๒ ลดการใช้ปุ๋ยเคมีลงได้ระดับหนึ่ง
- ๘.๓ ลดปริมาณสารเคมีตกค้างในดินได้ในระดับหนึ่ง

๙. ผู้รับผิดชอบโครงการ

- ๙.๑ ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลบึงวิชัย
- ๙.๒ เทศบาลตำบลบึงวิชัย

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการส่งเสริมการป้องกันกำจัดศัตรูพืชโดยใช้สารชีวภัณฑ์
๒. หลักการและเหตุผล	ตำบลโพนทอง อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดเมืองกาฬสินธุ์มีศักยภาพในการผลิตข้าว มันสำปะหลัง พืชผัก อ้อย หนุ่ยอาหารสัตว์ และพืชไร่อื่นๆ เกษตรกรมักมุ่งเน้นการเพิ่มผลผลิตทั้งทางด้านปริมาณและคุณภาพ การใช้สารเคมีควบคุมศัตรูพืชจึงเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงได้ยาก แต่ทว่าการใช้สารเคมีควบคุมศัตรูพืชอย่างต่อเนื่องยาวนาน ทำให้ศัตรูพืชเกิดความต้านทานและระบาดรุนแรงเพิ่มมากขึ้น เกษตรกรต้องเพิ่มความถี่และความเข้มข้นของสารเคมีควบคุมศัตรูพืชมากขึ้นทุกปี เป็นอันตรายโดยตรงต่อเกษตรกรผู้ใช้ นอกจากนั้นยังทำให้เกิดปัญหาสารพิษตกค้างอยู่ในผลผลิต ทำให้เกิดอันตรายต่อผู้บริโภค และพิษของสารเคมีควบคุมศัตรูพืชทำให้สิ่งมีชีวิตอื่นๆ ในธรรมชาติได้รับความกระทบกระเทือน ระบบนิเวศขาดความสมดุล สิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรม ซึ่งสวนทางกับแนวโน้มของผู้บริโภคหรือทิศทางของกระแสโลกในปัจจุบันที่หันมาให้ความสำคัญต่อกระบวนการผลิตและผลผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม จากปัญหาดังกล่าว สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองกาฬสินธุ์จึงมีแนวทางที่จะส่งเสริมให้เกษตรกรใช้สารชีวภัณฑ์ในการควบคุมศัตรูพืชทดแทนการใช้สารเคมี เพื่อปรับระบบการผลิตข้าวและพืชไร่ให้มีความปลอดภัย ได้มาตรฐานและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การใช้สารชีวภัณฑ์ควบคุมศัตรูพืช เป็นกลไกการใช้สิ่งมีชีวิตทำลายศัตรูพืชซึ่งมีความจำเพาะเจาะจงต่อศัตรูพืชชนิดนั้นๆ ไม่ทำลายสิ่งมีชีวิตอื่นๆ ในระบบนิเวศ ซึ่งจะช่วยให้ผลผลิตทางการเกษตรของเกษตรกรเป็นที่ยอมรับ ตรงต่อแนวโน้มความต้องการของผู้บริโภค มีศักยภาพและมีความได้เปรียบสามารถแข่งขันในระบบตลาดได้อย่างยั่งยืน
๓. วัตถุประสงค์	๑) เพื่อลดการระบาดของศัตรูพืชในท้องถิ่น ๒) เพื่อลดความเสี่ยงจากการใช้สารเคมีในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช ๓) เพื่อลดต้นทุนการใช้สารเคมีเพื่อป้องกันกำจัดศัตรูพืช ๔) เพื่อให้เกษตรกรสามารถต่อผลิตขยายสารชีวภัณฑ์ และนำไปใช้ในไร่นาของตนเองอย่างถูกต้อง
๔. พื้นที่เป้าหมาย	เกษตรกรจำนวน ๑๐ หมู่บ้านๆ ละ ๑๐ คน ตำบลโพนทอง อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์
๕. ผลผลิต/ผลลัพธ์	<u>ผลผลิต</u> ๕.๑ เกษตรกรผ่านการฝึกอบรมการผลิตและการใช้สารชีวภัณฑ์ จำนวน จำนวน ๑๐๐ ราย ๕.๒ เกษตรกรสามารถผลิตและใช้สารชีวภัณฑ์ในพื้นที่เกษตรได้อย่างถูกต้อง <u>ผลลัพธ์</u> ๕.๓ เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิตจากการใช้สารเคมีลดลง ๕.๔ เกษตรกรมีสุขภาพที่ดีขึ้นเนื่องจากลดความเสี่ยงจากการใช้สารเคมีเพื่อ

หัวข้อ	รายละเอียด
	ป้องกันกำจัดศัตรูพืช
๖. ตัวชี้วัดความสำเร็จ	๖.๑ การระบาดของศัตรูพืชในท้องถิ่นลดลง หรือไม่พบการระบาด ๖.๒ เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิตจากการใช้สารเคมีลดลง ๖.๓ เกษตรกรสามารถต่อผลิตขยายสารชีวภัณฑ์ และนำไปใช้ในไร่นาของตนเองได้อย่างถูกต้อง

โครงการป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน

๑. หลักการและเหตุผล

ในการปลูกพืชของเกษตรกรในปัจจุบันมักจะมีโรคและแมลงศัตรูพืชเข้าทำลายเป็นจำนวนมากเกษตรกรจำเป็นต้องฉีดพ่นสารเคมีเพื่อป้องกันและกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืชซึ่งมีผลทำให้มีสารพิษตกค้างในผลผลิตการเกษตรและเกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อมมีผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของคนและสัตว์เลี้ยง เพื่อเป็นการส่งเสริมให้เกษตรกรมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับพิษตกค้างของสารเคมีในการป้องกันและกำจัดโรคแมลงศัตรูพืช และเพื่อเป็นการคุ้มครองชีวิตมนุษย์และสัตว์เลี้ยงให้ปลอดภัย รวมทั้งเป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้มีความสมดุลตลอดไป จึงได้จัดทำโครงการป้องกันและกำจัดโรค และแมลงศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสานขึ้น

๒. วัตถุประสงค์

๑. เป็นการส่งเสริมให้เกษตรกรรู้จักนำพืชสมุนไพรในท้องถิ่นมาทำสารป้องกันและกำจัดศัตรูพืชเป็นการลดต้นทุนการผลิตและไม่มารพิษตกค้างในสิ่งแวดล้อม
๒. ลดการระบาดของแมลงศัตรูพืช
๓. มีรายได้เพิ่มขึ้น
๔. มีการเรียนรู้วงจรชีวิตของแมลงศัตรูพืช และวิธีการป้องกันกำจัดที่เหมาะสม
๕. ได้ผลผลิตพืชที่มีคุณภาพดีขึ้น
๖. เกษตรกรมีสุขภาพอนามัยดีขึ้นและมีชีวิตยืนยาว

๓. เป้าหมาย

เกษตรกรตำบลบึงวิชัย หมู่ที่ ๑-๙ เกษตรกรจำนวน ๑๘๐ คน

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

ปี ๒๕๖๖	หมู่ที่ ๑,๒,๓	เกษตรกรจำนวน ๔๕ คน
ปี ๒๕๖๗	หมู่ที่ ๔,๕	เกษตรกรจำนวน ๔๕ คน
ปี ๒๕๖๘	หมู่ที่ ๖,๘	เกษตรกรจำนวน ๔๕ คน
ปี ๒๕๖๙	หมู่ที่ ๗,๙	เกษตรกรจำนวน ๔๕ คน

๕. พื้นที่ดำเนินการ

พื้นที่ดำเนินการตำบลบึงวิชัย หมู่ที่ ๑-๙

๖. วิธีการดำเนินงาน

- ๖.๑ ประชุมชี้แจง
- ๖.๒ คัดเลือกพื้นที่/เกษตรกร
- ๖.๓ จัดหาแหล่งงบประมาณสนับสนุน
- ๖.๔ บูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ๖.๕ อบรมเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ
- ๖.๖ ดำเนินงานตามโครงการ
- ๖.๗ ประเมินผล
- ๖.๘ รายงานผล

๗. งบประมาณ

๗.๑ ค่าวัสดุฝึกอบรมสำหรับเกษตรกร จำนวน ๑๘๐ คนๆ ละ ๕๐ บาทเป็นเงิน ๙,๐๐๐ บาท

๗.๒ ค่าอาหารสำหรับเกษตรกร จำนวน ๑๘๐ คนๆ ละ ๕๐ บาท เป็นเงิน ๙,๐๐๐ บาท

๗.๓ ค่าอาหารว่างสำหรับเกษตรกร จำนวน ๑๘๐ คนๆ ละ ๒๕ บาท เป็นเงิน ๔,๕๐๐ บาท

๗.๔ ค่าจ้างเหมารถยนต์สำหรับไปทัศนศึกษาดูงาน ๑ ครั้ง เป็นเงิน ๑๘,๐๐๐ บาท

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๔๐,๕๐๐ บาท

๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

๘.๑ .เกษตรกรมีความรู้สามารถป้องกันตนเองไม่ให้เกิดรับอันตรายจากสารพิษ

๘.๒ ต้นทุนการผลิตลดลง เนื่องจากหาวัตถุดิบได้จากธรรมชาติในท้องถิ่น

๘.๓ มีรายได้เพิ่มมากขึ้นเนื่องจากต้นทุนการผลิตลดลงผลผลิตมีคุณภาพดีขึ้น

๘.๔ ลดปริมาณสารพิษตกค้างในผลผลิตการเกษตร

๘.๕ เกษตรกรมีสุขภาพอนามัยแข็งแรง สมบูรณ์ เนื่องจากสารพิษตกค้างในร่างกายน้อยลง

๙. ผู้รับผิดชอบโครงการ

๙.๑ ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลบึงวิชัย

๙.๒ เทศบาลตำบลบึงวิชัย

โครงการส่งเสริมการผลิตและใช้สารชีวภัณฑ์

๑. หลักการและเหตุผล

ตำบลไผ่ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพการเกษตร เป็นหลัก ในการทำการเกษตรมักประสบปัญหาโรคและแมลงศัตรูพืช ซึ่งเป็นสาเหตุให้ผลผลิตลดลงทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ เกษตรกรร้อยละ ๘๐ ใช้สารเคมีในการป้องกันกำจัด ซึ่งมีผลเสียทั้งในระยะสั้นและระยะยาว อาทิเช่น ทำให้ศัตรูพืชสร้างภูมิคุ้มกันต้านทานต่อสารเคมี อีกทั้งยังมีฤทธิ์ตกค้างในผลผลิตและแหล่งน้ำ ก่อให้เกิดอันตราย หากนำมาอุปโภคบริโภค ทั้งยังทำให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น ดังนั้นจึงต้องมีการปรับเปลี่ยนวิธีป้องกันกำจัดศัตรูพืช โดยการใช้สารชีวภัณฑ์ทดแทนการใช้สารเคมีซึ่งไม่เป็นพิษต่อเกษตรกรและสิ่งแวดล้อม

๒. วัตถุประสงค์

- ๑) เพื่อให้เกษตรกรที่เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ในการป้องกันกำจัดศัตรูพืชโดยใช้สารชีวภัณฑ์
- ๒) เพื่อให้เกษตรกรสามารถผลิตและใช้สารชีวภัณฑ์
- ๓) เพื่อเป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

๓. บุคคลเป้าหมาย

คัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑๐๐ ราย จากเกษตรกร ๑๘ หมู่บ้าน ตำบลไผ่

๔. งบประมาณ - ขอรับการสนับสนุนจาก ทต.ไผ่ / อบจ.

- สำนักงานเกษตรอำเภอสมทบ ๕,๐๐๐ บาท

๑. ค่าใช้จ่ายฝึกอบรม

- ๑.๑ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการใช้และตกแต่งสถานที่ฝึกอบรมงบอำนวยการฯ เป็นเงิน ๔,๐๐๐ บาท
- ๑.๒ ค่าอาหารสำหรับเกษตรกร จำนวน ๑๐๐ คนๆ ละ ๑ มื้อ ๆ ละ ๗๐ บาท เป็นเงิน ๗,๐๐๐ บาท
- ๑.๓ ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่มสำหรับเกษตรกร จำนวน ๑๐๐ คนๆ ละ ๒ มื้อ ๆ ละ ๒๐ บาท เป็นเงิน ๔,๐๐๐ บาท
- ๑.๔ ค่าวัสดุเครื่องเขียนและอุปกรณ์ รวม ๑๐๐ ชุด ๆ ละ ๕๐ บาท เป็นเงิน ๕,๐๐๐ บาท
- ๑.๕ ค่าวัสดุสาธิต
 - ค่าหัวเชื้อเชื้อไตรโคเดอร์มา จำนวน ๑๐ ขวดๆ ละ ๑๕๐ บาท เป็นเงิน ๑,๕๐๐ บาท
 - ค่าข้าวสารเจ้าเสาไห้ จำนวน ๓๐ กิโลกรัมๆ ละ ๓๐ บาท เป็นเงิน ๙๐๐ บาท

รวม ๕ รายการ เป็นเงิน ๒๒,๔๐๐ บาท

๒. ค่าสนับสนุนปัจจัยการผลิต

- ๒.๑ ค่าหัวเชื้อเชื้อราไตรโคเดอร์มา จำนวน ๑๐๐ ขวดๆ ละ ๑๕๐ บาท เป็นเงิน ๑๕,๐๐๐ บาท
- รวม ๑ รายการ เป็นเงิน ๑๕,๐๐๐ บาท

รวมงบประมาณทั้งสิ้น ๓๗,๔๐๐ บาท

๕. ผู้ดำเนินการ

- ๑) สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองกาฬสินธุ์
- ๒) คณะกรรมการบริหารศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลไผ่
- ๓) ทต.ไผ่ / องค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์

๖. วิธีการดำเนินงาน

- ๑) ประชุมคณะทำงาน
- ๒) คัดเลือกเกษตรกรที่มีความสนใจ

๓) สนับสนุนปัจจัยการผลิต

- ค่าหัวเชื้อเชื้อราไตรโคเดอร์มา จำนวน ๑๐๐ ราย ๆ ละ ๑ ขวด

๗. ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม ๒๕๖๖ – กันยายน ๒๕๖๗

ขั้นตอนการดำเนินงาน

ที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	มค	กพ	มีค	เม ย	พค	มิย	กค	สค	กย	ตค	พย	ธค
๑	- ประชุมคณะทำงาน	←→											
๒	- คัดเลือกเกษตรกร									←→			
๓	- ฝึกอบรม											←→	←→
๔	- สนับสนุนปัจจัยการผลิต											←→	←→
๕	- ฝึกปฏิบัติ					←→	←→	←→	←→				
๖	- ติดตามประเมินผล												

๘. สถานที่ดำเนินการ

ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลไผ่

๙. ผู้รับผิดชอบโครงการ

- ๑) คณะกรรมการบริหารศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลไผ่
- ๒) ทต.ไผ่
- ๓) สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองกาฬสินธุ์

๑๐. ที่ปรึกษาโครงการ

- ๑) นายกทต.ไผ่
- ๒) เกษตรอำเภอเมืองกาฬสินธุ์

๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- เกษตรกร จำนวน ๑๐๐ ครัวเรือน มีความรู้ในการใช้สารชีวภัณฑ์ควบคุมป้องกันกำจัดศัตรูพืช
- เกษตรกรสามารถผลิตสารชีวภัณฑ์ไว้ใช้เองได้
- เกษตรกรรู้จักการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

โครงการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร

๑. หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันนี้ปัญหาของเกษตรกรไทยคือราคาผลผลิตสินค้าเกษตรตกต่ำทำให้ผลผลิตล้นตลาดอันเนื่องมาจากเกษตรกรมุ่งผลิตเพื่อเชิงปริมาณไม่ได้มุ่งเน้นผลิตเพื่อเชิงคุณภาพและยังขาดการวิเคราะห์ข้อมูลทางการตลาด เกษตรกรเองยังชอบปลูกพืชแบบเดียวกันไม่มีความหลากหลาย เพื่อให้ผลผลิตทางการเกษตรสามารถเก็บไว้ได้นานและได้ราคาดี จึงจำเป็นต้องหาวิธีแก้ไขโดยการปรับเปลี่ยนมาแปรรูปผลผลิตให้เป็นผลิตภัณฑ์อย่างอื่น อย่างเช่นตำบลบึงวิชัยเป็นตำบลที่ผลิตมะม่วงมากเพื่อเป็นการเพิ่มมูลค่าของผลผลิตและขยายตลาดให้กว้างขึ้นจึงแปรรูปมาเป็นมะม่วงดอง, มะม่วงแช่อิ่ม, มะม่วงกวน กลุ่มได้เสนอโครงการต่อเทศบาลตำบลบึงวิชัย เพื่อของบประมาณสนับสนุนในการจัดอบรมเกษตรกรเพื่อให้มีความรู้และมีทักษะในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ดังกล่าวต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้กลุ่มสามารถแปรรูปผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพได้
๒. เพื่อเป็นศูนย์ถ่ายทอดความรู้การแปรรูปผลิตภัณฑ์ภายในหมู่บ้านและหมู่บ้านใกล้เคียง
๓. เพื่อสร้างมูลค่าให้วัตถุดิบเพิ่มรายได้แก่ครัวเรือนเกษตรกร
๔. เพื่อแก้ปัญหาการราคาผลผลิตตกต่ำในระดับท้องถิ่น

๓. เป้าหมาย

กลุ่มแปลงใหญ่มะม่วงตำบลบึงวิชัย หมู่ที่ ๑-๙ เกษตรกรจำนวน ๑๘๐ คน

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

ปี ๒๕๖๖	หมู่ที่ ๑,๒,๓	เกษตรกรจำนวน ๔๕ คน
ปี ๒๕๖๗	หมู่ที่ ๔,๕	เกษตรกรจำนวน ๔๕ คน
ปี ๒๕๖๘	หมู่ที่ ๖,๘	เกษตรกรจำนวน ๔๕ คน
ปี ๒๕๖๙	หมู่ที่ ๗,๙	เกษตรกรจำนวน ๔๕ คน

๕. พื้นที่ดำเนินการ

พื้นที่ดำเนินการตำบลบึงวิชัย หมู่ที่ ๑-๙

๖. วิธีการดำเนินงาน

- ๖.๑ ประชุมชี้แจง
- ๖.๒ คัดเลือกพื้นที่/เกษตรกร
- ๖.๓ จัดหาแหล่งงบประมาณสนับสนุน
- ๖.๔ บูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ๖.๕ อบรมเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ
- ๖.๖ ดำเนินงานตามโครงการ
- ๖.๗ ประเมินผล
- ๖.๘ รายงานผล

๗. งบประมาณ

- ๗.๑ ค่าอาหารกลางวัน ๑๓๕ คน ๆ ละ ๕๐ บาท เป็นเงิน ๖,๗๕๐ บาท
- ๗.๒ ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม ๑๓๕ คน ๆ ละ ๒๕ บาท เป็นเงิน ๓,๓๗๕ บาท
- ๗.๓ ค่าวิทยากร จำนวน ๑๒ ชั่วโมง ๆ ๒๐๐ บาท เป็นเงิน ๒,๔๐๐ บาท

- ๗.๔ ค่าหัวเชื้อสำหรับดองมะม่วง ๔๐๕ ถัง ๆ ๓๕ บาท เป็นเงิน ๑๔,๑๗๕ บาท
 ๗.๕ ค่าถังพลาสติก ๑๕๐ ลิตร ๑๓๕ ถัง ๆ ๑๕๐ บาท เป็นเงิน ๒๐,๒๕๐ บาท
 ๗.๖ ค่าสมุคคู่มือวิธีการแปรรูปผลิตภัณฑ์ เล่มละ ๑๕ บาท เป็นเงิน ๒,๐๒๕ บาท
รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๔๘,๙๗๕ บาท

๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ๘.๑ สมาชิกมีรายได้เพิ่มขึ้นปีละ ๕,๐๐๐ บาท
 ๘.๒ สมาชิกมีงานทำตลอดปีไม่ต้องเดินทางไปทำงานที่อื่น
 ๘.๓ เป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลผลิตมะม่วง
 ๘.๔ ผลิตภัณฑ์แปรรูปสามารถเก็บไว้ได้นาน

๙. ผู้รับผิดชอบโครงการ

- ๙.๑ ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลบึงวิชัย
 ๙.๒ เทศบาลตำบลบึงวิชัย